

ผลของเพลงสอนภาษาอังกฤษที่มีต่อทัศนคติ การแสวงหาความรู้
ความพึงพอใจและการใช้ประโยชน์ของผู้ฟัง

นางสาวเกศริน พนารังสรรค์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาวิชานิติศาสตร์พัฒนการ ภาควิชาการประชาสัมพันธ์

คณะนิติศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2543

ISBN 974-13-0642-3

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

EFFECT OF ENGLISH – TEACHING SONGS ON LISTENERS' ATTITUDES,
INFORMATION SEEKING, SATISFACTION AND UTILIZATION

Miss Kesarin Phanarangsarn

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts in Development Communication
Department of Public Relations
Faculty of Communication Arts

Chulalongkorn University

Academic Year 2000

ISBN 974-13-0642-3

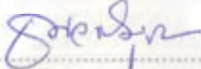
หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลของเพลงสอนภาษาอังกฤษที่มีต่อทัศนคติ การแสวงหาความรู้
ความพึงพอใจและการใช้ประโยชน์ของผู้ฟัง
โดย นางสาวเกศริน พนารังสรรค์
สาขาวิชา นิเทศศาสตร์พัฒนาการ
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปารีชาติ สถาปิตานนท์ สโรบล

คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารบัณฑิต

..... คณบดีคณะนิเทศศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ จุมพล รอดคำดี)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. ธนวดี บุญลือ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปารีชาติ สถาปิตานนท์ สโรบล)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ อุบลวรรณ ปิติพัฒนะโมเชิต)

สถาบันวิทยุสื่อสาร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เกศริน พนารังสรรค์ : “ผลของเพลงสอนภาษาอังกฤษที่มีต่อทัศนคติ การแสวงหาความรู้ ความพึงพอใจและการใช้ประโยชน์ของผู้ฟัง”. (EFFECT OF ENGLISH – TEACHING SONGS ON LISTENERS’ ATTITUDES, INFORMATION SEEKING, SATISFACTION AND UTILIZATION) อ.ที่ปรึกษา : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปวีชาติ สถาปิตานนท์ สโรบล 138 หน้า. ISBN 974-13-0642-3

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษที่มีต่อทัศนคติของผู้ฟังเกี่ยวกับภาษาอังกฤษ การแสวงหาความรู้ ความพึงพอใจและการนำสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษไปใช้ประโยชน์ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการจัดสนทนากลุ่มกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่ได้ฟังสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษ จำนวน 5 กลุ่ม

ผลการวิจัยพบว่า สื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษมีผลทำให้ผู้ฟังมีทัศนคติต่อคำศัพท์ภาษาอังกฤษในทางที่ดีขึ้น โดยคิดว่า คำศัพท์ภาษาอังกฤษเป็นเรื่องง่ายขึ้น และรู้สึกชอบคำศัพท์ภาษาอังกฤษมากขึ้น อีกทั้งสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษยังมีผลทำให้ผู้ ฟังเปลี่ยนทัศนคติต่อวิธีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษไปในทางบวก คือ ผู้ฟังมองว่าการเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้สื่อเพลงไม่น่า เบื่อและไม่ไรเรื่องยาก อย่างไรก็ตาม สื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษมีผลต่อทัศนคติของผู้ฟังในด้านไวยากรณ์ภาษาอังกฤษในระดับ ต่ำ เนื่องจากเพลงสอนไวยากรณ์มีเนื้อหาไม่ครอบคลุมไวยากรณ์ทุกประเด็นที่ผู้ฟังต้องเรียนตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ

อย่างไรก็ตาม สื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษมีผลต่อการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษเพิ่มเติมของผู้ฟังในระดับต่ำ ผู้ฟังส่วนใหญ่ไม่ได้แสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษเพิ่มเติม สำหรับผู้ฟังส่วนน้อยที่ทำการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม เนื่องจากมีความจำเป็นต้อง นำความรู้ที่ได้รับไปใช้ หรือเป็นสัญลักษณ์ส่วนตัวของผู้ฟัง

นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังพบว่า ผู้ฟังมีความพึงพอใจในสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษทั้งด้านงานผลิตเพลงและด้านเนื้อหา คำศัพท์ที่ใช้ในเพลงอยู่ในระดับสูง แต่มีความพึงพอใจด้านเนื้อหาไวยากรณ์ภาษาอังกฤษในระดับปานกลาง นอกจากนี้ ผู้ฟัง สามารถใช้ประโยชน์จากเพลงในการเรียน การเขียนหรือการฟังในชีวิตประจำวัน เพื่อความบันเทิง คลายเครียด สร้างความมั่นใจ ในตัวเองและสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อน

ภาควิชา การประชาสัมพันธ์
สาขาวิชา นิเทศศาสตร์พัฒนาการ
ปีการศึกษา 2543

ลายมือชื่อนิสิต Katana An.
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา Dr. P. S.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4285059428 : MAJOR : DEVELOPMENT COMMUNICATION

KEY WORD : Effect / Attitudes / Information Seeking / Satisfaction / Utilization

KESARIN PHANARANGSAN : EFFECT OF ENGLISH – TEACHING SONGS ON LISTENERS' ATTITUDES, INFORMATION SEEKING, SATISFACTION AND UTILIZATION. THESIS ADVISOR : PARICHART STHAPITHAPITANONDA SLOBOL, Ph.D.138 pp. ISBN 974-13-0642-3.

The purpose of this research was to study the effect of English - teaching songs on listeners' attitudes towards the English language, information seeking, and satisfaction as well as the utilization of the songs. This qualitative research was conducted upon 5 focus group interviews with high school students who listened to the English – teaching songs.

The result indicates that the English – teaching songs do affect listeners in terms of English vocabulary, making the English vocabulary an easier matter for them. Furthermore, the songs have an impact on listeners' attitudes towards the English teaching methodology, enabling them to learn English with more fun. However, the songs have a slight effect on listeners grammatically since the grammar songs do not cover all the grammar contents required in their school curriculum.

However, the songs affect the listeners' information seeking at a low level. The majority don't look up details after listening to the songs. Only a few seek further information, simply because they are obliged or enthusiastic to.

Besides, it is found that listeners are relatively satisfied with both the vocabulary content in the songs and the songs' production, but with the grammar content in a moderate extent. As for the utilization of the songs, listeners utilize them for different purposes including studying, entertainment, stress relief, self-confidence enhancement and relationship strengthening with friends.

Department .....Public Relations..... Student's signature *Kesarin P.*
Field of study ....Development Communication... Advisor's signature *Parichart Sthapithapitanonda Slobol*
Academic year.....2000.....

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงเป็นอย่างดีด้วยความอนุเคราะห์อย่างยิ่งของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปาวิชาติ สถาปิตานนท์ สโรบล อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ซึ่งสละเวลาอันมีค่าให้คำปรึกษา คำแนะนำ และตรวจแก้ไขวิทยานิพนธ์ฉบับนี้มาด้วยดีโดยตลอด ตลอดจนรองศาสตราจารย์ ธนวัต บุญลือ ผู้ซึ่งกรุณาเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ และรองศาสตราจารย์ อุบลวรรณ ปิติพัฒนะโฆษิต ผู้ซึ่งกรุณาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของอาจารย์ทุกท่านเป็นอย่างยิ่ง จึงใคร่ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคุณพ่อคุณแม่ คุณอา และทุกคนในครอบครัวที่คอยเป็นกำลังใจและให้ความช่วยเหลืออย่างดีมากในทุกๆด้าน ขอบคุณเพื่อนๆคือ พิมพ์เพ็ญ ธนาคุณ, กนิษฐา ฝั่งวร , พวงชมพู ไชยอาลาและพี่อรอนันต์ วุฒิเสน มากจริงๆสำหรับทุกสิ่งทุกอย่างที่ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จสมบูรณ์ได้ในที่สุด และที่ลืมไม่ได้ก็คือ พี่ปิยะนารถ จันทราโชติวิทย์ ผู้ซึ่งคอยให้ความช่วยเหลือ และคำแนะนำที่มีประโยชน์มากๆในการทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้

ท้ายสุดนี้ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณะผู้ทำงานทุกท่านที่สถาบัน Enconcept และน้องๆทุกคนที่ให้ความร่วมมืออย่างดีมากในการจัดสนทนากลุ่มเพื่อเก็บข้อมูลครั้งนี้ และเป็นแรงบันดาลใจให้เกิดวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ขึ้นมา

เกศริน พนารังสรรค์

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
บทที่	
1. บทนำ	
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ในการวิจัย.....	7
ปัญหานำการวิจัย.....	7
ขอบเขตการวิจัย.....	7
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
2. ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
แนวคิด “เอดูเทนเมนต์ Edutainment”.....	10
แนวคิดเรื่อง “ผลของการสื่อสาร”.....	17
แนวคิดเกี่ยวกับ “ทัศนคติ”.....	19
ทฤษฎีเกี่ยวกับการแสวงหาข่าวสาร (Information Seeking Theory).....	26
แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจในการติดต่อสื่อสาร.....	30
แนวคิดเกี่ยวกับการนำไปใช้ประโยชน์.....	34
กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	39
3. ระเบียบวิธีวิจัย	
รูปแบบการวิจัย.....	40
กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย.....	41
การคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย.....	41
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	41

สารบัญ (ต่อ)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	41
ขั้นตอนในการรวบรวมข้อมูล.....	42
การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือ.....	43
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	43
4. ผลการวิจัย	
ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม.....	44
ผลการจัดสนทนากลุ่มและการวิเคราะห์ข้อมูล.....	44
ผลของสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษที่มีต่อทัศนคติของผู้ฟัง.....	45
ผลของสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษที่มีต่อการแสวงหาความรู้ของผู้ฟัง.....	62
ผลของสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษที่มีต่อความพึงพอใจของผู้ฟังและการนำ สื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษไปใช้ประโยชน์	68
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	
สรุปผลการวิจัย.....	92
อภิปรายผล.....	103
ข้อเสนอแนะ.....	116
รายการอ้างอิง.....	119
ภาคผนวก	
ภาคผนวก ก : แนวคำถามในการจัดสนทนากลุ่ม.....	126
ภาคผนวก ข : แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล.....	128
ภาคผนวก ค : ตัวอย่างเนื้อเพลงสอนภาษาอังกฤษ.....	130
ประวัติผู้เขียน.....	138

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในการสื่อสารยุคโลกาภิวัตน์เช่นปัจจุบันนี้ ประเทศต่างๆในโลกได้ทำการติดต่อ แลกเปลี่ยนข้อมูล ข่าวสาร ตลอดจนวัฒนธรรมระหว่างกันอย่างกว้างขวาง โลกได้ก้าวสู่ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันมากขึ้น (พาโลมา ปิคัสโซ อังถึงโน ไนซ์บิตต์และอเบอร์ดีน , 2534 : 142-164) ด้วยเหตุนี้ จำต้องมี **ภาษาสากล** ที่จะมาใช้เป็นเครื่องมือในการสื่อสารระหว่างคนต่างชาติต่างภาษาเพื่อให้เกิดความเข้าใจตรงกัน โดยภาษาสากลซึ่งได้รับความนิยมมากที่สุดในประเทศต่างๆก็คือ ภาษาอังกฤษ เห็นได้จากการที่ทุกวันนี้ มีคนทั่วโลกพูดภาษาอังกฤษมากกว่า 1,000 ล้านคน และอีกประมาณ 90 กว่าประเทศทั่วโลกเรียนและใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาเสริม นอกจากนี้ยังพบว่า 60%ของรายการวิทยุทั่วโลกเป็นภาษาอังกฤษ 85%ของการใช้โทรศัพท์ระหว่างประเทศเป็นภาษาอังกฤษ 70%ของการจำหน่ายของจดหมายทั่วโลกเป็นภาษาอังกฤษ และ 80%ของข้อมูลในคอมพิวเตอร์ทั่วโลกเป็นภาษาอังกฤษ (ไนซ์บิตต์และอเบอร์ดีน , 2534 : 142-164)

เมื่อคนในสังคมโลกมีความจำเป็นต้องใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลในการสื่อสารระหว่างกัน แนวโน้มที่คนหันมาสนใจเรียนภาษาอังกฤษจึงมีมากขึ้นเรื่อยๆและรวดเร็วมาก และเห็นได้ว่า ประเทศต่างๆล้วนเห็นความสำคัญของภาษาอังกฤษ และพยายามปลูกฝังการเรียนภาษาอังกฤษในหลักสูตรการศึกษาภาษาต่างประเทศโดยเริ่มตั้งแต่ยังเป็นเด็กและเยาวชน เด็กนักเรียนชั้นมัธยมในฮ่องกง 9 ใน 10 คนเรียนภาษาอังกฤษ ส่วนเด็กนักเรียนชั้นมัธยมในโรงเรียนฝรั่งเศสที่ได้รับสิทธิ์ให้เลือกเรียนระหว่างภาษาอังกฤษกับภาษาเยอรมัน ปรากฏว่าร้อยละ 85 เลือกเรียนภาษาอังกฤษ และในญี่ปุ่น นักเรียนมัธยมจะต้องเรียนภาษาอังกฤษ 6 ปีเต็ม หรือในสหภาพโซเวียต เด็กๆต้องเรียนภาษาต่างประเทศ ซึ่งส่วนใหญ่แล้วเลือกเรียนภาษาอังกฤษ ในนอร์เวย์ สวีเดน เดนมาร์ก ภาษาอังกฤษเป็นวิชาบังคับที่ต้องเรียนในโรงเรียน (ไนซ์บิตต์และอเบอร์ดีน , 2534 : 142-164)

ในประเทศไทย ผลของการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมืองและเทคโนโลยี จากสังคมโลก ทำให้ภาษาอังกฤษเข้ามามีบทบาทสำคัญต่อการดำรงชีวิตของคนไทยเป็นอย่างมาก ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา รัฐบาลไทยได้ตระหนักถึงความจำเป็นที่เด็กและเยาวชนในชาติจำเป็นต้อง

เรียนรู้และสามารถใช้ภาษาอังกฤษได้ หากจะมองย้อนกลับไปในอดีตถึงวิวัฒนาการการจัดการศึกษาไทยเริ่มตั้งแต่แผนการศึกษา พ.ศ. 2450 ที่หลักสูตรมัธยมศึกษาสามัญได้กำหนดให้มีการสอนภาษาอังกฤษอย่างจริงจัง (กระทรวงศึกษาธิการ , 2538) จนถึงปัจจุบันที่กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดไว้ในหลักสูตรภาษาอังกฤษ พุทธศักราช 2539 ให้นักเรียนเริ่มเรียนภาษาอังกฤษตั้งแต่ระดับประถมศึกษาปีที่ 1 เป็นต้นไป เพื่อมุ่งเน้นที่จะพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่องตลอดระยะเวลา 12 ปีของการศึกษาสายสามัญ และมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถใช้ภาษาอังกฤษในการติดต่อสื่อสารและการเข้าสู่สังคมโลกได้อย่างถูกต้องเหมาะสมตามหลักภาษาและวัฒนธรรม (กระทรวงศึกษาธิการ , 2539 : คำชี้แจง) อีกทั้งยังกำหนดให้ภาษาอังกฤษเป็นวิชาบังคับในการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัยอีกด้วย

นอกจากนี้ หากจะพิจารณาถึงแผนพัฒนาเด็กและเยาวชนในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 – 2544) ที่กำหนดวัตถุประสงค์ข้อหนึ่งไว้คือ “เพื่อพัฒนาศักยภาพของเด็กและเยาวชนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์” โดยทำการขยายความคำว่า “คุณลักษณะของเด็กและเยาวชนที่พึงประสงค์” ไว้ 10 ประการ และคุณลักษณะประการหนึ่งก็คือ การมีความสามารถในการสื่อสารได้มากกว่า 1 ภาษา (สุลีวัลย์ เมธมโนศักดิ์ , 2541 : 4) ก็เป็นการยืนยันถึงความตื่นตัวที่จะกระตุ้นให้เด็กและเยาวชนไทยเตรียมพร้อมด้านภาษาต่างประเทศเพื่อนำไปใช้สื่อสาร ปรับตัวและก้าวเข้าสู่โลกยุคโลกาภิวัตน์ด้วยความมั่นใจ โดยภาษาต่างประเทศที่เป็นสากลและเป็นที่ยอมรับมากที่สุดก็คงหนีไม่พ้นภาษาอังกฤษนั่นเอง

ดังนั้น การศึกษาภาษาอังกฤษในปัจจุบันจึงถือเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับประชาชนคนไทยทุกคน นอกจากการเรียนการสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียน วิทยาลัยหรือมหาวิทยาลัยตามหลักสูตรบังคับของกระทรวงศึกษาธิการซึ่งเป็นการศึกษาในระบบแล้ว ยังพบว่า มีแหล่งความรู้ภาษาอังกฤษอื่นๆอีกมากมายไม่ว่าจะเป็นสถาบันสอนภาษา สื่อเฉพาะกิจต่างๆ หรือสื่อมวลชนที่จัดขึ้นมาเพื่อสนองตอบความต้องการของประชาชนที่สนใจจะขวนขวายหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับภาษาอังกฤษ เพื่อพัฒนาตนเองให้ทันกับยุคโลกาภิวัตน์ ศาสตราจารย์คุณหญิงจินตนา ยศสุนทร (อ้างถึงใน “ชี้ภาษาอังกฤษจำเป็นสำหรับเด็กไทย เรียนต่อกนอกมิใช่ค่านิยม” 2540 : 28) ได้แสดงความเห็นถึงการศึกษารัฐบาลอังกฤษของเด็กไทยในยุคนี้ไว้อย่างน่าสนใจว่า

...การมีความรู้ภาษาอังกฤษเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับเด็กทุกคน เพราะภาษาอังกฤษเป็นภาษาสากลที่ใช้สื่อสารกันมากที่สุดทั่วโลก และโรงเรียนต่างๆ ในบ้านเราเวลานี้ได้ปรับปรุงการเรียนการสอนให้เด็กมีความรู้ภาษาอังกฤษกันมากขึ้น ผิดกับสมัยก่อนที่เด็กเรียนภาษาอังกฤษด้วยน้ำตา...

โดยทั่วไปเมื่อกล่าวถึง “การศึกษา” บุคคลมักจะมองว่าเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นการถ่ายทอดข้อมูลที่เป็นสาระและมีเนื้อหาที่เคร่งเครียด ดังนั้น ผู้เรียนโดยเฉพาะอย่างยิ่งเด็ก ๆ จึงมีทัศนคติไม่ดีต่อการศึกษาว่าเป็นสิ่งที่น่าเบื่อ ไม่สนุกและไม่สามารถกระตุ้นความสนใจให้ผู้เรียนอยากจะทำอะไรเรียนขึ้นมาเองจริงๆ ยิ่งเป็นการศึกษาภาษาอังกฤษซึ่งเป็นภาษาต่างประเทศ ไม่ใช่ภาษาพ่อภาษาแม่ของตน แต่ก็จำเป็นต้องเรียนเพราะภาษาอังกฤษเป็นวิชาบังคับในหลักสูตรของโรงเรียนและต้องใช้ในการสอบคัดเลือกเข้าศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษา ก็ยิ่งทำให้ผู้เรียนรู้สึกเหมือนโดนบังคับ จำใจเรียน และเกิดทัศนคติในแง่ลบยิ่งขึ้นไปอีก เมื่อตัวผู้เรียนเองไม่มี**ความสุข**ในการเรียนภาษาอังกฤษ ก็จะทำให้การศึกษามิประสบความสำเร็จเท่าที่ควร ดังจะเห็นได้จากผลการทดสอบคุณภาพการศึกษาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย ปีการศึกษา 2538 ของกรมวิชาการ พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ทำคะแนนวิชาภาษาอังกฤษคิดเป็นค่าเฉลี่ยระดับประเทศได้ร้อยละ 34.75 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ทำคะแนนวิชาภาษาอังกฤษคิดเป็นค่าเฉลี่ยระดับประเทศได้ร้อยละ 36.22 เมื่อพิจารณาการกระจายของนักเรียนตามลำดับคุณภาพ พบว่า ความสามารถทางภาษาอังกฤษของนักเรียนส่วนใหญ่อยู่ในระดับปรับปรุง (กรมวิชาการ , 2540 : 9 , 28)

ด้วยเหตุนี้เอง ในปัจจุบันจึงพบว่า มีการค้นคว้าวิจัยคิดหาวิธีและเทคนิคการสอนที่หลากหลาย ตลอดจนนำเทคโนโลยีต่างๆมาประกอบการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเพื่อให้มีประสิทธิภาพสูงสุด และก่อให้เกิดประโยชน์และความพึงพอใจต่อผู้เรียนอย่างแท้จริง ความพยายามที่จะผสมผสานการศึกษาซึ่งให้สาระความรู้เข้ากับความบันเทิงซึ่งให้ความสนุกสนาน เพลิดเพลินและผ่อนคลาย ทำให้การเรียนรู้ในรูปแบบใหม่ไม่ใช่สิ่งที่น่าเบื่ออีกต่อไป ผู้เรียนจะมีความสุขและกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้ แนวทางใหม่ที่ใช้ในการศึกษาก็คือ **เอดูเทนเมนต์** (Edutainment) นั่นเอง ซึ่งเริ่มแพร่หลายในต่างประเทศมาก่อนและขณะนี้กำลังได้รับความนิยมในประเทศไทย เมื่อประกอบกับเทคโนโลยีต่างๆ ที่ทันสมัยแล้ว เอดูเทนเมนต์จะเป็นกลยุทธ์ที่มีประโยชน์และศักยภาพเหมาะสมสำหรับการนำมาใช้เป็นเครื่องมือในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของบุคคลในสังคม นอกจากนี้ยังสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการเรียนรู้วิชาอื่นๆได้เป็นอย่างดี

เอดูเทนเมนต์ (Edutainment) เป็นคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ค่อนข้างใหม่ได้รับการบัญญัติขึ้นเมื่อไม่นานมานี้ เกิดจากการสนธิคำศัพท์ 2 คำ คือ "เอดูเคชัน Education" การศึกษาซึ่งหมายถึงสาระความรู้ กับ "เอนเตอร์เทนเมนต์ Entertainment" ซึ่งหมายถึงความบันเทิง รวมกันเป็นคำศัพท์ใหม่ว่า "Edutainment" หรืออาจแปลเป็นภาษาไทยว่า “สาระบันเทิง” (ปาริชาติ สถาปิตานนท์ สโรบล , 2541 : 38) นอกจากนี้ยังมีชื่ออื่นๆ ที่ใช้เรียกแนวคิดเอดูเทนเมนต์ เช่น

Entertainment – education, EE Strategy, Enter-educate, Info-tainment เป็นต้น (Sarabol and Singhal 1998 อ้างถึงใน ปาริชาติ สถาปิตานนท์ สโรบล , 2541 : 38)

จากการสนธิคำศัพท์ดังกล่าว สรุปได้ว่า เอดูเทนเมนต์คือกลยุทธ์ที่มุ่งนำเสนอข้อมูล ข่าวสารและความรู้ผ่านสื่อรูปแบบต่าง ๆ ที่ให้ความบันเทิง เพื่อให้บุคคลเกิดการพัฒนาทางด้านความรู้ ทักษะและทักษะต่าง ๆ ที่เหมาะสม ทำให้บุคคลไม่รู้สึกเบื่อหน่าย เพราะได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินไปด้วยในขณะที่ได้รับความรู้ บุคคลจะเกิดความกระตือรือร้นอยากที่จะเรียนรู้และแสวงหาความรู้ด้วยตนเองต่อไป ด้วยเหตุนี้ บุคคลจะไม่มีทัศนคติในแง่ลบต่อการศึกษารายวิชาภาษาอังกฤษหรือวิชาอื่นๆ ว่าการศึกษากับความบันเทิงนั้นเป็นสิ่งที่ตรงกันข้าม อยู่กันคนละขั้ว ตามแนวคิดแบบเดิมๆที่เชื่อว่า “ถ้าเรียนจะต้องไม่สนุก ถ้าสนุกจะต้องไม่มีสาระ”

เหตุผลนี้เองที่ทำให้กลยุทธ์เอดูเทนเมนต์มีศักยภาพสูงในการพัฒนาระบบการเรียนรู้อันของคุณค่า คือ กลยุทธ์นี้ช่วยทำให้บุคคลมีความสุขและเกิดความสมัครใจยอมรับข้อมูลความรู้ต่างๆ เราต้องไม่ลืมว่าในการสื่อสารใด ๆ ก็ตาม ปัจจัยที่สำคัญที่สุดในการสื่อสารก็คือ ผู้รับสาร ดังคำกล่าวของ Berlo (1960 : 52) ที่ว่า “ the receiver is the most important link in the communication process” (ผู้รับสารคือหน่วยเชื่อมโยงที่สำคัญที่สุดในกระบวนการสื่อสาร) เมื่อนำมาประยุกต์กับการจัดระบบการศึกษาในปัจจุบันที่ใช้กลยุทธ์เอดูเทนเมนต์เข้ามาช่วย ก็คือ เมื่อศูนย์กลางของการสื่อสารหรือการเรียนรู้ที่เรากำลังถ่ายทอดอยู่คือ ผู้รับสาร หากเราจะให้ความรู้หรือข่าวสารใด ๆ เราต้องพยายามทำให้สารของเราเข้าถึงจิตใจและสอดคล้องกับความต้องการของผู้รับสารมากที่สุด โดยนำความเพลิดเพลินมาใช้สร้างเสริมทัศนคติในทางบวก และกระตุ้นการรับรู้ของผู้รับสาร เพื่อโน้มน้าวใจให้เกิดความสมัครใจที่จะรับหรือแสวงหาความรู้ต่างๆ ด้วยตัวเอง ทำให้ผู้รับสารเห็นว่าจะนำความรู้ที่ได้ไปใช้ประโยชน์หรือช่วยแก้ปัญหาต่าง ๆ ตลอดจนพัฒนาตัวเขาให้ดีขึ้นได้ ซึ่งวิธีการนี้ย่อมดีกว่าการบังคับหรือยึดเหี้ยมความรู้ให้กับผู้รับสารอย่างแน่นอน

หากจะพิจารณาแนวคิดเอดูเทนเมนต์ตามหน้าที่ของการสื่อสารซึ่งแบ่งโดยทั่วไปออกเป็น 4 ประการคือ 1. หน้าที่ในการให้ข่าวสาร (Information) 2. หน้าที่ในการชักจูงใจ (Persuasion) 3. หน้าที่ในการให้ความรู้ (Education) และ 4. หน้าที่ในการให้ความบันเทิง (Entertainment) (ประมวศ ตะเวทิน , 2540 : 111) จะเห็นว่า หลักการเอดูเทนเมนต์นั้นสอดคล้องกับหน้าที่ในการสื่อสารถึง 2 ประการด้วยกัน คือ ข้อ 3. หน้าที่ในการให้ความรู้ และข้อ 4. หน้าที่ในการให้ความบันเทิงซึ่งวัตถุประสงค์หลักของแนวคิดนี้มุ่งเน้นการให้ความรู้ โดยนำเสนอผ่านสื่อที่ให้ความบันเทิง เพื่อช่วยเสริมให้การสื่อสารนั้นกระตุ้นความสนใจและได้รับการตอบสนองจากผู้รับสารได้ดียิ่งขึ้น

ทฤษฎีการสื่อสารของ Berlo (1960 : 72) ซึ่งมีการแบ่งองค์ประกอบในการสื่อสารออกเป็น 4 องค์ประกอบ คือ S-M-C-R ดังนี้ 1) Source ผู้ส่งสาร 2) Message สาร 3) Channel สื่อหรือช่องทางในการสื่อสาร 4) Receiver ผู้รับสาร ซึ่งหากพิจารณาในแง่ของการเรียนรู้ภาษาอังกฤษก็คือ ผู้ส่งสารซึ่งเป็นผู้สอน บุคคลหรือหน่วยงานใดๆที่ต้องการทำการสื่อสาร คือถ่ายทอดความรู้ภาษาอังกฤษกับผู้รับสาร อันได้แก่ นักเรียน นักศึกษา หรือประชาชนทั่วไปที่ต้องการเรียนภาษาอังกฤษ เมื่อผู้ส่งสารได้ทำการวิเคราะห์ผู้รับสาร (Audience Analysis) เช่น มีอายุเท่าไร มีพื้นฐานความรู้ภาษาอังกฤษอยู่ระดับใด มีความชอบหรือความสนใจแบบใด เป็นต้น ก็จะสามารถออกแบบสาร ซึ่งก็คือบทเรียนภาษาอังกฤษให้มีเนื้อหาที่เหมาะสมกับผู้รับสารกลุ่มต่างๆ และจะผลิตและเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมเพื่อเป็นช่องทางนำสาร คือ บทเรียนภาษาอังกฤษไปถึงผู้รับสารได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุดและทำให้ผู้รับสารเกิดความเข้าใจในบทเรียนภาษาอังกฤษมากที่สุด จุดสำคัญของกระบวนการสื่อสารนี้ก็คือ กลยุทธ์เอดูเทนเมนต์จะถูกนำมาใช้ในองค์ประกอบ “สื่อ” นั่นเอง โดยใช้เป็นเครื่องมือที่จะถ่ายทอดความรู้หรือข้อมูลต่างๆ ด้านภาษาอังกฤษในรูปแบบความบันเทิง สนุกสนาน

ในการเรียนการสอนความรู้เกี่ยวกับภาษาอังกฤษนั้น สื่อต่างๆสามารถดำเนินการภายใต้กลยุทธ์เอดูเทนเมนต์นี้ได้ ไม่ว่าจะเป็นสื่อสิ่งพิมพ์ เช่น หนังสือ, สื่อเฉพาะกิจ เช่น วีดีโอ สไลด์ เทป บันทึกเสียง ซีดีรอม, สื่อบุคคล เช่น คณะละครต่างๆ ตลอดจนสื่อมวลชนเช่น วิทยุ โทรทัศน์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ คือ อินเทอร์เน็ต ตัวอย่างเช่น เราจะพบเห็นรายการที่สอนภาษาอังกฤษทางสื่อมวลชนคือ ทางโทรทัศน์ ได้แก่ “รายการฟูดฟิดฟอไฟกับแสงชัย สุนทรวัฒน์” ทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 , รายการ “เปิดโลกความเห็นกับ NJ Saturday” ทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 9 , รายการ “Talk of the Town” ทางสถานีโทรทัศน์ช่อง 3 หรือทางวิทยุ เช่น รายการ Nation Junior Interactive หรือ เนชั่น จูเนียร์ อินเทอร์เน็ตทีฟ ทางสถานีวิทยุเนชั่น FM 90.50 เมกกะเฮิรต์ เป็นต้น นอกจากนี้สื่อเฉพาะกิจอื่น ๆ ที่นำแนวทางเอดูเทนเมนต์ไปประยุกต์ใช้ในการสอนภาษาอังกฤษ เช่น วีดีโอ “ฟูดฟิดฟอไฟ” สอนภาษาอังกฤษ, เทปสอนภาษาอังกฤษ “English for You” , ซีดีรอม “ Learn Grammar with Pete” ที่สอนไวยากรณ์อังกฤษเบื้องต้น, เทปเพลง “Memolody” และ “Buffalo Bridge” ซึ่งเป็นเทปเพลงสอนภาษาอังกฤษ เป็นต้น

เทปเพลงสอนภาษาอังกฤษ “Memolody” และ “Buffalo Bridge” นั้นเป็นการปฏิวัติรูปแบบการสอนภาษาอังกฤษที่ประยุกต์กลยุทธ์เอดูเทนเมนต์เข้ามา ซึ่งแตกต่างจากเพลงภาษาอังกฤษแบบเก่าที่ทุกคนคุ้นเคยซึ่งมักเป็นรูปแบบเด็กๆ เช่น เพลง Twinkle Little Star หรือ เพลง ABC เป็นต้น แต่สื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษครั้งนี้เป็นเพลงสไตล์สมัยใหม่ มีดนตรีหลายแนว

เพื่อก่อให้เกิดความหลากหลายและน่าดึงดูดใจ เช่น ป๊อป, สโรวีร็อค, สตริงเมทัล, เฮฟวีเมทัล, อัลเทอร์เนทีฟ, ลูกทุ่ง, อาร์แอนด์บี เป็นต้น และมีวัตถุประสงค์หลักคือ เพื่อให้เด็กเกิด “ทัศนคติในทางบวก” ต่อวิชาภาษาอังกฤษ รู้สึกสนุกสนานกับการเรียน เต็มใจให้ความร่วมมือในการเรียนรู้ และเกิดแรงจูงใจที่จะกระตุ้นให้อยากพัฒนาภาษาอังกฤษด้วยตนเองต่อไป โดยเทปเพลงสอนภาษาอังกฤษ “Memolody” และ “Buffalo Bridge” เป็นสื่อเฉพาะกิจที่ใช้ประกอบการสอนภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียนมัธยมปลายชั้นปีที่ 4 – 6 ของสถาบันกวดวิชา Enconcept ซึ่งเทปเพลง “Memolody” จะมีการจัดจำหน่ายตามร้านหนังสือทั่วไป แต่เทปเพลง “Buffalo Bridge” นั้น จะใช้ในการเรียนการสอนภายในสถาบันกวดวิชา Enconcept

สำหรับแนวทางเอดูเทนเมนต์หรือ “สาระบันเทิง” ที่ใช้ในเพลงสอนภาษาอังกฤษนี้มีทั้งเพื่อสอนไวยากรณ์ภาษาอังกฤษและคำศัพท์ภาษาอังกฤษ* โดยเนื้อหาไวยากรณ์ก็จะเลือกเอาบางประเด็นที่น่าสนใจมาแต่งเป็นเพลง ส่วนเพลงคำศัพท์ภาษาอังกฤษก็จะนำคำศัพท์ที่มีความหมายเหมือนกัน (synonyms) หรือคำศัพท์ที่มีความหมายตรงกันข้าม (antonyms) เป็นตระกูลมาแต่งเป็นเพลง เช่น เพลงซ็องเกียว, โง่, อ่อนแอ, หนุ่มเซว่น, สำคัญมาก, ซี้เกียจ-ขยัน, ให้-ได้รับ เป็นต้น เมื่อเด็กร้องเพลง ก็จะได้รับความรู้เกี่ยวกับภาษาอังกฤษและความบันเทิงไปด้วยในเวลาเดียวกัน ทำให้เด็กมีทัศนคติที่ดีว่าการเรียนภาษาอังกฤษไม่น่าเบื่อ เป็นเรื่องง่ายและสนุกสนาน ทำให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพราะเรียนภาษาอังกฤษจากเพลงศัพท์จะทำให้จำได้เร็วขึ้นในเวลาอันสั้น ยิ่งไปกว่านั้นยังทำให้ไม่ลืมน่าๆ เมื่อเทียบกับการเรียนแบบเดิมในห้องเรียน

ความตั้งใจของผู้วิจัยในการทำวิจัยเรื่อง “ผลของเพลงสอนภาษาอังกฤษที่มีต่อทัศนคติ การแสวงหาความรู้ ความพึงพอใจและการใช้ประโยชน์ของผู้ฟัง” ก็เพื่อต้องการประเมินถึงประสิทธิผลของสื่อที่ประยุกต์แนวทางเอดูเทนเมนต์มาใช้ในกระบวนการเรียนรู้ว่า สามารถสื่อสาร

---

* ไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ (Grammar) หรืออาจเรียกว่า โครงสร้างภาษาอังกฤษ จะเกี่ยวกับการนำคำศัพท์สำนวนภาษาอังกฤษซึ่งเป็นหน่วยย่อยในภาษามาเชื่อมโยงสัมพันธ์กัน และเป็นการจัดระบบความหมาย เพื่อให้สื่อสารได้ถูกต้องและสอดคล้องกับการใช้จริงตามลักษณะของภาษา เช่น คำนาม คำกริยา กริยาช่วย คำคุณศัพท์ คำวิเศษณ์ คำสรรพนาม กาล วาจก (สภาพที่เป็นผู้กระทำกริยาหรือผู้ถูกกระทำ) คำนำหน้านาม ชนิดต่างๆ คำบุพบท คำสันธาน การเรียงลำดับคำในประโยค ความสอดคล้องระหว่างประธานกับกริยา เป็นต้น

คำศัพท์ภาษาอังกฤษ คือ หน่วยย่อยที่ใช้สื่อความหมายในภาษาอังกฤษ โดยอาจจะเป็นคำเดี่ยวๆ หรือเป็นวลีก็ได้ ซึ่งศัพท์หรือสำนวนภาษาอังกฤษตัวหนึ่งสามารถมีได้หลายความหมาย เปลี่ยนแปลงไปตามบริบทของเนื้อเรื่องแต่ละเรื่อง หรือมีศัพท์สำนวนภาษาอังกฤษหลายตัวที่มีความหมายเหมือนกันหรือคล้ายคลึงกัน แต่จะมีการใช้จริงแตกต่างกัน

กับผู้รับสารและมีผลต่อทัศนคติหรือไม่ ทั้งยังศึกษาขยายต่อไปถึงผลที่จะมีต่อพฤติกรรมของผู้รับสารเกี่ยวกับการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษ ตลอดจนความพึงพอใจและการนำสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษนี้ไปใช้ประโยชน์ โดยผลการวิจัยครั้งนี้จะเป็นส่วนหนึ่งที่ช่วยจุดประกายแนวทางเพื่อมาปรับปรุงและพัฒนาสื่อต่างๆที่ใช้หลักการเอดูเทนเมนต์ต่อไปให้มีประสิทธิภาพและสามารถตอบสนองความต้องการของผู้รับสารได้มากที่สุด โดยสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการทำโครงการสื่อสารอื่นๆ ไม่เจาะจงเฉพาะที่เกี่ยวกับการเรียนรู้เท่านั้น

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลของสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษที่มีต่อทัศนคติของผู้ฟังเกี่ยวกับภาษาอังกฤษ
2. เพื่อศึกษาผลของสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษที่มีต่อการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษของผู้ฟัง
3. เพื่อศึกษาผลของสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษที่มีต่อความพึงพอใจของผู้ฟังและการนำสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษไปใช้ประโยชน์

ปัญหานำการวิจัย

1. สื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษมีผลต่อทัศนคติของผู้ฟังเกี่ยวกับภาษาอังกฤษอย่างไร
2. สื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษมีผลต่อการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษของผู้ฟังอย่างไร
3. สื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษมีผลต่อความพึงพอใจของผู้ฟังและการนำสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษไปใช้ประโยชน์อย่างไร

ขอบเขตการวิจัย

1. มุ่งศึกษาเฉพาะเพลงสอนภาษาอังกฤษจำนวน 4 อัลบั้ม คือ Memolody, Buffalo Bridge I, Buffalo Bridge II และ Buffalo Bridge III ซึ่งใช้ในการสอนหลักสูตรภาษาอังกฤษ “Entrance” ของสถาบัน Enconcept
2. มุ่งศึกษาเฉพาะนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่ศึกษาหลักสูตรภาษาอังกฤษ “Entrance” ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2543 ของสถาบัน Enconcept ซึ่งได้รับฟังเพลงสอนภาษาอังกฤษใน 4 อัลบั้มดังกล่าวแล้วเท่านั้น

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. เพลงสอนภาษาอังกฤษ คือ สื่อการสอนวิชาภาษาอังกฤษที่ใช้เพลงในการถ่ายทอด มีจำนวน 4 อัลบั้ม คือ Memolody, Buffalo Bridge I, Buffalo Bridge II และ Buffalo Bridge III โดยเนื้อหาจะมีทั้งสอนไวยากรณ์และสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ
2. ผู้ฟัง คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายที่ได้รับฟังเพลงสอนภาษาอังกฤษใน 4 อัลบั้มดังกล่าว
- 3.ทัศนคติต่อภาษาอังกฤษ คือ ความรู้สึกชอบหรือไม่ชอบ เห็นด้วยหรือไม่เห็นด้วย เป็นความรู้สึกทางบวกหรือทางลบที่มีต่อภาษาอังกฤษ ภายหลังจากที่ได้เปิดรับฟังสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษ โดยแบ่งเป็น 2 ประเด็น คือ
  - ลักษณะของภาษาอังกฤษ ได้แก่ ไวยากรณ์และคำศัพท์ภาษาอังกฤษ
  - วิธีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
4. การแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษ คือ การค้นคว้าและศึกษาหาความรู้ภาษาอังกฤษเพิ่มเติมหลังจากเปิดรับฟังสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษแล้ว
5. ความพึงพอใจในสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษ คือ ความคิดเห็นในทางบวกของผู้ฟังที่มีต่อสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษ ใน 2 ประเด็นต่อไปนี้
  - 5.1 ด้านงานผลิตเพลงสอนภาษาอังกฤษ ได้แก่ เนื้อร้องและทำนองของเพลงสอนภาษาอังกฤษ การใช้เนื้อร้องภาษาไทยปนภาษาอังกฤษ นักร้องและนักดนตรี ตลอดจนการเรียบเรียงและอัดเสียง
  - 5.2 ด้านเนื้อหาไวยากรณ์และคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ใช้ในเพลง ได้แก่ จำนวนของหัวข้อไวยากรณ์หรือคำศัพท์ การเรียงหรือจัดลำดับคำศัพท์ การคัดเลือกเนื้อหาที่นำมาใช้แต่งเพลง และความง่ายของเนื้อหา
6. การนำสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษไปใช้ประโยชน์ คือ การนำสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษที่ได้รับฟังใช้ประโยชน์ในลักษณะต่างๆ ตามความต้องการของผู้ฟัง เช่น ใช้ในการศึกษา ใช้ในชีวิตประจำวัน ใช้เพื่อความบันเทิง ใช้เพื่อคลายเครียด เป็นต้น

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อทราบถึงผลที่สื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษตามแนวทางเอดูเทนเมนต์สามารถมีอิทธิพลต่อทัศนคติของผู้ฟัง เพื่อนำไปใช้ประเมินศักยภาพของสื่อประเภทนี้ และนำไปประยุกต์ใช้กับโครงการสื่อสารอื่นๆ
2. เพื่อทราบถึงพฤติกรรมของผู้ฟังในด้านการแสวงหาความรู้ หลังจากได้รับฟังเพลงสอนภาษาอังกฤษตามแนวทางเอดูเทนเมนต์ เพื่อนำไปคาดการณ์และประเมินผลในระยะยาวต่อไป
3. เพื่อทราบถึงความพึงพอใจของผู้ฟังและการนำสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษไปใช้ประโยชน์ ซึ่งสามารถใช้เป็นข้อมูลสำหรับผู้ผลิตในการวางแผน ปรับปรุง แก้ไขและพัฒนาสื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของผู้รับสารมากขึ้น
4. เพื่อเป็นแนวทางหรือข้อเสนอแนะที่ผู้ผลิตสามารถใช้ในการวางแผน ผลิต ปรับปรุงและพัฒนาสื่อต่างๆ ที่อยู่บนพื้นฐานของแนวคิดเอดูเทนเมนต์เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้รับสารมากที่สุด โดยนำไปประยุกต์กับการทำโครงการสื่อสารอื่นๆ ไม่เจาะจงเฉพาะการเรียนรู้เท่านั้น
5. เพื่อนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปใช้เป็นข้อมูลประกอบการทำวิจัยในหัวข้อที่ใกล้เคียงกันต่อไป

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 2

ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “ผลของเพลงสอนภาษาอังกฤษที่มีต่อทัศนคติ การแสวงหาความรู้ ความพึงพอใจและการใช้ประโยชน์ของผู้ฟัง” ใช้ทฤษฎี แนวคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมาเป็นแนวทางในการวิจัย ดังนี้

1. แนวคิด “เอดูเทนเมนต์ Edutainment”
2. แนวคิดเรื่อง “ผลของการสื่อสาร”
3. แนวคิดเกี่ยวกับ “ทัศนคติ”
4. ทฤษฎีเกี่ยวกับการแสวงหาข่าวสาร (Information Seeking Theory)
5. แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจในการสื่อสาร (Communication Satisfaction)
6. แนวคิดเกี่ยวกับการนำไปใช้ประโยชน์

1. แนวคิด “เอดูเทนเมนต์ Edutainment”

เอดูเทนเมนต์หรือ “สาระบันเทิง” เป็นแนวทางใหม่ที่กำลังมีบทบาทอย่างมากในปัจจุบัน ไม่ว่าจะเป็นการทำการสื่อสารเพื่อการพัฒนา เช่น ด้านสังคม ด้านศีลธรรม หรือการศึกษา ในที่นี้ก็คือ การพัฒนาการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ เป็นต้น โดยมีแนวคิดพื้นฐานที่น่าสนใจดังนี้

“เอดูเทนเมนต์” คือกลยุทธ์ในการผสมผสานข้อมูลข่าวสารและความรู้ในด้านต่างๆ ที่เอื้อต่อการพัฒนา อาทิ การวางแผนครอบครัว การป้องกันโรคเอดส์ การรู้หนังสือ สิทธิสตรี การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ฯลฯ เข้ากับความบันเทิงโดยเจตนาและมีเป้าหมายชัดเจน ซึ่งนำเสนอผ่านทางสื่อบันเทิงรูปแบบต่างๆ โดยมีวัตถุประสงค์ให้บุคคลได้รับความรู้ มีทัศนคติ และพฤติกรรมไปในทางที่พึงประสงค์ของสังคม (Singhal and Rogers, 1988 อ้างถึงใน ปาริชาติ สถาปัตตานนท์ สโรบล, 2541: 38) และในขณะเดียวกัน ก็ไม่รู้สึกเบื่อหน่ายกับการบริโภคข่าวสารดังกล่าว

แต่เดิมบุคคลมักจะมองว่า “การศึกษา” (Education) คือกระบวนการเรียนรู้ในลักษณะที่เป็นทางการหรือกึ่งทางการ โดยมีครูทำหน้าที่สอนและถ่ายทอดวิชาการด้านต่างๆ ตามลำดับขั้นตอนกระบวนการเรียนรู้ดังกล่าว อาจปรากฏในรูปแบบการเรียนการสอนในชั้นเรียน นอกชั้น

เขียน และผ่านสื่อต่างๆ อาทิ รายการโทรทัศน์เพื่อการศึกษา ในขณะที่เดียวกันบุคคลมองว่า "รายการบันเทิง" (Entertainment Programs) มักเป็นรายการที่ผู้คนให้ความสนใจ สามารถเข้าถึง ผู้บริโภคจำนวนมากและดึงดูดให้ผู้บริโภคติดตามรับชมและรับฟังอย่างต่อเนื่อง สามารถกระตุ้นให้บุคคลเกิดความรู้สึกที่ร่วมกับรายการ มีอิทธิพลต่อการรับรู้ การแต่งกายความเชื่อ และพฤติกรรม ของบุคคล นอกจากนี้รายการบันเทิงมักได้รับความสนใจจากกลุ่มผู้สนับสนุนรายการ ตลอดจน สามารถสร้างผลกำไรสูงให้แก่ผู้ผลิตรายการ เมื่อเปรียบเทียบกับรายการเพื่อการศึกษา นอกจากนี้ รายการบันเทิงยังสามารถเสนอเรื่องราวตลอดจนแง่มุมต่างๆ ของชีวิตของบุคคลสู่สาธารณชนได้ อย่างสะดวกและเป็นรูปธรรม อย่างไรก็ตาม รายการบันเทิงจำนวนหนึ่งมักได้รับคำวิพากษ์วิจารณ์ เกี่ยวกับผลกระทบในด้านลบที่เกิดขึ้นกับผู้บริโภค ในด้านการรับรู้ ความคิด และพฤติกรรมต่างๆ ที่เกิดขึ้นกับบุคคล ตลอดจนคำวิจารณ์เกี่ยวกับเนื้อหาที่โหดร้าย รุนแรง ทารุณกรรม และการ นำเสนอค่านิยมที่ไม่เหมาะสม (ปาริชาติ สถาปิตานนท์ สโรบล , 2541: 38 – 39)

ดังนั้น การผสมผสานข้อมูลข่าวสาร ความรู้ และความบันเทิงเข้าด้วยกันโดยเจตนา จึง เป็นการเปลี่ยนมุมมองของบุคคล จากเดิมที่มักแบ่งแยกแนวคิดเรื่องความรู้และความบันเทิงออกจากกัน มาสู่ความคิดที่ว่าเราสามารถบริโภคข่าวสาร ความรู้ และความบันเทิงได้อย่างสนุกสนาน ในเวลาเดียวกัน นอกจากนี้ แนวคิดดังกล่าวยังเป็นการนำจุดเด่นของการศึกษา และความบันเทิง มาประสานประโยชน์ร่วมกัน นำเสนอเนื้อหาสาระในรูปแบบที่ผู้บริโภคต้องการ กระตุ้นให้ผู้บริโภค สนใจติดตาม แลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องในหมู่ผู้บริโภคด้วยกัน และนำเนื้อหาสาระที่ ได้รับไปสู่การปฏิบัติ และนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงของสังคมในทางที่ดีขึ้น (ปาริชาติ สถาปิตานนท์ สโรบล , 2541: 39)

กลยุทธ์เอดูเทนเมนต์นั้นได้รับความนิยมมากในปัจจุบัน เนื่องจากการผสมผสานเพื่อ ช่วยประนีประนอมระหว่างข้อ 2 ข้อที่แตกต่างกัน คือ ในแง่การสื่อสาร กลยุทธ์นี้ช่วยผสมผสาน ระหว่างข้อการให้ความรู้เข้ากับข้อการให้ความบันเทิงเพื่อตอบสนองความต้องการของฝ่ายผู้รับ สาร หรือในแง่ธุรกิจ ก็เป็นการประสานผลประโยชน์ร่วมกันของข้อบุคคล 2 กลุ่มคือ ผู้ผลิตและผู้บริโภค โดยกลุ่มผู้ผลิตก็ได้รับรายได้จากการโฆษณา ตลอดจนชื่อเสียงและผลงานในการผลิต รายการที่สร้างสรรค์และยังเป็นรายการที่สามารถเจาะตลาดเป็นที่นิยมได้ ทำให้ธุรกิจของตนอยู่ รอด ในขณะเดียวกัน กลุ่มผู้บริโภค (ซึ่งก็เปรียบได้กับ "ผู้รับสาร" ในบริบทของการสื่อสาร) ก็ได้รับความเพลิดเพลิน ความสนุกสนานและความพึงพอใจ ตลอดจนสาระความรู้ที่สอดแทรกผ่านทาง ความบันเทิงเหล่านี้

จากแนวคิดข้างต้นจึงเป็นการแสดงถึงศักยภาพของกลยุทธ์เอดูเทนเมนต์ในการสื่อสาร เพื่อการพัฒนาต่างๆได้เป็นอย่างดี และในการวิจัยครั้งนี้ต้องการศึกษาถึงการสื่อสารเพื่อพัฒนา การศึกษา คือ ใช้สื่อเทปเพลงตามแนวทางเอดูเทนเมนต์เพื่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษ โดยอธิบาย ความเพิ่มเติมได้จากทฤษฎีการโน้มน้าวใจ ซึ่งใช้เป็นกรอบแนวคิดส่วนหนึ่งของกลยุทธ์เอดูเทน เมนต์ ดังนี้คือ

ทฤษฎีการโน้มน้าวใจ (Persuasion Theory)

ทฤษฎีการโน้มน้าวใจบุคคลให้ข้อคิดเกี่ยวกับความบังเอิญว่า สื่อบันเทิงสามารถทำ หน้าที่ในการเรียกร้องความสนใจจากผู้บริโภคได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยสื่อบันเทิงอาจทำหน้าที่ใน ฐานะเครื่องมือที่ทำให้ผู้บริโภคเข้าใจข่าวสาร และความรู้จดจำ และระลึกได้ และกระทำพฤติกรรม ต่างๆที่เหมาะสมตามที่เนื้อหาของข่าวสารต้องการ ทฤษฎีการโน้มน้าวใจสามารถนำมาประยุกต์ใช้ กับการออกแบบ การดำเนินการ และการประเมินผลโครงการรณรงค์ที่ใช้กลยุทธ์เอดูเทนเมนต์ (ปารีชาติ สถาปิตานนท์ สโรบล, 2541: 42) ดังจะเห็นว่า การเรียนรู้ภาษาอังกฤษจากเพลงย่อมต้อง สามารถดึงดูดความสนใจของเด็กได้ดีกว่าการเรียนในห้องเรียนตามแบบเดิมที่นำเป็อหน่าย

กลยุทธ์เอดูเทนเมนต์ในการวิจัยครั้งนี้ที่นำสื่อเทปเพลงสอนภาษาอังกฤษมาใช้ในการ เรียนรู้ เนื่องจากมีคุณลักษณะที่สอดคล้องกับกลยุทธ์นี้เป็นอย่างดี คือ ดนตรีหรือบทเพลงเป็น ศิลปะอย่างหนึ่งที่ช่วยให้มนุษย์มีความสุข จิตใจแจ่มใส แต่ในขณะเดียวกันก็เป็นการ สอดแทรกความรู้ ข้อคิดหรือสาระต่างๆที่ต้องการสื่อถึงผู้ฟังได้

พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวรัชกาลปัจจุบัน ทรงดำรัสไว้ว่า "เพลงมีอิทธิพลเข้าไปในทุก แห่ง สะท้อนสังคมทุกวันนี้ จึงขอให้หนังร้องนักแต่งเพลงแทรกสิ่งที่ดีงามเข้าไปในเพลง ให้เพลงเกิด ประโยชน์ต่อสังคม" (สุกัญญา บำรุงสุข , 2517 : 5) จะเห็นได้ว่า เพลงเป็นผลสะท้อนทางความคิด ความรู้สึก ความเชื่อ ทศนคติ ขนบธรรมเนียมประเพณี ตลอดจนพฤติกรรมของมนุษย์ได้เป็นอย่างดี และยังช่วยโน้มน้าวพฤติกรรมและทัศนคติของสังคมให้ดำเนินไปตามบรรทัดฐานของสังคม ตรงกับ แนวความคิดของ J. Champion และคณะ (1984 อ้างถึงใน ญัฐพร พาณิช , 2539) ที่ว่า มนุษยชาติได้ใช้เพลงในการแสดงอารมณ์ต่างๆ เช่น ความรัก ความผิดหวัง และเพลงยังสามารถ สะท้อนถึงพฤติกรรมบางอย่าง เช่น เพลงชาติ เพลงปลุกใจ นอกจากนี้ เพลงยังได้สื่อถึงความเชื่อ ทางศาสนา ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรม ค่านิยม ของชุมชนหรือสังคมหนึ่งๆ เช่น เพลง ศาสนา มนุษย์ได้ใช้เพลงเป็นเครื่องมือในการเปลี่ยนแปลงสังคม เช่น เพลงสันติภาพ เพลง เคลื่อนไหวทางสังคม ในปัจจุบัน นักโฆษณาสร้างสรรค์เพลงเพื่อโน้มน้าวใจให้บริโภคซื้อสินค้า ของตน

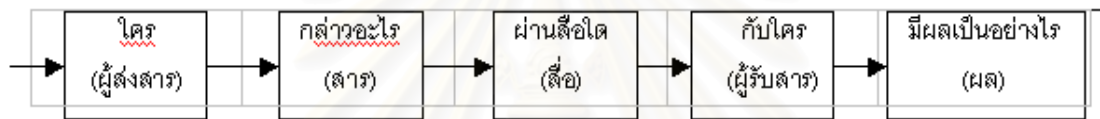
ด้วยเหตุนี้ จึงนับได้ว่าเพลงมีอิทธิพลมากมายต่อมนุษย์ การใช้เพลงในการสื่อสารหรือถ่ายทอดข่าวสารความรู้ต่างๆ ก็ย่อมเป็นกระบวนการที่สำคัญ พิจารณาแบบจำลองการสื่อสารพื้นฐานของ Harold D. Lasswell (1960) นักรัฐศาสตร์ชาวอเมริกันที่ได้ตอบคำถามที่เป็นขั้นตอน ดังนี้

“Who – Says what – In which channel – To whom – With what effect”

“ใคร - กล่าวอะไร - ผ่านสื่อใด - กับใคร - มีผลเป็นอย่างไร”

จากคำถามดังกล่าว สามารถแปลงเป็นแบบจำลองเชิงแผนภูมิที่เป็นที่รู้จักและถูกอ้างอิงอย่างกว้างขวางในวงการสื่อสารมวลชน ดังภาพข้างล่างนี้

แผนภาพที่ 1 แบบการสื่อสารพื้นฐานเชิงแผนภูมิ

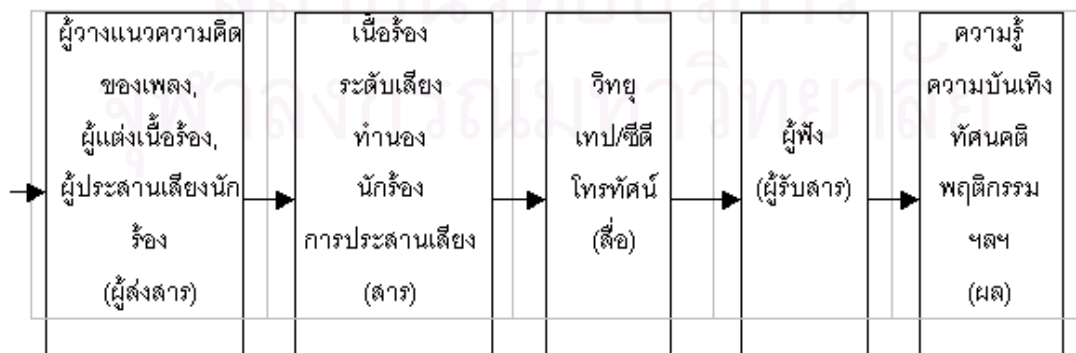

-----ผลสะท้อนกลับ-----

(ภาพแบบจำลองสูตรของ Lasswell)

จะเห็นได้ว่า แบบจำลองของ Lasswell เป็นเรื่องของการสื่อสารโดยทั่วๆ ไป แต่เมื่อก้าวถึงเรื่องเพลงกับการสื่อสาร จึงสามารถจำลองแบบข้างต้นมาประยุกต์เป็นแบบจำลองการสื่อสารในรูปของการฟังเพลงได้ ดังนี้ (รุ่งฤดี ห่อนาค , 2541 : 51)

แผนภาพที่ 2 แบบจำลองการสื่อสารในรูปการฟังเพลง

-----ผลสะท้อนกลับ-----

(ภาพ แบบจำลองการสื่อสารในรูปของการฟังเพลง)

Carl. E. Seashore (อ้างใน ศมกมล ลิ้มปิชัย, 2532) ศาสตราจารย์ด้านจิตวิทยาแห่งมหาวิทยาลัยไอโอวา กล่าวถึงสาเหตุที่เพลงมีอิทธิพลมากมายต่อมนุษย์ไว้ดังนี้

1. ดนตรีช่วยกระตุ้นมนุษย์ได้ทั้งร่างกายและจิตใจ พร้อมกันก็เปรียบเสมือนกลไกที่ไปกระตุ้นระบบประสาทส่วนกลาง ซึ่งคอยควบคุมกล้ามเนื้อและหน้าที่ต่างๆ ตามอวัยวะภายในรวมถึงระบบประสาทอัตโนมัติอีกด้วย
2. เสียงของดนตรี ทำให้รู้สึกเหมือนว่าได้อยู่ในอีกโลกหนึ่งซึ่งเรียกว่า การปลอมแปลงทางอารมณ์ (Disguise) เนื่องจากบางครั้งมนุษย์ต้องการที่จะหลีกเลี่ยงปัญหาบางอย่างที่กดดันอยู่ จึงพยายามหาทางออกด้วยการแสวงหา ซึ่งดนตรีช่วยได้ทางอ้อม โดยให้โอกาสแสดงถึงความรู้สึก ความต้องการที่สภาพแวดล้อมในชีวิตจริงไม่อำนวยให้ทำเช่นนั้น เป็นการช่วยรักษาสุขภาพจิตของมนุษย์ให้สมดุล
3. จังหวะของเพลง เป็นแหล่งที่ทำให้เกิดความน่าสนใจที่จะฟัง ไม่ว่าจะฟังจังหวะช้า เร็วหรือกระทั่งแทนที่
4. เป็นการแสดงออกอย่างหนึ่งของอารมณ์ ซึ่งนักแต่งเพลงพยายามกระตุ้นออกมา ทั้งนี้ต้องการจูงใจหรือเกิดจากประสบการณ์ของตนเอง เป็นสื่อภาษาทางอารมณ์ให้ผู้ฟังได้รับรู้
5. ระดับสติปัญญาที่สามารถรับรู้ เข้าใจ และเข้าถึงเพลงนั้นๆ ได้ด้วยอารมณ์ของผู้ฟัง
6. การที่มีผู้ใดคนหนึ่งแนะนำเพลงให้ฟัง ไม่ว่าจะเป็นผู้ใหญ่ เพื่อน หรือสื่อมวลชน ซึ่งกระตุ้นให้สนใจว่าดนตรีหรือเพลงนั้นๆ ดีและไพเราะอย่างไร

จากแนวคิดเรื่องเพลงที่ใช้ตามแนวทางเอดูเทนเมนต์ข้างต้น จึงแสดงถึงความสัมพันธ์ที่มีต่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาการศึกษาได้ โดยวงการศึกษาในปัจจุบันถือว่า ดนตรีเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งในกระบวนการศึกษา เพราะดนตรีมีส่วนช่วยทำนุบำรุงชีวิตเด็กให้สมบูรณ์ ทั้งเป็นตัวประกอบสำคัญที่จะส่งเสริมบุคลิกภาพของแต่ละคน กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ ดนตรีสามารถสร้างเสริมพัฒนาการของมนุษย์ได้ไกลที่สุด (โกวิท ชันธศิริ 2540 : 131)

สายสุรี จุติกุล (2518: 59) ได้กล่าวถึงความสำคัญของดนตรีว่า เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวข้องวิชาต่างๆ เข้ามาไว้ด้วยกันในโรงเรียน โดยเฉพาะในโรงเรียนประถมศึกษาควรมีการประมวลความรู้ทั้งปวงให้ประสานกัน เพื่อให้เห็นว่าทั้งหมดที่เรียนมานั้นคือ ชีวิต โดยให้ดนตรีเป็นตัวประมวล ประสาน เช่น ร้องเพลงประกอบการเรียนวิชาหนึ่งก็ช่วยนักเรียนให้ได้ความรู้ ตั้งแต่เนื้อ

ร้อง ทำนองเพลงที่ถูกต้อง ความรู้จากเนื้อหา ซึ่งสามารถเชื่อมและต่อเนื่องให้สัมพันธ์กับวิชาอื่นได้ โดยไม่มีที่สิ้นสุด

สมโภชน์ รอดบุญ (สัมภาษณ์ อ้างถึงใน เกษรา ศรีบุญ 2530 : 28) ได้แสดงความคิดเห็นว่า การที่เด็กถูกบังคับให้ท่องจำโดยไม่มีตัวกระตุ้น เด็กจะไม่สนใจ แต่ถ้ามีเสียงดนตรีทำเป็นท่วงทำนองซึ่งทำให้ดูเหมือนกับเป็นลักษณะของเพลงร้อง เด็กจะเกิดความสนุกสนานกับบทเรียน และสามารถรับเนื้อหาได้ง่ายกว่า

อำไพ สุจริตกุล (สัมภาษณ์ อ้างถึงใน เกษรา ศรีบุญ 2530 : 28) กล่าวว่า เพลงเป็นสื่อที่มีประสิทธิภาพสูงและหาได้ง่าย สามารถนำมาใช้ได้ทันที่ ทำให้เด็กมีความสุขและมีความสนใจกับบทเรียน นอกจากนั้นเพลงยังเป็นสื่อที่น่าสนใจ สื่อขยายและสื่อสรุปท้าย ซึ่งจะช่วยให้เด็กจดจำได้นาน รวมทั้งยังสามารถถ่ายทอดไปสู่ผู้อื่นได้ด้วย เช่น อาจจะทำนองให้เพื่อนหรือพี่น้องฟังได้อีกด้วย

Robert Nye และ Vernice Nye (1964 : 325) กล่าวถึงความสัมพันธ์ของบทเพลงกับวิชาต่างๆ ว่า

1. บทเพลงช่วยเร้าให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ทางศิลปะและช่วยเสริมจินตนาการในการวาดภาพ
2. บทเพลงช่วยให้เข้าใจศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีแต่ละชาติ ช่วยพัฒนาบุคลิกภาพ และผ่อนคลายความเครียดให้แก่ผู้เรียนได้
3. เราอาจนำบทกลอนมาใส่ทำนองให้เป็นบทเพลงได้ การอ่านเนื้อเพลงเป็นการสร้างประสบการณ์ด้านทักษะและความเข้าใจในเรื่องการออกเสียง
4. บทเพลงช่วยในการตอบสนองทางกาย ทำให้เด็กได้มีโอกาสแสดงท่าทางและมีการเคลื่อนไหว

นอกจากนี้ ยังมีนักวิจัยหลายท่านที่ได้ทำการศึกษาแนวคิดเรื่องดนตรีและบทเพลง เช่น

นवलพรรณ พูลศรีสวัสดิ์ (2540) ทำการศึกษาเรื่องการใช้เพลงในโครงการรณรงค์เสริมสร้างวินัยจราจรเด็กและเยาวชน พบว่า

1. นักเรียนส่วนใหญ่ฟังเพลงวินัยจราจรทุกวัน โดยฟังเพลงไปพร้อมกับทำกิจกรรมอื่น แต่นักเรียนก็ให้ความสนใจอย่างมากต่อเพลงวินัยจราจรและอยากฟังซ้ำอีก

2. นักเรียนที่ได้รับฟังเพลงวินัยจรรยาบรรณมีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามวินัยจรรยาบรรณมากกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับฟังเพลงวินัยจรรยาบรรณ

3. ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามวินัยจรรยาบรรณมีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อการปฏิบัติตามวินัยจรรยาบรรณอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับทัศนคติต่อเพลงวินัยจรรยาบรรณ

4. ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามวินัยจรรยาบรรณมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเกี่ยวกับการปฏิบัติตามวินัยจรรยาบรรณอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเกี่ยวกับเพลงวินัยจรรยาบรรณ

5. ทัศนคติต่อเพลงวินัยจรรยาบรรณมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเกี่ยวกับเพลงและการปฏิบัติตามวินัยจรรยาบรรณอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

6. ทัศนคติต่อการปฏิบัติตามวินัยจรรยาบรรณมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเกี่ยวกับการปฏิบัติตามวินัยจรรยาบรรณอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเกี่ยวกับเพลงวินัยจรรยาบรรณ

7. นักเรียนต้องการฟังเพลงวินัยจรรยาบรรณทุกวัน ควรเพิ่มเนื้อเพลงและเสียงร้องของเด็กร้องร่วมกับผู้ใหญ่ รวมทั้งต้องการได้รับความรู้เรื่องวินัยจรรยาบรรณจากสื่ออื่นๆ อีก ได้แก่ โทรทัศน์ วีดีโอ หนังสือที่มีภาพวาดประกอบ วิชิตู โปสเตอร์/แผ่นพับ ครู/ตำราวจ บิดามารดา Internet หนังสือคู่มือวินัยจรรยาบรรณ นิทรรศการ และการจัดกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับวินัยจรรยาบรรณ

Rosengren, Wenner และ Palmgreen (1985) ศึกษาวิจัยเรื่องการใช้สื่อทางด้านดนตรีของเด็กวัยรุ่น โดยศึกษาจากกลุ่มตัวอย่างเด็กสาววัยรุ่นในสวีเดน พบว่า เด็กสาวที่มีผลการเรียนอยู่ในระดับต่ำจะติดเพื่อนและติดเพลงป๊อปมาก ซึ่งผู้วิจัยกล่าวว่า สิ่งเหล่านี้ทำให้เด็กรู้สึกหลุดพ้นจากโลกของการเรียนและพ่อแม่ผู้ปกครอง

Larson และ Kubey (1983) ศึกษาวิจัยเรื่อง การใช้สื่อทางดนตรีของเด็กวัยรุ่น พบว่า เมื่อเปรียบเทียบการฟังดนตรีกับการชมโทรทัศน์ การฟังดนตรีจะทำให้เด็กวัยรุ่นรู้สึกว่าได้ปลดปล่อยอารมณ์ มีอิสระตลอดจนรู้สึกตื่นเต้นมากกว่าและวัยรุ่นส่วนใหญ่จะชอบความรู้สึก “หลุดพ้นจากการควบคุม”

บทเพลงจึงมีความสำคัญต่อการสื่อสารเพื่อพัฒนาการศึกษาอย่างมาก ตัวอย่างเช่น การใช้บทเพลงสอนภาษาอังกฤษเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ในการวิจัยนี้ ก็เพราะนอกจากจะทำให้การ

เรียนภาษาอังกฤษง่ายขึ้นและเป็นเรื่องไม่น่าเบื่อแล้ว เพลงยังเป็นสื่อที่จะช่วยให้เด็กรู้สึกผ่อนคลาย พอใจ และเบิกบานสนุกสนาน ซึ่งถือได้ว่าเป็นการให้ความรู้พร้อมกับความบันเทิงด้วย

2. แนวคิดเรื่อง “ผลของการสื่อสาร”

การวิจัยครั้งนี้ต้องการศึกษาผลของสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษที่มีต่อทัศนคติของผู้ฟัง การแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษ ตลอดจนความพึงพอใจและการนำไปใช้ประโยชน์ โดยหากจะจัดประเภทของสื่อเพลงศัพท์ภาษาอังกฤษนี้ก็คงจะเป็นได้หลายประเภทตามลักษณะการแบ่งของนักวิชาการหรือผู้รู้แต่ละท่าน ในที่นี้จึงขออ้างอิงจากปรมะ สตะเวทิน (2540) ที่กล่าวว่า โดยปกติสื่อที่ใช้ในการสื่อสารแบ่งออกได้เป็น 3 ประเภทดังนี้

1. สื่อบุคคล หมายถึง ตัวคนที่ถูกนำมาใช้ในการสื่อสารกับผู้รับสารในลักษณะเผชิญหน้า ทั้งในรูปของการสนทนาหรือในรูปของการประชุมกลุ่ม ซึ่งการใช้สื่อบุคคลในการสื่อสารก่อให้เกิดผลดี คือ

1.1 สามารถนำข่าวสารที่ต้องการเผยแพร่ไปสู่ผู้รับสารได้โดยตรง และสามารถชักจูงใจผู้รับสารได้โดยวิธีการพูดคุยแบบกันเอง

1.2 สามารถทำให้การเผยแพร่ข่าวสารเป็นไปในลักษณะที่ยืดหยุ่น ปรับให้เข้ากับผู้รับสารเป็นรายๆไปได้ และยังทำให้ได้รับทราบความรู้สึกนึกคิดของผู้รับสารได้ในทันที

2. สื่อมวลชน หมายถึง สื่อที่สามารถนำสารจากผู้ส่งสารไปสู่ผู้รับสาร ซึ่งประกอบด้วยคนจำนวนมากได้อย่างรวดเร็ว ภายในเวลาเดียวกันหรือในเวลาใกล้เคียงกัน ได้แก่ หนังสือพิมพ์ วิทยุกระจายเสียง โทรทัศน์ นิตยสารและภาพยนตร์ ซึ่งสื่อมวลชนมีคุณสมบัติที่ดี กล่าวคือ

2.1 สามารถเผยแพร่ข่าวสารไปสู่ผู้รับสารจำนวนมากได้ในเวลาอันรวดเร็ว

2.2 สามารถให้ความรู้และข่าวสารแก่ผู้รับสารได้เป็นอย่างดี

3. สื่อเฉพาะกิจ หมายถึง สื่อที่ถูกผลิตขึ้นมาโดยมีเนื้อหาเฉพาะและจุดมุ่งหมายหลักอยู่ที่ผู้รับสารเฉพาะกลุ่ม เช่น หนังสือ คู่มือ จุลสาร แผ่นพับ โปสเตอร์ ภาพ สไลด์ นิทรรศการ เทปตลับ เทปโทรทัศน์ เป็นต้น โดยมีคุณลักษณะที่ดีก็คือ

3.1 ผู้ส่งสารสามารถส่งข่าวเฉพาะเรื่องให้กับผู้รับสารเป้าหมายได้อย่างสอดคล้องเหมาะสม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการสื่อสารนั้น

3.2 สื่อเฉพาะกิจสามารถทำให้ผู้รับสารเป้าหมายได้รับทราบข่าวสารความรู้ โดยตรงและถูกต้อง อันจะส่งผลต่อการตัดสินใจและการลงมือปฏิบัติในแนวทางที่ผู้ส่งสารต้องการได้

จากแนวคิดข้างต้น เทปเพลงสอนภาษาอังกฤษ “Memolody” และ “Buffalo Bridge” จึงจัดเป็น สื่อเฉพาะกิจ เนื่องจากเป็นเทปเพลงที่ผลิตขึ้นมาโดยมีเนื้อหาเฉพาะเกี่ยวกับการสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ และมุ่งสื่อสารกับผู้ฟังเป้าหมายที่เป็นนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อต้องการสร้างทัศนคติที่ดีในการเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ว่าเป็นวิธีการเรียนรู้ที่สนุกสนาน และทำให้การท่องศัพท์เป็นเรื่องง่ายขึ้น

ในแง่ประสิทธิผลในการสื่อสารนั้น ก็หมายถึง การได้รับสิ่งที่ต้องการ (Berlo 1960 : 40) คือ เมื่อผู้ทำการสื่อสารส่งสารที่ต้องการโน้มน้าวใจออกไปแล้ว ผู้รับสารเห็นด้วยและปฏิบัติตามวัตถุประสงค์ของสารนั้นแสดงว่า การสื่อสารนั้นมีประสิทธิผล เพราะผลที่เกิดขึ้นนั้นตรงกับความต้องการของผู้ส่งสาร

ดังนั้น ประสิทธิภาพของการใช้สื่อเฉพาะกิจเทปเพลงสอนภาษาอังกฤษ หากพิจารณาตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งมุ่งให้เกิดการเรียนรู้ที่เหมาะสม ก็คือ หลังจากที่ผู้ฟังได้รับฟังเพลงสอนภาษาอังกฤษแล้ว ผู้ฟังเกิดทัศนคติที่ดีต่อการเรียนภาษาอังกฤษ มีความสุขในการเรียน และสามารถจำคำศัพท์ได้ง่ายๆ ไม่ลืมในเวลาอันรวดเร็ว กระตุ้นให้ผู้ฟังเกิดแรงจูงใจที่จะแสวงหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับภาษาอังกฤษด้วยตนเองต่อไป รวมทั้งมีความพึงพอใจมากต่อสื่อเทปเพลงนี้ และนำเอาความรู้ที่ได้ไปใช้จริงในการศึกษาหรือในชีวิตประจำวัน เพื่อให้เกิดการพัฒนาภาษาอังกฤษของตนต่อไป

แนวคิดเกี่ยวกับประสิทธิผลของการสื่อสารเป็นประเด็นหนึ่งที่ได้รับ ความสนใจ ทำการศึกษา ดังเช่นมีผู้นำมาใช้ในการวิจัย ดังนี้

นฤพล โรหิตจันทร (2533) ศึกษาประสิทธิผลของสื่อประชาสัมพันธ์ที่มีต่อความรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับโครงการ “รักเจ้าพระยากับตาวีเศษ” ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร พบว่า ประชาชนส่วนใหญ่รู้จักโครงการ “รักเจ้าพระยากับตาวีเศษ” โดยผ่านทางสื่อประชาสัมพันธ์ต่างๆ ในโครงการ พฤติกรรมการเปิดรับสื่อประชาสัมพันธ์มีความสัมพันธ์กับความรู้ และทัศนคติของประชาชนเกี่ยวกับโครงการและสื่อประชาสัมพันธ์ในโครงการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ศิริลักษณ์ อริยบุญญทัตย์ (2540) ศึกษาประสิทธิผลของการใช้สื่อประชาสัมพันธ์ในโครงการอะเมซิ่งไทยแลนด์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย พบว่า การเปิดรับสื่อประชาสัมพันธ์ส่วนใหญ่ได้แก่ สื่อบุคคล สื่อมวลชน และสื่อเฉพาะกิจมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับความรู้ ทัศนคติ

และพฤติกรรมการท่องเที่ยวของประชาชนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ การเปิดรับสื่อประชาสัมพันธ์ ประเภทสื่อมวลชนกับความรู้ และพฤติกรรมการท่องเที่ยวไทยของประชาชน สื่อเฉพาะกิจกับทัศนคติและพฤติกรรมการท่องเที่ยวไทยของประชาชน ตลอดจนสื่อบุคคลกับพฤติกรรมการท่องเที่ยวไทยของประชาชนนั้นไม่มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สุกัลยา บุษยบัณฑูร (2541) ศึกษาประสิทธิผลของประชาสัมพันธ์โครงการชลากประหยัดไฟ พบว่า พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารโครงการชลากประหยัดไฟไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้ และทัศนคติเกี่ยวกับการประหยัดไฟ/ชลากประหยัดไฟอย่างมีนัยสำคัญ ผู้บริโภคส่วนใหญ่รู้จักหรือได้รับข่าวสารของโครงการชลากประหยัดไฟจากสื่อมวลชนมากที่สุด และได้รับข้อมูลมากที่สุดจากสื่อมวลชนเช่นกัน ได้แก่ สื่อโทรทัศน์ สื่อหนังสือพิมพ์ และสื่อวิทยุในระดับใกล้เคียงกัน ส่วนสื่อที่สร้างความเข้าใจได้มากที่สุด ได้แก่ สื่อโทรทัศน์ รองลงมาคือ สื่อวิทยุและสื่อสิ่งพิมพ์ ส่วนสื่อที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกซื้ออุปกรณ์ประหยัดไฟ คือ สื่อโทรทัศน์ รองลงมาเป็นสื่อบุคคลและสื่อเฉพาะกิจ

Klapper (1960) ศึกษาวิจัยเรื่องสำคัญๆเกี่ยวกับผลหรืออิทธิพลของการสื่อสารมวลชน และสรุปให้เห็นถึงความสามารถของการสื่อสารมวลชนในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมของบุคคลว่า โดยปกติการสื่อสารมวลชนไม่ใช่สาเหตุที่สำคัญเพียงประการเดียวที่ทำให้เกิดผลในผู้รับสาร แต่จะทำหน้าที่ร่วมกันหรือผ่านปัจจัยและอิทธิพลที่เป็นตัวกลางอื่นๆมากกว่า และประสิทธิภาพของการสื่อสารมวลชนขึ้นอยู่กับลักษณะต่างๆของการสื่อสาร แหล่งสาร หรือสถานการณ์ของการสื่อสาร

3. แนวคิดเกี่ยวกับ “ทัศนคติ”

การวิจัยครั้งนี้ต้องการศึกษาผลของเพลงสอนภาษาอังกฤษที่มีต่อทัศนคติเกี่ยวกับภาษาอังกฤษของผู้ฟัง จึงควรทำความเข้าใจถึงแนวคิดเกี่ยวกับ “ทัศนคติ” ซึ่งมีการให้คำจำกัดความที่แตกต่างหลากหลาย ดังนี้

ทัศนคติ หรือตรงกับภาษาอังกฤษคือ “Attitude” เป็นคำที่มีรากศัพท์ภาษาละตินว่า “APTUS” ที่แปลว่า โน้มเอียงเหมาะสม (Allport, 1935) โดยความหมายในภาษาไทยตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ได้ให้ไว้คือ แนวความคิดเห็น ดังนั้นคำว่า “ทัศนคติ” ในความหมายรวมๆจึงเป็นไปในลักษณะของความคิดเห็น ความรู้สึกของแต่ละบุคคลซึ่งแตกต่างกันไปตามความรู้ ความเชื่อ

Goods (อ้างถึงในพจนานุกรมของ เจย์ จอร์จ, เมตตา วิวัฒนานุกูล และอิรันท์ อนวัศวิวงศ์, 2538 : 116) นิยามทัศนคติว่า เป็นแนวโน้มในการที่จะแสดงหรือมีปฏิกิริยาในทางบวกหรือในทางลบต่อสิ่งหนึ่ง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับค่านิยมของบุคคลและประสบการณ์ทางสังคมที่ฝังรากลึกอยู่

Newcomb (1954: 128-221) ได้อธิบายว่า ทัศนคติเป็นความโน้มเอียงของจิตใจที่ดีต่อประสบการณ์ที่ได้รับ อาจเป็นความพึงพอใจหรือไม่พึงพอใจ เห็นด้วยไม่เห็นด้วยหรือรู้สึกเฉยๆ ไม่ชอบ ไม่เกลียด

Rogers (1978: 208-209) ได้กล่าวถึงทัศนคติว่าเป็นดัชนีชี้ว่าบุคคลนั้นคิดและรู้สึกอย่างไรกับคนรอบข้าง วัตถุและสิ่งแวดล้อมตลอดจนสถานการณ์ต่างๆ โดยทัศนะนั้นมีรากฐานมาจากความเชื่อที่อาจส่งผลถึงพฤติกรรมในอนาคตได้ ทัศนะนั้นจึงเป็นมิตรของการประเมิน เพื่อแสดงว่าชอบหรือไม่ชอบต่อประเด็นหนึ่งๆ ซึ่งถือว่าการสื่อสารภายในบุคคลที่เป็นผลกระทบมาจากการรับสาร อันจะมีผลต่อพฤติกรรมต่อไป

Munn (1971 : 71) ได้ให้คำจำกัดความของทัศนคติว่า คือความรู้สึกและความคิดเห็นที่บุคคลมีต่อสิ่งของ บุคคล สถานการณ์ สถาบันและข้อเสนอใดๆ ในทางที่ยอมรับหรือปฏิเสธ ซึ่งมีผลให้บุคคลพร้อมที่จะแสดงปฏิกิริยาตอบสนองด้วยพฤติกรรมอย่างเดียวกันตลอด

พะยอม วงศ์สารศรี (2526) ได้กล่าวว่า ทัศนคติมิได้มีมาแต่กำเนิด แต่เป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ ประสบการณ์ การเลียนแบบ ทัศนคติเป็นสภาพทางจิตใจที่มีอิทธิพลต่อการคิด การกระตุ้นให้เกิดการกระทำ ทัศนคติสามารถเปลี่ยนแปลงได้ ถ้าสภาพแวดล้อมหรือเหตุการณ์ต่างๆ เปลี่ยนแปลงไป หรือได้รับข้อมูลใหม่

อดิศักดิ์ น้อยประเสริฐ (2531:15) ได้กล่าวสรุปว่า ทัศนคติคือ ความโน้มเอียงของความคิดเห็นหรือความรู้สึกที่แสดงออกต่อสิ่งใดๆ ที่อาจเป็นสิ่งของ บุคคล หรืออื่นๆ ซึ่งอาจจะเป็นการยอมรับก็ได้ และทัศนคตินี้ยังมีผลให้คนเราแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งออกมา

จากคำนิยามต่างๆข้างต้น จึงสรุปได้ว่า ทัศนคติเป็นความสัมพันธ์ที่คาบเกี่ยวกันระหว่างความรู้สึกและความเชื่อหรือการรู้ของบุคคล กับแนวโน้มที่จะมีพฤติกรรมใดตอบในทางใดทางหนึ่ง ต่อเป้าหมายของทัศนคตินั้น (จุฑาทิพย์ อัครวิเชียร , 2542 : 35) และมีลักษณะที่สำคัญดังต่อไปนี้

1. ทัศนคติเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ หรือประสบการณ์ของแต่ละคน มิใช่เป็นสิ่งที่ติดตัวมาแต่กำเนิด
2. ทัศนคติเป็นสภาพทางจิตใจที่มีอิทธิพลต่อการคิดและการกระทำของบุคคลอย่างมาก
3. ทัศนคติเป็นสภาพทางจิตใจที่มีความถาวรพอสมควร ทั้งนี้เนื่องจากบุคคลแต่ละคนต่างก็ได้รับประสบการณ์และผ่านการเรียนรู้มามาก อย่างไรก็ตาม ทัศนคติก็อาจมีการเปลี่ยนแปลงได้อันเนื่องมาจากอิทธิพลของสิ่งแวดล้อมต่างๆ

องค์ประกอบของทัศนคติ

Zimbardo และ Ebbesen (1977) ได้อธิบายถึงองค์ประกอบที่สำคัญของทัศนคติไว้ 3 ประการ คือ

1. *องค์ประกอบด้านความรู้ (Cognitive Component)* คือ ความเชื่อของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ความเชื่อและค่านิยมดังกล่าวนี้จะมีขึ้นก่อนการเกิดทัศนคติ โดยหากบุคคลมีความรู้หรือคิดว่าสิ่งใดดี มักจะมีทัศนคติที่ดีต่อสิ่งนั้น แต่หากมีความรู้หรือความคิดมาก่อนว่าสิ่งใดไม่ดี ก็จะมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อสิ่งนั้น

2. *องค์ประกอบด้านความรู้สึก (Affective Component)* จะเป็นความรู้สึกเฉพาะของบุคคลที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งซึ่งเป็นผลเนื่องมาจากค่านิยมที่บุคคลมีต่อสิ่งนั้นๆ ซึ่งมีผลแตกต่างกันไปตามบุคลิกภาพของบุคคล

3. *องค์ประกอบด้านพฤติกรรม (Behavioral Component)* คือ การที่บุคคลแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งออกมา โดยจะเป็นสิ่งที่บ่งบอกลักษณะและทิศทางของทัศนคติที่บุคคลนั้นมี

ประเภทของทัศนคติ

ศศิวิมล ตามไท (2542 : 40) กล่าวว่า บุคคลสามารถแสดงทัศนคติออกได้ 3 ประเภทด้วยกัน คือ

1. ทัศนคติเชิงบวก เป็นทัศนคติที่ชักนำให้บุคคลแสดงออก มีความรู้สึกหรืออารมณ์จากสภาพจิตใจได้ตอบในด้านดีต่อบุคคลอื่นหรือเรื่องราวใดเรื่องราวหนึ่ง รวมทั้งหน่วยงาน องค์การ สถาบัน และการดำเนินกิจการขององค์การและอื่นๆ

2. ทักษะคติเชิงลบ เป็นทักษะคติที่สร้างความรู้สึกเป็นไปในทางเสื่อมเสีย ไม่ได้ได้รับความเชื่อถือหรือไว้วางใจ อาจมีความเคลือบแคลงระแวงสงสัย รวมทั้งเกลียดชังต่อบุคคลใดบุคคลหนึ่ง เรื่องราวหรือปัญหาใดปัญหาหนึ่ง หรือหน่วยงาน องค์กร สถาบัน และการดำเนินกิจการขององค์กรและอื่นๆ

3. ทักษะคติที่บุคคลไม่แสดงความคิดเห็นในเรื่องราวหรือปัญหาใดปัญหาหนึ่งหรือต่อบุคคล หน่วยงาน สถาบัน องค์กรและอื่นๆโดยสิ้นเชิง

ทักษะคติทั้ง 3 ประเภทนี้ บุคคลอาจมีเพียงประเภทเดียวหรือหลายประเภทรวมกันก็ได้ ขึ้นอยู่กับความมั่นคงในเรื่องความเชื่อ ความรู้สึกนึกคิดหรือค่านิยมอื่นที่มีต่อบุคคล สิ่งของ การกระทำหรือสถานการณ์ เป็นต้น ยิ่งถ้าทักษะคติของบุคคลแต่ละคนถูกกระตุ้นให้แสดงออกมาในรูปของความเห็นร่วมกันก็อาจเปลี่ยนเป็นสาธารณมติได้

การเกิดทักษะคติ

ทักษะคติเกิดจากมูลเหตุ 2 ประการ (ศศิวิมล ตามไท , 2542 : 41-42) กล่าวคือ

1. ทักษะคติเกิดจากประสบการณ์ที่บุคคลมีต่อสิ่งเร้าต่างๆ โดยผ่านประสบการณ์ทั้งในทางตรง (Direct Experience) และประสบการณ์ในทางอ้อม (Indirect Experience) ที่มีต่อสิ่งเร้า ได้แก่ สิ่งของ บุคคล กลุ่มสังคม เรื่องราวหรือสถานการณ์ต่างๆ เป็นต้น ประสบการณ์ทางตรงก็เช่น การได้พบ ได้เห็น ได้ปฏิบัติด้วยตนเองต่อสิ่งเร้าเหล่านั้น ส่วนประสบการณ์ทางอ้อม ได้แก่ การได้ยิน ได้ฟัง ได้อ่าน ได้ดูรูปภาพเกี่ยวกับสิ่งเร้าดังกล่าว โดยทั้งประสบการณ์ทางตรงและทางอ้อมล้วนทำให้บุคคลเกิดทักษะคติได้ทั้งสิ้น หากบุคคลไม่เคยมีประสบการณ์ไม่ว่าจะเป็นทางตรงหรือทางอ้อมต่อสิ่งเร้าแล้ว บุคคลก็จะมีไม่มีทักษะคติต่อสิ่งเร้า นั้น

2. ทักษะคติเกิดจากระบบค่านิยม (Value System) และการตัดสินตามค่านิยม (Value Judgement) ในสังคม โดยที่กลุ่มชนแต่ละกลุ่มมีค่านิยมและการตัดสินตามค่านิยมไม่เหมือนกัน ทักษะคติของแต่ละกลุ่มชนต่อสิ่งเดียวกันจึงอาจไม่เหมือนกัน การที่บุคคลจะมีทักษะคติที่ดีหรือไม่ดีต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใด หรือมีความรู้สึกที่สิ่งใดถูกหรือไม่ถูก ย่อมขึ้นอยู่กับวัฒนธรรม ค่านิยม หรือมาตรฐานของกลุ่มหรือสังคมที่บุคคลนั้นใช้ชีวิตอยู่

แหล่งของทักษะคติ

ทักษะคติเป็นสิ่งที่เกิดจากการเรียนรู้ (Learning) จากแหล่งทักษะคติต่างๆที่สำคัญ คือ (ประภาเพ็ญ สุวรรณ , 2526: 64-65)

1. ประสบการณ์เฉพาะอย่าง (Specific Experiences) เมื่อบุคคลมีประสบการณ์เฉพาะอย่างต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดในทางที่ดีหรือไม่ดี จะทำให้เขาเกิดทัศนคติต่อสิ่งนั้นไปตามทิศทางที่เคยมีประสบการณ์มาก่อน

2. การติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น (Communications) จะทำให้เกิดทัศนคติจากการรับรู้ข่าวสารต่างๆ จากผู้อื่นได้ เช่น เด็กที่ได้รับการสั่งสอนจากผู้ใหญ่จะเกิดทัศนคติต่อการกระทำต่างๆ ตามที่เคยรับรู้มา

3. สิ่งที่เป็นแบบอย่าง (Models) การเลียนแบบผู้อื่นทำให้เกิดทัศนคติขึ้นได้ ตัวอย่างเช่น เด็กที่เคารพเชื่อฟังพ่อแม่จะเลียนแบบการแสดงท่าชอบหรือไม่ชอบต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งตามไปด้วย

4. ความเกี่ยวข้องกับสถาบัน (Institutional Factors) ทัศนคติหลายอย่างของบุคคลเกิดขึ้นเนื่องจากความเกี่ยวข้องกับสถาบัน เช่น ครอบครัว โรงเรียน หรือหน่วยงาน เป็นต้น

เมื่อพิจารณาจากแหล่งที่มาของทัศนคติดังกล่าวจะเห็นได้ว่า องค์ประกอบสำคัญที่จะเป็นตัวเชื่อมโยงทำให้มนุษย์เกิดทัศนคติต่อสิ่งต่างๆ ก็คือ การติดต่อสื่อสาร ทั้งนี้เพราะไม่ว่าทัศนคติจะเกิดจากประสบการณ์เฉพาะอย่าง การติดต่อสื่อสารกับบุคคลอื่น สิ่งที่เป็นแบบอย่างหรือความเกี่ยวข้องกับสถาบันก็มักจะมีการติดต่อสื่อสารแทรกอยู่เสมอ จึงอาจกล่าวได้ว่า การติดต่อสื่อสารเป็นกิจกรรมที่สำคัญอย่างมากที่มีผลทำให้บุคคลเกิดทัศนคติต่อสิ่งต่างๆ ขึ้นได้

การเปลี่ยนแปลงทัศนคติ

ทัศนคติของบุคคลสามารถถูกทำให้เปลี่ยนแปลงได้หลายวิธี อาจจะเป็นโดยวิธีที่บุคคลได้รับข่าวสารซึ่งมาจากบุคคลอื่นหรือสื่อมวลชนต่างๆ ข่าวสารที่ได้รับจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงองค์ประกอบของทัศนคติด้านการเรียนรู้ ซึ่งเป็นที่เชื่อกันว่า ถ้าองค์ประกอบส่วนใดส่วนหนึ่งเปลี่ยนแปลง องค์ประกอบด้านอื่นจะมีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงด้วยเช่นกัน เช่น ถ้าองค์ประกอบด้านการเรียนรู้เปลี่ยนแปลง ก็จะมีแนวโน้มทำให้องค์ประกอบด้านความรู้สึกและพฤติกรรมที่แสดงออกเปลี่ยนแปลงไปด้วย

แหล่งสาร (Source) อาจจะเป็นบุคคล กลุ่มบุคคลหรือสื่อมวลชนก็ได้ แหล่งสารดังกล่าวนี้จะผลิตข่าวสารผ่านทางคำพูด ทางการกระทำของบุคคล ทางการตัดสินใจของกลุ่ม หรือเป็นข้อความที่ตีพิมพ์ลงในหนังสือพิมพ์ นิตยสาร หรือการกระทำที่จัดผ่านทางวิทยุหรือโทรทัศน์ โดย

แหล่งสารนี้จะต้องมีลักษณะน่าเชื่อถือและเป็นที่ยอมรับของสังคมนั้นๆ จึงจะมีอิทธิพลทำให้เกิดความเห็นคล้อยตามหรือมีการเปลี่ยนแปลงทัศนคติได้ (ประภาเพ็ญ สุวรรณ , 2526)

นอกจากนี้ Bloom (1967) ยังอธิบายว่า ในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งของมนุษย์นั้น จะมีกระบวนการเปลี่ยนแปลงอยู่ 3 ระดับคือ

1. การเปลี่ยนแปลงความคิด (Cognition) คือ สิ่งที่จะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวนี้ จะมาจากแหล่งข้อมูลข่าวสารใหม่ ซึ่งอาจมาจากสื่อมวลชนและสื่อบุคคลอื่น
2. การเปลี่ยนความรู้สึก (Affection) การเปลี่ยนในระดับนี้ จะมาจากประสบการณ์ หรือความประทับใจ หรือสิ่งทำให้เกิดความสะเทือนใจ
3. การเปลี่ยนพฤติกรรม (Behavior) การที่บุคคลแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งที่แตกต่างออกไปจากเดิม โดยจะเป็นพฤติกรรมใหม่ของบุคคลนั้นที่จะบ่งบอกถึงลักษณะและทิศทางของทัศนคติที่บุคคลนั้นมี

การเปลี่ยนแปลงทั้ง 3 ระดับดังกล่าวมีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรงกับทัศนคติ ถ้าความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมถูกกระทบในระดับใดก็ตามจะมีผลต่อการเปลี่ยนทัศนคติทั้งสิ้น นอกจากนี้องค์ประกอบต่างๆในกระบวนการสื่อสาร เช่น คุณสมบัติของผู้ส่งสาร ลักษณะของข่าวสาร คุณสมบัติของช่องทางการสื่อสารและคุณสมบัติของผู้รับสาร ล้วนมีผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงทัศนคติได้

จากแนวคิดทั้งหมดข้างต้น เนื่องจากทัศนคติเป็นสิ่งที่สามารถเปลี่ยนแปลงได้ หากมีการรับข่าวสารหรือสิ่งเร้าที่ทำให้เกิดการยอมรับสิ่งใหม่ โดยจะต้องเป็นข่าวสารหรือสิ่งเร้าที่มีความสัมพันธ์กับบุคคลนั้นๆ ทัศนคติของเด็กที่มีต่อการเรียนรู้ภาษาอังกฤษจึงอาจจะเปลี่ยนจากการมีทัศนคติเชิงลบหรือทัศนคติที่เป็นกลางไปสู่ทัศนคติเชิงบวกได้ หากได้รับการกระตุ้นที่เหมาะสมจากประสบการณ์ใหม่ๆที่ดีเกี่ยวกับการเรียนภาษาอังกฤษ เช่น การท่องเที่ยวจากการฟังเพลงสอนภาษาอังกฤษ เป็นต้น ซึ่งทำให้การเรียนสนุกสนาน ไม่น่าเบื่อและจำศัพท์ได้ง่ายๆ เด็กจึงเกิดความเต็มใจที่จะเรียนรู้ ไม่รู้สึกถูกบังคับเหมือนการเรียนแบบเก่าที่ทำให้เกิดทัศนคติที่ไม่ดีต่อภาษาอังกฤษ แต่เด็กจะมีความกระตือรือร้นมากขึ้นที่จะท่องศัพท์โดยการร้องเพลง ผลจากการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นทั้งในระดับความคิด ความรู้สึกและพฤติกรรมที่มีต่อภาษาอังกฤษเหล่านี้ หลังจากที่ได้เปิดรับสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษ ย่อมนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทัศนคติได้ในที่สุด

มีผู้วิจัยหลายท่านได้ทำการศึกษาภายใต้กรอบแนวคิดเกี่ยวกับ “ทัศนคติ” ดังเช่น

ปัทมาวดี หล่อวิจิตร (2539) ทำการศึกษาเรื่องทัศนคติ การใช้ประโยชน์ และความพึงพอใจ รายการสนทนา 45 นาที ปัญหาบ้านเมือง พบว่า คุณลักษณะทางประชากรมีความสัมพันธ์กับทัศนคติเกี่ยวกับรายการ และมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจเกี่ยวกับรายการ และยังพบอีกว่าพฤติกรรมการเปิดรับชม มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในด้านรูปแบบ เนื้อหา และระยะเวลาการออกอากาศ

มุกดา แก้วมณีโชค (2532) ศึกษาประสิทธิผลของสื่อเสียงตามสายที่มีต่อความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติเกี่ยวกับการสุขาภิบาลอาหารของประชาชนในเขตเทศบาลเมืองชลบุรี พบว่า หลังการได้รับฟังรายการความรู้ด้านการสุขาภิบาลอาหารทางสื่อเสียงตามสายแล้ว กลุ่มตัวอย่างมีการเพิ่มความรู้ เปลี่ยนแปลงทัศนคติและการปฏิบัติตนไปในทางที่ถูกสุขลักษณะยิ่งขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อายุและการศึกษามีความสัมพันธ์กับระดับความรู้และการปฏิบัติตนด้านการสุขาภิบาลอาหาร แต่ฐานะทางเศรษฐกิจและจำนวนสมาชิกในครอบครัวไม่มีความสัมพันธ์กับระดับความรู้และการปฏิบัติตนด้านการสุขาภิบาลอาหาร

พจนา วาสีรัตน์ (2536) ศึกษาเรื่องประสิทธิผลของสื่อประชาสัมพันธ์โครงการชิงค์เอิร์ธ ในการให้ความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแก่นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนมีความประทับใจในการเผยแพร่ของโครงการชิงค์เอิร์ธ โดยพิจารณาจากคำตอบของเด็ก ร้อยละ 69.2 ที่ตอบว่า การเผยแพร่ทำให้ได้รับทั้งความรู้และความสนุกสนาน ถ้าหากมีการขอมาเผยแพร่เพิ่มเติมก็อยากเข้ารับฟังอีก รวมทั้งมีความต้องการที่จะอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมด้วย นอกจากนี้ยังจะนำความรู้ที่ได้ไปเผยแพร่ต่อแก่บุคคลที่อยู่ใกล้ๆ ครอบครัวยังได้แก่ ญาติ พี่น้อง บิดา มารดา เพื่อน ฯลฯ และนักเรียนที่ความเข้าใจในเรื่องการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมพอสมควร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเรื่องของสิ่งแวดล้อมนี้สามารถทำความเข้าใจได้ไม่ยากเกินไป

Power และ Gibson (1996) ได้ศึกษาเรื่อง ทัศนคติและประสบการณ์การใช้ยาเสพติดในกลุ่มวัยรุ่นอังกฤษ อายุระหว่าง 16-19 ปี ที่มีการใช้แอมเฟตามีน พบว่า เครือข่ายทางด้านความสัมพันธ์ระหว่างเพื่อน เป็นปัจจัยพื้นฐานของการเริ่มและใช้ยาเสพติด นอกจากนั้น ความสำคัญของการปรึกษาในกลุ่มและการสื่อสารในครอบครัวยังมีผลต่อการลดการใช้ยาเสพติดในหมู่วัยรุ่นอีกด้วย

4. ทฤษฎีเกี่ยวกับการแสวงหาข่าวสาร (Information Seeking Theory)

เนื่องจากการวิจัยชิ้นนี้มุ่งศึกษาผลของสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษที่มีต่อผู้รับสาร ในแง่ทัศนคติต่อภาษาอังกฤษ การแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษ ตลอดจนความพึงพอใจและการใช้ประโยชน์ ดังนั้น ทฤษฎีเกี่ยวกับการแสวงหาข่าวสารจึงเป็นส่วนสำคัญในการอธิบายเกี่ยวกับตัวผู้รับสาร โดยทฤษฎีนี้เป็นสิ่งที่สืบเนื่องมาจากทฤษฎีการเปิดรับสาร กล่าวคือ ผู้รับสารย่อมต้องมีกระบวนการเลือกสรรข่าวสารที่จะเปิดรับให้สอดคล้องไปตามความต้องการหรือความคาดหวังที่แตกต่างกันไปในแต่ละคน และจึงทำการแสวงหาข่าวสารนั้นต่อไป

การแสวงหาข่าวสารคือ กิจกรรมที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งกระทำเพื่อให้ได้มาซึ่งสารนิเทศ ข้อมูลและข่าวสารที่จะสนองความต้องการของตนทั้งในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความสนใจส่วนตัวหน้าที่การงานและการเรียนรู้ พฤติกรรมเช่นนี้เริ่มเมื่อบุคคลนั้นต้องการรู้ ศึกษาและวิเคราะห์เรื่องราวหรือปัญหาใดปัญหาหนึ่ง และพบว่าความรู้ที่ตนมีอยู่นั้นไม่เพียงพอ จึงต้องการความรู้เพิ่มเติม (Krikelas, 1983: 5)

ในการแสวงหาข่าวสารของบุคคล แหล่งของข่าวสารเป็นสิ่งจำเป็นต่อการที่จะค้นหาข่าวสารที่ตนสนใจ Chen และ Hemon (1982 : 52-53) ซึ่งศึกษาความต้องการข่าวสารของประชาชนนิวอิงแลนด์ได้จัดกลุ่มแหล่งข่าวสารออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

1. บุคคลได้แก่ ความคิดประสบการณ์ของตนเอง เพื่อนและญาติ
2. สถาบันได้แก่ คนที่ทำงานในร้านค้า บริษัท หรือวงธุรกิจ บุคคลในวิชาชีพ ผู้นำศาสนา เจ้าหน้าที่ของรัฐโรงเรียนห้องสมุด หน่วยงานบริการสังคม
3. สื่อได้แก่หนังสือพิมพ์ นิตยสาร หนังสือ โทรทัศน์ วิทยุ หรือสื่อรูปแบบอื่นๆ

สวนิต ยมาภัยและระวีวรรณ ประกอบผลได้กล่าวไว้ว่า การศึกษาว่าคนเราจะแสวงหาข่าวสาร (Information seeking) ที่ต้องการได้อย่างไร เกิดขึ้นเนื่องจากในปัจจุบันมีข่าวสารที่เผยแพร่ออกสู่สาธารณชนมากมายในรูปแบบต่างๆ จนกลายเป็นเรื่องยุ่งยากต่อผู้รับสารในอันที่จะค้นหาข่าวสารให้ตรงกับความต้องการของตน งานวิจัยเกี่ยวกับผลของสื่อซึ่งรวบรวมโดย Klapper ได้สรุปว่า คนเรามีแนวโน้มที่จะเปิดรับข่าวสารจากสื่อหรือเลือกใช้สื่อบางชนิดที่มีการเผยแพร่ข่าวสารที่ตรงกับทัศนคติหรือความสนใจของตนเอง (Klapper, 1960: 19)

Schramm (1973 : 65) ได้กล่าวถึงหลักทั่วไปของการเลือกข่าวสารว่าขึ้นอยู่กับการใช้ความพยายามน้อยที่สุด (Least effect) และผลที่จะได้รับ (Promise of reward) ซึ่งตั้งเป็นสูตรว่า

$$\text{การเลือกรับข่าวสาร} = \frac{\text{สิ่งที่คาดหวัง (Expectation of Reward)}}{\text{ความพยายามที่จะได้มา (Effect Required)}}$$

จากสูตรที่กำหนดโดย Schramm นี้จะเห็นได้ว่าบุคคลมีแนวโน้มที่จะเลือกรับข่าวสารที่ใช้ความพยายามน้อย เช่น ข่าวสารที่อยู่ใกล้ตัวหรือเป็นประโยชน์ต่อตนเองและหาได้ง่าย แต่สูตรนี้ในบางครั้งก็ยังมีตัวแปรอื่นที่จะต้องนำมาพิจารณาอีก เช่น ประสบการณ์ ภูมิหลัง ความสามารถ สภาวะแวดล้อมในด้านต่างๆ ฯลฯ Atkin ก็มีความคิดเห็นในแนวทางเดียวกับ Schramm ถึงเรื่องการเลือกรับข่าวสารของคนว่าขึ้นอยู่กับการประเมินผลจากการเปรียบเทียบระหว่างผลตอบแทน (Reward Value) กับค่าใช้จ่าย (Expenditures) และภาระผูกพัน (Liabilities) ถ้าผลตอบแทนหรือสิ่งที่ได้รับกลับมาสูงกว่าค่าใช้จ่ายที่ต้องเสียไปและไม่มีภาระผูกพันหรือน้อยบุคคลก็จะแสวงหาข่าวสารนั้น แต่ถ้ามีผลประโยชน์น้อยกว่าค่าใช้จ่ายที่ต้องเสียไปหรือมีผลตอบแทนมากแต่ต้องรับภาระผูกพันที่จะเกิดขึ้นจากการรับเอาข่าวสารนั้นมาก็จะหลีกเลี่ยงในการรับข่าวสารนั้น เช่น คนที่อยากจะเก่งภาษาอังกฤษคิดจะไปศึกษาต่อยังต่างประเทศที่เป็นแหล่งของเจ้าของภาษาก็จะเปรียบเทียบระหว่างค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปเรียนและภาระผูกพัน ซึ่งอาจจะเกิดจากการที่พ่อแม่ต้องไปกู้ยืมเงินผู้อื่นมาส่งให้ไปเรียนกับผลตอบแทนที่แม้ว่าจะจะเป็นสิ่งที่ดี มีประโยชน์แต่เขาอาจจะเลือกไม่ไปเรียนต่อต่างประเทศ เพราะไม่อยากให้พ่อแม่และตัวเองต้องแบกรับเงินกู้และดอกเบี้ยซึ่งเป็นภาระผูกพันนั้น

Schramm (1973 : 121-122) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบในด้านต่างๆ ของการเลือกเปิดรับสารของผู้รับสารไว้ ดังนี้

1. *ประสบการณ์* เนื่องจากผู้รับสารย่อมมีประสบการณ์เกี่ยวกับข่าวสาร วัตถุประสงค์ของ ฯลฯ แตกต่างกันไป ประสบการณ์ จึงเป็นตัวแปรที่ทำให้ผู้รับสารแสวงหาข่าวสารต่างกัน
2. *การประเมินสารประโยชน์ของข่าวสาร* เนื่องจากผู้รับแสวงหาข่าวสารเพื่อสนองจุดประสงค์ของตนอย่างใดอย่างหนึ่ง การประเมินสารประโยชน์ของข่าวสารจึงช่วยให้ผู้รับสารได้เรียนรู้ว่าข่าวสารมีประโยชน์แตกต่างกันจึงก่อให้เกิดพัฒนาการ ปรับปรุงอุปนิสัยและรูปแบบการแสวงหาข่าวสาร
3. *ภูมิหลังที่แตกต่าง* จะทำให้ผู้รับสารมีความสนใจในสื่อที่แตกต่างกัน
4. *การศึกษาและสถานภาพทางสังคม* นับเป็นองค์ประกอบพื้นฐานที่ก่อให้เกิดประสบการณ์ขึ้นในตัวบุคคลและเป็นตัวชี้พฤติกรรมการสื่อสารของบุคคลนั้น ทั้งการเลือกรับสื่อและการเลือกเนื้อหาของข่าวสาร

5. *ความสามารถในการรับสาร* ทั้งสภาพร่างกายและจิตใจของคนจะมีส่วนสัมพันธ์กับความสามารถในการรับข่าวสารของบุคคล

6. *บุคลิกภาพ* เป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับการเปิดรับข่าวสาร ซึ่งมีผลต่อการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ การโน้มน้าวใจ และพฤติกรรมของผู้รับสาร

7. *อารมณ์* สภาพทางอารมณ์ของผู้รับสารแต่ละคนเป็นตัวแปรสำคัญที่ทำให้ผู้รับสารเข้าใจความหมายของข่าวสาร หรืออาจเป็นอุปสรรคต่อความเข้าใจความหมายในข่าวสารของผู้รับสาร

8. *ทัศนคติ* ถือเป็นตัวแปรที่กำหนดการรับและการตอบสนองต่อข่าวสารหรือสิ่งเร้าต่างๆ ด้วยการแสดงออกทางพฤติกรรมของผู้รับที่มีต่อข่าวสารแต่ละประเภทที่พบ ทัศนคติของผู้รับสารเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้ เมื่อทัศนคติเปลี่ยนแปลงไป การรับข่าวสารและการตอบสนองต่อข่าวสารก็จะแตกต่างกันไปด้วย

นอกจากนี้ ขวัญเรือน กิตติวัฒน์ (2531 : 23-26) ได้กล่าวถึงปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดการเปิดรับสื่อ ดังนี้

1. *ปัจจัยด้านบุคลิกภาพและจิตวิทยาส่วนบุคคล*

มีแนวคิดว่าคนเราแต่ละคนมีความแตกต่างเฉพาะตัวอย่างมากในด้านโครงสร้างทางจิตวิทยาส่วนบุคคล ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากลักษณะการอบรมเลี้ยงดูที่แตกต่างกัน การดำรงชีวิตในสภาพแวดล้อมทางสังคมที่ไม่เหมือนกัน ซึ่งส่งผลกระทบต่อสติปัญญา ความคิด ทัศนคติ ตลอดจนกระบวนการของการรับรู้ การเรียนรู้ การจูงใจ

2. *ปัจจัยด้านสภาพความสัมพันธ์ทางสังคม*

เนื่องจากคนเราจะยึดติดกับกลุ่มสังคมที่ตนสังกัดอยู่เป็นกลุ่มอ้างอิง (reference group) ในการตัดสินใจที่จะแสดงออกซึ่งพฤติกรรมใดๆ ก็ตาม นั่นคือ มักจะคล้อยตามกลุ่มในด้านความคิดทัศนคติ และพฤติกรรมเพื่อให้เป็นที่ยอมรับของกลุ่ม

3. *ปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมนอกระบบสื่อสาร*

เชื่อว่าลักษณะต่าง ๆ ได้แก่ เพศ อาชีพ การศึกษา รายได้ ทำให้เกิดความคล้ายคลึงกันของการเปิดรับเนื้อหาของการสื่อสาร รวมถึงการตอบสนองต่อเนื้อหาดังกล่าวไม่แตกต่างกันด้วย

ผู้วิจัยหลายท่านทำการศึกษาเกี่ยวกับทฤษฎีเรื่องการเปิดรับข่าวสารซึ่งครอบคลุมไปถึงการแสวงหาข่าวสารด้วยเช่นกัน คือ

สุภารักษ์ จุตระกูล (2537) ศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารกับความรู้ ทักษะคติและการมีส่วนร่วมในการทิ้งขยะแยกประเภท เพื่อการหมุนเวียนกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ (Recycle) ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า

- การเปิดรับข่าวสารจากหนังสือพิมพ์ วิทยุ โทรทัศน์ แผ่นพับ โปสเตอร์ และงานนิทรรศการ มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับการทิ้งขยะแยกประเภท
- การเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน บุคคลในครอบครัว โปสเตอร์ งานนิทรรศการมีความสัมพันธ์กับทัศนคติ
- การเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน บุคคลในครอบครัว เพื่อนบ้าน เพื่อนร่วมอาชีพและแผ่นพับ มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วม

พีระนันท์ บุรณะโสภณ (2538) ศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับสาร ความรู้ ทักษะคติ และการมีส่วนร่วมในการใช้ผลิตภัณฑ์อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า

- บุคคลที่มีเพศ อายุ และรายได้ต่างกันจะมีความแตกต่างกันในการเปิดรับสารจากทั้งสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ แต่ไม่พบความแตกต่างทางด้านพฤติกรรมการเปิดรับสารในผู้ที่มีการศึกษาและอาชีพแตกต่างกัน
- พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการใช้ผลิตภัณฑ์อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้เกี่ยวกับการใช้ผลิตภัณฑ์เพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
- พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับการใช้ผลิตภัณฑ์เพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมจากสื่อมวลชนประเภทวิทยุ นิตยสาร และสื่อเฉพาะกิจประเภทการจัดนิทรรศการ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับทัศนคติในการใช้ผลิตภัณฑ์เพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม
- พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อมจากสื่อมวลชน สื่อบุคคล และสื่อเฉพาะกิจ มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการมีส่วนร่วมในการใช้ผลิตภัณฑ์เพื่ออนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

สุมาลี ตั้งจิตต์ศิลป์ (2537) ศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับการรักษาคุณภาพแหล่งน้ำกับความรู้ ทักษะคติ และพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการรักษาคุณภาพแหล่งน้ำของประชาชนในกรุงเทพมหานคร พบว่า ประชาชนเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับคุณภาพแหล่งน้ำจากสื่อมวลชนประเภทโทรทัศน์มากที่สุด ขณะที่สื่อบุคคลนั้น มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวจากสามี/ภรรยา มากที่สุด แต่พฤติกรรมการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับการรักษาคุณภาพแหล่งน้ำไม่มีความสัมพันธ์กับความรู้และทัศนคติ ส่วนการเปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคล สามี/ภรรยา มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีส่วนร่วม ความรู้ในเรื่องการรักษาคุณภาพแหล่งน้ำมีความสัมพันธ์กับทัศนคติ และ

ทัศนคติก็มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในการรักษาคุณภาพแหล่งน้ำ ส่วนลักษณะทางประชากร มีระดับการศึกษาเป็นตัวแปรเดียวที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการมีส่วนร่วม ขณะที่ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้ มีความสัมพันธ์กับความรู้และทัศนคติ

สุลวีวัลย์ เมธมโนศักดิ์ (2541) ทำการศึกษาความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษ ความคาดหวังประโยชน์ และความพึงพอใจจากรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานครมีความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษในระดับปานกลาง ส่วนใหญ่เปิดรับชมรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ มีความคาดหวังประโยชน์และความพึงพอใจที่ได้รับจากรายการในระดับปานกลาง และยังพบอีกว่า คุณลักษณะทางประชากรที่แตกต่างกันทำให้ความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษและพฤติกรรมการเปิดรับชมรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษแตกต่างกัน ความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษและความคาดหวังประโยชน์จากรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับพฤติกรรม การเปิดรับชมรายการ

5. แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจในการติดต่อสื่อสาร (Communication Satisfaction)

เนื่องจากงานวิจัยฉบับนี้ต้องการศึกษาถึงผลของเพลงสอนภาษาอังกฤษที่จะมีต่อความพึงพอใจของผู้ฟังและการนำไปใช้ประโยชน์ ตามที่ได้ระบุไว้ในวัตถุประสงค์ของการวิจัย และตั้งขึ้นเป็นปัญหาคำถามในการวิจัยข้อสุดท้าย และเนื่องจากสื่อเทปเพลงสอนภาษาอังกฤษจัดได้ว่าเป็นสื่อเฉพาะกิจ (ดังที่ได้กล่าวไว้ใน “แนวคิดเรื่องผลของการสื่อสาร”) จึงได้ใช้แนวคิดเกี่ยวกับความพึงพอใจในการติดต่อสื่อสาร (Communication Satisfaction) มาเป็นกรอบในการศึกษาครั้งนี้

พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2525) ได้ให้ความหมายของความพึงพอใจไว้ว่าเป็นความรู้สึกสนใจ ชอบใจ และเหมาะ อย่างไรก็ตามสำหรับความพึงพอใจในการติดต่อสื่อสาร (Communication Satisfaction) นั้น นักทฤษฎีการสื่อสารที่มีชื่อเสียงหลายท่านได้ให้ความหมายไว้แตกต่างกันไป อาทิ Evans (1962) กล่าวว่า ความพึงพอใจในการติดต่อสื่อสารคือ ความพึงพอใจในข่าวสารที่ได้รับ (Information Satisfaction) เพราะข่าวสารต่างๆ ที่ได้รับนั้นสามารถนำไปใช้ในการตัดสินใจและวางแผนปฏิบัติงานต่างๆ ให้สำเร็จลุล่วงไปได้ นอกจากนี้ Redding (1972) ยังกล่าวว่า ความพึงพอใจในการติดต่อสื่อสาร หมายถึง ระดับของความพึงพอใจที่บุคคลมีต่อข่าวสารต่างๆ ที่มีอยู่ในสภาพแวดล้อมของการติดต่อสื่อสารโดยส่วนรวมเป็นระดับของความพึง

พอใจที่พิจารณาจากข่าวสารที่มีอยู่นั้นว่าสามารถที่จะตอบสนองความต้องการข่าวสารของบุคคลนั้นหรือไม่ อย่างไร และข่าวสารนั้นมาจากใคร มีวิธีการรับและเผยแพร่ข่าวสารอย่างไรบ้าง

จากคำกล่าวข้างต้น แสดงว่าความพึงพอใจในการสื่อสารของบุคคลนั้น เป็นเรื่องของความคาดหวังกับความเป็นจริง ซึ่งหากเป็นไปในทิศทางเดียวกัน ความพึงพอใจก็สามารถเกิดขึ้นได้ สอดคล้องกับทัศนะของ สมยศ นาวิกาน (2527) ที่กล่าวว่า ความพึงพอใจในการติดต่อสื่อสารขึ้นอยู่กับสิ่งที่บุคคลได้มา เปรียบเทียบกับสิ่งที่บุคคลต้องการ ถ้าหากว่าติดต่อสื่อสารเป็นไปตามความต้องการ ความพึงพอใจในการติดต่อสื่อสารจะเกิดขึ้น อีกทั้ง Palmgreen and Raybern (1985) ยังมองความพึงพอใจที่บุคคลได้รับจากสื่อว่า เป็นผลที่เกิดขึ้นหลังจากมีการเปิดรับสื่อหรือเนื้อหาของสื่อประเภทต่างๆ ซึ่งจะย้อนกลับไปสนับสนุน หรือเปลี่ยนแปลงความเชื่อเดิมได้

กล่าวโดยสรุป ความพึงพอใจในการติดต่อสื่อสารเป็นเรื่องเกี่ยวกับทัศนะของแต่ละบุคคลที่มีต่อการสื่อสาร หากการติดต่อสื่อสารที่บุคคลได้รับสอดคล้องกับความต้องการบุคคลก็จะเกิดความพึงพอใจในการติดต่อสื่อสารได้ สำหรับความพึงพอใจในเพลงสอนภาษาอังกฤษในงานวิจัยชิ้นนี้มุ่งศึกษาถึงผู้รับสารเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ฟังที่มีต่อสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษ ใน 2 ประเด็นด้านงานผลิตเพลงสอนภาษาอังกฤษ และด้านเนื้อหาไวยากรณ์และคำศัพท์ภาษาอังกฤษที่ใช้ในเพลงว่า สื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษดังกล่าวจะสามารถตอบสนองความต้องการ และนำไปสู่ความพึงพอใจได้หรือไม่

นอกจากนี้ ในการศึกษาความพึงพอใจของผู้รับสาร ควรมีการพิจารณาถึงปัจจัยของผู้รับสารที่มีความแตกต่างกัน โดยกรีซ สืบสนธิ์ (2525) กล่าวว่า เมื่อใดก็ตามที่ผู้ส่งสารมีความพึงพอใจในการติดต่อสื่อสารของตนเอง ควรเตือนตนเองไว้เสมอว่าอาจจะประสบความล้มเหลวได้ ความพึงพอใจในการติดต่อสื่อสารของตนเองมักจะตัดสินใจจากการที่ตนได้ติดต่อสื่อสารไปตามรสนิยม ความรู้สึก ทัศนคติ และตัดสินใจด้วยตนเองว่าได้ผลเป็นที่น่าพึงพอใจ การที่จะบอกว่าข่าวสารที่ส่งไปนั้นเป็นที่น่าพึงพอใจเพียงใด น่าจะกำหนดโดยผู้รับสาร ทั้งนี้เนื่องจากบุคคลแต่ละคนมีภูมิหลังส่วนตัวที่แตกต่างกัน จึงมีจุดในการพิจารณาและตีความแตกต่างกันออกไปในขณะที่ส่งและรับสาร ดังนั้น การส่งข่าวสารอย่างมีประสิทธิภาพ จะต้องคำนึงถึงความแตกต่างของผู้รับสารในหลายๆ ด้าน อาทิ เพศ อายุ การศึกษา เป็นต้น

อีกทั้ง ปรมะ สตะเวทิน (2540) กล่าวว่า การวิจัยทางจิตวิทยาหลายเรื่องได้แสดงให้เห็นว่า ผู้หญิงกับผู้ชายมีความแตกต่างกันอย่างมากในเรื่องความคิด ค่านิยม และทัศนคติ ทั้งนี้เพราะวัฒนธรรมและสังคมกำหนดบทบาทและกิจกรรมของคนสองเพศไว้ต่างกัน ผู้หญิงมักจะเป็นคนที่มีจิตใจอ่อนไหว หยั่งถึงจิตใจของคนมากกว่าผู้ชาย ในขณะที่ผู้ชายใช้เหตุผลมากกว่าผู้หญิงและจดจำข่าวสารได้มากกว่า นอกจากนี้ยังกล่าวอีกว่า โดยทั่วไปแล้วบุคคลจะรับข่าวสารเพื่อไปตอบสนองความต้องการของตน อันประกอบด้วย ต้องการข่าวสารที่เป็นประโยชน์แก่ตน, ต้องการข่าวสารที่สอดคล้องกับความเชื่อ, ต้องการประสบการณ์ใหม่ และต้องการความสะดวก และรวดเร็วในการรับสาร

นอกจากนี้ในแง่ของการเปิดรับสื่อ นั้น ยุบล เบญจรงค์กิจ (2534) พบว่าผู้หญิงนิยมดูรายการละคร ในขณะที่ผู้ชายชอบดูข่าว ดังนั้นแสดงให้เห็นว่าความแตกต่างทางเพศน่าจะเป็นตัวกำหนดพฤติกรรมในการติดต่อสื่อสารและความต้องการในการรับข่าวสารที่แตกต่างกัน สำหรับในเรื่องของอายุนั้น ปรมะ สตะเวทิน (2540) กล่าวว่า โดยปกติแล้วคนที่อายุต่างกันมักจะมีความต้องการในสิ่งต่างๆ แตกต่างกัน มีความสนใจข่าวสารที่แตกต่างกันด้วย ดังนั้น อายุจึงน่าจะเป็นตัวกำหนดความคิดเห็น ความต้องการ การรับรู้ และความพึงพอใจในการสื่อสารที่แตกต่างกัน ส่วนการศึกษาก็มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพการสื่อสารของผู้รับสาร ซึ่งสมร ทองดี (2532) พบว่า ตั้งแต่การแปลความ การมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องต่างๆ เป็นสิ่งที่ทำให้พฤติกรรมการรับสารต่างกันไป ผู้ส่งสารจึงตระหนักและระมัดระวังว่าในการให้ข่าวสารนั้น ผู้รับสารมีการศึกษาอยู่ในระดับใด เพื่อจะได้เสนอข่าวสาร คำแนะนำและบริการโดยเลือกใช้ภาษาให้เหมาะสมกับผู้รับสาร

ผู้วิจัยหลายท่านได้ทำการศึกษาโดยมีกรอบแนวคิดเรื่องความพึงพอใจในการสื่อสาร ดังนี้

กรชวัล หอมไกรลาศ (2540) ศึกษาแบบการสื่อสารกับความพึงพอใจในการทำงานของพนักงานรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงคมนาคม พบว่า การสื่อสารสองทางมีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการทำงาน การสื่อสารแบบเป็นทางการไม่มีความสัมพันธ์กับความพึงพอใจในการทำงาน ยกเว้นการยอมรับนับถือจากผู้บังคับบัญชาและเพื่อนร่วมงาน พนักงานที่มีความแตกต่างกันด้านเพศ อายุ ระดับตำแหน่ง ระยะเวลาในการทำงาน และระดับเงินเดือน มีความพึงพอใจในการทำงานต่างกัน ขณะที่ระดับการศึกษาต่างกันมีความพึงพอใจในการทำงานไม่แตกต่างกัน

นิชดา เตรียมชัยศรี (2542) ศึกษาเรื่องการเปิดรับข่าวสาร ความพึงพอใจ และการใช้ประโยชน์ในการสื่อสารผ่านระบบเครือข่าย Intranet ของพนักงานธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ได้ผลการวิจัย ดังนี้

1. กลุ่มตัวอย่างที่สื่อสารผ่านระบบเครือข่ายที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารผ่านระบบเครือข่าย Intranet แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในตัวแปรเพศ, อายุ, ลักษณะงานและระยะเวลาการใช้ระบบเครือข่าย อย่างไรก็ตามกลุ่มตัวอย่างที่มีตำแหน่งงานๆ อายุงานที่แตกต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. ลักษณะทางประชากรแตกต่างของผู้ใช้การสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายไม่มีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์จากข่าวสารที่ได้รับผ่านระบบเครือข่าย Intranet

3. ผู้ใช้การสื่อสารผ่านระบบเครือข่ายที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีความพึงพอใจในการสื่อสารผ่านระบบเครือข่าย Intranet แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในตัวแปรอายุ, อายุงาน, ลักษณะงาน, ระยะเวลาในการใช้ระบบเครือข่าย อย่างไรก็ตามกลุ่มตัวอย่างที่มีเพศ, ตำแหน่งงานที่แตกต่างกันมีการเปิดรับข่าวสารไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. การเปิดรับข่าวสารมีความสัมพันธ์กับการใช้ประโยชน์จากข่าวสารที่รับผ่านระบบเครือข่าย intranet ที่ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ = 0.368 ที่ระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งหมายความว่า หากมีการเปิดรับข่าวสารผ่านระบบเครือข่าย intranet มากก็จะมีการใช้ประโยชน์จากข่าวสารที่ได้รับผ่านเครือข่าย Intranet มากตามไปด้วย

วัชรียา อานามวัฒน์ (2533) ศึกษาวิจัยเรื่อง พฤติกรรมการเปิดรับสื่อโทรทัศน์เพื่อการใช้ประโยชน์และการตอบสนองความต้องการ โดยศึกษาเฉพาะรายการธรรมะพระพยอม กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 545 คน ใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล พบว่า นักเรียนมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานครชมรายการธรรมะพระพยอมเพื่อประโยชน์และเพื่อตอบสนองความต้องการ ดังต่อไปนี้ คือเพื่อต้องการรู้เหตุการณ์ (Surveillance) เพื่อต้องการคำแนะนำ (Guidance) เพื่อนำเอาไปใช้ในการสนทนา (Anticipated Communication) เพื่อเสริมความคิดเห็น (Reinforcement) เพื่อความบันเทิง (Entertainment) และการผ่อนคลายอารมณ์ (Emotional Release) โดยผู้วิจัยได้ให้ข้อคิดเห็นว่า รายการธรรมะพระพยอม สามารถตอบสนองความต้องการในเรื่องของความบันเทิงและการผ่อนคลายอารมณ์ได้ ซึ่งหน้าที่นี้เป็นจุดที่สำคัญมากในแง่ของผู้รับสาร โดยเฉพาะผู้รับสารที่อยู่ในช่วงวัยรุ่นและวัยเด็ก เพราะในช่วงวัยทั้งสองนี้ การเปิดรับข่าวสารจะมุ่งประเด็นในเรื่องของความบันเทิงเป็นหลัก

6. แนวคิดเกี่ยวกับการนำไปใช้ประโยชน์

นอกเหนือจากการศึกษาถึงผลของเพลงสอนภาษาอังกฤษที่มีต่อความพึงพอใจของผู้รับสารแล้ว การวิจัยครั้งนี้ยังมุ่งศึกษาการที่ผู้รับสารนำสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษไปใช้ประโยชน์จริงด้วย เช่น ในการศึกษาและในชีวิตประจำวัน โดยมีแนวคิดพื้นฐานเกี่ยวกับการนำไปใช้ประโยชน์ดังนี้

แนวคิดเกี่ยวกับการนำไปใช้นี้เน้นความสำคัญของกลุ่มรับสาร ในฐานะผู้กระทำการสื่อสาร กล่าวคือ ตัวผู้รับสารเป็นผู้เลือกใช้สื่อประเภทต่างๆ และเลือกรับเนื้อหาของข่าวสารเพื่อสนองความต้องการของตนเอง ทฤษฎีการใช้สื่อเพื่อประโยชน์และความพึงพอใจเป็นการมองมนุษย์ในแง่จิตวิทยาสังคม โดย Maslow ได้กล่าวถึงแรงขับต่าง ๆ ว่าแรงขับนั้นไม่สามารถแยกพิจารณาออกจากกันได้อย่างชัดเจน ความต้องการบางครั้งอาจมีหลายประเด็นร่วมกัน ทั้งนี้ การเกิดแรงขับนั้นอาจเกิดขึ้นได้เป็นลำดับขั้น เรียกว่า ลำดับขั้นความต้องการของมนุษย์ (Hierarchy of Human Needs) 5 ประการ ที่สามารถแสดงถึงลำดับขั้นการเกิดความต้องการของมนุษย์จากความจำเป็นสูงสุดที่ขาดไม่ได้ ไปจนกระทั่งถึงความต้องการที่เกี่ยวข้องด้านจิตใจ แนวคิดเกี่ยวกับความต้องการของมนุษย์ตามแนวคิดของมาสโลว์ (Maslow) กำหนดไว้ดังนี้ (อ้างถึงใน ศิริวิวรรณ เสรีรัตน์, 2538:86)

ลำดับขั้นของความต้องการ (Hierarchy of Needs) มาสโลว์ ได้กำหนดไว้เป็น 5 ระดับ ตั้งแต่ ความต้องการจากระดับต่ำ (ทางด้านร่างกาย) ไปจนกระทั่งถึงความต้องการระดับสูง (ด้านจิตวิทยา) โดยมาสโลว์ได้เสนอว่า บุคคลจะแสวงหาความต้องการในระดับต่ำก่อน เมื่อความต้องการได้รับการตอบสนองแล้ว จึงแสวงหาความต้องการในระดับที่สูงขึ้นไป ถ้าความต้องการในระดับต่ำยังไม่ได้รับการตอบสนอง สิ่งจูงใจในความต้องการนั้นก็ยังคงมีอยู่ต่อไป ดังมีรายละเอียดคือ

1. ความต้องการทางด้านร่างกาย (Physiological Needs)

ระดับความต้องการแรกเป็นความต้องการเบื้องต้นที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เช่น ความต้องการอาหาร น้ำ อากาศ ที่อยู่อาศัย เครื่องนุ่งห่ม การพักผ่อน ยารักษาโรค และความต้องการเพศ ซึ่งหากได้รับการตอบสนองอย่างเพียงพอแล้ว บุคคลจะมีความต้องการในระดับที่สูงต่อไป

2. ความต้องการความปลอดภัยและมั่นคง (Safety Needs)

เกิดขึ้นเมื่อความต้องการขั้นที่ 1 ได้รับการตอบสนองแล้ว ในขั้นนี้ บุคคลมีความต้องการที่จะมีชีวิตอยู่อย่างมั่นคงและปลอดภัย ซึ่งเป็นแรงกระตุ้นให้เกิดพฤติกรรม ความต้องการความปลอดภัยทางกาย เช่นความมีระเบียบ ความมั่นคง ความคุ้มครอง ความคุ้นเคยกัน ความต้องการมีสุขภาพดี ความต้องการในบริการต่าง ๆ มากมาย เช่น การประกันชีวิต การดูแลรักษา การออมทรัพย์ การศึกษา การฝึกอบรมวิชาชีพ เป็นต้น

3. ความต้องการความรักและการเป็นส่วนหนึ่งของสังคม (Love and Belonging Need)

เป็นความต้องการด้านความรัก ความรู้สึกที่ดีต่อกัน การยอมรับ บุคคลต้องการความอบอุ่นและความสัมพันธ์อันดีต่อกันกับบุคคลอื่น แรงกระตุ้นด้านความรักจากครอบครัว ต้องการเป็นผู้ให้ความรัก และได้รับความรักเพื่อทำให้รู้สึกว่าคุณไม่ได้อยู่คนเดียวอย่างโดดเดี่ยว อ้างว้างหรือถูกทอดทิ้ง เป็นต้น

4. ความต้องการการมีเกียรติและศักดิ์ศรี (Esteem Need)

เป็นความต้องการที่เกิดจากภายในและภายนอก หมายถึง ความต้องการได้รับการยกย่องนับถือจากบุคคลอื่น ต้องการเกียรติยศชื่อเสียง หรือมีความภาคภูมิใจเมื่อประสบความสำเร็จ ดังนี้

4.1 ความต้องการยกย่องที่เกิดจากภายใน (Inwardly-Directed Ego Needs)

เป็นความต้องการที่สะท้อนถึงความต้องการของแต่ละบุคคล เพื่อการยอมรับส่วนตัว เพื่อการยกย่อง เพื่อความสำเร็จ ความเป็นอิสระ ความพึงพอใจส่วนตัว ถ้างานที่ทำเป็นไปด้วยดี

4.2 ความต้องการยกย่องที่เกิดจากภายนอก Outwardly – Directly Needs)

ประกอบด้วยความต้องการเพื่อการยกย่อง การมีชื่อเสียง สถานะ การยกย่องนับถือจากบุคคลอื่น

5. ความต้องการความสำเร็จส่วนตัวหรือความพึงพอใจส่วนตัว (Self-Actualization Need)

เป็นความปรารถนาของบุคคลที่จะตอบสนองศักยภาพส่วนบุคคล ประกอบด้วยทุกสิ่งทุกอย่างที่บุคคลมีความสามารถจะต้องการเป็น เช่น ความต้องการเป็นผู้ที่มีชื่อเสียง ความต้องการเป็นดารา ความต้องการเป็นผู้บริหารระดับสูง เป็นต้น

โดยตามทฤษฎีนี้จริงๆ แล้วอธิบายได้ว่า นอกจากความต้องการขั้นพื้นฐาน 5 อย่างที่ Maslow กล่าวไว้คือ Physiological Needs, Safety and Security Needs, Belongingness and Social Needs, Esteem Needs และ Self-Actualization Needs แล้ว มนุษย์เรายังมีความต้องการอีกอย่างหนึ่งนั่นคือ ความต้องการอยากเรียนรู้ (Needs for Cognitive) ซึ่งเป็นความ

ต้องการที่จะแสวงหาระเบียบและความเข้าใจสภาวะแวดล้อมตนเองความต้องการที่จะรู้ (Needs for Cognition or Needs for Orientation) นี้เป็นแรงผลักดันที่มนุษย์เราเรียนรู้มาจากการอยู่ในสังคม โดย Maslow (อ้างถึงใน ดารา ทีปะปาล, 2541 : 65-66) ได้ชี้ให้เห็นถึงข้อเท็จจริงของการศึกษาสื่อสารมวลชนตามแบบของทฤษฎีดังต่อไปนี้คือ

1. มนุษย์จึงใจเสาะแสวงหาข่าวสาร ไม่ได้ถูกยัดเยียดให้อ่าน ดู หรือฟัง มนุษย์มีทางเลือกที่จะหลบหลีกข่าวสารได้ถ้าต้องการ
2. การใช้สื่อสารมวลชนของมนุษย์มีจุดมุ่งหมาย (Goal -Directed)
3. สื่อสารมวลชนต้องแข่งขันกับสิ่งเร้าอื่นๆ อีกหลายอย่าง ที่อาจจะตอบสนองความต้องการรู้ (Needs for Orientation) ของมนุษย์ได้
4. มนุษย์เป็นผู้กำหนดความต้องการของตนเองจากความสนใจ แรงจูงใจที่เกิดขึ้นในกรณีต่างๆ กัน
5. มนุษย์ทุกคนเป็นปัจเจกบุคคลที่มีความต้องการส่วนตัว

การศึกษาการใช้สื่อและการรับความพึงพอใจ พบว่า การศึกษาเกี่ยวกับ (1) สภาวะของสังคมและจิตใจที่มีผลต่อ (2) ความต้องการของบุคคล ซึ่งนำไปสู่ (3) การคาดคะเนเกี่ยวกับ (4) สื่อและแหล่งที่มาของสาร การคาดคะเนนี้นำไปสู่ (5) ความแตกต่างกันในการใช้สื่อ และพฤติกรรมอื่นๆ ของแต่ละบุคคล ยังผลให้เกิด (6) ความพอใจที่ได้รับจากสื่อ และ (7) ผลอื่นๆ ที่บางครั้งมิได้คาดหมายมาก่อน (Katz et al, 1973)

สภาวะของสังคมและจิตใจที่แตกต่างกัน ก่อให้มนุษย์มีความต้องการแตกต่างกันไป ความต้องการที่ต่างกันนี้ทำให้แต่ละคนคาดคะเนว่าสื่อแต่ละประเภทจะสนองความพอใจได้ต่างกันออกไปด้วย ดังนั้น ลักษณะของการใช้สื่อของบุคคลที่มีความต้องการไม่เหมือนกัน จะแตกต่างกันไป ขั้นสุดท้ายคือ ความพอใจที่ได้รับจากการใช้สื่อจะต่างกันออกไปด้วย

นอกจากนี้ McQuail และคณะ (1972) ได้สร้างชุดตัวแปรความพึงพอใจและการใช้ประโยชน์จากสื่อมวลชน ซึ่งในที่นี้ก็สามารถนำมาประยุกต์กับสื่อเฉพาะกิจคือ เทปเพลงสอนภาษาอังกฤษได้ เนื่องจากมีแนวทางที่สอดคล้องกัน โดยจำแนกความพึงพอใจออกได้เป็น 4 กลุ่มคือ

1. ความเบี่ยงเบน (Diversion) ซึ่งจะออกมาในรูปแบบของการใช้สื่อเพื่อหลบหนีปัญหาเพื่อหลีกเลี่ยงงานประจำเพื่อผ่อนคลายอารมณ์ ความตึงเครียด เป็นต้น

2. มนุษยสัมพันธ์ (Personal Relation) การใช้สื่อเพื่อให้มีเรื่องราวไปไว้พูดคุยกับผู้อื่นหรือเพื่อให้มีโอกาสใช้เวลาอยู่ร่วมกับครอบครัว

3. เอกลักษณะส่วนบุคคล (Personal Identity) ได้แก่ การอ้างอิงบุคคล การค้นหาความจริง และเพื่อให้ได้ข้อมูลมาเป็นแรงเสริมย้ำความเชื่อของตน เป็นต้น

4. การติดตามข่าวสาร (Surveillance) เป็นการต้องการอยากรู้อาการว่าความเป็นไปในปัจจุบันของสังคมเป็นอย่างไร

อีกทั้งยังสามารถประยุกต์ใช้แนวคิดของ Tan (1986 : 233-236) เกี่ยวกับการใช้สื่อและความพึงพอใจซึ่งดัดแปลงจากแบบจำลองของ Katz, Gurevitch และ Hass โดยแบ่งความต้องการของผู้รับสารที่เกี่ยวข้องกับสื่อ (Media-Related Needs) เป็น 5 กลุ่ม คือ

1. ความต้องการด้านความรู้ (Cognitive Needs) เป็นความต้องการที่จะได้รับข้อมูลความรู้ และความเข้าใจในสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น ซึ่งมีพื้นฐานจากความต้องการที่เข้าใจและควบคุมสิ่งแวดล้อมและความต้องการที่จะต้องสนองแรงผลักดันที่เกิดจากความอยากรู้อยากเห็น และการค้นคว้า

2. ความต้องการด้านอารมณ์ (Affective Needs) เป็นความต้องการที่สร้างความพึงพอใจบันเทิงใจ และประสบการณ์ด้านอารมณ์ ซึ่งสามารถใช้สื่อตอบสนองได้

3. ความต้องการที่ประสานความสัมพันธ์ต่อตนเอง (Personal Integrative Needs) เพื่อสร้างความมั่นใจ การยอมรับนับถือ ความมั่นคง และสถานภาพส่วนบุคคล ซึ่งเป็นแรงผลักดันเพื่อให้บรรลุจุดมุ่งหมายของบุคคล (Self Esteem)

4. ความต้องการที่ประสานความสัมพันธ์ในสังคม (Social Integrative Needs) เป็นความต้องการที่จะเสริมสร้างความสัมพันธ์กับครอบครัว เพื่อน และส่วนรวม

5. ความต้องการที่จะหลีกหนี (Escapist Needs) เป็นความต้องการที่จะหลีกหนี และผ่อนคลายความตึงเครียด

จากการศึกษาทฤษฎีการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจดังกล่าว อาจสรุปได้ว่า การที่บุคคลใดบุคคลหนึ่งพึงพอใจที่จะเปิดรับเนื้อหาข่าวสารใดๆ ขึ้นอยู่กับการเห็นประโยชน์ที่จะได้รับจากเนื้อหานั้นๆ ซึ่งไม่เพียงแต่เพื่อนำไปใช้เพื่อการพูดคุยสนทนาแลกเปลี่ยนกับบุคคลอื่นในการดำรงชีวิตประจำวัน แต่ยังรวมถึงประโยชน์ในการตัดสินใจด้วย

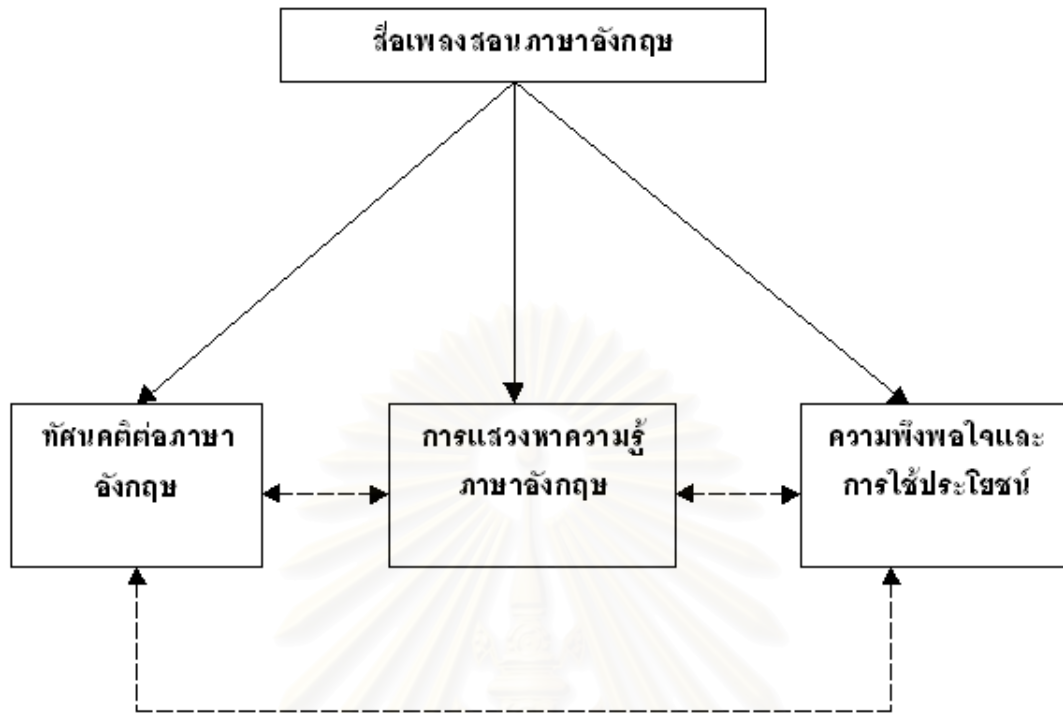
ผู้วิจัยที่ใช้แนวคิดนี้เป็นกรอบในการศึกษา ดังเช่น

วลัยลักษณ์ เศษรฤทธิ (2539) ศึกษาเรื่องรูปแบบและแรงจูงใจในการฟังวิทยุเฉพาะกลุ่มของผู้รับสารที่เป็นเยาวชน พบว่า แรงจูงใจที่ทำให้กลุ่มผู้รับสารเยาวชนมีพฤติกรรมการฟัง เกิดจากความต้องการ ดังต่อไปนี้

- ความต้องการที่มีผลตอบสนองของอารมณ์ (Affective Need) เพื่อให้เกิดความเพลิดเพลิน สนุกสนานและมีเพื่อนแก้เหงา
- ความต้องการตระหนักรู้ (Cognitive Need) เพื่อรับทราบสาระความรู้และข่าวคราว ความเคลื่อนไหวในสังคม และวงการบันเทิง
- ความต้องการรวมกลุ่ม (Integrative Need) เพื่อให้เกิดการยอมรับจากเพื่อนและมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในสังคมได้
- ความต้องการหลีกเลี่ยงปัญหา (Escape Need) เพื่อผ่อนคลายความเครียดและลืมปัญหาหรือแรงกดดันที่ตนเผชิญ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กรอบแนวคิดในการวิจัย

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ผลของเพลงสอนภาษาอังกฤษที่มีต่อทัศนคติ การแสวงหาความรู้ ความพึงพอใจและการใช้ประโยชน์ของผู้ฟัง” มีขั้นตอนการดำเนินงานวิจัยเรียงตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. รูปแบบการวิจัย
2. กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย
3. การคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย
4. วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
5. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
6. ขั้นตอนในการรวบรวมข้อมูล
7. การตรวจสอบความน่าเชื่อถือ
8. การวิเคราะห์และการนำเสนอข้อมูล

รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาข้อมูลที่เป็นความรู้ที่นึกคิด ตลอดจนพฤติกรรมระดับบุคคล ภายหลังจากที่บุคคลได้รับฟังสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษแล้ว เพื่อให้ได้ข้อมูลระดับลึกและมีความละเอียดพอที่จะนำไปใช้เป็นแนวทางประกอบการตัดสินใจของผู้ผลิตสื่อในวางแผนและออกแบบสื่อให้มีประสิทธิภาพและเหมาะสมกับลักษณะและความต้องการของผู้รับสารได้ ดังนั้น แนวทางการวิจัยที่เป็นเชิงคุณภาพจึงสอดคล้องกับสภาพการวิจัยในครั้งนี้เป็นอย่างดี และผลการวิจัยที่ได้ก็จะเอื้อต่อการนำไปใช้ประโยชน์ตามจุดมุ่งหมายที่ต้องการ โดยการวิจัยครั้งนี้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลจากการจัดสนทนากลุ่มกับกลุ่มเป้าหมายที่กำหนด (Focus Group Interview) ดังจะกล่าวถึงรายละเอียดของกลุ่มเป้าหมายต่อไป

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย

กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้คือ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่ศึกษาในหลักสูตรภาษาอังกฤษ “Entrance” ภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2543 ของสถาบันกวดวิชา Enconcept ซึ่งได้รับฟังเพลงสอนภาษาอังกฤษจากอัลบั้ม “Memolody และ Buffalo Bridge” โดยนักเรียนดังกล่าวมาจากโรงเรียนรัฐบาล โรงเรียนเอกชน และโรงเรียนสาธิตในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย

การคัดเลือกกลุ่มเป้าหมาย

ผู้วิจัยทำการเลือกกลุ่มเป้าหมายเพื่อเข้าร่วมการสนทนากลุ่มด้วยวิธีการเลือกแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) โดยสอบถามความสมัครใจและความสะดวกของกลุ่มเป้าหมายในการเข้าร่วมสนทนากลุ่มตามวันเวลาที่กำหนด เพื่อนัดหมายและจัดเตรียมการต่างๆไว้ล่วงหน้า ซึ่งผู้วิจัยทำการคัดเลือกกลุ่มเป้าหมายจากนักเรียนที่ศึกษาในหลักสูตรภาษาอังกฤษ “Entrance” ดังกล่าวเพียงหลักสูตรเดียว เพื่อกำหนดขอบเขตของการเปิดรับสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษให้เป็นไปในแนวเดียวกัน คือ กลุ่มเป้าหมายจะได้รับฟังเพลงเป็นจำนวนเท่ากัน และได้รับฟังเพลงเดียวกัน

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยทำการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Interview) กับกลุ่มเป้าหมายจำนวน 5 กลุ่มๆ ละประมาณ 8-12 คน รวมทั้งสิ้น 44 คน และใช้คำถามแบบปลายเปิด (Open-Ended Questions) เป็นแนวทางในการดำเนินการสนทนากลุ่ม เพื่อเปิดโอกาสให้กลุ่มเป้าหมายแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นอย่างเต็มที่ และมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ซึ่งกันและกันระหว่างผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มได้ ตัวผู้วิจัยเองทำหน้าที่เป็นพิธีกรในการสนทนากลุ่ม เพื่อควบคุมทิศทางการสนทนาให้สอดคล้องกับประเด็นหรืออยู่ในกรอบที่ต้องการศึกษา โดยใช้ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งหมดประมาณ 2 เดือน คือ ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ – มีนาคม พ.ศ. 2543

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยใช้เครื่องมือหลายชนิดในการเก็บรวบรวมข้อมูลดังต่อไปนี้

1. แนวคำถามสำหรับการจัดสนทนากลุ่ม ซึ่งจะมีประเด็นเกี่ยวกับ

- ทักษะการฟังที่มีต่อภาษาอังกฤษ
  - การแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษ
  - ความพึงพอใจและการนำเพลงสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษไปใช้ประโยชน์ (ดูรายละเอียดที่ ภาคผนวก ก หน้า 126)
2. เทปบันทึกเสียง
  3. กล้องถ่ายรูป
  4. แบบสอบถาม 1 ฉบับเพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะทางประชากรของกลุ่มเป้าหมาย เช่น เพศ อายุ การศึกษา แผนการศึกษา ประเภทของโรงเรียนที่ศึกษา ผลการเรียนวิชาภาษาอังกฤษในภาคการเรียนที่ผ่านมา (ดูรายละเอียดที่ ภาคผนวก ข หน้า 128)

ขั้นตอนในการรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยเรื่อง “ผลของเพลงสอนภาษาอังกฤษที่มีต่อทัศนคติ การแสวงหาความรู้ ความพึงพอใจและการใช้ประโยชน์ของผู้ฟัง” ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ผู้วิจัยแจ้งทางสถาบัน Enconcept เกี่ยวกับการขอความอนุเคราะห์ในการจัดสนทนากลุ่มกับนักเรียนของสถาบัน
2. ผู้วิจัยทำการติดต่อและเข้าหากกลุ่มเป้าหมาย เพื่อบริหารหมายวันเวลาที่จัดสนทนากลุ่ม และขอความอนุเคราะห์ด้านสถานที่ในการจัดสนทนากลุ่มจากสถาบัน Enconcept โดยจะจัดสนทนากลุ่มที่ห้องประชุมของสถาบัน เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับกลุ่มเป้าหมายในการเดินทางมากที่สุด
3. ผู้วิจัยจัดการสนทนากลุ่มตามวันและเวลาที่นัดหมายไว้ โดยผู้วิจัยจะแจกแบบสอบถามสั้น ๆ 1 ฉบับให้กลุ่มเป้าหมายกรอกข้อมูลส่วนตัวที่สำคัญ ก่อนจะเริ่มทำการสนทนากัน เพื่อให้อ้างอิงข้อมูลที่เป็นลักษณะทางประชากรในการวิเคราะห์และอภิปรายผลข้อมูล
4. ผู้วิจัยทำหน้าที่เป็นพิธีกรในการดำเนินการสนทนากลุ่ม โดยมีการบันทึกเสียงไปด้วย ใช้เวลาประมาณ 1-3 ชั่วโมง
5. ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมมาวิเคราะห์และนำเสนอเป็นรูปเล่มต่อไป

การตรวจสอบความน่าเชื่อถือของเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ขอคำปรึกษาและส่งแนวคำถามในการจัดสนทนากลุ่มให้อาจารย์ที่ปรึกษาผู้เชี่ยวชาญในการทำวิจัยเชิงคุณภาพ ตลอดจนผู้สอนประจำหลักสูตรภาษาอังกฤษที่สถาบัน Enconcept ทำการตรวจสอบและปรับปรุงแนวคำถามให้เหมาะสมและครอบคลุมกับวัตถุประสงค์การวิจัยในครั้งนี้ที่ต้องการศึกษามากที่สุด

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยทำการวิเคราะห์ข้อมูลเบื้องต้นไปพร้อมๆกับการเก็บข้อมูล เพื่อตรวจสอบความครบถ้วนและความชัดเจนของข้อมูล ภายหลังจากที่เก็บรวบรวมข้อมูลเสร็จเรียบร้อยแล้ว ผู้วิจัยก็นำข้อมูลมาวิเคราะห์โดยวิธีการจำแนกประเภทและจัดหมวดหมู่ของข้อมูลที่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งในที่นี้ก็คือ คำพูดของผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม โดยผู้วิจัยจัดหมวดหมู่คำพูดและนำเสนอแยกเป็นประเด็นต่างๆอย่างชัดเจน ซึ่งนำเสนอในรูปแบบการพรรณานเนื้อหา ตลอดจนทำการตีความเพื่อหาข้อสรุปจากข้อมูลที่ได้รับจากผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มไปใช้ในการอภิปรายผลและให้ข้อเสนอแนะต่อไป โดยการนำเสนอข้อมูลจะแบ่งเป็น 3 ส่วนตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

- ส่วนที่ 1 ผลของสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษที่มีต่อทัศนคติเกี่ยวกับภาษาอังกฤษของผู้ฟัง
- ส่วนที่ 2 ผลของสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษที่มีต่อการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษของผู้ฟัง
- ส่วนที่ 3 ผลของสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษที่มีต่อความพึงพอใจของผู้ฟังและการนำสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษไปใช้ประโยชน์

บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ผลของเพลงสอนภาษาอังกฤษที่มีต่อทัศนคติ การแสวงหาความรู้ ความพึงพอใจและการใช้ประโยชน์ของผู้ฟัง” นี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อวิเคราะห์ผลของเพลงสอนภาษาอังกฤษที่มีต่อผู้ฟังในด้านทัศนคติ การแสวงหาความรู้ ตลอดจนความพึงพอใจและการนำเพลงสอนคำศัพท์นี้ไปใช้ประโยชน์ ซึ่งจะนำเสนอผลการวิจัยเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม
2. ผลการจัดสนทนากลุ่มและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม

การเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้กระทำโดยการจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Interview) จำนวน 5 กลุ่ม มีผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มทั้งสิ้น 44 คน โดยเป็นนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่ได้รับฟังสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษ “Memolody” และ “Buffalo Bridge” ในการเรียนหลักสูตรภาษาอังกฤษ “Entrance” ที่สถาบัน Enconcept ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2543 โดยแบ่งเป็นชาย 9 คน และเป็นหญิง 35 คน มีอายุอยู่ในช่วงประมาณ 15 – 18 ปี ผลการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษในภาคการเรียนที่ผ่านมาของผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มแบ่งเป็นเกรด 2 จำนวน 4 คน, เกรด 3 จำนวน 24 คน และเกรด 4 จำนวน 16 คน

1. ผลการจัดสนทนากลุ่มและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยขอนำเสนอผลการวิจัยออกเป็น 3 ส่วน เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์การวิจัย 3 ประการที่ตั้งขึ้น และผู้วิจัยจะมีการยกคำพูดของผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มโดยใช้ชื่อเล่นในการอ้างอิงเพื่อเป็นตัวอย่างประกอบการนำเสนอผลการวิจัยให้มีความชัดเจนขึ้น ดังมีรายละเอียดคือ

1. ผลของสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษที่มีต่อทัศนคติเกี่ยวกับภาษาอังกฤษของผู้ฟัง ใน 2 ประเด็นคือ
  - 1.1. ลักษณะของภาษาอังกฤษ ได้แก่ ไวยากรณ์ และคำศัพท์ภาษาอังกฤษ
  - 1.2. วิธีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

2. ผลของสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษที่มีต่อการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษของผู้ฟัง
3. ผลของสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษที่มีต่อความพึงพอใจของผู้ฟังและการนำสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษไปใช้ประโยชน์

ส่วนที่ 1

“ผลของสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษที่มีต่อทัศนคติเกี่ยวกับภาษาอังกฤษของผู้ฟัง”

ส่วนนี้จะนำเสนอถึงผลของสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษที่มีต่อทัศนคติของผู้ฟังใน 2 ประเด็น คือ ลักษณะของภาษาอังกฤษและวิธีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน โดยมีรายละเอียดคือ

1. ลักษณะของภาษาอังกฤษ

ผลจากการจัดสนทนากลุ่มพบว่า สื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษมีผลต่อทัศนคติของผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มเกี่ยวกับลักษณะของภาษาอังกฤษทั้งด้านไวยากรณ์และคำศัพท์ หลังจากที่ได้รับฟังเพลงเหล่านี้แล้ว ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

1.1 ผลที่มีต่อทัศนคติด้านไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ

ผลจากการจัดสนทนากลุ่ม พบว่า เพลงสอนไวยากรณ์ภาษาอังกฤษมีผลต่อทัศนคติของผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มในด้านไวยากรณ์ภาษาอังกฤษดังต่อไปนี้คือ

* แปลกใหม่

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มรู้สึกว่าการที่มีเพลงซึ่งเน้นสอนไวยากรณ์ภาษาอังกฤษนั้นดูเป็นเรื่องแปลก ไม่ค่อยพบเห็นโดยทั่วไป จึงรู้สึกที่ที่สามารถแต่งเป็นเพลงทำให้เนื้อหาไวยากรณ์ดูมีชีวิตชีวามากขึ้น ดังตัวอย่างเช่น

บี : ฟังเพลงครั้งแรกรู้สึกขำมาก แต่ก็ยอมรับว่าแต่งได้ดี แม้จะไม่ทำให้รู้สึกชอบไวยากรณ์ภาษาอังกฤษมากขึ้นก็ตาม

“ฟังครั้งแรก เราก็อ้อโห เฮ้ย ! คิดได้งัยเนี่ย ยิ่งเพลง article “THE” ที่จะแต่งเป็นจังหวะแร็ปๆหน่อยด้วย ฟังแล้วขำก๊ากเลย งง ไม่คิดว่าจะแต่งกันออกมาได้ ลองคิดดูไอ้เรื่อง article ก็

ไม่ใช่ง่ายๆอยู่แล้ว แต่ก็แต่งออกมาได้ดีนะคะ อันนี้ขอชื่นชม เพราะคงไม่มีใครที่ไหนกล้าทำกันหรอกมั้ง” (บี, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 5, 14 มีนาคม 2544)

แนน : ไม่เคยได้ฟังเพลงที่สอนไวยากรณ์ภาษาอังกฤษมาก่อน เคยฟังแต่เพลงที่สอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ

“เท่าที่แนนเคยเรียนพิเศษมาก็หลายที มีเจอแต่งเพลงหรือแต่งกลอนท่องศัพท์อยู่แล้ว อันนี้เป็นอะไรดีก็ๆ เซอะ ต้องมาเจอจริงๆอย่างที่แต่งเป็น grammar อย่างนี้ซึ้งถึงแท้จริง เพราะไ้คำศัพท์มาแต่งเป็นเพลงมันก็ง่ายๆ แต่งกันได้อยู่แล้ว แต่ถ้าจะเอา grammar มาแต่งเป็นเพลงอันนี้ล่ะก็ไม่ง่ายหรอก” (แนน, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 5, 14 มีนาคม 2544)

ยู๋ : เป็นคนที่ไม่ชอบเรื่องไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ เพราะคิดว่าธรรมชาติของไวยากรณ์ต้อง เป็นหลักการ แต่เมื่อได้ฟังเพลง จึงรู้สึกประหลาดใจและยอมรับว่าทำให้ดูไวยากรณ์มีชีวิตชีวามากขึ้น

“ตัวเราก็ไม่ชอบ grammar อยู่ด้วยล่ะนะ เวลาคิดถึง grammar มันก็เป็นข้อๆ หลักการวิชาการสุดๆ พอได้มาฟัง ก็เออ แปลกดีนะ คือ ยังกังวลๆ ธรรมชาติของ grammar ดูมันเป็นอะไรที่ต้องเป๊ะๆ ละเอียดงั้น เราเลยไม่คิดว่าจะได้มาฟังที่แต่งเป็นเพลงออกมาอย่างนี้ ทำให้ดู grammar มันค่อยมีชีวิตชีวาขึ้นมาหน่อย” (ยู๋, การจัดสนทนากลุ่มครั้งที่ 4, 1 มีนาคม 2544)

* ดีกว่าไม่มี

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มบางคนกล่าวว่า การแต่งเพลงเพื่อช่วยสอนไวยากรณ์ภาษาอังกฤษนั้นเป็นความพยายามหาวิธีการสอนใหม่ๆ เพื่อสร้างความน่าสนใจ แม้ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มจะไม่ได้รู้สึกชอบเป็นพิเศษ แต่ก็คิดว่า การมีเพลงไวยากรณ์ยังดีกว่าไม่มีเลย ดังตัวอย่างเช่น

นก : ถึงมีเพลงสอนน้อยก็ยังดีกว่าไม่มีเพลงสอนไวยากรณ์ภาษาอังกฤษเลย

“แค่ 3 เพลงมันก็น้อยเลยแหละ ถ้าจะเทียบกับเพลงศัพท์ที่ร้องกัน แต่ช่างเถอะ มาซ้ายังดีกว่าไม่มา มีน้อยก็ยังดีกว่าไม่มีเลย” (นก, การจัดสนทนากลุ่มครั้งที่ 4, 1 มีนาคม 2544)

เต้ : ถึงแม้ฟังเพลงแล้วจะยังไม่เข้าใจทั้งหมด แต่ก็ยังดีที่มีเพลงสอนไวยากรณ์ภาษาอังกฤษด้วย

“ฟังแล้วมันก็ดีขึ้นนะ แต่เราก็มีง่วงๆ มั่วๆ ก็ไม่ค่อยเข้าใจทั้งหมดหรอก แต่ถ้าให้เลือกระหว่างว่าจะมีฟังเพลง grammar หรือไม่มีฟังเลยดี ก็ต้องขอเลือกฟังก่อนแหละ” (เต้, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 4, 1 มีนาคม 2544)

*สรุปประเด็นได้ชัดเจน

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มกล่าวว่า บางครั้งจะรู้สึกสับสนกับเนื้อหาไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ เพราะมีหลักการมากมาย แต่เพลงสอนไวยากรณ์ภาษาอังกฤษจะสรุปเฉพาะหลักการสำคัญและพบบ่อย ทำให้เนื้อหาไม่เยิ่นเย้อเกินไป ดังตัวอย่างต่อไปนี้

แอน : ทำให้สามารถมองภาพรวมของไวยากรณ์เรื่องคำนำหน้านาม “The” ได้ ช่วยสรุปประเด็นได้ชัดเจน

“เมื่อก่อนเวลาท่อง article จะยากมาก เพราะมันเยอะ ไหนต้องใช้ a ไหนต้องใช้ the ไหนจะละ article ไปได้เลย ถ้าดูซีทีนะ มีเป็น 7-8 หน้า ตายกันไปเลย แต่ในเพลง “THE” แค่ออกมาไม่เกิน 10 บรรทัด นี่ให้ความรู้สึกต่างมากกันเลยนะ ใจเราก็แค่ร้องๆ ไป ก็ได้หมดแล้วว่า the จะใช้กับอะไรได้บ้าง คือ ไม่ต้องมาก เอาเฉพาะเนื้อๆ เน้นๆ เลยดีกว่า ขึ้นให้ละเอียดเบะๆ เยอะๆ เต็ม steam แบบในซีทีนะเหอ รับประกันเลยว่า ลืม หรือไม่ก็ยิ่งงงหนักขึ้น ร้องแล้วยังเข้าใจมากกว่ามานั่งอ่านหนังสือ grammar ด้วยซ้ำ” (แอน, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 3, 14 กุมภาพันธ์ 2544)

* สนุก ไม่ต้องท่องก็จำได้

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มรู้สึกสนุกสนานกับการร้องเพลงไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ และจำหลักการต่างๆ ได้แม่นยำมากกว่าการนั่งท่องโดยทั่วไป ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ปู : รู้สึกชอบเพลง “Gerund Song” มากเพราะทำให้จำได้ว่ามีคำกริยาหรือสำนวนไหนบ้างที่ต้องใช้กริยาที่ลงท้ายด้วย ing ตามหลัง โดยไม่ต้องท่อง

“เพลง Gerund เนี่ยชอบบอกว่า work มากๆ เวลาจะเขียน เราก็จำได้ว่าใช้ verb ตัวนี้มันต้องตามด้วย doing something นะ เพราะมันอยู่ในเพลงงัยละ ถ้าเป็นเมื่อก่อนที่ต้องมานั่งท่องกริยากันเป็นตัวๆ ว่าตัวไหนต้องใช้ ing นะไม่เคยจำได้เลย เพราะมันเยอะมาก แต่นี่ร้องเรียงตั้ง 30 - 40 ตัวแหละออกมาเป็นเพลงแล้วจำได้แม่นยำ ยิ่งเอาไปให้น้องชายฟังด้วยนะ บอกน้องเลยว่า อันนี้พี่ปูว่ามีประโยชน์มากๆ” (ปู, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 5, 14 มีนาคม 2544)

เอ (ชาย) : ร้องแล้วสนุกดี แถมยังจำได้อีกด้วย

“เพลงมันตลกดี ชอบร้องเพลง *article* ที่จังหวะเร้าใจมากหรือเพลง *What's more* (เพลง “นอกจากนี้” – ผู้วิจัย) ก็เพราะดี ตอนแรกๆ ก็ร้องเพราะสนุก ชอบ แต่ยิ่งร้องไปร้องมาก็จำได้ด้วยว่า มันต้องใช้ยังงัยบ้าง ก็ยังดีเข้าไปใหญ่” (เอ (ชาย), การสนทนากลุ่มครั้งที่ 3, 14 กุมภาพันธ์ 2544)

อย่างไรก็ตาม ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มเพลงสอนไวยากรณ์ภาษาอังกฤษก็ได้แสดงทัศนคติทางลบเกี่ยวกับเพลงด้วยเช่นกัน ดังมีรายละเอียดคือ

***ไม่ชอบที่เนื้อหาไม่ครอบคลุม**

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มกล่าวว่า เพลงสอนไวยากรณ์ภาษาอังกฤษยังมีจำนวนน้อย และมีเนื้อหาไม่ครอบคลุมทุกบทเรียนที่ต้องนำไปใช้เรียนหรือใช้สอบในโรงเรียน ดังตัวอย่างเช่น

ออม : เนื้อหาไวยากรณ์ยังมีอีกมากมายที่น่าจะนำมาแต่งเป็นเพลง

“แหม ใ้เรื่องอื่นที่มันยากๆ อย่างเรื่อง *tense* (กาล – ผู้วิจัย) เรื่อง *if-clause* (ประโยคเงื่อนไข – ผู้วิจัย) อะรียังงั้นก็ยังมีอีกตั้งเยอะ ก็น่าจะเอามาทำเป็นเพลงด้วยเหมือนกัน เพราะเรียนเท่าไรก็ยังคงไม่ *get* ซักที โคตรยากเลย พวก *grammar* มันไม่ไหวนะ เรียนแล้วปวดหัว” (ออม, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 3, 14 กุมภาพันธ์ 2544)

เบ็ด : สนับสนุนความคิดเห็นของออม และอยากให้แต่งเพลงสอนไวยากรณ์ทุกบท

“ความจริงใ้พวก *grammar* มันมีเยอะมากเลยนะครับ แค่ *tense* อย่างเดียวก็ปาเข้าไปตั้ง 10 กว่า *tense* ตั้ง 12 *tense* แนะ ใ้พวก *article* มันก็มี *a* กับ *an* อีกด้วย หรือเรื่องอื่นๆก็ได้ที่เรียนมา พวก *direct – indirect* (*Direct Speech – Indirect Speech* การกล่าวคำพูดโดยตรงด้วย หรือโดยอ้อม – ผู้วิจัย) , *relative clause* (การเชื่อมประโยค 2 ประโยคเข้าด้วยกันโดยใช้คำสรรพนาม – ผู้วิจัย) หรือ *if – clause* หรือ *inversion* ยิ่งแล้วใหญ่ (การกลับกริยามาวางข้างหน้าประธาน – ผู้วิจัย) ทางที่ดี ผมว่าน่าจะเอา *grammar* ทุกบทมาแต่งเป็นเพลงเลยชะด้วยซ้ำ ไม่งั้นผมก็ขอแค่เพลง *tense* ให้ได้ 12 *tense* ก็พอ อันนี้ก็ถือว่าสุดยอดสุดๆแล้ว” (เบ็ด, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 3, 14 กุมภาพันธ์ 2544)

เฟิร์น : อยากให้แต่งเพลงสอนคำเชื่อมเพิ่มขึ้น

“เรียน grammar กันมาตั้งแต่เด็กๆ เรียนมันอยู่นั่นซ้ำซาก ซ้ำแล้วซ้ำเล่า น่าเบื่อจะตายแล้วจะให้อยู่ๆ เกิดมารักมาชอบคงยากค่ะ แต่ฟังแล้ว (ฟังเพลงสอนไวยากรณ์ – ผู้วิจัย) ก็ดูดีนะคะ แต่ยังมีข้อที่ยืนยันคำเดิมว่า เฟิร์นไม่ใช่เด็ก grammar แน่นนอน แล้วก็ไม่ค่อยเห็นแต่งเพลง grammar เท่าไหร่เลย OK ค่ะว่าไอ้ที่แต่งมามันก็เป็นอันที่ใช้กันบ่อยเลย เจอกันบ่อยเช่น พวก What’s more (เพลงคำเชื่อม “นอกจากนี้” – ผู้วิจัย) นี่ต้องเจอใน cloze test ประจำ แต่ก็น่าแต่งพวก connector (คำเชื่อม – ผู้วิจัย) ตระกูลอื่นๆ ด้วย เพราะอันนี้แหละที่เจอกันเยอะทั้ง passage ไหนจะ cloze test อีกร้ออย่างพวกตระกูล “เพราะว่า”, “ขัดแย้ง” ก็ดีนะ เพราะบางทีเฟิร์นก็ท่องคำได้ แต่ดันจำความหมายหรือวิธีใช้ไม่ได้อีก มันก็ไม่ว่าจะเอาไปตอบยังงัยอยู่ดีนะแหละ” (เฟิร์น, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 4, 1 มีนาคม 2544)

1.2 ผลที่มีต่อทัศนคติด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษ

ผลจากการจัดสนทนากลุ่ม พบว่า เพลงสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษมีผลทำให้ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มมีทัศนคติที่ดีขึ้นต่อคำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยมีรายละเอียดต่างๆ ที่น่าสนใจดังต่อไปนี้

* การท่องศัพท์เป็นเรื่องง่ายขึ้นมากอย่างไม่น่าเชื่อ

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มแสดงความคิดเห็นว่า โดยปกติ เด็กจะมองว่าการท่องศัพท์เป็นเรื่องยาก ซับซ้อน เพราะคำศัพท์มีจำนวนมาก ไม่รู้จะเริ่มท่องศัพท์อย่างไร หรือถ้าเด็กท่องศัพท์โดยแยกท่องเป็นทีละคำ ก็จะไม่สามารถเชื่อมโยงกับคำศัพท์ตัวอื่นที่มีความหมายเหมือนกันได้ แต่สื่อเพลงสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษแต่ละเพลงพยายามจะรวบรวมคำศัพท์ให้อยู่ในตระกูลเดียวกัน หรือเป็นตระกูลที่มีความหมายตรงกันข้าม จึงทำให้ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มไม่สับสนและท่องศัพท์อย่างเป็นระบบมากขึ้น ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

ศุ : คิดว่าการฟังเพลงทำให้ท่องศัพท์เป็นระบบมากขึ้น ง่ายขึ้น เลยทำให้คนหันมาชอบศัพท์อังกฤษกัน

“คนที่ไม่ชอบอังกฤษอาจเป็นเพราะเขาเบื่อการท่องศัพท์ การฟังเพลงเลยทำให้สมองคนเราเคยชินกับสิ่งที่ให้ความบันเทิง ท่องได้เป็นระบบมากขึ้น ง่ายขึ้นมากๆ เลยทำให้คนหันมาชอบท่องศัพท์กันมากขึ้น” (ศุ, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 2, 8 กุมภาพันธ์ 2544)

เฟิร์น : เพลงทำให้การท่องศัพท์ภาษาอังกฤษเป็นระบบมากขึ้น

“พอฟังเพลงแล้วเฟิร์นก็รู้สึกดีกับภาษาอังกฤษมากเลย การท่องศัพท์ดูเป็นเรื่องยุ่งๆ มากเลย เหมือนไม่ได้ท่อง แต่มันซึมเข้ามาในหัวเอง เมื่อก่อนก็พยายามจะท่องศัพท์นะคะ คือ เฟิร์นก็ท่องจากหนังสือเหมือนคนอื่น ๆ นะ แต่บางครั้งมันก็จะชอบสับสนเพราะแต่ละชุดมันก็มีตั้งหลายตัว เฟิร์นก็จะท่องสับสน ท่องปนกันบ้าง คือ แบบว่าไม่มีทิศทางเลยคะ เราไม่รู้จะยัดว่าตระกูลนี้ควรจะต้องมีคำไหนอีกบ้าง กังงๆ จับอะไรไม่ค่อยถูก ขนาดพูดนี้ยังงเองเลยคะ” (เฟิร์น, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 4, 1 มีนาคม 2544)

เปิ้ลและบาส : มีความเห็นเช่นเดียวกับเฟิร์น คือ เพลงสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษทำให้ท่องศัพท์ง่ายขึ้น

“มันช่วยให้ท่องง่าย จำง่ายขึ้นเยอะ จำเป็นระเบียบขึ้นเยอะ คือ เราจะท่องศัพท์เป็นตระกูลๆ ไป ร้องเป็นตระกูลๆ ไป ไม่มั่ว” (เปิ้ล, การสนทนากลุ่มที่ 3, 14 กุมภาพันธ์ 2544)

“ฟังครั้งแรกคิดเลยว่า การท่องศัพท์อังกฤษง่ายขึ้นแบบสุดๆ สุดยอดแล้ว เพลงแรกที่ฟังก็เพลง “แมมมด” ง่าย เป็นเพลงที่ศัพท์ work มากๆ ฟังรอบแรกก็ได้แล้ว เพราะเพลงนี้ร้องง่ายมาก” (บาส, การสนทนากลุ่มที่ 4, 1 มีนาคม 2544)

นุ้ม : ถ้าท่องศัพท์ภาษาอังกฤษถูกวิธี ก็ไม่ยาก

“เมื่อก่อนก็ไม่รู้หรอกว่ามันจะต้องท่องกันยังไงถึงจะดี ใจเราก็เอาแต่ตะลุยท่องๆ อย่างเดียว เจอคำไหนก็ท่องคำนั้น แต่ก็ไม่เคยทำได้ซักที เพื่อนๆ มันก็เป็นเหมือนเราแหละ ก็บ้าท่องศัพท์กันไปเรื่อยแต่คะแนนออกมาก็ห่วยพอกัน ตอนแรกเคยได้ยินคนอื่นเขาร้องเพลงกันนะ ยังงงๆ ว่า เอ๊ะ มันเป็นยังไงหรือ แต่พอมาฟังเพลงเองแบบจริงๆ ู๊บ ก็รู้สึกเลยว่ามันใช่เลยนะ ไม่น่าละพวกเขาถึงทำได้ มันต้องจับเป็นตระกูลๆ มาท่องสิ ไม่ใช่เล่นกันให้มั่วไปหมด คือมันจะสะเปะสะปะมาก แต่ต้องเอาให้หมดทุกตัวในตระกูลนะ จะได้ไม่มีตัวไหนหลุดต้องมานั่งท่องเพิ่มกันใหม่” (นุ้ม, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 5, 14 มีนาคม 2544)

* สนุกแบบไม่ไร้ประโยชน์

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มกล่าวว่า ตามปกติ เด็กอาจจะไม่ชอบการท่องศัพท์ เพราะรู้สึกเป็นเรื่องวิชาการเกินไป รู้สึกเครียด แต่พอมาร้องเพลงศัพท์ภาษาอังกฤษก็รู้สึกเหมือนเป็นสิ่งบันเทิง เด็กจะรู้สึกสนุกกับการท่องศัพท์ ไม่น่าเบื่อ และเป็นการเล่นคลาย แต่ก็ได้ประโยชน์ไปด้วยในตัว คือ ช่วยทำให้ท่องและจำศัพท์ได้ ดังตัวอย่างเช่น

เต๋ : รู้สึกสนุกกับการร้องเพลงแถมยังจำศัพท์ได้ด้วย และชอบเอากลับไปร้องที่บ้าน

“มันส์ สนุกมาก ยิ่งร้องยิ่งมันส์ เรามันชอบร้องๆอยู่แล้วด้วย กลับบ้านก็เอากลับไปร้องให้ที่บ้านฟัง พ่อแม่ก็จะขำกัน แต่มัน work นะ เราจำศัพท์ได้ ขนาดพ่อเรายังจำได้เลย เพลงหนุ่มเซเว่นนี่ พ่อจำได้นะ ชอบร้องแข่งกับลูกอีกต่างหาก ‘...initiate, originate, set off, set out, commence, kick off กับนงเยาว์ คงทำให้เราชื่นใจ...’ พ่อยังบอกเลยว่า ส่งลูกมาเรียนแล้วพ่อยังได้เหมือนได้เรียนแถมกับเขาด้วย” (เต๋, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 4, 1 มีนาคม 2544)

ยู๋ : เพลงสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษทำให้รู้สึกชอบท่องศัพท์ขึ้น ไม่เครียดเหมือนการท่องศัพท์ตามแบบเดิมๆ

“ฟังแล้วก็ทำให้รู้สึกเปลี่ยนจากที่เคยไม่ชอบท่องศัพท์ไปเป็นรู้สึกเฉยๆ เพลินๆกับการท่อง เพราะถ้าจะให้กลับบ้านไปนั่งท่องศัพท์ก็น่าเบื่อตาย แต่เพลงมันก็เหมือนกับท่องศัพท์ที่ตระกูลอยู่แล้ว คนไหนที่ชอบร้องเพลงก็จะสนุก ตัวเองก็เป็นคนชอบร้องเพลงนะ ก็จะได้ศัพท์ แต่ไม่ต้องท่องเพลงมันมีส่วนนะ ทำให้เราไม่ต้องท่องศัพท์ไง แต่เรายังจำศัพท์ได้ ก็เลยไม่ค่อยเครียดเวลาต้องมานั่งท่องศัพท์แล้วเท่าไร” (ยู๋, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 4, 1 มีนาคม 2544)

บาส : เห็นด้วยกับความคิดของยู๋ที่ว่า เพลงทำให้รู้สึกชอบท่องศัพท์มากขึ้น

“เพลงมันก็ช่วยนะ ทำให้เราชอบภาษาอังกฤษมากขึ้น เพราะสนุกดี คลายเครียด แล้วก็จำศัพท์ได้เยอะขึ้น” (บาส, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 4, 1 มีนาคม 2544)

บอย : ฟังแล้วชอบ เลยซื้อเป็นของขวัญให้ญาติที่เป็นลูกพี่ลูกน้อง

“พ่อแม่ได้ฟังนะ ก็เลยซื้อเป็นของขวัญวันเกิดให้น้องด้วย (ลูกพี่ลูกน้อง - ผู้วิจัย) เพราะมันมีประโยชน์จ๊าย แล้วพวกเขาฟังแล้ว พวกเขาชอบเหมือนกันเลย” (บอย, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 2, 8 กุมภาพันธ์ 2544)

บี : เป็นคนขี้เกียจท่องศัพท์ภาษาอังกฤษ แต่เพลงสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษไม่ใช่การท่อง แต่เป็นการร้องเพลงที่สนุก

“ตัวเองก็เป็นคนชอบภาษาอังกฤษนะ แต่ว่าสันดานขี้เกียจ ไม่ชอบที่จะมานั่งท่องศัพท์กันเป็นหน้าๆ แค่เปิดก็แข็งแล้ว มันน่าเบื่อนะ ไหน grammar ก็ต้องท่องพอแล้ว ศัพท์ก็ต้องมานั่งท่องจำเป็นนกแก้วนกขุนทองอีก แต่พอมีร้องเป็นพวกเพลงคำศัพท์ มันก็ดีเลย เพราะก็รอดตายไปแล้วอย่างหนึ่ง ไม่ต้องมานั่งท่องศัพท์กัน แต่เรามาร้องเพลงกันเถอะ มาคาราโอเกะกันเถอะ

แค่นี้ก็จำศัพท์ได้แล้ว สนุกด้วยแล้วก้อสบายจะตาย ถือว่าคุ้มเลยนะเนี่ย” (เปี, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 5, 14 มีนาคม 2544)

* จำได้ติดหู ไม่มีลืม

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มกล่าวว่า การเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษเป็นสิ่งที่ต้องอาศัยความจำ แต่ถ้าจะท่องศัพท์กันเป็นคำๆ หรือยังมีคำศัพท์เป็นจำนวนมากๆ ก็ทำให้จำได้ยาก เพราะไม่มีสิ่งที่จะมาเชื่อมโยงให้คำศัพท์แต่ละตัวสัมพันธ์กันได้ เด็กก็มีแนวโน้มลืมน่าจะมากขึ้น ในขณะที่สื่อเพลงสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ทำให้ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มร้องหรือท่องศัพท์ได้ง่าย และช่วยให้จำได้ดี จำได้นานกว่าการท่องศัพท์แบบธรรมดา เพราะมีทำนองหรือจังหวะเป็นตัวเชื่อมโยงคำศัพท์แต่ละตัวเข้าด้วยกัน ดังตัวอย่างเช่น

ปู : การร้องเพลงคำศัพท์ภาษาอังกฤษทำให้จำศัพท์ได้มากขึ้น จำศัพท์ได้เป็นชุดๆ เพราะมีทำนองกับจังหวะมาช่วย

“ให้ท่องกันจริงๆ ก็พอจะจำไหวหรอกนะ แต่มันเครียด มันไม่ลื่นเหมือนเพลง เพลงมันจะร้องลื่นขึ้นนะ คือ มีทำนองกับจังหวะมาช่วยด้วยงัย คือ ถึงจำไม่ได้เป๊ะๆ แต่ก็พอคลอๆต่อไปได้ แล้วไม่ต้องตั้งใจท่องมาก ก็จำศัพท์ได้ แต่ถ้าท่องศัพท์ธรรมดา มันจะท้อๆ จำได้แบบเป็นคำๆ ไม่ลอมมาเองแบบต่อกันเป็นชุดๆ เหมือนเพลง” (ปู, การจัดสนทนากลุ่มครั้งที่ 5, 14 มีนาคม 2544)

ปอย : เพลงสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษทำให้จำศัพท์ได้มากขึ้น

“มันติดหู ไม่ต้องมานั่งท่องศัพท์ เวลาเจอศัพท์ก็จะร้องแล้วได้ทั้งโคตรตระกูลมาหมดเลย ที่เป็น synonym กัน คือ เพลงหนึ่งมันก็มีศัพท์ตั้งเป็นสิบ แล้วเราก็จำได้หมด มันจำได้มากขึ้น ขึ้นมานั่งท่องทั้ง 10 กว่าตัวแบบทั่วไปนะเธอ จ้างก็จำไม่ได้หรอก แต่พอเอามาอยู่ในเพลงนะ มันก็แปลกดีที่กลับจำได้” (ปอย, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 4, 1 มีนาคม 2544)

แจน : แนะนำวิชาอื่นๆน่าจะลองเอาเพลงมาใช้ให้เด็กท่องศัพท์ได้เหมือนกัน เพราะทำให้เด็กจำได้ไม่ลืม

“มันเหมือนกับเรากำลังร้องเพลง ลองคิดดูสิว่า ถ้าเป็นเพลงนะ เด็กๆจะจำได้หมดเลย เราจะร้องได้หมด เพลงฝรั่งสรวัดที่ร้องๆกันได้ หรือเพลงไทย ไม่ต้องมีเนื้อร้องมันก็พอจำๆได้ร้องๆกันได้ คือ มันจำได้จริงๆอย่างนี้ หนูฟังเพื่อนมันร้องเพลงฝรั่งกัน หนูยังร้องตามมันได้เลย เพราะมันติดหูไง เพลง “My Love” ของ Westlife ที่ศัพท์มันก็ง่ายๆ หนูร้องได้แบบไม่เคยดูเนื้อๆก็

ฟังเอาจากไอ้เพื่อนๆที่มันแหกปากอยู่ข้างๆตัวนี่แหละ งั้นก็ยังสงสัยกันว่า ทำไมวิชาอื่นๆอย่าง ภาษาไทย หรือพวกฝรั่งเศส เยอรมันก็ได้ ไม่เอาไปใช้บ้างละ เห็นเพื่อนๆมันท่องศัพท์ที่ มันก็เยอะ นะ ไม่ใช่ไม่เยอะ มันก็เป็นหลักการเดียวกับอังกฤษนี่แหละ ถ้าอังกฤษทำเพลงศัพท์ได้ ฝรั่งเศส เยอรมัน หรือแม้แต่ญี่ปุ่นก็เหอะ น่าจะทำได้นะ” (แจน, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 4, 1 มีนาคม 2544)

อู๋ : จำคำศัพท์ได้ ไม่ลืมแม้จะไม่ได้ฟังหลายอาทิตย์

“ฟังแล้วปัง เลิศ เพราะ แล้ว amazing มากที่จำศัพท์ได้หมดเลย แถมมันไม่ลืมนะ ถึงจะไม่ได้ฟังตั้งหลายอาทิตย์ แต่พอเจอศัพท์ตัวนั้นปุ๊บหรือได้ยินทำนองแว่วๆ ก็จำร้องศัพท์ต่อได้เลย” (อู๋, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 2, 8 กุมภาพันธ์ 2544)

นก : เพลงช่วยให้จำศัพท์ได้เยอะมากโดยไม่รู้ตัว และจำได้ขึ้นใจ

“เพลงช่วยให้จำศัพท์มากขึ้นแบบมากมาย เช่น มีครั้งหนึ่งที่นักศึกษาปริญญาโทมาทำ test ที่โรงเรียน ซึ่งเป็นพวก vocab อย่างเดียวเลย คือ ถ้ามศัพท์แบบให้เอา synonym ไปเติม ถ้า ร้องเพลงตระกูลหนึ่งได้ก็จะรู้ศัพท์ทั้งหมดเลย เช่นที่พอจำได้ ก็ตระกูล “Supervise” (เพลง “ควบคุม” – ผู้วิจัย) ร้องๆไปมันจะไม่รู้ตัวหรอกว่าจำศัพท์ได้เยอะแค่ไหน แต่พอมาทำดูจริงๆ ถึง ว้าว เราก็เก่งนะเฟ้ย ทำได้ คนอื่นมันยังทำกันไม่ได้เลย คงจำศัพท์แบบหลายร้อยแล้วมั้งจากไอ้ เพลงพวกนี้ แล้วท่องแบบนี้มันลืมยาก ถึงติดทนนานกว่ากาวตราข้างอีก อย่างตัวเองถ้าร้องเพลง ไหนได้แล้ว จะไม่มีลืมหรอก มันขึ้นใจ” (นก, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 4, 1 มีนาคม 2544)

เอ (ชาย) : ถึงแม้จะผ่านไป ก็จะไม่ลืมคำศัพท์ ซึ่งต่างกับการท่องศัพท์ทั่วไป

“ก็ทำให้จำศัพท์ได้มากขึ้น เพราะถ้าเป็นการท่องศัพท์ทั่วไป ผ่านไปซักพัก ก็ลืม แต่ถ้า เป็นเพลงถึงผ่านไปก็ไม่ลืม” (เอ (ชาย), การสนทนากลุ่มครั้งที่ 3, 14 กุมภาพันธ์ 2544)

แอน : การท่องศัพท์เป็นเพลงสามารถทบทวนศัพท์ได้ง่ายๆโดยร้องแค่ท่อนสร้อยคำศัพท์ ภาษาอังกฤษเท่านั้นก็เพียงพอแล้ว

“เพลงทำให้จำศัพท์ง่ายขึ้น เพราะถ้าเป็นการท่องศัพท์แบบตัวหนังสือธรรมดา มันก็ อาจจะจำได้ แต่พอพลิกไปอีกหน้า มันก็จะลืมไอ้ที่ท่องผ่านมาแล้ว แต่พอท่องศัพท์เป็นเพลง เราก็ ทวนตรงเฉพาะท่อน hook ก็จำได้แล้วยังไม่เครียดด้วย” (แอน, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 3, 14 กุมภาพันธ์ 2544)

* มั่นใจและมีกำลังใจมากขึ้น

หลังจากฟังเพลงสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษแล้ว ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มหลายคนบอกว่า ตัวเองเริ่มมีความมั่นใจหรือกำลังใจในการท่องศัพท์มากขึ้น เพราะเพลงทำให้จำศัพท์ได้เป็นจำนวนมาก ไม่มีลืม เวลาไปเจอในข้อสอบจึงสามารถทำได้ และได้คะแนนดีขึ้น ทำให้เริ่มเกิดความรู้สึกกระตือรือร้นอยากเรียนภาษาอังกฤษมากยิ่งขึ้น ดังตัวอย่างเช่น

นุ้ย : รู้สึกมั่นใจขึ้นในการทำข้อสอบ และเริ่มกระตือรือร้นที่อยากจะท่องศัพท์ภาษาอังกฤษต่อไป

“รู้สึกดีขึ้น มั่นใจขึ้นมากเวลาทำข้อสอบ passage เพราะเวลาอ่านมันต้องใช้ synonym เยอะ เห็นศัพท์บู๊บ เราก็แปลได้ เราารู้สึกเลยนะว่าตัวเองทำได้ ตอนออกจากห้องสอบมายังบอกเพื่อนเลยว่า ภาษาอังกฤษวันนี้ทำได้จริงๆ มันเป็นความรู้สึกที่ดีนะเวลารู้ว่าตัวเองทำอะไรได้ เมื่อก่อนภาษาอังกฤษก็ไม่ได้แย่นะ แต่คะแนนครั้งที่ผ่านมากระอูดจริงๆ เลยดีใจมาก มีกำลังใจอยากจะทำเพลงศัพท์ อยากจะทำต่อไป คิดว่าศัพท์มันก็ไม่ได้มีอะไรน่ากลัว เพราะก็เห็นกับตัวเองเลยว่า พอเราท่องศัพท์ได้ รู้คำศัพท์มันก็จะแปลออก ทำข้อสอบได้” (นุ้ย, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 3, 14 กุมภาพันธ์ 2544)

เต้ : จากคนที่ไม่ชอบภาษาอังกฤษเริ่มกลายเป็นชอบ เพราะว่าภูมิใจ ดีใจที่ตัวเองทำข้อสอบได้ ที่ตัวเองเก่งภาษาอังกฤษมากขึ้น

“เริ่มรู้สึกตัวว่า เรารู้คำศัพท์มากแล้วนะ เราก็ชกเออ เรายิ่งเก่งภาษาอังกฤษขึ้นแล้ว เช่นเวลาอ่านๆไป ก็เจอศัพท์คำนี้ใช้เลยร้องเพลงมาแล้ว แล้วเราก็เอา vocab คำนี้ไปช่วยเป็นตัวไปให้เราแก้โจทย์ได้ ก็ทำให้เราทำได้ พอมันเริ่มทำได้เรื่อยๆ อันนั้นก็แปลออก อันนี้ก็แปลออก เพราะร้องเพลงมาแล้วทั้งนั้น จากที่ไม่ชอบภาษาอังกฤษเลยนะ ชอบบอก กลายมาเป็นชอบเลย เป็นวิชาที่ตอนนี้ทำคะแนนได้ดีขึ้นมากแบบอาจารย์ง มั่นใจภูมิใจจย ตอนแรกนี่ไม่ไหวเลย ไม่ชอบท่องศัพท์ เพราะซีเกียจ เสียเวลา ก็เลยไม่รู้ศัพท์ อ่านอะไรก็ไม่รู้เรื่อง ขนาดทำข้อสอบ passage เดียวกับเพื่อนนะ ออกมาเขาพูดกันเรื่องโลกร้อนอะไรเนี่ยแหละ แล้วเกี่ยวกับการรักษาสภาพแวดล้อม เรายังไม่รู้เลย กังง แฮ้ย ทำไมฉันสอบไม่เหมือนกับแกละ ที่ไหนได้ ตัวเองดันไปจำ conservation สลับกับ reservation มันก็โละสิ (conservation การอนุรักษ์, reservation การจอง – ผู้วิจัย) คิดแล้วยังอดเข้าใจไม่ได้ ทำไมตอนนั้นเรามั่นชื่อบ๊ออย่างนี้วะ” (เต้, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 4, 1 มีนาคม 2544)

จิน : ถ้าทำได้ ก็จะมีกำลังใจอยากท่องศัพท์เพื่อพัฒนาตัวเองยิ่งขึ้น

“คิดว่า จุดสำคัญที่จะทำให้ชอบหรือไม่ชอบอังกฤษนะคะ อยู่ที่ว่า เราทำได้ดีเปล่า เพราะ ร้อยทั้งร้อย คนไหนที่ไม่เคยเข้าใจเลย ทำไม่ได้เลย แปลอะไรไม่ออกเลย คงไม่มีทางจะอยู่มาๆชอบ ท่องศัพท์อังกฤษหรือรักภาษาอังกฤษได้หรอก นั้นพอมมีเพลงมา พวกเราก็อำศัพท์กันได้ พอรู้ศัพท์ มันก็เอาไปแปลออก พอแปลออกมันก็ทำได้ คนจะเริ่มมีกำลังใจตอนทำได้นี้แหละ แล้วก็อาจจะอยากทำได้อื่นเรื่อยๆ”(จิน, การสนทนากลุ่มที่ 5, 14 มีนาคม 2544)

แจน : เป็นตัวอย่างที่สนับสนุนคำพูดของจินได้

“แต่ก่อน passage ตอนแรกจะเฉยๆ นะ แต่พอร้องเพลงเยอะๆเข้า มันก็ได้ศัพท์เยอะขึ้น ก็ทำได้ เลยทำให้หนูสนใจทำมากขึ้น เริ่มชอบทำมากขึ้น” (แจน, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 4, 1 มีนาคม 2544)

2. วิธีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

ผลจากการจัดสนทนากลุ่ม พบว่า หลังจากที่ได้ฟังเพลงสอนภาษาอังกฤษแล้ว ผู้เข้าร่วม การสนทนากลุ่มมีทัศนคติที่ดีต่อวิธีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ใช้เพลงเหล่านี้เป็นสื่อการสอน ซึ่งมีรายละเอียดที่น่าสนใจดังต่อไปนี้

* เน้นผู้รับสารเป็นศูนย์กลาง

ผลจากการสนทนากลุ่มพบว่า ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มให้การตอบรับการเรียนรู้ด้วยสื่อ เพลงภาษาอังกฤษเป็นอย่างดี เพราะเป็นทั้งการท่องศัพท์และร้องเพลงไปด้วยในตัว ทำให้ ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มเองเกิดความสนใจและมีความกระตือรือร้นอยากที่จะเรียน ซึ่งไม่ใช่การ ถูกบังคับหรือยัดเยียด แต่สื่อเพลงเป็นสิ่งที่ตัวเองต้องการจะเรียนรู้และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ ในชีวิตได้จริง ดังตัวอย่างเช่น

แนน : กระตือรือร้นอยากเรียนเพลงสอนภาษาอังกฤษ จึงไม่โดดเรียน

“ชอบ อยากจะร้องเพลง ขนาดบางวันรู้สึกเบื่อๆ เซ็งๆ คิดจะโดดเรียนไม่มาแล้ว แต่ก็ยัง อุตส่าห์แบกสังฆารมาเพราะจะรอเรียนเพลง ยิ่งวันไหนมีข่าวว่าเพลงเพราะมาก จะยิ่งตื่นตื่นอยาก เรียน พอเห็นซีดีเพลงปั๊บ จะรีบเติมศัพท์ก่อนเลยว่ามีอะไรบ้าง สะกดผิดสะกดถูก ช่างหัวมัน ขอ เติมห่อนก็แล้วกัน” (แนน, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 5, 14 มีนาคม 2544)

เปิ้ล : เพราะชอบ จึงตั้งใจเรียนเพลง

“อยากจะบอกว่า ตอนเรียนเพลงตั้งใจเรียนมากกว่าพวก grammar, passage ซักอีก ก้อเราชอบร้องนิ พอจะหลับๆ ถ้ามีเปิดเพลงทวนศัพท์ปั๊บ จะตาสว่างทันทีโดยอัตโนมัติ” (เปิ้ล, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 3, 14 กุมภาพันธ์, 2544)

บาส : ไม่รู้สึกฝืนใจในการเรียน แต่เพลงเป็นสิ่งที่ตัวเองเต็มใจจะเรียน

“รู้ตัวว่าถ้าอยากจะได้ศัพท์เยอะๆ เราก็ต้องตั้งใจท่องศัพท์ใหม่ล่ะ แต่จะให้ฝืนท่องแบบเดิมๆ มันก็ไม่ไหว คือ ตัวเองเราก็ไม่อยากจะท่อง แต่ดันอยากเก่งศัพท์นะ มันก็ฟังดูแย่งๆกันอยู่ แต่ถ้าเกิดมาเป็นเพลง เราได้ยินก็อยากร้องจ๊าย มันเป็นอะไรที่มาจากใจ” (บาส, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 4, 1 มีนาคม 2544)

นุ้ย : ถึงจะรู้ว่า สิ่งที่อาจารย์สอนมีประโยชน์แต่บางทีก็ก็ไม่อยากเรียน เลยไม่ค่อยตั้งใจ

“ทำไมถึงไม่ตั้งใจเรียน ก็เพราะไม่อยากเรียนนะสิ ถ้าเราอยากเรียนนะ มันก็จะตั้งใจไปเอง ยังจ๊ายดีล่ะ คือ ไม่ใช่ไม่รู้หรอกที่อจ.พูดๆมานะมันมีประโยชน์ มันออกข้อสอบ แต่บางทีเราไม่อยากจะเรียน ไม่ใช่เรื่องที่เราสงใจ ก็ไม่รู้จะทำยังไง เพราะโดยมากอจ.มักจะชอบสอนที่เป็น grammar เราก็เบื่อ ไม่อยากเรียน มันช่วยไม่ได้ ตัวเองอาจจะชอบพวกศัพท์ๆมากกว่า เลยอยากจะเรียนอะไรที่เป็นศัพท์ๆเลยชอบ อยากเรียนเพลงมากกว่า” (นุ้ย, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 3, 14 กุมภาพันธ์ 2544)

ทราย : เปรียบเทียบกับวิธีการเรียนการสอนในโรงเรียนว่า ที่โรงเรียนสอนโดยตามใจอาจารย์ แต่เด็กไม่อยากเรียน

“ถ้าถามว่าเรียนแบบไหนดีกว่า ก็ต้องเรียนเพลงอยู่แล้ว เพราะมันไม่น่าเบื่อ อาจารย์ที่โรงเรียนสอนน่าเบื่อมาก ไม่มีใครสนใจจะเรียนกันหรอก แต่เพลงนี่บอกได้เลยว่าชอบเรียน ตั้งหน้าตั้งตาจะร้องเลยแหละ แต่ที่โรงเรียนนะ อย่างวิชาอังกฤษหลัก พวกห้องศิลป์จะเรียนกับอาจารย์มณี (นามสมมติ - ผู้วิจัย) เขาจะสอนแบบอ้อๆอย่างเดียว เขาไม่สนหรอกว่าเราจะรู้เรื่องใหม่ เขาอยากสอน ก็สอนตามความเข้าใจของเขา เด็กก็เงิบ ไม่พูดอะไร อย่างที่ผ่านมาเช่นสอนเรื่อง if - clause เขาเข้ามาก็แบบ เอ้า ! นักเรียนเปิดหน้า 17 แล้วก็พูดไปเรื่อยๆ พวกเด็กก็ไม่มีใครสนใจ โดดกันกระจุย เขาก็ชอบนะที่มีเด็กน้อย” (ทราย, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 4, 1 มีนาคม 2544)

นก : เล่าเสริมคำพูดของทรายเกี่ยวกับวิธีการสอนในโรงเรียน เนื่องจากอยู่โรงเรียนเดียวกัน

“คำเดียวสั้นๆ ฆาลงคะพี แล้วลงแบบดิงด้วยนะ ไม่ใช่ลาตธรรมดา ก็เล่นสอนแบบไม่ดูหัวเด็กอย่างนี้ ก็ไม่มีเด็กคนไหนอยากเรียนหรอก เขาเล่นสอนตามตำราเป๊ะๆ แบบหลักสูตรว่าไงว่าตามกัน ไ้อ้เราก็ไม่ได้อยากจะรอกอยากจะเรียนไ้อ้หลักสูตรพวกนี้ชักหนอย เขาคิดกันมาตั้งกันมาทั้งนั้น เป็นสิบๆปี ไม่คิดจะเปลี่ยนกันบ้างจริงๆ น่าจะลองมาเรียนเองดูบ้าง จะได้อู้สึก” (นก, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 4, 1 มีนาคม 2544)

เฟิร์น : กล่าวเพิ่มเติมอีกคน เพราะก็อยู่โรงเรียนเดียวกับทรายและนก แต่เรียนสายวิทย์ – คณิตซึ่งจะเรียนกับอาจารย์สอนภาษาอังกฤษคนละคนกัน

“อันนี้เฟิร์นไม่ได้อยากจะนิทาอาจารย์นะคะ แต่มันแบบสุดๆเลยนะ อจ.มณีเขาเคยเข้ามาสอนแทนให้ครั้งหนึ่ง เล่นเอาเด็กที่ห้องกระเจิงเลยคะ ปกติพวกหนูจะเรียนกับอจ.กุล (นามสมมติ – ผู้วิจัย) อจ.สอนดีคะ ก็ขำดี แต่พอดีวันนั้นอจ.ไม่มา หรือติดธุระมั้ง อจ.มณีเลยเข้าสอนแทน คือ อจ.เขาไม่สนใจจะถามพวกหนูเลยนะคะว่าพวกหนูเข้าใจกันรีเปล่า ตามทันกันรีเปล่า เพราะเด็กสายวิทย์มันก็จะต่างกับสายศิลป์นะ อจ.เล่นสอนของอจ.ไป เด็กก็ไม่เข้าใจกัน พอหมดชั่วโมงบู้บ เด็กทุกคนบ่นกันใหญ่เลย” (เฟิร์น, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 4, 1 มีนาคม 2544)

* เป็นสื่อที่ทันสมัย โดนใจ

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มกล่าวว่า การใช้เพลงเป็นสื่อในการสอนภาษาอังกฤษเป็นสิ่งที่ทันสมัยในความรู้สึกของเด็ก ทำให้รู้สึกตื่นเต้น เพราะเป็นสิ่งที่ไม่ค่อยพบบ่อยในโรงเรียนทั่วไป นอกจากนี้ เพลงยังเป็นสื่อที่สามารถกระตุ้นความสนใจ น่าตื่นตาตื่นใจและเข้าถึงผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มที่อยู่ในช่วงเด็กวัยรุ่นได้ ดังตัวอย่างเช่น

ยู๋ : ที่โรงเรียนไม่มีการใช้สื่ออื่นๆมาสอนคำศัพท์หรือไวยากรณ์

“ไ้อ้ย ที่รร. นะเธอ ไม่มีหรือมานั่งแต่งเพลงสอนศัพท์ สอน grammar แล้วอจ.ที่โรงเรียนทำไมไม่เห็นเอาไ้อ้พวกเพลงหรือพวกหนังมาสอนนร.เลย ก็เห็นสอนแต่ในหนังสือ แล้วก็ม่มีสมุดแบบฝึกหัดอีกเล่ม น่าจะเอามาให้ดูบ้างนะ ก็น่าจะรู้กันอยู่ว่า เด็กๆมันชอบดูกัน” (ยู๋, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 4, 1 มีนาคม 2544)

แอน : ที่โรงเรียนก็มีสอนเพลง แต่เป็นการสอนออกเสียง และมีแค่เพลงเดียว

“มีเพลงนะแต่ไม่ใช่สอนศัพท์ เป็นพวกฝึกออกเสียงภาษาอังกฤษ แบบ“ขายหอย” ที่เพลงมันจะออกเสียงคล้ายๆกันนะ เคยได้ยินปะว่า ‘ฉั้น...sell shells on the seashore...’ แต่นานมากคะถึงมาที่ ตั้งแต่ที่เรียนมาก็เห็นมีอยู่เพลงเดียวนี่แหละ แต่มันตลกดีนะ ร้องกันได้มั่วมาก ...sell...sea...she...sell...shell...see...on the..seasore... คือ ถ้าร้องเร็วๆ ลิ้นมันจะพันกันง่ายเวลาร้องเพื่อนๆก็จะแบบว่า น้ำลายกระเซ็นซ่าเลย ซืดๆ ซืดๆ กันใหญ่” (แอน, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 3, 14 กุมภาพันธ์ 2544)

มิงค์ : เป็นเพื่อนกับแอนและอยู่โรงเรียนเดียวกัน สนับสนุนความคิดของแอนว่า โรงเรียนควรนำเพลงมาสอนอย่างจริงจัง

“น่าจะเอามาสอนให้เป็นเรื่องเป็นราวไปเลย ถ้าแต่งกันเองไม่ไหว ก็เอาเพลงฝรั่งมาสอน แล้วก็สอน vocab ไปพร้อมกัน ก็เลือกเอาชีวะจะสอนศัพท์อะไรละ แล้วก็เลือกเอาเพลงที่มันเกี่ยวข้องกันมาเปิด” (มิงค์, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 3, 14 มีนาคม 2544)

แจน : อาจารย์ก็เอาเพลงต่างประเทศมาเปิดสอน แต่เพลงยังไม่ทันสมัยถูกใจ

“อจ.ในโรงเรียนมีเอาเพลงมาทำเป็นช่องว่างให้เติมคำศัพท์เหมือนกัน มันก็ดีนะ ดีบ้าง คือแบบเพลงที่เอามามันเก่าไปหน่อยง่าย บางเพลงเราก็ไม่ค่อยจะรู้จักหรอก ไม่ใช่ไม่เพราะนะ บางเพลงก็เพราะ อย่าง “Yesterday Once More” เพลงเก่าก็ก็เขี้ยว แต่ก็เพราะนะ เพียงแต่อยากฟังพวก Backstreet Boys หรือ Westlife ที่มันดังๆหน่อยมากกว่า” (แจน, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 4, 1 มีนาคม 2544)

เบิ้ล : เพลงเป็นสิ่งที่โดนใจ

“ก็อย่างที่บอกไปแล้วว่า ตัวเองเป็นคนชอบร้องเพลง ชอบฟังเพลง ขนาดไปเรียนร้องเพลงเลย จะเพลงฝรั่งหรือไทยได้หมด พอเป็นอย่างนี้มันก็อยากที่จะท่องศัพท์เพราะมันก็เป็นเพลงใช้มี้าหรืออีกอย่างอาจเพราะเพื่อนด้วยมั้ง กลุ่มเบิ้ลทั้งกลุ่มชอบฟังเพลง ร้องเพลงกันอยู่แล้ว คือ เด็กๆอะนะ เรื่องเพลงมันเป็นอะไรที่โดนใจ ใครๆเขาก็ฟัง ” (เบิ้ล, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 3, 14 กุมภาพันธ์ 2544)

ปู : เพลงกระตุ้นให้เกิดความสนใจ ซึ่งจะนำไปสู่การตั้งใจเรียนได้

“พอมีเพลง มันจะทำให้เริ่มสนใจก่อน พอสนใจแล้ว ต่อไปก็อาจจะตั้งใจ อาจจะอยากเรียนภาษาอังกฤษ มันจะเป็น step ไป” (ปู, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 5, 14 มีนาคม 2544)

บอส : ไม่เคยเจอเพลงที่แต่งเพื่อสอนภาษาอังกฤษที่โรงเรียน

“ไม่เคยฟังเพลงอะไรอย่างนี้เลย ก็คิดว่าคงไม่มีใครที่ไหนมานั่งทำหรือก็ไม่ก็คงไม่กล้าทำกัน กลัวโรงเรียนกลัวใครๆจะหาว่าบ้า ก็มีตื่นเต้นบ้างนะตอนได้เรียน แล้วก็แหม่งๆด้วย บางเพลงมันก็ร้องเสียงแปลกๆ แต่ยังงัยถ้าเป็นเพลง ใครๆก็ฟังได้เรื่อยๆอยู่แล้วละ ถ้าไม่เห่เกินไป เด็กๆมันยังฟัง Grammy, RS กันได้เลย ทั้ๆที่ก็ปัญญาอ่อน” (บอส, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 3, 14 กุมภาพันธ์ 2544)

* สนุกอย่างมีสาระ

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มซึ่งอยู่ในช่วงวัยรุ่นรู้สึกว่าการท่องศัพท์หรือไวยากรณ์ตามแบบเดิมๆเป็นเรื่องน่าเบื่อ เครียด เป็นวิชาการเกินไป แต่ถ้าท่องโดยร้องเป็นเพลงจะสนุกกว่า เป็นสิ่งให้ความบันเทิง แถมยังได้ความรู้เหมือนกันด้วย ไม่ใช่แค่ร้องแล้วสนุกสนานเพียงอย่างเดียว ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ปู : เอาความบันเทิงไปหุ้มความรู้ให้หน้าสนุกขึ้น

“เพลงมันเป็นอะไรที่สนุกงัย มันเปลิดเพลิน เป็นพวกบันเทิงบันเทิง ทุกคนก็ชอบกัน เข้าถึงใครไม่ชอบร้อง ก็ต้องชอบฟังละนา ที่นี้พอจับเรื่องน่าเบื่อ เครียดเข้าไปรวม ก็เหมือนกับจับเอา มาแต่งตัวใหม่ ซุปตัวให้การท่องศัพท์ดูไฮโซ มีระดับขึ้นจ่ม ดูไม่เครียดเหมือนเมื่อก่อน แต่ก็ยังได้ความรู้เหมือนเดิมหรือมากกว่าเดิมด้วยซ้ำ เพราะจำศัพท์ได้มากกว่า” (ปู, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 5, 14 มีนาคม 2544)

แนน : เด็กๆก็ชอบสิ่งที่เป็นความบันเทิงเป็นหลัก

“อย่างตัวแนนเองนะ เป็นคนขี้เกียจไม่เรียนอยู่แล้ว ไม่เหมือนพวกปู พวกเอ๋อมเขาหรือ (แนนเป็นเพื่อนและเรียนโรงเรียนเดียวกับปูและเอ๋อม – ผู้วิจัย) พวกนั้นเขาก็อาจจะขยันท่องหนังสือกัน แต่ตัวแนนนะ ไม่เลย คือ อย่างเด็กๆส่วนมากก็มักจะชอบอะไรที่มันบันเทิงหน่อย อะไรที่มันสนุก ลองดูก็แล้วกัน ถ้าไปถามเด็กนะ มันก็วนเวียนอยู่แค่นี้แหละ ถ้าไม่ดูหนัง ดูทีวี ก็ฟังเพลง อ่านการ์ตูน มันเป็นอะไรที่เบาๆทั้งนั้น ไม่ได้เน้นสาระคร่ำเครียด (ปู : ชัดแนขึ้นมากว่า “ถึงขั้นจะขยันเรียนกว่าแก ชั้นก็ชอบเรื่องบันเทิงเหมือนกันนะยะ” – ผู้วิจัย)” (แนน, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 5, 14 มีนาคม 2544)

บอส : ชอบเรื่องที่เป็นบันเทิงมากกว่าเรื่องเรียน

“อะไรที่ไม่ใช่เรื่องเรียนนี่ชอบ ชอบอก แต่ถ้าเป็นไอ้พวกที่ใส่แว่นหนาเตอะ เป็นเด็กเรียนประเภทแบกหนังสือกันเป็นตั่งๆ มันก็อาจจะอยากเรียนอย่างเดียว จะฟันเกรดสูงๆ อย่างอื่นมันไม่สน” (บอส, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 3, 14 กุมภาพันธ์ 2544)

ยู๊ย : ฟังเพลงสอนภาษาอังกฤษแล้วได้ 2 ต่อ คือ เป็นความบันเทิงที่ให้ประโยชน์

“เรียนธรรมดาไม่น่าเบื่อ มันจะหลับนะ เห็นเป็นตัวหนังสือเต็มพริตไปหมด ดูแล้วตาลาย พอเป็นเพลงมันเลยค่อยยังชั่วหน่อย ได้เปลี่ยนบรรยากาศมาฟังอะไรที่เป็นเพลงๆบ้าง ฟังแล้วก็ได้ประโยชน์ จำศัพท์ได้ คือ ถ้าฟังเพลงทัวๆไป มันก็อาจจะได้แต่บันเทิง คลายเครียดอย่างเดียว แต่นี่ (เพลงสอนภาษาอังกฤษ - ผู้วิจัย) ฟังแล้วได้ 2 ต่อ คลายเครียดด้วย ได้ศัพท์ด้วย” (ยู๊ย, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 4, 1 มีนาคม 2544)

เต้ : กล่าวเสริมคำพูดของยู๊ยซึ่งเป็นเพื่อนเรียนโรงเรียนเดียวกัน โดยยกตัวอย่างบ้านของตัวเอง

“ตอนนี้ที่บ้านนะ ไม่ปังไม่เปิดมันหรือไอ้พวกเพลงไทย เพลงผะหรงผรั่ง ถ้าจะเปิดก็เปิดเพลงศัพท์นี่แหละ มีหมดทุกแนวทั้งลูกทุ่ง ลูกกรุง สุนทราภรณ์ เต็นละตินหรือจะร็อคๆ หน่อย ฟังไปท่องศัพท์ไป จนที่บ้านจะร้องกันได้หมดทุกคนอยู่แล้ว” (เต้, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 4, 1 มีนาคม 2544)

เอื้อม : ฟังเพลงแล้วได้ทั้งความบันเทิงและความรู้

“ฟังเพลงแล้วก็ได้ ได้ทั้งฟังเพลินแล้วก็ได้ศัพท์ไปด้วยในตัว ถ้าเป็นเพลงทัวๆไป มันก็อาจจะให้แต่ความบันเทิงอย่างเดียว” (เอื้อม, สนทนากลุ่มครั้งที่ 4, 1 มีนาคม 2544)

* เป็นการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มเห็นด้วยว่า การใช้เพลงเป็นสื่อช่วยสอนภาษาอังกฤษนั้นใช้ได้ดี เป็นเทคนิคที่ทำให้การเรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้น เพราะทำให้จำศัพท์หรือหลักการไวยากรณ์ได้แม่นยำมากกว่าการเรียนที่เน้นแบบท่องจำตามปกติ จำได้มากขึ้น และจำได้นานขึ้น ไม่ลืม ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มต้องการในการเรียนภาษาอังกฤษ ดังตัวอย่างเช่น

เปิด : เพลงเป็นเทคนิคเสริมที่ทำให้จำศัพท์ได้ดีขึ้น

“เพลงมันใช้เป็นส่วนเสริม เป็นเทคนิคเสริมที่ทำให้จำศัพท์ได้ดีขึ้น ไม่ใช่ท่องกันอย่างเดียว” (เปิด, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 3, 14 กุมภาพันธ์ 2544)

เอ๋อม : ชอบฟังเพลง แม้ไม่ชอบร้องเพลง แต่ก็ร้องเพลงสอนภาษาอังกฤษ เพราะช่วยให้จำศัพท์ได้จริง

“จริงๆ ไม่ใช่คนที่ชอบร้องเพลง จะชอบฟังมากกว่า ครั้งแรกที่ฟัง (เพลงสอนภาษาอังกฤษ – ผู้วิจัย) จะยังจำไม่ได้ก่อน แล้วก็ไม่กล้าร้อง มันจะเขินๆ แต่ฟังบ่อยๆ เห็นคนอื่นเขาร้องกัน มันก็จะเริ่มชิน เริ่มซึม ติด แล้วก็ร้องตามบ้าง ตอนนี้มีเพลงมากก็ร้องปกติ แล้วเอากลับไปร้องที่บ้านด้วย เพราะถ้าทวนจะได้จำได้ ร้องแล้วมันจำศัพท์ได้ดีกว่าถ้าจะมาท่องธรรมดาเหมือนเมื่อก่อน” (เอ๋อม, สนทนากลุ่มครั้งที่ 4, 1 มีนาคม 2544)

เต๋า : มันใจมากกว่า เพลงจะทำให้เก่งภาษาอังกฤษได้มากขึ้น

“พอซื้อเทปไปฟัง ก็นับวันนับคืน count down รอวันเรียนจริงๆ เทป Memolody ทำให้รู้สึกดีกับภาษาอังกฤษมากขึ้น รู้สึกว่า คราวนี้จะเก่งภาษาอังกฤษแบบสุดๆ ได้แล้ว รับรองว่าจะจำศัพท์ได้เป็นตั้งๆ แล้วก็ได้คะแนนดีขึ้นอีกจริงๆ ด้วย” (เต๋า, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 2, 8 กุมภาพันธ์ 2544)

วิ : ตอนแรกไม่เชื่อว่า เพลงจะทำให้จำศัพท์ได้ดีกว่าการท่องศัพท์แบบเดิม

“ขอสารภาพว่า ตอนแรกๆ ได้ยินว่าสอนเพลง ก็ไม่ค่อยเชื่อถือเท่าไร คิดว่า ยังงัยก็ต้องจำเนื้อร้องอยู่ดี แต่พอได้มาเรียนจริงๆ ได้ฟังจริงๆ เปิดกรอกหูอยู่เรื่อยๆ อยู่ดีๆ มันก็ซึมเข้าไปในหัวเอง เวลาเจอศัพท์คำนี้ละ ท่อน hook มันก็จะแวบเข้ามาในหัวได้เลย ดูเหมือนไม่ต้องท่องจำ แต่มันจะร้องได้ ทั้งๆที่ก็เรียนกันตั้งหลายเพลง” (วิ, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 3, 14 กุมภาพันธ์ 2544)

จีบ : เพลงเป็นเครื่องมือช่วยทำให้จำศัพท์ได้มากขึ้นกว่าการท่องศัพท์ธรรมดา

“ถ้าเปรียบระหว่างให้อจ.เขียนศัพท์ 10 ตัวบนกระดาน แล้วให้ท่อง กับนั่งร้องเพลงศัพท์ แล้วคิดว่าจะจำอันไหนดีกว่านะหะรอก ก็ต้องเป็นเพลง จะจำได้มากกว่า เพราะถ้าให้ท่องเรียงกันมาตั้ง 10 ตัวมันก็ไม่ใช่ว่าเรื่องง่ายๆ จะจำได้แค่ตัว 2 ตัวแล้วแบบเดียวเดี๋ยวก็ลืม จะผู้ที่ใช้เพลงมาเป็นส่วนช่วยไม่ได้” (จีบ, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 3, 14 กุมภาพันธ์ 2544)

ส่วนที่ 2

“ผลของสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษที่มีต่อการแสวงหาความรู้ของผู้ฟัง”

ส่วนนี้จะนำเสนอถึงผลของสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษที่มีต่อการแสวงหาความรู้ของผู้ฟัง หลังจากรับฟังเพลงแล้ว โดยจะแบ่งเนื้อหาการอธิบายตามข้อมูลที่ได้จากการจัดสนทนากลุ่ม ออกเป็น 2 ประการคือ

1. กลุ่มผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มที่ไม่ได้ทำการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม
2. กลุ่มผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มที่ทำการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม

1. กลุ่มผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มที่ไม่ได้ทำการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม

ผลจากการจัดสนทนากลุ่มพบว่า ภายหลังจากได้ฟังเพลงสอนภาษาอังกฤษแล้ว ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มส่วนใหญ่ไม่ได้ทำการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับภาษาอังกฤษเพิ่มเติม โดยมีรายละเอียดดังนี้

* คิดว่าความรู้ที่ได้ก็เพียงพอแล้ว

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มกล่าวว่า ในปัจจุบัน เด็กนิยมเรียนพิเศษเพิ่มเติมตามสถาบัน กวดวิชาต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นวิชาภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ เคมี ฯลฯ เพื่อให้ได้รับความรู้หรือเทคนิคต่างๆเพิ่มเติมที่นอกเหนือจากในโรงเรียน และเป็นการประหยัดเวลาและพลังงาน ไม่ต้องมาเรียนรู้ด้วยตนเอง เมื่อเป็นเช่นนี้ เด็กจึงคิดว่าความรู้ที่สถาบันกวดวิชาสอนก็น่าจะเพียงพอแล้ว คือเมื่อฟังเพลงและฟังจากผู้สอนอธิบายเกี่ยวกับเพลง ก็น่าจะนำไปใช้ในการเรียนการสอน หรือสามารถแปลคำศัพท์ได้แล้ว ไม่จำเป็นต้องไปแสวงหาเพิ่ม ดังตัวอย่างเช่น

แอน : ไม่แสวงหาความรู้เพิ่มเติมเพราะเชื่อว่าผู้สอนต้องรายละเอียดหมดแล้ว

“ก็เวลาสอน พวกพี่ๆ (ตัวเดอร์ผู้สอน – ผู้วิจัย) ก็ต้องอธิบายอยู่แล้วว่ามันใช้กันยังไง ตัวไหนมีความหมายเฉพาะยังไง ใช้ต่างกันยังไง หรือตัวนี้ต้องใช้กับ prepo. ตัวไหน พวกพี่ก็บอกหมดแล้วหนิ ก็ไม่เห็นต้องไปหาเพิ่มเติม” (แอน, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 3, 14 กุมภาพันธ์ 2544)

จ๊ีบ : คิดว่าเป็นหน้าที่ของผู้สอนที่ต้องให้รายละเอียดทุกอย่าง

“ทุกครั้งที่คุณสอนเพลง พี (ตีวเตอร – ผู้วิจัย) ก็ต้องบอกพวกเราอยู่แล้ว พีไม่บอกไม่ได้หรอก เพราะพวกพีเป็นตีวเตอร ก็จะต้องสอนพวกเราสิ” (จ๊ีบ, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 3, 14 กุมภาพันธ์ 2544)

เอ (ชาย) : เด็กมาเรียนพิเศษก็คิดว่าต้องได้ความรู้เพิ่มเติมกลับไปอยู่แล้ว

“ที่พวกผมมาเรียนกวดวิชากัน ก็เพราะอยากจะได้อะไรที่มันมากกว่าที่โรงเรียน เพราะแค่ในโรงเรียนนะไม่พอหรอก ก็ต้องออกมาหาที่เรียนเอาเองข้างนอก ก็ในเมื่อมาเรียนแล้ว พวกพีก็ต้องให้อะไรที่มันมากขึ้นอยู่แล้ว เพราะมันมันก็ไม่ต่างกับเรียนที่โรงเรียนสิ” (เอ (ชาย), การสนทนากลุ่มครั้งที่ 3, 14 กุมภาพันธ์ 2544)

นก : ถ้าสถาบันกวดวิชาไม่สอนดี ก็คงไม่มาเรียนให้เสียเปล่า

“ถ้าพวกพีไม่สอน (รายละเอียดและการใช้ในเพลง – ผู้วิจัย) โรงเรียนมันสอนไม่ดี แล้วจะมาเรียนทำไมให้ใจ เสียเงินเสียทองก็แพงมาก แต่ไม่ได้อะไรกลับไป คงไม่มีเด็กที่ไหนจะประสาทมาเรียนอีกหรอก โรงเรียนก็เจ๊งซัวร์” (นก, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 4, 1 มีนาคม 2544)

ฝน : การที่มาเรียนกวดวิชาเพิ่มเติมก็เพราะต้องการจะประหยัดเวลาและพลังงาน

“หนูก็จะสอบเอ็นท์ คงไม่มีเวลาจะมานั่งหาความรู้อะไรเพิ่มเติมหรอก ที่เลือกมาเรียนพิเศษก็เพราะได้ไม่ต้องมาเสียเวลานั่งท่องเอง ถึงเลือกเรียนพิเศษไป ก็คิดว่า พวกพีจะต้องสรุปให้อยู่แล้ว ก็ทวนให้อยู่แล้ว มันก็น่าจะพอ แค่อ่านไปอ่านๆอีกที่บ้าน ก็น่าจะพอแล้ว” (ฝน, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 5, 14 มีนาคม 2544)

เม : ถ้าผู้สอนไม่บอก ก็ไม่หาเอง

“พีที่ต้องบอกรายละเอียดให้อยู่แล้ว เพราะถ้าพีไม่บอก ก็คงไม่มีใครไปเปิดหาหรอก น้อยคนมากมั้งที่จะไปหาเพิ่ม เพราะพีก็สรุปให้แล้ว จะไปหาอะไรอีก” (เม, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 5, 14 มีนาคม 2544)

แจน : เป็นตัวอย่างหนึ่งที่สนับสนุนคำพูดของเม คือ ถ้าไม่บอก ก็ไม่หาเอง

“ถ้าพีไม่แจ้งหนูก็ไม่เจอ ส่วนหนึ่งของนักเรียนก็คงเหมือนกับพวกหนู แต่ก็อาจไม่ใช่ทุกคนนะคะ อย่างอจ.บางคนคิดว่าให้เด็กไปหาเองได้ แต่เด็กไม่คิดหาหรอก เปิดเองก็ไม่เปิด พ่อแม่ก็

ชอบบอกให้ไปเปิด dict แต่ก็ไม่ได้เปิดหรือก๊อปปี้มาเอง” (แจน, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 4, 1 มีนาคม 2544)

ทอफी : ขอแค่เนื้อหาพอจะเอาไปใช้ทำข้อสอบ

“เวลาสอนพวกพี่ก็บอกความหมาย การใช้พอสมควรอยู่แล้ว ตอนนี้อย่างไม่ใช่จริง คงไม่หา เพราะสอบ ent’ ก็แค่เอาไปอ่าน แค่อ่าน vocab” (ทอफी, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 2, 8 กุมภาพันธ์, 2544)

ศุ : ยังไม่ต้องนำไปใช้เขียนจริงๆ ก็เลยไม่หา

“เรื่องความแตกต่างของการใช้ หรือรายละเอียดของทุกตัว (คำศัพท์ในเพลง – ผู้วิจัย) ถ้าจะใช้เขียนจริงก่อนถึงค่อยหา ตอนนี้อย่างไม่จำเป็นต้องใช้ ก็เลยไม่หา อาจเป็นโอกาสหน้า” (ศุ, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 2, 8 กุมภาพันธ์, 2544)

อย่างไรก็ตาม มีข้อสังเกตว่า แม้ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มไม่ได้ลงมือแสวงหาความรู้เพิ่มเติมแบบเป็นจริงเป็นจัง แต่ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มบางคนจะมีการเปิดรับข้อมูลต่าง ๆ เพิ่มเติม ถ้าไม่ต้องใช้ความพยายามในการแสวงหา ดังมีรายละเอียดต่อไปนี้

* เป็นความรู้ที่ป้อนถึงปาก

หลังจากฟังเพลงสอนภาษาอังกฤษ ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มอาจจะไม่ได้ไปแสวงหาความรู้เพิ่มเติม แต่ถ้าเกิดมีความรู้ต่าง ๆ มาวางไว้อยู่ตรงหน้า โดยไม่ต้องไปค้นคว้าด้วยตนเอง หรือเป็นสิ่งที่ได้มาโดยบังเอิญ ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มก็พร้อมที่จะรับความรู้เหล่านี้ ดังตัวอย่างเช่น

ทราย : ไม่ได้ตั้งใจจะไปค้น แต่ถ้าเจอ ก็อ่านหรืออาจจดโน้ตไว้

“ตัวเองจะเป็นแบบ อย่างอ่านหนังสือพิมพ์ NJ (หนังสือพิมพ์ภาษาอังกฤษสำหรับนักเรียน Nation Junior – ผู้วิจัย) แล้วตรงข้างล่างจะมี vocab, grammar อยู่ข้างล่างอธิบายไว้ เราก็อ่าน บางทีก็เจอคำที่ซ้ำกับที่เคยร้องมาแล้ว เราก็จะอ่านดูว่ามันเป็นยังไง ถ้าไม่ลืมนะก็จะมาจดโน้ตไว้ในซีทเพลงอีกที แต่ก้อทำไม่บ่อยหรอก ส่วนมากก็แค่ดูเฉยๆ มันก็เหมือนเวลาเราอ่านเนื้อเพลง (เพลงต่างประเทศ – ผู้วิจัย) แล้วเจอพวกคำศัพท์ พวก grammar ก็อ่าน แต่ไม่เคยถึงขั้นตั้งใจว่า จะอ่านเอาศัพท์ตัวนี้นะ หรือเอา idiom นี้นะ” (ทราย, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 4, 1 มีนาคม 2544)

แจน : สนับสนุนคำพูดของทรายว่า ถ้าได้ยินหรือได้เห็น ก็อาจจะฟังหรืออ่านดู

“หนูก็เหมือนกัน คือ หาเองคงไม่หา แต่ถ้าเกิดเห็น ก็จะได้ดู หรืออย่างฟังเพลงหรือดูหนัง (เพลงและภาพยนตร์ต่างประเทศ – ผู้วิจัย) บางทีเจอศัพท์ที่เรียนแล้ว ก็ฟังดูเหมือนเป็นการทวนว่า อ้อ มันแปลอย่างนั้นนะ เขาใช้กันอย่างนั้นนะ แต่ก็แค่ฟังผ่าน ไม่ได้กลับมาจดเจ็ดอะไร” (แจน, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 4, 1 มีนาคม 2544)

นุ้ย : ได้ความรู้เพิ่มเติมจากที่อื่น แล้วเอามาจดโน้ตเอาไว้

“บางที่ได้จากที่อื่น (ความรู้เพิ่มเติม – ผู้วิจัย) ก็โน้ตเอา แล้วค่อยมาจดเติมในซีทเพลง ไม่ได้หาเอง ก็อย่างเช่นเพลง “ความคิดเห็น” เรียนที่รร. อจ.พูดศัพท์คำว่า “attitude” เหมือนกัน ก็จดการใช้เอาไว้ แล้วค่อยเอามาเติมในซีทเพลงที่หลังว่าเป็นยังไง” (นุ้ย, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 3, 14 กุมภาพันธ์ 2544)

* เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างเพลงแต่ละเพลง

แม้ว่าหลังจากฟังเพลงสอนภาษาอังกฤษแล้ว ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มจะไม่ได้ทำการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม แต่บางคนอาจพยายามเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของคำศัพท์หรือไวยากรณ์ที่มีอยู่ในเพลงสอนภาษาอังกฤษเพลงหนึ่งกับอีกเพลงหนึ่ง เพื่อให้เกิดความเข้าใจยิ่งขึ้น ดังตัวอย่างเช่น

จิน : เชื่อมโยงคำศัพท์แต่ละตัวหรือไวยากรณ์ในเพลงแต่ละเพลงเข้าด้วยกัน

“เวลาเจอ vocab ตัวนี้ก็คิดว่ามันเป็นยังไงแน่หรือ เช่น บางเพลงศัพท์มันจะซ้ำกันหรือความหมายคล้ายๆกัน อย่าง “รักมากมาย” กับ “แมมมด” (เพลง “รักมากมาย” จะเป็นตระกูลคำกริยาที่แปลว่า อุดมสมบูรณ์ มากมาย ส่วนเพลง “แมมมด” เป็นตระกูลคุณศัพท์แปลว่า ใหญ่โต มโหฬาร มหาศาล – ผู้วิจัย) ที่แปลออกทำนองใหญ่โต มหิมา มหาศาล มันก็จะคล้ายๆกัน เราก็จะรู้ว่า มันอาจมีได้หลายความหมาย หรือใช้ได้หลายอย่าง หรืออย่าง verb ในเพลง Gerund บางตัวก็มีในเพลงอื่น เราก็รู้ว่ามันก็ต้องใช้กับ gerund” (จิน, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 5, 14 มีนาคม 2544)

2. กลุ่มผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มที่ทำการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม

ผลจากการจัดสนทนากลุ่มพบว่า ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มบางคนทำการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับภาษาอังกฤษเพิ่มเติม ภายหลังจากได้ฟังเพลงสอนภาษาอังกฤษแล้ว โดยจะขอกล่าวถึง

รายละเอียดส่วนบุคคลของผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มแต่ละคนประกอบกับการอธิบาย เพื่อให้เกิดความเข้าใจมากขึ้น ดังต่อไปนี้

* จำเป็นต้องใช้จริง

หากมีความจำเป็นต้องนำความรู้จากเพลงที่ได้รับฟังไปใช้จริงๆ ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มก็จะแสวงหาความรู้เกี่ยวกับภาษาอังกฤษเพิ่มเติม ดังตัวอย่างเช่น

เต๋า : ค้นคว้าเพิ่มเติมเพราะต้องการนำไปใช้เขียนสอบชิงทุน โดยเต๋าเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สายศิลป์-คำนวณ จากโรงเรียนสาธิตแห่งหนึ่ง มีผลการเรียนวิชาดีมากเกือบจะทุกวิชา ไม่เฉพาะแต่ภาษาอังกฤษเท่านั้น ซึ่งเต๋ารักวิชาภาษาอังกฤษมากที่สุด เต๋าค้นทุนไปศึกษาต่อสาขานิติศาสตร์ที่ประเทศอังกฤษ

“ถ้าฟังเพลงแล้วได้ vocab ใหม่มา ก็จะพยายามเอามาใช้จริงทันที เพื่อไม่ให้ลืม เช่น ใช้เขียน email ส่งหาเพื่อน, เล่น chat หรือไม่ก็ดูการใช้หรือประโยคจริงๆ จาก dict อังกฤษ – อังกฤษหลายๆเล่ม มาเปรียบเทียบกัน จะได้มุมมองที่กว้างขึ้น ...ตัวเองเป็นคนชอบอ่านหนังสืออยู่แล้ว ชอบเรียนเอง grammar ที่เข้าใจ ก็เพราะอ่านหนังสือฝรั่ง ได้หนังสือดี ไม่อ่าน grammar ของคนไทยเขียนหรอก เพราะเขาเขียนไม่รู้เรื่อง... เต๋าต้องเขียนสอบชิงทุนบ่อยๆ (เต๋าเคยสอบได้หลายทุน แต่ปฏิเสธไปและมาเลือกทุนกพ. - ผู้วิจัย) ทุนโดยมากก็ต้องมีให้เขียน essay ส่ง (เรียงความ - ผู้วิจัย) แล้วถ้าจะเขียนให้ดีๆ มันก็ต้องใช้ศัพท์หลายๆตัว ไม่ซ้ำกัน จะได้ดูเพราะๆ ก็ต้องเอาศัพท์ที่เคยเรียนมานี้แหละมาประยุกต์ แต่ก็ต้องใช้ถูกด้วย” (เต๋า, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 2, 8 กุมภาพันธ์ 2544)

* ไม่ชอบให้ค้างคาใจ

หลังจากรับฟังเพลงสนทนาภาษาอังกฤษแล้ว บางครั้งผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มอาจมีข้อสงสัยหรือข้อสังเกตบางอย่าง จึงเกิดแรงกระตุ้นให้แสวงหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อจะได้ขจัดข้อสงสัยนั้นทิ้งไป เพราะไม่ต้องการให้มีข้อสงสัยติดค้างในใจ ดังตัวอย่างเช่น

เฟิร์น : ไม่ชอบให้มีข้อสงสัยติดค้างในใจ โดยพื้นฐานของเฟิร์นเป็นเด็กที่มีผลการเรียนวิชาภาษาอังกฤษดีมาก คือ ได้เกรด 4 และเป็นคนที่ชอบภาษาอังกฤษมากด้วย และเรียนสายศิลป์-คำนวณที่โรงเรียนรัฐบาลแห่งหนึ่ง ตอนนี้อยู่มัธยม 5 กำลังจะขึ้นมัธยม 6 แต่จะหยุดเรียน 1 ปีเพื่อไปเรียนทุน AFS (ทุนแลกเปลี่ยนนักเรียนต่างประเทศ)

“บางครั้งมันหงุดหงิดมากเวลาเราเจอศัพท์บางตัวในเพลงแล้วมันคั่งๆ แต่คิดไม่ออกว่า เคยเจอที่ไหน มันคั่งๆ คล้ายๆกับอะรียนะ แต่คิดไม่ออก กลับบ้านก็ต้องรีบไปเปิดๆดู หาให้เจอ ยังคิดเลยว่าบางทีเฟิร์นจะติด talking dict. มาดีกว่า คราวที่แล้วก็อีก เจอคำว่า abundant (อยู่ใน เพลง “รักมากมาย” แปลว่า อุดมสมบูรณ์ – ผู้วิจัย) มันก็คั่งๆกับอีกตัวที่เขียนคล้ายๆกันคือ abandon (แปลว่า ละทิ้ง ทอดทิ้ง – ผู้วิจัย) เราก็ออ มันแปลว่าอะไร ก็ถามทรายเขา (เฟิร์นเป็น เพื่อนและเรียนอยู่ที่เดียวกับทราย – ผู้วิจัย) เขาก็บอกไม่แน่ใจเหมือนกัน” (เฟิร์น, การสนทนากลุ่ม ครั้งที่ 4, 1 มีนาคม 2544)

* อยากรู้มากกว่าคนอื่น

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มบางคนทำการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับภาษาอังกฤษเพิ่มเติม เพราะต้องการรู้รายละเอียดมากกว่าคนอื่น ไม่ใช่รู้เท่ากันอย่างที่ผู้สอนอธิบายให้เท่านั้น ดัง ตัวอย่างเช่น

ปู : ที่หาเพิ่มเติมเพราะรู้สึกดีเวลารู้ว่า ตัวเองได้ข้อมูลมากกว่าคนอื่น ซึ่งปูเป็นนักเรียน มัธยมปีที่ 6 สายศิลป์-ภาษา โรงเรียนเอกชนสตรีแห่งหนึ่ง โดยภาษาอังกฤษเป็นวิชาที่ชอบและได้ คะแนนดีมาก

“เราจะไปเปิด dict อังกฤษ-อังกฤษที่มันจะมีบอกรายละเอียดเลยว่า ใช้ต่างกันยังไง ใช้ ในเหตุการณ์แบบไหน มีสำนวนพิเศษอื่นๆใหม่ เพราะถึงแม้ที่จะบอกในเพลงว่ามันเป็นยังไง แต่ก็ ไม่ได้ให้ตัวอย่างอยู่ดี คือ ไม่ได้ให้เป็นประโยคๆมา... มันจะรู้สึกแบบ ฝรั่งดีละ คือ มันดีใจ หรือ ภูมิใจนะที่เราู้มากกว่าเขา แต่ไม่เคยงกวิชานะ อย่างเพื่อนๆมาถาม เราก็อธิบาย บอกหมดเลย แต่มันรู้สึกดีเวลาเพื่อนๆมาถาม แปลว่า พวกมันต้องเห็นเราว่าเก่ง เป็นที่พึ่งได้ละสิ” (ปู, การ สนทนากลุ่มครั้งที่ 5, 14 มีนาคม 2544)

* เพื่อให้การเรียนรู้ดีขึ้น

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มเพลงสอนภาษาอังกฤษบางคนต้องการข้อมูลที่ครบถ้วน เพื่อให้ ตนเองสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด เช่น ต้องการได้ศัพท์ทั้งตระกูล ไม่ใช่แค่คำ สำคัญเท่านั้น หรือคิดว่าถ้าเห็นเป็นรูปประโยคจริงๆ จะทำให้จำศัพท์นั้นได้ดีกว่า จึงทำการ แสวงหาความรู้เพิ่มเติม ดังตัวอย่างเช่น

ศุ : หาคำศัพท์คำเหมือนและคำตรงกันข้าม เพื่อให้ตระกูลศัพท์ที่เรียนสมบูรณ์ โดยศุเป็นนักเรียนชั้นมัธยมปีที่ 6 สายวิทย์ – คณิต จากโรงเรียนรัฐบาลแห่งหนึ่ง ซึ่งศุมีผลการเรียนวิชาภาษาอังกฤษในระดับปานกลาง แต่ก็ชอบวิชาภาษาอังกฤษมาก

“พอฟังเพลงแล้ว ก็ไปหาเพิ่มใน dict บ้าง เพราะอยากจะได้ synonym กับ antonym ตัวอื่นๆ (คำที่มีความหมายเหมือนกัน กับคำที่มีความหมายตรงกันข้าม – ผู้วิจัย) เพราะบางทีพวกพี่ก็ให้แต่เฉพาะอันสำคัญที่ต้องเจอกันบ่อยๆ แต่ไหนๆก็ไหนๆแล้ว จะท่องศัพท์ทั้งที ก็ให้มันรู้หมดทั้งชุดเลยดีกว่า” (ศุ, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 2, 8 กุมภาพันธ์ 2544)

เลิศ : หาประโยคตัวอย่างของคำศัพท์ เพื่อให้เข้าใจและจำศัพท์ได้มากขึ้น โดยเลิศเป็นนักเรียนชั้นมัธยมปีที่ 5 สายวิทย์ – คณิต จากโรงเรียนรัฐบาล มีคะแนนภาษาอังกฤษอยู่ในระดับดี และรู้สึกชอบวิชาภาษาอังกฤษ

“ก็พยายามหาประโยคตัวอย่างจาก dict เหมือนกันในบางคำที่ฟังแล้วน่าสนใจ เพราะคิดว่าถ้าเจอศัพท์ในประโยคจริง ก็คงจะทำให้เข้าใจและจำศัพท์ได้มากขึ้น” (เลิศ, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 2, 8 กุมภาพันธ์ 2544)

ส่วนที่ 3

“ผลของสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษที่มีต่อความพึงพอใจของผู้ฟัง และการนำสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษไปใช้ประโยชน์”

ส่วนนี้จะนำเสนอถึงผลของสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษที่มีต่อความพึงพอใจของผู้ฟัง ตลอดจนการที่ผู้ฟังนำสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษไปใช้ประโยชน์ โดยมีรายละเอียดคือ

1. ความพึงพอใจในสื่อเพลงสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ

ความพึงพอใจของผู้ฟังที่มีต่อสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษนั้นสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเด็นคือ ความพึงพอใจในด้านงานผลิตเพลง และความพึงพอใจในด้านเนื้อหาไวยากรณ์หรือคำศัพท์ในเพลง ซึ่งจะได้กล่าวถึงดังต่อไปนี้

1.1 ความพึงพอใจในด้านงานผลิตเพลง

ผลจากการจัดสนทนากลุ่มพบว่า ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มมีความพึงพอใจในระดับดีต่องานด้านการผลิตเพลง (Production) อันได้แก่ เนื้อร้องและทำนองของเพลง การใช้เนื้อร้อง

ภาษาไทยปนภาษาอังกฤษ นักร้องและนักดนตรี การเรียบเรียงหรือการอัดเสียง โดยมีรายละเอียดดังนี้

* คำร้องและทำนองหลากหลาย

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มชอบเนื้อร้องและทำนองของเพลงที่แต่งหลากหลายรูปแบบ ไม่ซ้ำซากจำเจอยู่แค่แนวเดียว เช่น เรื่องราวก็มีทั้งเกี่ยวกับความรักแบบต่างๆ การอกหัก การให้กำลังใจ เพื่อน หรือทำนองก็มีทั้งแนวป๊อป ละติน ลูกทุ่ง สุนทรภรณ์ และร็อค ดังตัวอย่างเช่น

นุ้ย : เลือกฟังเพลงได้หลากหลายตามอารมณ์

“ทำนองดีหมดเลย ชอบ เวลาฟังก็เลือกฟังได้ตามอารมณ์ที่กำลังอยู่ในอารมณ์ไหน อยากฟังเพลงช้า ซึ้งๆ เพลงรักหวานๆ หรือเพลงเร็วๆ หรือเพลงแบบร็อคๆ แปลกๆ ที่พีโก้แต่ง (พีโก้ เป็นนักร้องและนักแต่งเพลงคนหนึ่งในอัลบั้ม “Memolody” และ “Buffalo Bridge” – ผู้วิจัย) อย่างเวลาหงุดหงิดๆ กำลังโมโห ก็เปิดเพลง “ทำลาย” ไปเลย สะใจดี (เพลง “ทำลาย” เป็นเพลงร็อค ซึ่งสอนคำภีระตระกูล “ทำลาย” – ผู้วิจัย)” (นุ้ย, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 3, 14 กุมภาพันธ์ 2544)

แนน : ชอบที่เนื้อหาของเพลงมีหลายแนว

“ชอบเพลง “รักมากมาย”^{*} เพราะมากกกก ฟังแล้วโรแมนติกดี เสียงพีต้องก็เพราะ (พีต้อง ก็เป็นนักร้องและนักแต่งเพลงคนหนึ่งในอัลบั้ม “Memolody” และ “Buffalo Bridge” – ผู้วิจัย) อันนี้เหมาะกับเปิดวาลเลนไทน์ที่ผ่านมาเลย เนื้อหากินใจสุดๆ แต่ถ้าเกิดเป็นเพลง “ความคิดเห็น”^{**} ของพีโก้คงเปิดไม่ได้ มันจะยุ่งให้คนเขาแตกแยกกันไป เพลงนี้ต้องเป็นพวกซึ้งฉฉา เปิด แบบไม่ยากให้ใครดีกว่าตัวเอง” (แนน, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 5, 14 มีนาคม 2544)

บอด : เนื้อร้องและทำนองไม่ซ้ำซาก ทำให้เข้ากับความสุขของผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มแต่ละคน

* ดูเนื้อเพลงที่ภาคผนวก ค.

** ดูเนื้อเพลงที่ภาคผนวก ค.

“ถ้าเกิดเพลงมันมาแนวเดียวกันหมด แบบป๊อบก็ป๊อบหมดทั้งม้วน เพลงซำก็ซำหมดทั้งม้วน อย่างเทปที่มันขายๆกันอยู่ ฟังดูน่าเบื่อตาย มันต้องมีหลายๆแบบมาผสมกัน เพลงป๊อบฟังนานๆก็โคตรจะเลี่ยน แต่ถ้าจะเป็นเพลงร็อคทั้งม้วน มันก็ไม่ไหว มันหนักไป ไม่มีเด็กคนไหนนั่งฟังกันได้หรอก มันก็ต้องคิดถึงใจคนฟังหลายๆคน ถึงจะชอบฟังเพลงร็อคก็เหอะ (บอสเป็นคนชอบแนวเพลงร็อค – ผู้วิจัย) ส่วนเนื้อเพลงก็ดี ยังมีหลายเรื่อง ไม่ใช่แค่ ‘ฉันรักเธอ เธอรักฉัน เรารักกัน แล้วมีคนอื่นเข้ามา...’ ขึ้นแบบนี้ก็ไม่ต้องฟังอะไรอย่างอื่นแล้ว อย่าให้มันเป็นสูตรสำเร็จเกินไป ” (บอส, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 3, 14 กุมภาพันธ์ 2544)

เต้ : ชอบที่มีทำนองหลายแบบ

“ชอบเพลง “หนุ่มเซเว่น” กับ “หนุ่มสะพานควาย”ที่มันต่อกัน อันหนึ่งเป็นลูกทุ่ง อีกอันเป็นชะซ่าซ่า (เพลง “หนุ่มเซเว่น” เป็นเพลงลูกทุ่ง ส่วนเพลง “หนุ่มสะพานควาย” เป็นจังหวะชะซ่าซ่า – ผู้วิจัย) จังหวะมันส์ดี ฟังแล้วก็ซ่า” (เต้, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 4, 1 มีนาคม 2544)

ฝน : มีทำนองหลากหลาย ไม่น่าเบื่อและทำให้ช่วยจำศัพท์ได้

“เพลงก็มีหลายทำนองทำให้ดูไม่น่าเบื่อ อย่างละติน เพลงร็อค ลูกทุ่ง เพลงสมัยก่อนอะไรพวกเนี้ย ฟังแล้วก็เพราะดี แล้วบางทีที่นึกศัพท์ไม่ออกว่าเป็นยังไง แต่จะยังพอจำทำนองได้ว่า ถ้าเพลง “ร้ายแรง” จะเป็นละตินๆ ส่วน “หนุ่มสะพานควาย, หนุ่มเซเว่น” (เพลง “หนุ่มสะพานควาย” และเพลง “หนุ่มเซเว่น” – ผู้วิจัย) ก็จะออกเป็นลูกทุ่ง” (ฝน, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 5, 14 มีนาคม 2544)

เต๋า : เนื้อร้องและดนตรีมีหลายแบบ

“เนื้อร้องกับดนตรีก็ดี มีหลายอารมณ์ หลายทำนอง” (เต๋า, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 2, 8 กุมภาพันธ์ 2544)

* เพลงมีคุณภาพน่าพอใจ

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มมีความพอใจในคุณภาพของเพลงสอนภาษาอังกฤษว่าเหมาะสมกับการนำมาใช้เป็นสื่อการสอนในห้องเรียน แต่คงไม่อาจจะเปรียบเทียบกับเพลงที่จำหน่ายทั่วไปตามท้องตลาดโดยบริษัทเพลงมืออาชีพ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

หมู : คุณภาพเพลงเหมาะกับใช้สอนในห้องเรียน

“ดนตรีที่ดีในระดับหนึ่ง อาจไม่ถึงขั้นมีอาชีพทำกัน แต่ก็เหมาะใช้เป็นเพลงสอนศัพท์ในห้อง ดูแล้วก็ลงทุนดี” (หมู, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 1, 3 กุมภาพันธ์ 2544)

แก้ว : เห็นถึงการพัฒนาของเพลงตั้งแต่รุ่นแรกมาจนถึงในปัจจุบัน

“เรียนมาตั้งแต่รุ่นแรก ที่พี่ใช้ก็ตำราไปร้องเล่นกัน (แก้วเป็นนักเรียนที่เรียนต่อเนื่องกัน 2 ปี จึงได้ฟังเพลงสอนภาษาอังกฤษตั้งแต่สมัยแรกที่เริ่มมีการใช้เป็นการสอน - ผู้วิจัย) มาถึงตอนนี้เป็นเรื่องที่คนละอย่างเลย เห็นความแตกต่างมากๆ มีพัฒนาการเรื่อยๆ เช่น เพลง “ทำลาย” ฟังมาหลาย version มาก ตั้งแต่แรกๆจนมาถึงอันสุดท้ายนี้ที่ฟังแล้วดีที่สุด” (แก้ว, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 2, 8 กุมภาพันธ์ 2544)

เต๋า : เรียนน้อยกว่าแก้ว 1 เทอม แต่ก็เห็นถึงการพัฒนาเช่นเดียวกันว่า ในปัจจุบันใช้คอมพิวเตอร์ช่วยทำเพลง

“ดนตรีดีมาก เห็นการพัฒนา ฟังเพลงดูก็คิดว่า ตอนนี้พวกพี่ๆต้องใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์มาช่วยแต่งเพลงแล้ว (เต๋าเป็นคนที่ชอบร้องเพลงและสนใจเรื่องดนตรี - ผู้วิจัย) ฟังดูก็รู้ว่ามันมีลูกเล่นมากขึ้น” (เต๋า, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 2, 8 กุมภาพันธ์ 2544)

ทอफी : คิดว่าอยู่ในระดับดี แม้จะไม่เท่าพวกบริษัทเพลงเช่น Grammy

“คิดว่าทำออกมา OK มากๆ ถึงจะไม่ขนาดเพลง Grammy แต่ฟังออกมาก็รู้ว่ามีความหมาย มีดนตรี ดูเป็นเรื่องเป็นราวดี” (ทอफी, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 2, 8 กุมภาพันธ์ 2544)

อู๋ : พูดถึงคุณภาพของเพลงในอัลบั้ม “Memolody” และ “Buffalo Bridge”

“ถ้าเป็นเพลงใน “Memolody” มันจะดีกว่าใน “Buffalo Bridge” หน่อย คือ ดูเป็นมืออาชีพขึ้น เพราะต้องทำออกตลาด ทำขาย ก็ต้องทำให้คุณภาพมันดี แข่งกับคนอื่นได้ ส่วน “Buffalo Bridge” ใช้ร้องเพื่อจำศัพท์ เรียนศัพท์กันในห้อง คุณภาพอาจจะไม่เท่ากับ “Memolody” แต่ก็ถือว่าดีมากแล้วในระดับนี้ เพราะมันเน้นคนละจุดกัน” (อู๋, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 2, 8 กุมภาพันธ์ 2544)

* มีความคิดสร้างสรรค์

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มชอบที่คณะผู้จัดทำเพลงสอนภาษาอังกฤษแต่งเนื้อร้องและทำนองขึ้นมาใหม่เอง ไม่ได้ไปลอกเลียนจากคนอื่นหรือเพลงเดิมที่มีอยู่ ดังตัวอย่างเช่น

แอน : ชอบที่แต่งเพลงขึ้นเอง ไม่ไปเลียนแบบของคนอื่น

“ดี มีความคิดสร้างสรรค์ พี่ๆก็ทำขึ้นเอง เป็นเพลงใหม่ ไม่ได้ไปดัดแปลงมาจากคนอื่น เวลาร้องก็รู้สึกทะแม่งๆว่าไปเปลี่ยนเพลงคนอื่น” (แอน, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 3, 14 กุมภาพันธ์ 2544)

บาส : คิดว่า คณะผู้ทำเพลงว่ามีความสามารถ เป็นตัวของตัวเอง

“ฟังก็รู้เลยว่า คนทำมีความสามารถ แต่งเพลงได้แปลกๆดี ไม่เหมือนใคร มีความเป็นตัวของตัวเอง” (บาส, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 4, 1 มีนาคม 2544)

แจน : ชอบความคิดสร้างสรรค์ที่ผู้ทำแต่งเพลงออกมาเป็นเรื่องราวต่อเนื่องกัน

“ชอบเพลง “แมมมด” มันเหมือนเป็นนิทาน แต่งได้เก่ง น่ารักมาก แล้วก็มีภาคสองคือเพลง “Small”^{*} ที่พอมดบ้านพังจากภาคแรก ก็มาสร้างบ้านใหม่ ฟังแล้วก็มียิ้ม พี่ต้องคิดเก่ง” (แจน, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 4, 1 มีนาคม 2544)

* ใช้น้ำเสียงไทยปนอังกฤษดีแล้ว

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มเห็นด้วยกับการที่เนื้อเพลงสอนภาษาอังกฤษใช้ภาษาไทยปนกับภาษาอังกฤษ เนื่องจากทำให้รู้คำแปลและทำให้ร้องคล่องขึ้นง่ายขึ้น ดังตัวอย่างเช่น

มิงค์ : ถ้ามีเนื้อร้องไทยด้วยจะได้รู้คำแปล

“ดีแล้วที่มีภาษาไทยปนด้วย เพราะเวลาร้องเพลง ก็จะได้คำแปลด้วย ไม่ใช่ร้องไป จำศัพท์ได้หมดเลย แต่ไม่รู้คำแปลว่าอะไร” (มิงค์, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 3, 14 กุมภาพันธ์ 2544)

หมู : ถ้ามีแต่ศัพท์ภาษาอังกฤษมาเรียงกันก็ไม่ดี

“เอาไทยปนอังกฤษก็ดี ดีกว่าเอา vocab ภาษาอังกฤษมาเรียงๆกัน ดูน่าเกลียด แล้วไม่รู้จะร้องยังงัยด้วย มีภาษาไทยก็จะรู้ความหมายไปด้วย” (หมู, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 1, 3 กุมภาพันธ์ 2544)

เลิศ : ควรมีคำแปลอยู่ในท่อนสร้อย และชื่อเพลงก็ช่วยบอกความหมายด้วย

---

* เพลง “แมมมด” เป็นคำคุณศัพท์ตระกูล “ใหญ่โต มโหฬาร” แต่มีเนื้อหาต่อเนื่องกับเพลง “Small Is Beautiful” ที่เป็นคำคุณศัพท์ตระกูล “เล็ก กระจิริด” ซึ่งแต่งขึ้นในภายหลัง เนื้อเพลงได้ที่ภาคผนวก ค.

“ภาษาไทยต้องมีเพราะต้องมีคำแปลอยู่ในท่อน hook ศัพท์ (ท่อนสร้อย – ผู้วิจัย) ด้วยแบบนี้ถึงจะดี จะได้ทวน hook แล้วจำได้ทั้ง vocab และความหมายได้ ส่วนชื่อ (ชื่อเพลง – ผู้วิจัย) ก็ดีตรงตั้งตามคำศัพท์อยู่แล้ว พอเห็นเพลงก็รู้ได้เลยว่า จะเรียนศัพท์ตระกูลอะไร แต่มีบางเพลงไม่ได้ตั้งชื่อตรงๆ ก็พวกเพลง “หนุ่มเซเว่น”, “หนุ่มสะพานควาย” แต่มันก็ชื่อฮาดี พอไปไหว” (เลิศ, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 3, 14 กุมภาพันธ์ 2544)

เม : มีความเห็นคล้ายคลึงกับเลิศ คือ เวลาทวนเพลงส่วนมากก็จะร้องเฉพาะท่อนสร้อย จึงต้องมีความหมายใส่ในท่อนสร้อยด้วย

“ทุกครั้งก็มักจะทวนศัพท์เฉพาะท่อน hook อยู่แล้ว ก็ควรบอกคำแปลที่เป็นภาษาไทยไปด้วย เพื่อให้จำได้ทั้งศัพท์อังกฤษกับความหมาย” (เม, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 5, 14 มีนาคม)

อย่างไรก็ตาม ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มยังได้มีการวิพากษ์วิจารณ์หรือมีข้อสังเกตบางประการเกี่ยวกับด้านการผลิตเพลงสอนภาษาอังกฤษด้วยเช่นกัน ดังมีรายละเอียดคือ

* จำทำนองไม่ได้

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มบางคนบอกว่า เพลงสอนภาษาอังกฤษบางเพลงมีทำนองแปลกเกินไป ทำให้จำทำนองเพลงไม่ได้ หรือควรเปิดให้ฟังบ่อยๆมากกว่านี้ จะได้จำทำนองได้นอกจากนี้ แม้ว่าจะมีผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มบางคนชอบที่ผู้ทำเพลงแต่งเพลงขึ้นมาเองใหม่ โดยไม่ลอกเลียนจากของเดิมที่มีอยู่ แต่ก็มีบางคนเสนอให้ลองเอาเพลงที่มีอยู่แล้วมาดัดแปลงเพราะทำให้จำทำนองได้ง่ายขึ้น ดังตัวอย่างคือ

นุเม : จำทำนองบางเพลงไม่ค่อยได้

“มีบางเพลงที่ทำนองมันแปลกๆ ไม่ค่อยได้ยิน คือ มันแปลกเกินไปมั้ง ก็เลยจำทำนองไม่ได้ เช่น เพลงของพี่ไก่ ที่ชอบแต่งแปลก แหวกแนวเกิน อย่างพวกเพลง ‘ง’, เพลง ‘ทิ้ง’ “ (นุเม, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 5, 14 มีนาคม 2544)

ยุ้ย : ควรเปิดเพลงให้ฟังบ่อยๆ เพื่อให้จำได้

“บางครั้งก็สอนแค่รอบ สองรอบ ยังจับทำนองไม่ได้ ร้องตามไม่ค่อยได้เลย น่าจะเปิดทวนให้ฟังบ่อยๆ เปิดเฉพาะท่อน hook อย่างเดียวก็ได้ ถ้าไม่อยากเสียเวลา เอาแบบเน้นๆ เน้นๆ แล้วก็จะได้จำได้เร็วๆ” (ยุ้ย, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 4, 1 มีนาคม 2544)

เต๋า : แนะนำ อาจเสียงไปใช้ทำนองที่ไม่มีลิขสิทธิ์มาแต่งเพลงแทนถ้าจะให้จำศัพท์ง่าย ๆ
 “แต่ถ้าจะให้จำง่าย ๆ อาจเสียงไปใช้เพลงที่ไม่มีลิขสิทธิ์หรือพวกเพลงเด็ก ๆ ที่เคยฟังกันมา
 หมดแล้ว มาแต่งก็ได้ เช่น เพลงแมงมุมลาย หรือพวกเพลงเชียร์” (เต๋า, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 2,
 8 กุมภาพันธ์ 2544)

เปิ้ล : ถ้าไม่มีปัญหาลิขสิทธิ์ ก็ควรนำทำนองเพลงที่คุ้นหูมาแต่งเป็นเพลงสอน
 ภาษาอังกฤษ

“ถ้าไม่มีปัญหาเรื่องลิขสิทธิ์ ก็อาจลองเอาเพลงที่มีอยู่แล้ว เพลงไทย เพลงฝรั่งก็ได้ เอา
 ทำนองที่เคยรู้จักอยู่แล้วมาทำเป็นเพลง ก็อาจจะดีขึ้น จำได้มากขึ้น เพราะบางครั้งเวลาเปิดเอา
 กลับไปร้องที่บ้าน ก็อาจลืมๆ ทำนอง นึกไม่ออก” (เปิ้ล, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 3, 14 กุมภาพันธ์
 2544)

* ควรปรับปรุงเสียงร้องบ้าง

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มบางคนบอกว่า บางครั้ง เสียงร้องของนักร้องไม่ชัดเจน หรือออก
 เสียงไม่ถูกต้อง จึงควรร้องให้เสียงดังกว่าดนตรี และพยายามออกเสียงให้ถูกต้องตามหลัก
 ภาษาอังกฤษ ดังตัวอย่างเช่น

ปู : นักร้องบางคนออกเสียงภาษาอังกฤษผิด และอาจจะลองให้ชาวต่างประเทศมาร้อง
 เฉพาะท่อนศัพท์

“อย่างฟังเพลงของพี่เวียงกับพี่จี มันก็ตลกดีค่ะ แบบว่าพี่จีร้อง “อะบลีค oblique”
 ออกมาเป็นโอปริค (อยู่ในเพลง “ไม่ชัดเจน” – ผู้วิจัย) แต่เดี๋ยวคนฟังจะฟังแล้วร้องผิดตามไปอีกคน
 มันก็ไม่ดี เราก็อยากจะออกเสียงได้ถูกต้อง คนร้องก็เลยควรจะร้องให้ถูกเป็นตัวอย่างงัย หรือไม่งั้น
 ก็ลองเอาฝรั่งมา ให้เขาร้องเฉพาะที่เป็นช่วงคำศัพท์ภาษาอังกฤษ เด็กๆ ก็อาจจะฟังได้สำเนียงจริงๆ
 ด้วย” (ปู, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 5, 14 มีนาคม 2544)

ศุ : เสียงคนร้องควรจะชัดเจนกว่านี้

“การอัดเสียงก็สำคัญ เพราะในบางเพลงเสียงดนตรีกับทำนองจะกลบเสียงคนร้อง ทำให้
 ได้ยินคำศัพท์ไม่ชัดว่าคืออะไรกันแน่ อ่านกฎรีเปลา คำศัพท์มันจะไม่เด่นขึ้นมา เสียงคนเลยร้อง
 น่าจะดังกว่าดนตรี” (ศุ, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 2, 8 กุมภาพันธ์ 2544)

จีบ : ถ้าใครไม่มีเนื้อเพลง อาจะร้องตามไม่ได้

“เสียงคนร้องบางที่มันจะอู้ๆมากหรือลั่นมันรัว ฟังไม่ถนัด สะกดไม่ได้ ถ้าใครไม่มีเนื้อเพลง ในมือ ก็คงร้องตามไม่ได้” (จีบ, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 3, 14 กุมภาพันธ์ 2544)

* เนื้อเพลงมากเกินไป

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มเพลงสอนภาษาอังกฤษบางคนคิดว่า เนื้อเพลงยาวเกินไปหรือมีเนื้อภาษาไทยมากเกินไป แต่มีคำศัพท์ภาษาอังกฤษแค่นี้เดียว หรือเนื้อเพลงแบ่งเป็นหลายท่อน เช่น ท่อนที่ 1 และท่อนที่ 2 จึงทำให้จำกันลำบากได้ ดังตัวอย่างเช่น

นุ้ย : มีเนื้อภาษาไทยมากเกินไป

“ส่วนเนื้อร้องภาษาไทยของบางเพลงมันเยอะเกินไป มองไปเห็นแต่ตัวไทยเป็นพรีด มีคำศัพท์แค่นี้เดียว มันจะยิ่งทำให้จำยาก อย่างเพลง “หนุ่มสะพานควาย” * ต้องนั่งจำทั้งเนื้อไทยกับคำศัพท์ด้วย” (นุ้ย, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 3, 14 กุมภาพันธ์ 2544)

ปู : ควรเน้นที่คำศัพท์ไม่ใช่เนื้อเพลง

“บางเพลงเนื้อเยอะ เช่น “หนุ่มสะพานควาย” จนแบบต้องการจะเน้นอะไรหรือ ที่ได้เลยดันจะได้แต่เนื้อภาษาไทย เพราะเนื้อหาสนุกดี เนื้อมันเด่นกว่าคำศัพท์งัย กว่าจะร้องถึงศัพท์ก็ตั้งนาน คือบางครั้งอาจแต่งเป็นเพลงสั้นๆ แต่แต่งทำนองให้ work แค่นั้นก็ใช้ได้” (ปู, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 5, 14 มีนาคม 2544)

เฟิร์น : เนื้อเพลงแบ่งเป็นท่อนที่ 1 และท่อนที่ 2 จึงจำลำบากเพราะจะออกเสียงคล้ายกัน

“เพลงบางเพลง ก็เข้าใจนะคะว่าพี่เขาคงอารมณ์ศิลปิน ต้องแต่งให้มันดูมีท่อนสร้อยสลัไปมา แต่เวลาร้องทวนมันจะงงมาก อย่างเพลง “งง” ** อันนี้สมชื่อเลยคะ มันจะยังจำลำบากระหว่างขึ้นต้นช่วงแรก กับขึ้นต้นช่วงหลัง เพราะยังงัยดีละ ทำนองมันจะเหมือนกันใช้ใหม่คะ รู้สึกช่วงแรกจะเป็น ‘ดูๆอีกที ดูๆกันอีกที ดูๆก็ทีอะริยเนี่ยแหละ’ แล้วช่วงหลังก็จะคล้ายๆกัน เป็น ‘ลองดูอีกที ลองๆดูอีกที แต่ลองดูก็ที ก็ที่ไม่หายง’ มั้ง คือ เวลาร้องทวนเองจะมั่วร้องเลยคะ เพราะมันออกเสียงคล้ายๆกัน” (เฟิร์น, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 4, 1 มีนาคม 2544)

* ดูเนื้อเพลงที่ภาคผนวก ค.

** ดูเนื้อเพลงที่ภาคผนวก ค.

* คำศัพท์กับทำนองไม่ลงตัวกัน

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มบางคนฟังเพลงสอนภาษาอังกฤษแล้ว รู้สึกว่ามีบางเพลงที่ทำนองกับคำศัพท์ยังร้องได้ไม่สัมพันธ์กัน หรือคำศัพท์ไม่ลงตัว ทำให้ร้องแล้วฟังดูแปลกๆ หรือทำให้จำยาก ดังตัวอย่างเช่น

เอ๋อม : คำศัพท์ไม่ลงตามจังหวะเพลง

“ฟังบางเพลงแล้วรู้สึกนะว่าทำนองกับจังหวะยังไม่ลงตัวกัน เช่น เพลง “ง” ตรงท่อน ‘bemuse, befuddle, bewilder’ มันรวบๆยังงัยชอบกล ร้องแล้วมันไม่พอดี มันร้องตามยากนะ” (เอ๋อม, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 5, 14 มีนาคม 2544)

ออม : ร้องศัพท์ตามทำนองยาก เพราะศัพท์จะเป็นสร้อยคำทำยวรรค

“แต่ก็มีศัพท์ที่ไม่ร้องเข้ากับทำนอง เช่น เพลง “เปลี่ยน”^{*} ที่คำศัพท์เอาเป็นคำท้ายประโยค อยู่ในช่วง background แล้วมีเนื้อร้องขึ้นก่อน ค่อยมาเป็นศัพท์ อันนี้ยากกับต้องจำศัพท์เป็นตัวๆมาต่อกัน ต้องมานั่งท่องว่า ถ้าเนื้อมัน 3 พยางค์ ศัพท์มันจะ 2 พยางค์หรือ 3 พยางค์ ” (อม, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 3, 14 กุมภาพันธ์ 2544)

นก : เป็นคนที่เรียนดนตรีมาหลายชนิด เลยฟังออกว่าบางครั้งทำนองกับศัพท์มันร้องแล้วเพี้ยนๆ

“มันฟังออกนะ พอดีตัวเองเป็นคนเรียนดนตรีมาหลายชิ้นด้วยละมัง ทั้งเปียโน กีตาร์ ก็เลยคิดว่า จริงๆมันน่าจะเป็นเสียงนั้น น่าจะเป็นคีย์นี้แทนไม่ใช่หรือ แต่ก็ OK แล้วละ คนอื่นทั่วไปมันฟังกันไม่ออกหรอก มีแค่บางเพลงเท่านั้น เพลงอะไรก็จำไม่ได้เหมือนกัน ที่มันร้องแล้วจะเพี้ยนๆ ศัพท์มันยาวกว่าจังหวะโน้ตนะ แต่พี่ก็พยายามจะยัดเข้าให้ได้” (นก, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 4, 1 มีนาคม 2544)

1.2 ความพึงพอใจในด้านเนื้อหาของไวยากรณ์หรือคำศัพท์

ความพึงพอใจด้านเนื้อหาของเพลงสามารถแบ่งอธิบายออกเป็น 2 ประเภทตามลักษณะของเพลง คือ เป็นเพลงที่เน้นสอนไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ กับเป็นเพลงที่เน้นสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ซึ่งมีรายละเอียดตามลำดับ ดังนี้

* ดูเนื้อเพลงที่ภาคผนวก ค.

เนื้อหาด้านไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ

ผลจากการจัดสนทนากลุ่มพบว่า ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มเพลงสอนไวยากรณ์ภาษาอังกฤษมีความพึงพอใจในระดับหนึ่งต่อเนื้อหาไวยากรณ์ที่นำมาใช้แต่งเพลง โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

*** สั้นๆ ไม่เยิ่นเย้อ**

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มชอบที่เพลงสอนไวยากรณ์ภาษาอังกฤษเป็นเพลงที่ไม่ยาวเกินไป สามารถสรุปเนื้อหาไวยากรณ์ซึ่งมีรายละเอียดมากให้กระชับได้ ไม่เยิ่นเย้อ ดังตัวอย่างเช่น

เต้ : เพลง “Gerund” ได้เนื้อหากระชับดี

“ฟังเพลง “Gerund” ก็ได้ความรู้กันแบบตรงๆเลยว่า verb หรือสำนวนไหนบ้างซึ่งก็แทบจะบอกหมดทุกตัวแล้ว ต้องใช้ตามด้วย gerund บ้าง ไม่ต้องมานั่งท่องกันมากมาย” (เต้, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 4, 1 มีนาคม 2544)

แอน : เข้าใจรายละเอียดทั้งหมดของการใช้คำนำหน้านาม “The” ได้ จากเพลง

“เมื่อก่อนเวลาท่อง article จะยากมาก เพราะมันเยอะ ไหนต้องใช้ a ไหนต้องใช้ the ไหนจะละ article ไปได้เลย ถ้าดูซีทีนะ มีเป็น 7-8 หน้า ตายกันไปเลย แต่ในเพลง “THE” แค่ออกมาไม่เกิน 10 บรรทัด นี่ให้ความรู้สึกต่างมากกันเลยนะ...” (แอน, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 3, 14 กุมภาพันธ์ 2544)

เอ (ชาย) : เพลงสอนคำนำหน้านาม “THE” ช่วยสรุปประเด็นที่สำคัญ

“เพลง article “THE” จะแต่งเหมือนกลอน มันส์ดี เอาเฉพาะ key word มาใส่ในเนื้อเวลาร้องมันก็จะสั้นๆ ไม่ต้องท่องเยอะ” (เอ (ชาย), การสนทนากลุ่มครั้งที่ 3, 14 กุมภาพันธ์ 2544)

* เลือกหัวข้อที่นำมาแต่งเพลงได้ดี

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มพอใจกับหัวข้อไวยากรณ์ที่นำมาใช้แต่งเป็นเพลง* เนื่องจากรู้ว่าเป็นหัวข้อที่เจอบ่อยในการเรียนที่โรงเรียนและมักจะใช้สับสนกัน ดังตัวอย่างเช่น

ปู : หัวข้อที่เอามาแต่งเพลงเป็นหัวข้อที่พบบ่อยและเด็กมักจะสับสน

“เรื่องที่เอามาแต่งเป็นเพลงดีมาก อย่างพวก *article “The”* หรือพวกคำที่ต้องใช้กับ *gerund* เพราะเป็นอะไรรึที่เจอกันบ่อยมาก ใช้บ่อย แต่เด็กมักจะงงกันหรือไม่ก็ใช้ไม่ถูก ท่องกันไม่ค่อยได้” (ปู, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 5, 14 มีนาคม 2544)

แต่ถึงกระนั้นก็ดี ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มได้ให้ข้อเสนอแนะหรือมีข้อสังเกตบางประการเกี่ยวกับเนื้อหาด้านไวยากรณ์ในเพลง ดังมีรายละเอียดคือ

* หัวข้อยังไม่ครอบคลุม

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มต่างบอกว่า หัวข้อไวยากรณ์ภาษาอังกฤษที่นำมาแต่งเพลงนั้นมีจำนวนน้อย ไม่ครอบคลุมกับไวยากรณ์ภาษาอังกฤษทั้งหมดที่มีมากมายหลายเรื่องตามที่ใช้สอนในโรงเรียน ดังตัวอย่างเช่น

เม : แคเพลงไวยากรณ์ 3 เพลงไม่เพียงพอเอาไปทำข้อสอบ

“ก็อยากให้แต่งเพลงไวยากรณ์เยอะๆกว่านี้จะได้เอาไปใช้ทำพวก *grammar* ในข้อสอบของโรงเรียนได้ หรือแต่งไวยากรณ์ที่ต้องเอาไปใช้ในข้อสอบเอ็นท์ก็ดี ก็เลือกๆเอาที่ต้องใช้บ่อยๆ มันก็โอเคเรื่องเดิมๆแหละ ก็เอาตรงนี้แหละที่จะออกสอบยกมาเลย” (เม, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 5, 14 มีนาคม 2544)

ปู : เนื้อหาไวยากรณ์ยังไม่ครอบคลุมกับทั้งหมดที่เรียนในโรงเรียน

“ปกติในโรงเรียน ภาษาอังกฤษเขาก็เน้น *grammar* เป็นหลักอยู่แล้ว อังกฤษหลักเป็นอะไรรึที่ต้องเรียนกันทุกสาย ทั้งวิทย์ทั้งศิลป์ ... มันยังมี *grammar* บทอื่นๆที่ยาก แล้วก็ต้องเอาไปใช้

---

* เพลงไวยากรณ์ภาษาอังกฤษมีทั้งหมด 3 หัวข้อ คือ การใช้คำนำหน้านาม “The”, คำที่ต้องตามด้วย *gerund* และคำเชื่อมบอกความเพิ่มเติมตระกูล “นอกจากนี้” เนื้อเพลงที่ภาคผนวก ค.

สอบกัน เช่น พวก *tense, if – clause* (ประโยคแสดงเงื่อนไข – ผู้วิจัย) อยุธยาฯ ก็นำเอามาทำเป็นเพลง เพราะอันนี้ก็มักจะชอบใช้กันผิด” (ปู, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 5, 14 มีนาคม 2544)

* ไม่ได้เห็นตัวอย่างการใช้จริงๆ

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มติงว่า ตนเองไม่ได้เห็นรูปประโยคจริงๆของหัวข้อไวยากรณ์แต่ละหัวข้อ เพราะเพลงจะเป็นแค่การสรุปประเด็นหรือหลักการ เพื่อช่วยให้ท่องจำได้ง่ายขึ้น ทำให้ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มอาจจะไม่รู้จักวิธีนำไปใช้เขียนหรือพูดจริงๆ ดังตัวอย่างเช่น

มิ่งค์ : ไม่รู้ความแตกต่างของการใช้คำเชื่อมในเพลงตระกูล “นอกจากนี้”

“ถึงแม้จะรู้นะว่า ถ้าตัวไหนเป็น *conjunction* (คำสันธาน – ผู้วิจัย) จะต้องตามด้วย *ประโยค* หรือถ้าเป็นพวก *in addition to, likewise* พวก *prepo.* (*preposition* คำบุพบท – ผู้วิจัย) ก็จะต้องตามด้วย *noun* หรือ *doing something* (กริยาลงท้ายด้วย *ing* – ผู้วิจัย) แต่เราก็ไม่รู้ว่ามีใช้ต่างกันยังไง เองง่ายๆ เราก็ต้องไปเปิดดูเอาเองถึงรู้ว่า เออ นะ *as well* เนี่ยถึงเป็น *prepo.* แต่มันต้องวางท้ายประโยคเท่านั้นนะ ห้ามวางข้างหน้าหรือหน้า *noun* กับ *verb –ing* เด็ดขาด มันก็แบบว่าเราอยากให้เห็นออกมาเป็นประโยคจริงๆเลย มีไทยปนด้วยเป็นคำแปลก็ได้ แต่น่าจะแต่งเป็นประโยคเลย” (มิ่งค์, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 3, 14 กุมภาพันธ์ 2544)

จิน : เสนอว่าถ้าในอนาคตจะแต่งเพลงไวยากรณ์ใหม่ๆ ก็ให้แต่งเป็นประโยคเลย เพราะจะได้ใช้เป็นตัวอย่างได้

“ถ้าพวกพี่ๆจะแต่งเพลงอีกก็แต่งเป็นประโยคไปเลยสิคะ ให้อธิบาย *tense* ยังไง ก็แต่งมันไปเลย ว่า *present simp., present cont.* (*Present Simple, Present Continuous* – ผู้วิจัย), *perfect* ต่างๆ มันใช้กับอะไร ใช้กันยังไง แถมพวก *adverb of time* (กริยาวิเศษณ์ที่บอกเวลา – ผู้วิจัย) เต็มเข้ามาด้วยยังไหวเลยนะ คือ พวกเราจะได้เห็นตัวอย่างกันเลย” (จิน, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 5, 14 มีนาคม 2544)

แจน : มีความคิดเห็นในทำนองเดียวกับจิน ว่าควรจะแต่งเพลงให้ออกมาเป็นประโยคเลย

“เพลงก็เน้น *grammar* เป็นเรื่องๆ ไม่ต้องเน้นศัพท์แล้วไง เช่น แต่งเพลง *if – clause* ออกมาเป็นประโยคทั้ง 3 แบบเลย หนูก็เคยฟังเขามีแต่งเพลง *if – clause* นะ เป็นแบบใช้ทำนองตามเพลง *Happy Birthday* เลย ก็นั่งร้องกันก่อนเข้าห้องสอบ เวลาสอบ เราก็เหมือนมีประโยคต้นฉบับไว้เทียบกันได้ไง” (แจน, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 4, 1 มีนาคม 2544)

เนื้อหาด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษ

ผลจากการจัดสนทนากลุ่มพบว่า ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มมีความพึงพอใจในระดับดีต่อเนื้อหาเกี่ยวกับคำศัพท์ที่นำมาใช้แต่งเพลง เช่น จำนวนคำศัพท์ การเรียงและการคัดเลือกคำศัพท์ ความยากง่ายของคำศัพท์ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

*** จำนวนคำศัพท์ใช้ได้**

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มพอใจในจำนวนคำศัพท์ที่มีอยู่ในเพลงส่วนมากกว่า มีจำนวนกำลังดี ทำให้คุ้มค่ากับการร้องเพลง 1 เพลงเพื่อใช้เรียนคำศัพท์ 1 ตระกูล ดังตัวอย่างเช่น

วิ : คิดว่าคำศัพท์ประมาณ 10 ตัวก็พอดีแล้ว ถ้ามากเกินไปก็คงแต่งออกมาเป็นเพลงได้ไม่ดี

“คำศัพท์ที่เจอในเพลงโดยมากก็ประมาณ 10 หรือ 10 กว่าคำ ซึ่งก็ OK แล้วนะ ถ้ามากกว่านี้ มันจะเยอะเกินไป ไม่ได้หรอก หรือถ้าจะเพิ่ม ก็คงมากกว่านี้ได้ไม่เท่าไร เพราะไม่อย่างนั้น มันจะเหมือนกับให้เราท่องเกินไป ก็จะไม่ได้อะไร” (วิ, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 4, 14 กุมภาพันธ์ 2544)

เม : จำนวนคำศัพท์กำลังดีแล้ว และก็ต้องขึ้นอยู่กับตระกูลของคำศัพท์นั้นๆด้วย

“ก็คิดว่า จำนวนศัพท์ที่ร้องกันก็ใช้ได้แล้ว ไม่มากไม่น้อยไป มันก็ต้องดูที่ตระกูลศัพท์ตัวนั้นด้วยเป็นตัวกำหนด เพราะบางตระกูลก็อาจมีเยอะตัว บางตระกูลก็อาจมีน้อยตัว” (เม, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 5, 14 มีนาคม 2544)

บาส : ชอบที่เพลงมีศัพท์เยอะดี ร้องแล้วคุ้ม

“เพลง ‘แมมมด’ นี้ร้องคุ้มที่สุด ศัพท์ตั้งก็ตัวนะ ตั้ง 15 ตัวแหละ ร้องทีเดียวได้หมดเลย เยี่ยมมาก” (บาส, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 4, 1 มีนาคม 2544)

ปี : คำศัพท์ที่ได้จากเพลงมีจำนวนมากกว่าที่ได้จากเรียนที่โรงเรียนมาก

“ถ้าเป็นที่รร.เขาจะไม่แตกศัพท์กระหน่ำขนาดนี้ อย่างเจอศัพท์ตัวหนึ่งก็อาจจะแตกที่แปลเหมือนกัน เจอกันบ่อยๆอีกซัก 2-3 ตัว จะไม่ให้เยอะขนาดนี้ (จากการร้องเพลง – ผู้วิจัย)” (ปี, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 5, 14 มีนาคม 2544)

นก : ศัพท์ในเพลงบางเพลงมีจำนวนมากจุใจ

“บางอัน (เพลง – ผู้วิจัย) ก็ร้องแล้วสะใจ ได้ที่หลายสิบคำ ร้องแล้วอลังการมาก ก็อย่าง “แมมมด” อย่าง “ความสามารถ” (เพลง “แมมมด” และเพลง “ความสามารถ” – ผู้วิจัย) ร้องแล้วคุ้มดี ท่องกันได้แบบเห็นๆไปเลย” (นก, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 4, 1 มีนาคม 2544)

* เรียงคำศัพท์ให้จำง่ายดี

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มบอกว่า การเรียงคำศัพท์ในเพลงนั้นดี ทำให้จำศัพท์ได้ง่าย เพราะเป็นการเรียงเอาคำที่ออกเสียงคล้ายๆกัน หรือคล้องจองกันให้อยู่ใกล้กัน ดังตัวอย่างเช่น

ซง : เรียงคำศัพท์โดยให้ขึ้นต้นเสียงพยัญชนะเดียวกัน หรือมีสัมผัสเหมือนกลอน

“คำศัพท์ดีแล้ว เรียงแบบขึ้นต้นด้วยเสียงเดียวกัน เช่น ขึ้นต้นด้วย C 3 ตัวใน “ง” (เพลง “ง” – ผู้วิจัย) ก็เอาคำมาวางต่อกัน หรือเรียงเนื้อเพลงแบบมีสัมผัสสระ สัมผัสอักษรเหมือนกลอนก็เลยทำให้เด็กจำง่ายดี” (ซง, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 2, 8 กุมภาพันธ์ 2544)

แก้ว : กล่าวเสริมคำพูดของซงเกี่ยวกับการเรียงพยัญชนะตัวต้นหรือตัวท้ายคล้ายกัน

“การเรียงพยัญชนะตัวต้นให้คล้ายกัน หรือลงท้ายคล้ายกัน เช่น –ity หมดทั้งแถว ก็ช่วยเด็กให้จำศัพท์ได้” (แก้ว, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 2, 8 กุมภาพันธ์ 2544)

เอ๋อม : เรียงศัพท์เหมือนเป็นกลอน คือให้มีสัมผัสสระและมีจำนวนพยางค์ให้เท่ากัน

“ชอบที่เรียงศัพท์เหมือนเป็นกลอน เพราะถ้าเนื้อร้องเหมือนเป็นกลอน มันจะยิ่งร้องง่าย เพราะจะมีสระคล้ายๆกัน เสียงมันจะคล้องจองกัน แล้วอีกอย่าง ดีที่มีจับเอาพยางค์เท่าๆกันมาไว้ด้วยกัน มันจะได้ร้องเป็นชุดๆไป แบบ ‘big, large, vast, huge’ (อยู่ในเพลง “แมมมด” – ผู้วิจัย) เวลาร้องก็จะออกเสียงเท่าๆกัน ไม่กระโดด (จังหวะไม่กระโดด – ผู้วิจัย)” (เอ๋อม, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 5, 14 มีนาคม 2544)

นุ้ม : เรียงคำที่ออกเสียงคล้ายๆกันอยู่ด้วยกัน

“ร้องง่ายดี เพราะศัพท์มันจะออกเสียงคล้ายๆกัน อย่างตัวไหนขึ้นต้นด้วยสระ ก็เป็นสระทั้งแถว ถ้าเป็นพยัญชนะ ก็เป็นพยัญชนะหมด หรือเรียงแบบลงท้ายเหมือนกันก็ work อย่างพวก –ous ง่าย” (นุ้ม, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 5, 14 มีนาคม 2544)

* ศัพท์ที่เลือกมาใช้ได้

ผู้เข้าร่วมการสนทนาพอใจกับการคัดเลือกคำศัพท์ที่จะเอามาประกอบในเพลงว่า เป็นคำที่ใช้ได้จริงในการเรียนและพบบ่อย หรือเป็นคำสำคัญที่ควรรู้ ดังตัวอย่างเช่น

เต๋า : เชื่อว่า ผู้ทำเพลงต้องตรวจสอบและคัดเลือกดูแล้วว่าเป็นคำศัพท์ที่ใช้ประโยชน์ได้จริง

“คิดวก่อนที่พวกเขาจะทำ พวกเขาจะดูหรือ check มาจากข้อสอบ ent’ หลายปีแล้วว่า ต้องใช้ได้จริง คำศัพท์ก็แบบไม่ยากไม่ง่ายเกินไป มีตัวที่ไม่เคยเจอมาก่อนด้วย ก็ทำให้เรารู้เพิ่มมากขึ้น” (เต๋า, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 2, 8 กุมภาพันธ์ 2544)

หนู : ศัพท์ที่เลือกมาใช้ในเพลงไม่ยาก ไม่ง่ายเกินไป

“vocab ก็ดี ไม่ยากไม่ง่ายเกินไป เพราะถึงตัวไหนไม่รู้ เรียนต่อไปน่าจะจะได้เจอ หรือบางทีก็มีเจอใน passage” (หนู, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 1, 3 กุมภาพันธ์ 2544)

แนน : ถึงศัพท์ที่ใช้ในเพลงจะยากเกินไป แต่ถ้าร้องเป็นเพลง ก็จำศัพท์ได้

“คำศัพท์ดีแล้ว ไม่ยากจนเกินไป แต่ถ้าจะเอาคำยากก็ได้ เพราะยังไงมันก็ไม่ยากต่อการจำ เพราะร้องเพลงช่วยอยู่แล้ว ถึงศัพท์ยากก็จำได้” (แนน, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 5, 14 มีนาคม 2544)

เอ (หญิง) : ศัพท์หลากหลายใช้ทำข้อสอบได้

“OK เลย(การคัดเลือกคำศัพท์ – ผู้วิจัย) เพราะในข้อสอบ ent’ ศัพท์ก็หลากหลาย ไม่ได้เจอแค่ตัวง่ายๆ หรือใช้บ่อยๆอย่างเดียว” (เอ (หญิง), การสนทนากลุ่มครั้งที่ 2, 8 กุมภาพันธ์ 2544)

ปู : การเลือกศัพท์ที่หลากหลายเพื่อให้ใช้ได้หลากหลายสถานการณ์

“ศัพท์ในเพลงก็มีทั้งหุๆ เป็นภาษาทางการ หรือเป็นภาษาพูด ก็ดีเราจะรู้หลายๆคำว่ามันเป็นยังไง ควรจะใช้ตอนไหน” (ปู, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 5, 14 มีนาคม 2544)

อย่างไรก็ตาม ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มก็ได้แสดงความคิดเห็นและมีข้อเสนอแนะบางประการเกี่ยวกับเนื้อหาด้านคำศัพท์ที่ใช้แต่งในเพลงเช่นกัน ดังมีรายละเอียดคือ

* จำนวนศัพท์บางเพลงน้อยเกินไป

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มบางคนกล่าวว่า เพลงบางเพลงมีจำนวนคำศัพท์ภาษาอังกฤษน้อยเกินไป ควรจะเพิ่มให้มากขึ้น ดังตัวอย่างเช่น

ปู : เพลงมีศัพท์มากจะดีกว่ามีศัพท์น้อย

“ดูเนื้อบางเพลง ศัพท์หดนิดเดียว แต่เนื้อไทยเบ้อเริ่ม อย่าง “หนุ่มสะพานควาย” ศัพท์แค่มือกี่ตัวเองมั้ง ถ้าจะให้เลือกระหว่างศัพท์มาก – น้อย ก็ต้องเลือกมากกว่าดีแล้ว ไหนๆร้องแล้วจะได้รู้ศัพท์เยอะๆ” (ปู, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 5, 14 มีนาคม 2544)

ทอफी : จำนวนศัพท์ที่เหมาะสมน่าจะประมาณ 10 คำ

“ทุกอย่างก็ดีนะ แต่จำนวนศัพท์ของบางเพลงก็น้อยเกินไป น่าจะเยอะกว่านี้ ถ้าประมาณ 10 คำก็กำลังดี” (ทอफी, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 2, 8 กุมภาพันธ์ 2544)

แอน : คำศัพท์ในตระกูลหนึ่งๆ ควรจะให้ครบทุกตัว

“บางเพลงอยากให้เพิ่มศัพท์ให้หมดทั้งตระกูล เอาให้ครบไปเลย จะได้จำได้หมดทีเดียว เวลาร้อง ไม่ต้องมาบอก มาจดเพิ่มอีกทีหลัง เพราะมันจะจำยาก” (แอน, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 3, 14 กุมภาพันธ์ 2544)

* ไม่ควรเรียงศัพท์กระจัดกระจาย

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มคิดว่า ควรเรียงคำศัพท์ในเพลงให้ติดกันเป็นชุดๆ ไปเลย ไม่ควรกระจัดกระจาย เพราะจะทำให้จำศัพท์ยาก หรือร้องทวนคำศัพท์ในท่อนสร้อยยาก ดังตัวอย่างเช่น

เปิ้ล : เพลงควรจะเรียงศัพท์ติดกันไปเลย

“น่าจะเรียงศัพท์ให้มันติดๆกันไป เพราะเวลาร้องมันจะชัดว่า อันนี้มันเป็นศัพท์นะ ไม่ใช่เนื้อ อย่างเพลง “แมมมด” มันจะร้องง่ายมาก เพราะศัพท์จะติดกันเป็นพริ๊ดๆ ขึ้นต้นได้ตัวหนึ่ง ก็จจะร้องต่อไปได้เลย หรืออย่างอีกเพลงของพีโก้ ชื่ออะไรนะ อ้อ “มีเหตุผล” อันนี้ก็ดี ศัพท์เรียงกันหมดเหมือน “แมมมด” เลย เวลาทวนก็ทวนง่าย” (เปิ้ล, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 3, 14 กุมภาพันธ์ 2544)

เฟิร์น : ศัพท์ควรจะอยู่ในท่อนสร้อยเท่านั้น เพราะจะจำง่าย

“ไม่ชอบเพลง “ไม่ชัดเจน”* ที่พี่โก้แต่ง ไม่ใช่พี่โก้แต่งไม่ดีนะคะ แต่มันจะแปลกๆ ศัพท์มันไม่รวมกัน มันไปแทรกๆอยู่ตรงโน้น ตรงนี้ อย่างปกติเวลาร้อง เราก็มักร้องทวนเฉพาะท่อน hook ศัพท์ แต่เพลงนี้ท่อน hook มันมีศัพท์นิดเดียว ศัพท์ตัวอื่นๆมันกระจัดกระจาย จะให้เราร้องทั้งเพลง ก็จำไม่ได้” (เฟิร์น, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 4, 1 มีนาคม 2544)

* อยากได้การใช้จริงของศัพท์

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มมักจะบอกว่า นอกจากที่ร้องเพลงเพื่อรู้คำแปลหรือจำคำศัพท์ได้แล้ว ก็อยากจะได้รู้การใช้จริงของศัพท์แต่ละตัวด้วยว่าต้องใช้อย่างไรในประโยคจริงๆ หรือมีความหมายเฉพาะแตกต่างกันอย่างไร ดังตัวอย่างเช่น

ออม : อยากให้เพลงมีบอกการใช้จริง

“อยากให้เพลงมีบอกการใช้ด้วย เช่น ใช้ศัพท์ตัวนี้กับ preposition ตัวไหน ก็บอกต่อมาในเพลงเลย เช่นเพลง “ข้องเกี่ยว” ก็จะมี prepo. ตามหลังศัพท์เลย จะได้รู้ว่าต้องใช้กับตัวไหน” (ออม, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 3, 14 กุมภาพันธ์ 2544)

ยู๋ : ควรให้ประโยคตัวอย่างหรือรายละเอียดของคำแปล

“บางที่คำศัพท์ไม่ได้แปลออกมาเป็นคำเดียวกันหมด เช่น พวก “เครื่องมือ” (ตระกูลคำนามที่มีความหมาย “อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้” – ผู้วิจัย) ก็อยากให้ออกการใช้ในประโยค หรือถ้าเป็นไปได้ก็ให้แต่งเพลงแบบบอกคำแปลออกมาเลยว่า ตัวไหนเป็นเครื่องมือแบบไหน แต่ก็รู้ว่าแบบนี้ยากนะ” (ยู๋, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 4, 1 มีนาคม 2544)

ซง : อยากให้แต่งเพลงคำศัพท์เป็นประโยคภาษาอังกฤษเลย จะได้รู้การใช้จริง

“อยากให้มีแต่งเพลงภาษาอังกฤษบ้าง แบบแต่งเป็นประโยคที่ถูก grammar เช่นเพลง “ถาม” ที่มีประโยคภาษาอังกฤษด้วย เพราะถ้าฟังเพลงอังกฤษที่ถูก grammar แล้วจะได้รู้ว่า ศัพท์แต่ละตัวมันใช้อย่างไร มันต้องวางตรงไหน เรียนทั้งการใช้ทั้งศัพท์ไปพร้อมๆกัน” (ซง, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 2, 8 กุมภาพันธ์ 2544)

* ดูเนื้อเพลงที่ภาคผนวก ค.

2. การนำสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษไปใช้ประโยชน์

ผลจากการจัดสนทนากลุ่มพบว่า ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มมีการนำเพลงไปใช้ประโยชน์ได้หลากหลายประการ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

* ใช้ในการเรียน

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มนำเพลงสอนภาษาอังกฤษเหล่านี้ไปใช้ประโยชน์ในการเรียนของตนได้อย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นการสอบต่างๆ เช่น สอบในโรงเรียน หรือสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัย สอบ Toefl เพื่อทดสอบความรู้ภาษาอังกฤษ หรือสอบชิงทุน อีกทั้งยังเอาความรู้ที่ได้จากเพลงไปใช้ในการเรียนในห้องที่โรงเรียนของตนได้อีกด้วย ดังตัวอย่างเช่น

เอ (หญิง) : ใช้ในการทำข้อสอบมาก

“ใช้ในการสอบเยอะ เช่น final (สอบปลายภาค – ผู้วิจัย) ent’ เจอบ่อย เจอเยอะมาก หรืออย่างที่ต้องไปสอบ Toefl มากก็มีเจอด้วย ” (เอ (หญิง), การสนทนากลุ่มครั้งที่ 2, 8 มีนาคม 2544)

ปู : เวลาร้องเพลงศัพท์ก็เพื่อเรียนคำศัพท์เป็นเหตุผลหลัก

“ใช้สิ ที่ร้องเพลงยังงัยหลักๆก็ต้องเอาศัพท์ไปทำข้อสอบให้ได้ ใ้พวกผ่อนคลาย พวกบันเทิงเนี่ยเป็นผลพลอยได้ ไม่งั้นก็คงไม่เรียกว่าเป็นเพลงคำศัพท์หรอก” (ปู, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 5, 14 มีนาคม 2544)

ออม : ร้องเพื่อให้เขาไปสอบ ถึงแม้เพลงจะไม่เพราะก็ยังคงร้อง

“ก็อย่างที่บอกนะแหละ เราชองไปสอบ จะได้ท่องศัพท์ได้ แปลเรื่องออก เพลงไหนจะเพราะไม่เพราะมันก็อีกเรื่อง หรือถึงเพลงจะไม่ค่อยเพราะ อย่างเพลง “ความสามารถ” ที่ก็ไม่ค่อยชอบ แต่ถ้าถามว่าร้องมั๊ย ก็ร้องนะ เพราะศัพท์มันดี เป็นศัพท์ตระกูลสำคัญ ยังไงก็ได้ใช้แน่” (ออม, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 3, 14 กุมภาพันธ์ 2544)

ปอย : ยกตัวอย่างว่า สอบปลายภาคที่โรงเรียนครั้งที่ผ่านๆมา มีศัพท์ที่ร้องเพลงไปออกเยอะมาก

“สอบ final ครั้งนี้ ออกเยอะมากๆๆๆ พอเจอศัพท์ก็จะมานั่งนึกว่ามันอยู่ในตระกูลไหน จะนึกออกว่าแปลว่าอันนี้ละ ก็ต้องร้องเพลงก่อน อะไรอย่างนี้แหละ แล้วเจอหมดใน Eng. ทั้ง 3

ตัว (วิชาอังกฤษที่สายศิลป์เรียนจะมี 3 รายวิชา คือ อังกฤษหลัก อังกฤษอ่านเขียน และอังกฤษฟังพูด – ผู้วิจัย) ต้องมีศัพท์ในเพลงนี้หมดเลย” (ปอย, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 4, 1 มีนาคม 2544)

ทราย : กล่าวสนับสนุนปอย โดยทรายเป็นเพื่อนกับปอย โดยเรียนอยู่สายศิลป์-ภาษาที่โรงเรียนเดียวกัน

“ยังคิดเลยว่า ถ้าไม่ได้เรียนเพลงพวกนี้ ก็ไม่รู้ศัพท์แน่ๆ” (ทราย, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 4, 1 มีนาคม 2544)

เลิศ : เจอคำศัพท์ที่ร้องเพลงในข้อสอบตรงๆเลย

“ใช้ได้มากๆ บางทีเห็นกันตรงๆ (เห็นคำศัพท์ที่ร้องเพลงในข้อสอบ – ผู้วิจัย) ทำได้เลย อ่านได้เลย” (เลิศ, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 2, 8 มีนาคม 2544)

เอ๋อม : เวลาเจอศัพท์ในห้องสอบต้องร้องเพลงก่อนถึงจะจำศัพท์ได้ ยกเว้นเพลงที่ชอบจริงๆ จะจำศัพท์ในเพลงนั้นได้เลย

“เวลาสอบ อาจจะไม่จำไม่ได้เลย (คำศัพท์ – ผู้วิจัย) ก็ต้องร้องเพลงก่อน จะฮึ่มๆ ฮัมๆมันตลอด ยกเว้นอันที่ชอบจริงๆ ก็จะจำได้แม่น ไม่ต้องร้องเพลงก็ได้ มีอยู่ครั้งหนึ่งเคยนั่งสอบกับเพื่อน แล้วเราก็ร้องเพลงไปเรื่อยๆ ออกมาเพื่อนก็บอกว่า ที่ทำข้อสอบครั้งนี้ได้ เพราะได้ยินเอ๋อมร้องเพลงศัพท์” (เอ๋อม, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 5, 14 มีนาคม 2544)

แนน : คืนก่อนวันสอบ จะเปิดเพลงไว้

“ก้อจะร้องเพลงไปเรื่อยๆ (เพลงสอนภาษาอังกฤษ – ผู้วิจัย) มันจะมีศัพท์ไพล่มาเอง เจอเอง หรืออย่างจะสอบพุงนี้ คืนนี้ก็เอาแล้ว ก่อนนอนจะเปิด sound about เพลงใส่หูไว้ แล้วก็หลับไปทั้งยังงี้เลย” (แนน, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 5, 14 มีนาคม 2544)

เฟิร์น : สอบ AFS มีเจอศัพท์เยอะ

“สอบ AFS เจอเยอะ ถ้าเกิดเฟิร์นไม่ได้เรียน แล้วเอาเฉพาะที่ออกสอนในรร.มันก็ไม่พอหรอก มันก็สอบไม่ได้” (เฟิร์น, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 4, 1 มีนาคม 2544)

เปิ้ล : ใช้ในการทำข้อสอบเนื้อเรื่องได้

“ใช้ได้จริง เยอะมากในข้อสอบ passage เพราะจะมีออกพวก synonym เยอะ” (เปิ้ล, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 3, 14 กุมภาพันธ์ 2544)

เอ (ชาย) : ใช้ในการเรียนได้ คือ ตอบคำศัพท์อาจารย์ได้

“บางทีจอที่สอนถามศัพท์ เราก็ตอบได้ ได้คะแนนจิตพิสัยเพิ่มอีกต่างหาก” (เอ (ชาย), การสนทนากลุ่มครั้งที่ 3, 14 กุมภาพันธ์ 2544)

อุ๊ : คำศัพท์บางตัวที่มีในเพลงในโรงเรียนยังไม่สอน แต่ก็มีออกข้อสอบ

“รร.บางครั้ยังไม่สอนเลย แต่เวลาออกข้อสอบ จะมีศัพท์แปลกๆ แบบไม่เคยเรียนมาก่อน ก็เอมาจากเพลงนี่แหละ เอาไปทำข้อสอบได้” (อุ๊, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 2, 8 มีนาคม 2544)

* ใช้เพื่อความบันเทิง

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มบางคนร้องเพลงเพื่อความบันเทิงหรือในเวลาว่างๆ หรือเนื่องจากตัวเองเป็นคนชอบร้องเพลงอยู่แล้ว ดังตัวอย่างเช่น

โน้ต : ร้องเพลงเป็นงานอดิเรก

“สนุกดี เป็นงานอดิเรกของหนู หนูชอบร้องเพลง” (โน้ต, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 1, 3 กุมภาพันธ์ 2544)

เอ๋อม : เวลานั่งรถประจำทาง ก็ร้องเพลงไปด้วย

“เวลานั่งรถเมล์ ว่างๆเราก็จะฮัมเพลงไป ไม่มีอะไรทำ เป็นการทวนศัพท์ไปในตัวด้วย เพราะถ้าเกิดจะทำอย่างอื่น หรืออ่านหนังสือบนรถก็ไม่ได้หรอก รถมันวิ่ง มันจะปวดหัว” (เอ๋อม, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 5, 14 มีนาคม 2544)

ขวัญ : ชอบร้องเพลงอยู่แล้ว จึงร้องเพลงสอนภาษาอังกฤษและยังได้ทวนศัพท์ไปด้วย

“เป็นคนชอบร้องเพลง ว่างๆก็ฝึกร้องเป็นประจำ ก็เอาเพลงศัพท์มาร้อง จะได้เหมือนทวนศัพท์ไปด้วยเลย” (ขวัญ, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 1, 3 กุมภาพันธ์ 2544)

* ใช้เพื่อคลายเครียด

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มจะร้องเพลงสอนภาษาอังกฤษเพื่อการผ่อนคลาย แก้เครียด เช่น ในขณะที่กำลังสอบวิชาอื่นๆ ก็จะร้องเพลงคลอตามไปด้วย ดังตัวอย่างเช่น

แจน : ร้องเพลงในการทำข้อสอบเพื่อคลายเครียด

“อย่างเวลาสอบวิชาอื่นๆในรร. ก็ร้องเพลงคลอในใจไปตลอด มันจะเพลินดี คลายเครียดไปในตัว ไม่กลัวทำไมทันหรือก ยังงัยก็ขอร้องหน่อยนึง ” (แจน, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 4, 1 มีนาคม 2544)

นุ้ม : ร้องเพลงขณะทำข้อสอบเข้ามหาวิทยาลัยวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ

“ใช้ตอน ent’ ด้วย อย่างตอนสอบวิทยกัย ก็นั่งร้องแก้เครียด” (นุ้ม, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 5, 14 มีนาคม 2544)

บี : ร้องแก้เครียดในขณะที่กำลังสอบ

“ในห้องสอบ เวลาทำข้อสอบเครียดๆ ก็ร้องเพลงคลายเครียด ก็มีร้องเพลงพิมพ์ไป” (บี, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 5, 14 มีนาคม 2544)

* ใช้ในชีวิตประจำวันทั่วไป

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มบางคนบอกว่า สามารถนำเพลงไปใช้ในชีวิตประจำวันทั่วไปเกี่ยวกับทักษะด้านการฟังและเขียนได้ ดังตัวอย่างเช่น

เต๋า : ใช้เขียนมาก

“ส่วนในชีวิตประจำวัน ใช้เขียนมากเพราะต้องเขียนออกมาให้ดี ให้ดูหรูๆ ก็ต้องใช้คำให้ศัพท์หลากหลาย อย่าไปใช้ตัวซ้ำๆ ตัวเดิมๆ” (เต๋า, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 2, 8 มีนาคม 2544)

เต้ : ใช้เล่นคอมพิวเตอร์โปรแกรม Chat

“เวลาเล่น chat เราก็จะเอาศัพท์ในเพลงนี้แหละเขียนไป แล้วก็โกหกเขาด้วยว่าเป็นเด็กอายุ 12 – 13 เขาก็ถามว่าทำไมเรารู้ศัพท์เยอะจัง ใช้ศัพท์ที่ดูหรู เขาชมว่า ภาษาอังกฤษเราดี” (เต้, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 3, 14 กุมภาพันธ์ 2544)

เบิ้ล : ดูข่าวหรือภาพยนตร์แล้วเข้าใจ

“เวลาดูหนัง ฟังข่าว พอเจอคำศัพท์ที่มีอยู่ในเพลง ก็พอเดาออกว่า เขาพูดอะไรกัน หรือ ฟังออก.ฝรั่งพูด ก็ฟังออกว่าพูดอะไร ” (เบิ้ล, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 3, 14 กุมภาพันธ์ 2544)

* ใช้สร้างคามมั่นใจ

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มบางคนฟังเพลงสอนภาษาอังกฤษแล้วทำให้เกิดความรู้สึกมั่นใจในภาษาอังกฤษของตัวเองมากยิ่งขึ้น ดังตัวอย่างเช่น

ปู : เกิดความมั่นใจในตัวเองและรู้สึกอยากจะสอนภาษาอังกฤษคนอื่น

“พอมาเรียนแล้ว มันรู้มากขึ้น ก็จะมีใจมากขึ้น รู้สึกตัวเองว่าอยากสอนคนอื่น ๆ เวลาเพื่อนๆ มาถาม ก็อยากจะอธิบาย อยากบอก เพราะรู้ว่าตัวเองเข้าใจ ทำได้ ก็จะรู้สึกดี” (ปู, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 5, 14 มีนาคม 2544)

เอ (ชาย) : รู้สึกภูมิใจว่าตัวเองเก่งกว่าเพื่อน

“บางทีจอที่สอนถามศัพท์ เราก็ตอบได้ ได้คะแนนจิตพิสัยเพิ่มอีกต่างหาก เพื่อนๆ มันก็จะโห อะไรวะเนี่ย’ มันก็ทำให้เรารู้สึกภูมิใจว่าเก่งกว่าเพื่อน เรารู้มากกว่าคนอื่น (เอ (ชาย), การสนทนากลุ่มครั้งที่ 3, 14 กุมภาพันธ์ 2544)

* ใช้สร้างความสัมพันธ์กับเพื่อน

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มอาจใช้เพลงสอนภาษาอังกฤษเป็นหัวข้อในการพูดคุยหรือสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อนๆ ในกลุ่ม ดังตัวอย่างเช่น

ทราย : เอาเพลงมาร้องกันในหมู่เพื่อน

“เวลาอยู่ด้วยกัน เราก็มานั่งร้องเพลงทวน บางทีทรายร้องตรงท่อนหนึ่ง แล้วก็ให้บอยร้องอีกท่อนหนึ่ง (ทรายกับบอยเป็นเพื่อนกันอยู่ในโรงเรียนเดียวกัน – ผู้วิจัย) ทุกคนๆ ช่วยๆ กันร้อง โดยเฉพาะตอนใกล้ๆ สอบ กลุ่มอื่นที่เขาไม่ได้เรียน (เพลงสอนภาษาอังกฤษ – ผู้วิจัย) เขาก็จะงงว่า ไอ้กลุ่มนี้มันร้องอะไรกัน ไม่รู้เรื่อง...พอมีเพลงใหม่มา เพลงแปลกๆ โดยเฉพาะของพีโก้ ก็จะมีเอามาตั้ง mouth กันว่า พีโก้ร้องตลก อยากเห็นตัวจริง” (ทราย, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 4, 1 มีนาคม 2544)

แนน : สอนเพื่อนคนอื่นๆ ที่ไม่ได้เรียนเพลง ให้ร้องเพลงตาม

“จะเอาเพลงที่เราเรียนๆ มาไปสอนเพื่อนๆ ที่มันไม่ได้เรียนกับเรา พวกเพื่อนๆ ก็จะร้องได้” (แนน, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 5, 14 มีนาคม 2544)

อย่างไรก็ตาม ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มก็มีการวิพากษ์วิจารณ์หรือมีข้อเสนอแนะบางประการเกี่ยวกับการนำเพลงสอนภาษาอังกฤษไปใช้ประโยชน์ด้วยเช่นกัน ดังรายละเอียดคือ

* ไม่ค่อยได้ใช้ในชีวิตจริง

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มบางคนบอกว่าเนื้อหาที่อยู่ในเพลงมักจะใช้ได้กับการเรียนหรือการสอบเป็นส่วนใหญ่ แต่จะไม่ค่อยได้ใช้ในชีวิตจริง ดังตัวอย่างเช่น

หมู : คำศัพท์ที่อยู่ในเพลงเอาไปใช้จริงได้บางคำ

“จะเจอในข้อสอบเยอะ แต่เอาไปใช้ในชีวิตประจำวันได้เป็นบางคำ อย่างบางที่เรียนศัพท์มามาก เช่น “แมมมด” ตั้ง 15 คำ แต่อาจจะเอาไปใช้จริงแค่ 10 คำ” (หมู, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 1, 3 กุมภาพันธ์ 2544)

แก้ว : ศัพท์บางตัวหรุ ยากหรือเป็นทางการเกินไป

“ใช้ได้โดยเฉพาะในข้อสอบ อ่าน passage, cloze test แล้วเข้าใจว่ามันหมายถึงอะไร แต่ถ้าเป็นในชีวิตประจำวัน เขาก็มักใช้คำง่ายๆ กัน พูดกันธรรมดา พวกศัพท์หรุ เป็นทางการๆ มากๆ ก็ไม่มีใครใช้กันหรอก” (แก้ว, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 2, 8 กุมภาพันธ์ 2544)

แอน : ไม่ค่อยคำศัพท์ที่เรียนทั้งหมดจากเพลงเอาไปใช้พูดกัน

“ถ้าเป็นการเขียนก็อาจจะต้องใช้คำแปลกๆ แต่ถ้าเป็นแค่พูดกันในชีวิตประจำวัน ก็คงไม่ต้องใช้ก็ได้” (แอน, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 3, 14 กุมภาพันธ์ 2544)

ปู : คงไม่ใช่คำศัพท์ยากๆ ในการพูด

“เวลาพูดคงไม่มาหาคำศัพท์ “big” เวอร์มาเต็มๆ (อ้างอิงถึงคำศัพท์ในตระกูล ‘ใหญ่โตมโหฬาร’ ในเพลง “แมมมด” – ผู้วิจัย) เพราะคนก็จะไม่เข้าใจ” (ปู, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 5, 14 มีนาคม 2544)

* ไม่รู้วิธีใช้

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มกล่าวว่า ตนเองไม่รู้จักวิธีนำไปใช้เขียนหรือพูดจริงๆ เพราะเพลงส่วนมากไม่ได้นำไวยากรณ์หรือคำศัพท์มาแต่งเป็นรูปประโยคภาษาอังกฤษให้เห็นเป็นตัวอย่างดังตัวอย่างเช่น

ปู : แนะนำว่า ควรแต่งเพลงเป็นประโยคภาษาอังกฤษ จะช่วยให้รู้วิธีใช้ของไวยากรณ์และคำศัพท์ไปได้ในตัว

“เวลาร้องเพลงโดยมากมันก็จะจำเนื้อร้องได้อยู่แล้ว มันจะได้ไม่เสียเที่ยววงัย เพราะอย่างตอนนี้มันจะได้แต่ศัพท์ แต่เราก็อยากรู้เลยว่าศัพท์ตัวนี้มันต้องวางตรงไหนนะ ใช้หน้าอันไหนนะ ถ้าจะแต่งเป็นประโยค ไม่ต้องมีคำอธิบายอะไรมากก็ได้ เพราะเด็กมันก็ดูวิธีใช้จากประโยคที่ร้องอยู่แล้ว หรืออันนี้ตัวเองเอามาจากที่ร้องเพลงฝรั่งแล้วก็ได้พวก grammar มาด้วย เช่น I will always love you อันนี้ก็รู้เลยว่า ถ้าเป็น adv. ต้องวางหลัง verb ช่วย หน้า verb แท้ ก็ดูจากคำว่า always นี้ได้ หรือที่ชอบร้องก็เพลง As long as you love me อันนี้ก็รู้ว่า คำเชื่อม as long as นะ จะตามด้วย clause (อนุประโยค – ผู้วิจัย)” (ปู, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 5, 14 มีนาคม 2544)

หมู : ไม่รู้วิธีใช้จริงๆ ของคำศัพท์ เช่นเอาไปเขียนไม่ได้

“เราจะไม่รู้วิธีใช้จริงๆ เอาไปใช้ในชีวิตประจำวัน คือ เอาไปเขียนไม่ได้ แต่จะใช้อ่าน passage ได้ เพราะมันก็แค่แปล” (หมู, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 1, 3 กุมภาพันธ์ 2544)

จ๊อบ : การทำข้อสอบแบบเติมคำหรือ Cloze Test จะเน้นความเข้าใจและหลักการใช้ในรูปประโยคจริงด้วย

“แบบว่าพวก Cloze Test มันชอบจะถามถึงการใช้อย่างจริงของคำแต่ละตัวอยู่แล้ว ยิ่งข้อสอบเอ็นทปีที่แล้ว (การสอบเอ็นทรานส์ครั้งที่ 1 เดือนตุลาคม 2543 – ผู้วิจัย) เริ่มมีถาม grammar ซะเยอะเชียย เราก็ต้องรู้ว่าในแต่ละคำมันใช้อย่างไร ใช้ต่างกันรีเปล่า ถึงจะเอาไปเติมได้ใช่ไหมล่ะ ไม่ใช่แปลได้อย่างเดียวเหมือนกันหมด” (จ๊อบ, การสนทนากลุ่มครั้งที่ 3, 14 กุมภาพันธ์ 2543)

ผลการวิจัยที่ได้นำเสนอมาข้างต้นทั้งหมดนั้นก็เพื่ออธิบายและชี้ให้เห็นถึงผลของสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษรูปแบบใหม่ซึ่งให้ทั้งสาระและความบันเทิงตามแนวทางเอดูเทนเมนต์ที่มีต่อทัศนคติ การแสวงหาความรู้ ตลอดจนความพึงพอใจและการนำไปใช้ประโยชน์ของผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม โดยผู้วิจัยจะนำเสนอผลสรุปการวิจัยและการอภิปรายผล ตลอดจนข้อเสนอแนะต่างๆ ในการวิจัยครั้งนี้ในบทต่อไป

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง “ผลของเพลงสอนภาษาอังกฤษที่มีต่อทัศนคติ การแสวงหาความรู้ ความพึงพอใจและการใช้ประโยชน์ของผู้ฟัง” นี้ มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ

1. เพื่อศึกษาผลของสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษที่มีต่อทัศนคติของผู้ฟังเกี่ยวกับภาษาอังกฤษ
2. เพื่อศึกษาผลของสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษที่มีต่อการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษของผู้ฟัง
3. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของผู้ฟังและการนำสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษไปใช้ประโยชน์

การวิจัยครั้งนี้ใช้หลักการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) และดำเนินการเก็บข้อมูลโดยจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group Interview) จำนวน 5 กลุ่มๆละประมาณ 8-12 คน มีผู้เข้าร่วมทั้งสิ้น 44 คน โดยเป็นนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่ได้รับฟังสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษ “Memolody” และ “Buffalo Bridge” ในการเรียนหลักสูตรภาษาอังกฤษ “Entrance” ที่สถาบัน Enconcept ในภาคการศึกษาที่ 2 ปีการศึกษา 2543 โดยแบ่งเป็นชาย 9 คน และเป็นหญิง 35 คน มีอายุอยู่ในช่วงประมาณ 15 – 18 ปี ผลการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในภาคการศึกษาที่ผ่านมาของผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มแบ่งเป็นเกรด 2 จำนวน 4 คน, เกรด 3 จำนวน 24 คน และเกรด 4 จำนวน 16 คน

การเก็บรวบรวมข้อมูลในระยะเวลา 2 เดือนคือ ตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ – มีนาคม พ.ศ. 2543 ผู้วิจัยเลือกกลุ่มเป้าหมายโดยวิธีเลือกแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) โดยพิจารณาจากความสมัครใจและความสะดวกในการเข้าร่วมสนทนากลุ่มตามวันเวลาที่กำหนด ในการจัดสนทนากลุ่ม ผู้วิจัยทำหน้าที่เป็นพิธีกรดำเนินการจัดสนทนากลุ่มด้วยตนเอง โดยใช้แนวคำถามแบบปลายเปิด (Open-Ended Questions) เพื่อเปิดโอกาสให้กลุ่มเป้าหมายแสดงความรู้สึกและความคิดเห็นอย่างเต็มที่ ผลการวิจัยสามารถสรุปได้เป็นลำดับตามวัตถุประสงค์ในการวิจัย ซึ่งจะขอนำเสนอเป็น 3 ส่วนดังนี้

1. ผลของสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษที่มีต่อทัศนคติเกี่ยวกับภาษาอังกฤษของผู้ฟัง ใน 2 ประเด็น คือ
  - 1.1. ลักษณะของภาษาอังกฤษ ได้แก่ ไวยากรณ์ และคำศัพท์ภาษาอังกฤษ
  - 1.2. วิธีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ
2. ผลของสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษที่มีต่อการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษของผู้ฟัง
3. ผลของสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษที่มีต่อความพึงพอใจของผู้ฟังและการนำสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษไปใช้ประโยชน์

ส่วนที่ 1 ผลของสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษที่มีต่อทัศนคติเกี่ยวกับภาษาอังกฤษของผู้ฟัง

ผลของสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษที่มีต่อทัศนคติของผู้ฟังสามารถแบ่งได้เป็น 2 ประเด็น คือ ลักษณะของภาษาอังกฤษและวิธีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน โดยมีรายละเอียดคือ

1. ลักษณะของภาษาอังกฤษ

สื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษนั้นมีทั้งสอนด้านไวยากรณ์และคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ซึ่งมีผลต่อทัศนคติของผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม หลังจากที่ได้รับฟังเพลงเหล่านี้ ดังต่อไปนี้

1.1 ผลที่มีต่อทัศนคติด้านไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ

เพลงสอนไวยากรณ์ภาษาอังกฤษมีผลต่อทัศนคติของผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มในด้านไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ ดังต่อไปนี้คือ

1. แปลกใหม่

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มรู้สึกว่าการที่มีเพลงซึ่งเน้นสอนไวยากรณ์ภาษาอังกฤษนั้นดูเป็นเรื่องแปลก ไม่ค่อยพบเห็นโดยทั่วไป

2. ดีกว่าไม่มี

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มบางคนกล่าวว่า การแต่งเพลงเพื่อช่วยสอนไวยากรณ์ภาษาอังกฤษนั้นเป็นความพยายามหาวิธีการสอนใหม่ๆ เพื่อสร้างความน่าสนใจ แม้ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มจะไม่ได้รู้สึกชอบเป็นพิเศษ แต่ก็คิดว่า การมีเพลงไวยากรณ์ยังดีกว่าไม่มีเลย

3. สรุปประเด็นได้ชัดเจน

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มกล่าวว่า บางครั้งจะรู้สึกสับสนกับเนื้อหาไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ เพราะมีหลักการมากมาย แต่เพลงสอนไวยากรณ์ภาษาอังกฤษจะสรุปเฉพาะหลักการสำคัญและพบบ่อย ทำให้เนื้อหาไม่เยิ่นเย้อเกินไป

4. สนุก ไม่ต้องท่องก็ได้

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มรู้สึกสนุกสนานกับการร้องเพลงไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ และจำหลักการต่างๆ ได้แม่นยำมากกว่าการนั่งท่องโดยทั่วไป

แต่อย่างไรก็ตาม ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มเพลงสอนไวยากรณ์ภาษาอังกฤษก็ได้แสดงทัศนคติในเชิงลบเกี่ยวกับเพลงด้วยเช่นกัน คือ

ไม่ชอบที่เนื้อหาไม่ครอบคลุม

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มรู้สึกสนุกสนานกับการร้องเพลงไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ และจำหลักการต่างๆ ได้แม่นยำมากกว่าการนั่งท่องโดยทั่วไป

1.2 ผลที่มีต่อทัศนคติด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษ

เพลงสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษมีผลทำให้ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มมีทัศนคติที่ดีขึ้นต่อคำศัพท์ภาษาอังกฤษ โดยมีรายละเอียดต่างๆ ที่น่าสนใจดังต่อไปนี้

1. การท่องศัพท์เป็นเรื่องง่ายขึ้นมากอย่างไม่น่าเชื่อ

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มแสดงความคิดเห็นว่า โดยปกติ เด็กจะมองว่าการท่องศัพท์เป็นเรื่องยาก ซ้ำซ้อน เพราะคำศัพท์มีจำนวนมาก ไม่รู้จะเริ่มท่องศัพท์อย่างไร หรือถ้าเด็กท่องศัพท์โดยแยกท่องเป็นทีละคำ ก็จะไม่สามารถเชื่อมโยงกับคำศัพท์ตัวอื่นๆ ที่มีความหมายเหมือนกันได้ แต่สื่อเพลงสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษแต่ละเพลงพยายามจะรวบรวมคำศัพท์ให้อยู่ในตระกูลเดียวกัน หรือเป็นตระกูลที่มีความหมายตรงกันข้าม จึงทำให้ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มไม่สับสนและท่องศัพท์อย่างเป็นระบบมากขึ้น

2. สนุกแบบไม่ไร้ประโยชน์

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มกล่าวว่า ตามปกติ เด็กอาจจะไม่ชอบการท่องศัพท์ เพราะรู้สึกเป็นเรื่องวิชาการเกินไป รู้สึกเครียด แต่พอมาร้องเพลงศัพท์ภาษาอังกฤษก็รู้สึกเหมือนเป็นสิ่งที่

บันเทิง เด็กจะรู้สึกสนุกกับการท่องศัพท์ ไม่น่าเบื่อ และเป็นการผ่อนคลาย แต่ก็ได้ประโยชน์ไปด้วยในตัว คือ ช่วยทำให้ท่องและจำศัพท์ได้

3. จำได้ติดหู ไม่มีลืม

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มกล่าวว่า การเรียนคำศัพท์ภาษาอังกฤษเป็นสิ่งที่ต้องอาศัยความจำ แต่ถ้าจะท่องศัพท์กันเป็นคำๆ หรือยังมีคำศัพท์เป็นจำนวนมากๆ ก็ทำให้จำได้ยาก เพราะไม่มีสิ่งที่จะมาเชื่อมโยงให้คำศัพท์แต่ละตัวสัมพันธ์กันได้ เด็กก็มีแนวโน้มลืมน่าจะมากขึ้น ในขณะที่สื่อเพลงสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ทำให้ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มร้องหรือท่องศัพท์ได้ง่าย และช่วยให้จำได้ดี จำได้นานกว่าการท่องศัพท์แบบธรรมดา เพราะมีทำนองหรือจังหวะเป็นตัวเชื่อมโยงคำศัพท์แต่ละตัวเข้าด้วยกัน

4. มั่นใจและมีกำลังใจมากขึ้น

หลังจากฟังเพลงสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษแล้ว ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มหลายคนบอกว่า ตัวเองเริ่มมีความมั่นใจหรือกำลังใจในการท่องศัพท์มากขึ้น เพราะเพลงทำให้จำศัพท์ได้เป็นจำนวนมาก ไม่มีลืม เวลาไปเจอในข้อสอบจึงสามารถทำได้และได้คะแนนดีขึ้น ทำให้เริ่มเกิดความรู้สึกกระตือรือร้นอยากเรียนภาษาอังกฤษมากยิ่งขึ้น

2. วิธีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ

หลังจากที่ได้ฟังเพลงสอนภาษาอังกฤษแล้ว ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มมีทัศนคติที่ดีต่อวิธีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่ใช้เพลงเหล่านี้เป็นสื่อการสอน ซึ่งมีรายละเอียดที่น่าสนใจดังต่อไปนี้

1. เน้นผู้รับสารเป็นศูนย์กลาง

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มให้การตอบรับการเรียนรู้ด้วยสื่อเพลงภาษาอังกฤษเป็นอย่างดี เพราะเป็นทั้งการท่องศัพท์และร้องเพลงไปด้วยในตัว ทำให้ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มเองเกิดความสนใจและมีความกระตือรือร้นอยากที่จะเรียน ซึ่งไม่ใช่การถูกบังคับหรือยัดเยียด แต่สื่อเพลงเป็นสิ่งที่ตัวเองต้องการจะเรียนรู้และสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในชีวิตได้จริง

2. เป็นสื่อที่ทันสมัย โดนใจ

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มกล่าวว่า การใช้เพลงเป็นสื่อในการสอนภาษาอังกฤษเป็นสิ่งที่ทันสมัยในความรู้สึกของเด็ก ทำให้รู้สึกตื่นเต้น เพราะเป็นสิ่งที่ไม่ค่อยพบบ่อยในโรงเรียนทั่วไป

นอกจากนี้ เพลงยังเป็นสื่อที่สามารถกระตุ้นความสนใจ น่าตื่นตาตื่นใจและเข้าถึงผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มที่อยู่ในช่วงเด็กวัยรุ่นได้

3. สนุกอย่างมีสาระ

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มซึ่งอยู่ในช่วงวัยรุ่นรู้สึกว่าการท่องศัพท์หรือไวยากรณ์ตามแบบเดิมๆ เป็นเรื่องน่าเบื่อ เครียด เป็นวิชาการเกินไป แต่ถ้าท่องโดยร้องเป็นเพลงจะสนุกกว่า เป็นสิ่งให้ความบันเทิง แถมยังได้ความรู้เหมือนกันด้วย ไม่ใช่แค่ร้องแล้วสนุกสนานเพียงอย่างเดียว

4. เป็นการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มเห็นด้วยว่า การใช้เพลงเป็นสื่อช่วยสอนภาษาอังกฤษนั้นใช้ได้ผลดี เป็นเทคนิคที่ทำให้การเรียนรู้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพราะทำให้จำศัพท์หรือหลักการไวยากรณ์ได้แม่นยำมากกว่าการเรียนรู้ที่เน้นแบบท่องจำตามปกติ จำได้มากขึ้น และจำได้นานขึ้นไม่ลืม ซึ่งเป็นสิ่งที่ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มต้องการในการเรียนภาษาอังกฤษ

ส่วนที่ 2 ผลของสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษที่มีต่อการแสวงหาความรู้ของผู้ฟัง

ส่วนนี้เป็นการเสนอผลของสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษที่มีต่อการแสวงหาความรู้ของผู้ฟัง หลังจากรับฟังเพลงแล้ว โดยแบ่งเนื้อหาตามข้อมูลที่ได้จากการจัดสนทนากลุ่มเป็น 2 ประการ คือ

1. กลุ่มผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มที่ไม่ได้ทำการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม
2. กลุ่มผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มที่ทำการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม

2.1 กลุ่มผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มที่ไม่ได้ทำการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม

ภายหลังจากได้ฟังเพลงสอนภาษาอังกฤษแล้ว ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มส่วนใหญ่ไม่ได้ทำการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับภาษาอังกฤษเพิ่มเติม โดยมีรายละเอียดคือ

คิดว่าความรู้ที่ได้ก็เพียงพอแล้ว

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มกล่าวว่า ในปัจจุบัน เด็กนิยมเรียนพิเศษเพิ่มเติมตามสถาบันกวดวิชาต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นวิชาภาษาอังกฤษ คณิตศาสตร์ เคมี ฯลฯ เพื่อให้ได้รับความรู้หรือเทคนิคต่างๆ เพิ่มเติมที่นอกเหนือจากในโรงเรียน และเป็นการประหยัดเวลาและพลังงาน ไม่ต้องมาเรียนรู้ด้วยตนเอง เมื่อเป็นเช่นนี้ เด็กจึงคิดว่าความรู้ที่สถาบันกวดวิชาสอนก็น่าจะเพียงพอแล้ว คือ

คือ เมื่อฟังเพลงและฟังจากที่ผู้สอนอธิบายเกี่ยวกับเพลง ก็น่าจะนำไปใช้ในการเรียนการสอน หรือสามารถแปลคำศัพท์ได้แล้ว ไม่จำเป็นต้องไปแสวงหาเพิ่ม

อย่างไรก็ตาม มีข้อสังเกตว่า แม้ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มไม่ได้ลงมือแสวงหาความรู้เพิ่มเติมแบบเป็นจริงเป็นจัง แต่ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มบางคนจะมีการเปิดรับข้อมูลต่างๆ เพิ่มเติม ถ้าไม่ต้องการใช้ความพยายามในการแสวงหา ดังนี้

1. เป็นความรู้ที่ป้อนถึงปาก

หลังจากฟังเพลงสอนภาษาอังกฤษ ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มอาจจะไม่ได้ไปแสวงหาความรู้เพิ่มเติม แต่ถ้าเกิดมีความรู้ต่างๆ มาวางไว้อยู่ตรงหน้าโดยไม่ต้องไปค้นคว้าด้วยตนเอง หรือเป็นสิ่งที่ได้มาโดยไม่ได้ตั้งใจ เป็นเรื่องบังเอิญที่ไปรับรู้เข้า ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มก็พร้อมที่จะรับความรู้เหล่านั้น

2. เชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างเพลงแต่ละเพลง

แม้ว่าหลังจากฟังเพลงสอนภาษาอังกฤษแล้ว ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มจะไม่ได้ทำการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม แต่บางคนอาจพยายามเชื่อมโยงความสัมพันธ์ของคำศัพท์หรือไวยากรณ์ที่มีอยู่ในเพลงสอนภาษาอังกฤษเพลงหนึ่งกับอีกเพลงหนึ่ง เพื่อให้เกิดความเข้าใจยิ่งขึ้น

2.2 กลุ่มผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มที่ทำการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มบางคนทำการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับภาษาอังกฤษเพิ่มเติมภายหลังจากได้ฟังเพลงสอนภาษาอังกฤษแล้ว เนื่องมาจากสาเหตุดังต่อไปนี้

1. จำเป็นต้องใช้จริง

หากมีความจำเป็นต้องนำความรู้จากเพลงที่ได้รับฟังไปใช้จริงๆ ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มเพลงสอนภาษาอังกฤษก็จะแสวงหาความรู้เกี่ยวกับภาษาอังกฤษเพิ่มเติม

2. ไม่ชอบให้ค้างคาใจ

หลังจากรับฟังเพลงสอนภาษาอังกฤษแล้ว บางครั้งผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มอาจมีข้อสงสัยหรือข้อสังเกตบางอย่าง จึงเกิดแรงกระตุ้นให้แสวงหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อจะได้ขจัดข้อสงสัยนั้นทิ้งไป เพราะไม่ต้องการให้มีข้อสงสัยติดค้างในใจ

3. อยากรู้มากกว่าคนอื่น

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มเพลงสอนภาษาอังกฤษบางคนทำการแสวงหาความรู้เกี่ยวกับภาษาอังกฤษเพิ่มเติมเพราะต้องการรู้รายละเอียดมากกว่าคนอื่น ไม่ใช่รู้เท่ากันอย่างที่ผู้สอนอธิบายให้เท่านั้น

4. เพื่อให้การเรียนรู้ดีขึ้น

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มเพลงสอนภาษาอังกฤษบางคนต้องการข้อมูลที่ครบถ้วน เพื่อให้ตนเองสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด เช่น ต้องการได้ศัพท์ทั้งตระกูล ไม่ใช่แค่คำสำคัญเท่านั้น หรือคิดว่าถ้าเห็นเป็นรูปประโยคจริงๆ จะทำให้จำศัพท์นั้นได้ดีกว่า จึงทำการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม

ส่วนที่ 3 ผลของสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษที่มีต่อความพึงพอใจของผู้ฟังและการนำสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษไปใช้ประโยชน์

ส่วนนี้จะนำเสนอถึงผลของสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษที่มีต่อความพึงพอใจของผู้ฟัง ตลอดจนการที่ผู้ฟังนำสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษไปใช้ประโยชน์ โดยมีรายละเอียดคือ

3.1 ความพึงพอใจในสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษ

ความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มที่มีต่อสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษ นั้นสามารถแบ่งออกเป็น 2 ประเด็นคือ ความพึงพอใจในด้านการผลิตเพลง และความพึงพอใจในด้านเนื้อหา ไวยากรณ์หรือคำศัพท์ในเพลง ดังต่อไปนี้

3.1.1 ความพึงพอใจในด้านการผลิตเพลง

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มมีความพึงพอใจในระดับดีต่องานด้านการผลิตเพลง (Production) อันได้แก่ เนื้อร้องและทำนองของเพลง การใช้เนื้อร้องภาษาไทยปนภาษาอังกฤษ นักร้องและนักดนตรี การเรียบเรียงหรือการอัดเสียง ดังนี้

1. เนื้อร้องและทำนองหลากหลาย

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มชอบเนื้อหาและทำนองของเพลงซึ่งมีการแต่งที่หลากหลายรูปแบบ ไม่ซ้ำซากจำเจอยู่แค่แนวเดียว เช่น เนื้อหาที่มีทั้งเกี่ยวกับความรักแบบต่างๆ การออกหัก การให้กำลังใจ เพื่อน หรือทำนองก็มีทั้งแนวป๊อบ ละติน ลูกทุ่ง สุนทราภรณ์ และร็อค

2. เพลงมีคุณภาพน่าพอใจ

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มมีความพอใจในคุณภาพของเพลงสอนภาษาอังกฤษว่าเหมาะสมกับการนำมาใช้เป็นสื่อการสอนในห้องเรียน คือ ไม่มากหรือน้อยเกินไป แม้จะไม่อาจจะเปรียบเทียบกับเพลงที่กำหนดทั่วไปตามท้องตลาดโดยบริษัทเพลงมืออาชีพ

3. มีความคิดสร้างสรรค์

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มชอบที่คณะผู้จัดทำเพลงสอนภาษาอังกฤษแต่งเนื้อร้องและทำนองขึ้นมาใหม่เอง ไม่ได้ไปลอกเลียนจากคนอื่นหรือเพลงเดิมที่มีอยู่

4. ใช้เนื้อร้องไทยปนอังกฤษดีแล้ว

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มเห็นด้วยกับการที่เนื้อเพลงสอนภาษาอังกฤษใช้ภาษาไทยปนกับภาษาอังกฤษ เนื่องจากทำให้รู้คำแปลและทำให้อ่านคล่องขึ้นง่ายขึ้น

อย่างไรก็ตาม ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มยังได้มีกรวิพากษ์วิจารณ์หรือมีข้อสังเกตบางประการเกี่ยวกับด้านการผลิตเพลงสอนภาษาอังกฤษด้วยเช่นกัน ดังมีรายละเอียดคือ

1. ทำนองไม่ได้

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มบางคนบอกว่า เพลงสอนภาษาอังกฤษบางเพลงมีทำนองแปลกเกินไป ทำให้จำทำนองเพลงไม่ได้ หรือควรเปิดให้ฟังบ่อยๆ มากกว่านี้จะได้จำทำนองได้นอกจากนี้ แม้ว่าจะมีผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มบางคนชอบที่ผู้ทำเพลงแต่งเพลงขึ้นมาใหม่ โดยไม่ลอกเลียนจากของเดิมที่มีอยู่ แต่ก็มีบางคนเสนอให้ลองเอาเพลงที่มีอยู่แล้วมาดัดแปลงเพราะอาจทำให้จำทำนองได้ง่ายขึ้น

2. ควรปรับปรุงเสียงร้องบ้าง

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มบางคนบอกว่า บางครั้ง เสียงร้องของนักร้องไม่ชัดเจน หรือออกเสียงไม่ถูกต้อง จึงควรร้องให้เสียงดังกว่าดนตรี และพยายามออกเสียงให้ถูกต้องตามหลักภาษาอังกฤษ

3. เนื้อเพลงมากเกินไป

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มเพลงสอนภาษาอังกฤษบางคนติงว่า เนื้อเพลงยาวเกินไปหรือมีเนื้อภาษาไทยมากเกินไป แต่มีคำศัพท์ภาษาอังกฤษแค่นี้เดียว หรือเนื้อเพลงแบ่งเป็นหลายท่อน เช่น ท่อนที่ 1 และท่อนที่ 2 จึงทำให้จำกันลำบาก

4. คำศัพท์กับทำนองไม่ลงตัวกัน

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มบางคนฟังเพลงสอนภาษาอังกฤษแล้ว รู้สึกว่ามีบางเพลงที่ทำนองกับคำศัพท์ยังร้องได้ไม่สัมพันธ์กัน หรือคำศัพท์ไม่ลงตัว ทำให้ร้องแล้วฟังดูแปลกๆ หรือทำให้จำยาก

3.1.2 ความพึงพอใจในด้านเนื้อหาของไวยากรณ์หรือคำศัพท์

ความพึงพอใจด้านเนื้อหาของเพลงสามารถแบ่งอธิบายออกเป็น 2 ประเภทตามลักษณะของเพลง คือ เพลงที่เน้นสอนไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ และเพลงที่เน้นสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ ซึ่งมีรายละเอียดตามลำดับดังนี้

เนื้อหาไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มมีความพึงพอใจในระดับหนึ่งต่อเนื้อหาไวยากรณ์ที่นำมาใช้แต่งเพลง โดยมีรายละเอียดคือ

1. สั้น ๆ ไม่เยิ่นเย้อ

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มชอบที่เพลงสอนไวยากรณ์ภาษาอังกฤษเป็นเพลงที่ไม่ยาวเกินไป สามารถสรุปเนื้อหาไวยากรณ์ซึ่งมีรายละเอียดมากให้กระชับได้ ไม่เยิ่นเย้อ

2. เลือกหัวข้อที่นำมาแต่งเพลงได้ดี

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มพอใจกับหัวข้อไวยากรณ์ที่นำมาใช้แต่งเป็นเพลง เนื่องจากรู้ว่าเป็นหัวข้อที่เจอบ่อยในการเรียนที่โรงเรียนและมักจะใช้สับสนกัน

แต่ถึงกระนั้นก็ดี ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มเพลงสอนไวยากรณ์ภาษาอังกฤษได้ให้ข้อเสนอแนะหรือมีข้อสังเกตบางประการเกี่ยวกับเนื้อหาด้านไวยากรณ์ในเพลง ดังมีรายละเอียดคือ

1. หัวข้อยังไม่ครอบคลุม

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มต่างบอกว่า หัวข้อไวยากรณ์ภาษาอังกฤษที่นำมาแต่งเพลงนั้นมีจำนวนน้อย ไม่ครอบคลุมกับไวยากรณ์ภาษาอังกฤษทั้งหมดที่มีมากมายหลายเรื่องตามทีสอนในโรงเรียน

2. ไม่ได้เห็นตัวอย่างการใช้จริงๆ

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มกล่าวว่า ตนเองไม่ได้เห็นรูปประโยคจริงๆของหัวข้อไวยากรณ์แต่ ละหัวข้อ เพราะเพลงจะเป็นแค่การสรุปประเด็นหรือหลักการ เพื่อช่วยให้ท่องจำได้ง่ายขึ้น ทำให้ ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มอาจจะไม่รู้จักรูปวิธีนำไปใช้เขียนหรือพูดจริงๆ

เนื้อหาด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษ

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มมีความพึงพอใจในระดับดีต่อเนื้อหาเกี่ยวกับคำศัพท์ที่นำมาใช้ แต่งเพลง เช่น จำนวนคำศัพท์ การเรียงและการคัดเลือกคำศัพท์ ความยากง่ายของคำศัพท์ โดยมี รายละเอียดคือ

1. จำนวนคำศัพท์ใช้ได้

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มพอใจในจำนวนคำศัพท์ที่มีอยู่ในเพลงส่วนมาก ว่ามีจำนวน กำลังดี ทำให้คุ้มค่ากับการร้องเพลง 1 เพลงเพื่อใช้เรียนคำศัพท์ 1 ตระกูล

2. เรียงคำศัพท์ให้จำง่ายดี

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มบอกว่า การเรียงคำศัพท์ในเพลงนั้นดีแล้ว ทำให้จำศัพท์ได้ง่าย เพราะเป็นการเรียงเอาคำที่ออกเสียงคล้ายๆกัน หรือคล้องจองกันมาอยู่ใกล้กัน

3. ศัพท์ที่เลือกมาใช้ได้

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มพอใจกับการคัดเลือกคำศัพท์ที่เอามาประกอบในเพลงว่า เป็น คำที่ใช้ได้จริงในการเรียนและพบบ่อย หรือเป็นคำสำคัญที่ควรรู้

อย่างไรก็ตาม ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มได้แสดงความคิดเห็นและมีข้อเสนอแนะบาง ประการเกี่ยวกับเนื้อหาด้านคำศัพท์ที่เห็นแต่งในเพลง ดังมีรายละเอียดคือ

1. จำนวนศัพท์บางเพลงน้อยเกินไป

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มกล่าวว่า บางเพลงมีจำนวนคำศัพท์ภาษาอังกฤษน้อยเกินไป ควรจะเพิ่มให้มากขึ้น

2. ไม่ควรเรียงศัพท์กระจัดกระจาย

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มเห็นว่า ควรเรียงคำศัพท์ในเพลงให้ติดกันเป็นชุดๆไปเลย ไม่ควร กระจัดกระจาย เพราะจะทำให้จำศัพท์ยาก หรือร้องทวนคำศัพท์ในท่อนสร้อยยาก

3. **อยากได้การใช้จริงของศัพท์**

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มบอกว่า นอกจากร้องเพลงเพื่อรู้คำแปลหรือจำคำศัพท์ได้ ก็อยากจะได้การใช้จริงของศัพท์แต่ละตัวด้วยว่าต้องใช้อย่างไรในประโยคจริงๆ หรือมีความหมายเฉพาะแตกต่างกันอย่างไร

3.2 **การนำสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษไปใช้ประโยชน์**

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มมีการนำเพลงไปใช้ประโยชน์ได้หลากหลายประการ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. **ใช้ในการเรียน**

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มนำเพลงสอนภาษาอังกฤษเหล่านี้ไปใช้ประโยชน์ในการเรียนของตนได้อย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นการสอบต่างๆ เช่น สอบในโรงเรียน หรือสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัย สอบ Toefl เพื่อทดสอบความรู้ภาษาอังกฤษ หรือสอบชิงทุน อีกทั้งยังเอาความรู้ที่ได้จากเพลงไปใช้ในการเรียนในห้องที่โรงเรียนของตนได้อีกด้วย

2. **ใช้เพื่อความบันเทิง**

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มบางคนร้องเพลงเพื่อความบันเทิงหรือเป็นงานอดิเรกในเวลารว่างๆ หรือเนื่องจากตัวเองเป็นคนชอบร้องเพลงอยู่แล้ว

3. **ใช้เพื่อคลายเครียด**

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มจะร้องเพลงสอนภาษาอังกฤษเพื่อการผ่อนคลาย แก้เครียด เช่น ในขณะที่กำลังสอบวิชาอื่นๆ ก็จะมีเพลงคลอตามไปด้วย

4. **ใช้ในชีวิตประจำวันทั่วไป**

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มบางคนบอกว่า สามารถนำเพลงไปใช้ในชีวิตประจำวันทั่วไป เช่น ใช้ในการเขียน ใช้ได้ตอบในโปรแกรมคอมพิวเตอร์ Chat หรือชมภาพยนตร์ ฟังข่าว ฟังอาจารย์ต่างประเทศพูดแล้วเข้าใจ

5. **ใช้สร้างความมั่นใจ**

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มบางคนฟังเพลงสอนภาษาอังกฤษแล้วทำให้เกิดความมั่นใจในภาษาอังกฤษของตัวเองมากยิ่งขึ้น หรือภูมิใจว่าตัวเองมีความรู้มากกว่าเพื่อน

6. ใช้สร้างความสัมพันธ์กับเพื่อน

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มอาจใช้เพลงสอนภาษาอังกฤษเป็นหัวข้อในการพูดคุยหรือสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อนๆในกลุ่ม

อย่างไรก็ตาม ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มก็มีการวิพากษ์วิจารณ์หรือมีข้อเสนอแนะบางประการเกี่ยวกับการนำเพลงสอนภาษาอังกฤษไปใช้ประโยชน์ด้วยเช่นกัน ดังรายละเอียดคือ

1. ไม่ค่อยได้ใช้ในชีวิตจริง

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มบางคนบอกว่าเนื้อหาที่อยู่ในเพลงมักจะใช้ได้กับการเรียนหรือการสอบเป็นส่วนใหญ่ แต่จะไม่ค่อยได้ใช้ในชีวิตจริง เช่น การพูด

2. ไม่รู้วิธีใช้

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มเพลงภาษาอังกฤษทั้งสอนด้านไวยากรณ์หรือสอนคำศัพท์ จะไม่รู้จักวิธีนำไปใช้เขียนหรือพูดจริงๆ เพราะเพลงส่วนมากไม่ได้นำไวยากรณ์หรือคำศัพท์มาแต่งเป็นรูปประโยคภาษาอังกฤษให้เห็นเป็นตัวอย่าง

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ เพื่อศึกษาผลของสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษที่มีต่อทัศนคติเกี่ยวกับภาษาอังกฤษ การแสวงหาความรู้ ความพึงพอใจและการนำสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษไปใช้ประโยชน์ โดยจากผลการวิจัยพบว่ามีประเด็นต่างๆที่น่าสนใจ ซึ่งสามารถอธิบายและอ้างอิงด้วยกรอบแนวคิดและทฤษฎีหรืองานวิจัยที่ได้มีผู้ทำไว้ก่อนแล้ว ผู้วิจัยจะขอเสนอการอภิปรายผลตามลำดับ ดังต่อไปนี้

1. ผลของสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษที่มีต่อทัศนคติเกี่ยวกับภาษาอังกฤษของผู้ฟัง
2. ผลของสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษที่มีต่อการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษของผู้ฟัง
3. ผลของสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษที่มีต่อความพึงพอใจของผู้ฟังและการนำสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษไปใช้ประโยชน์

ผลของสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษที่มีต่อทัศนคติเกี่ยวกับภาษาอังกฤษของผู้ฟัง

ผลการวิจัยพบว่า สื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษมีผลต่อทัศนคติของผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มในด้านไวยากรณ์ภาษาอังกฤษในระดับต่ำ เนื่องจากเพลงสอนไวยากรณ์มีเนื้อหาไม่ครอบคลุมไวยากรณ์ทุกประเด็นที่ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มต้องนำไปใช้ในการเรียนตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ โดยหากเทียบกันจะพบว่า ในอัลบั้ม “Memolody” และ “Buffalo Bridge” มีเพลงสอนไวยากรณ์อังกฤษเพียงแค่ 3 เพลงเท่านั้น แต่มีเพลงสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษถึง 48 เพลง นอกจากนี้ ไวยากรณ์อังกฤษเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับการนำไปใช้จริง แต่ในเพลงกลับไม่มีตัวอย่างการใช้จริงในประโยคมาด้วย ในทางตรงกันข้าม สื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษมีผลต่อทัศนคติด้านคำศัพท์ภาษาอังกฤษ คือ ทำให้ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มมีทัศนคติในทางที่ดีขึ้น ทั้งนี้เนื่องมาจากเมื่อท่องศัพท์เป็นเพลงจะทำให้สามารถท่องศัพท์ได้ง่ายขึ้น สนุกขึ้น จำศัพท์ได้มากและจำได้นาน ไม่ลืม สำหรับผลที่สื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษมีต่อทัศนคติเกี่ยวกับวิธีการเรียนการสอนนั้นก็คือ ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มเริ่มเปลี่ยนมุมมองว่า การเรียนภาษาอังกฤษนั้นไม่น่าเบื่อ ไม่ใช่เรื่องยากเหมือนเช่นที่เคยมีประสบการณ์มาก่อนจากการเรียนแบบเดิมในโรงเรียน เพราะผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มรู้สึกว่าการสอนภาษาอังกฤษเป็นสื่อการสอนที่มีประสิทธิภาพและเข้ากับรสนิยมหรือความต้องการของตนเอง ทำให้ได้รับทั้งความรู้และความบันเทิงไปพร้อมๆกัน

ผลจากการวิจัยที่พบว่า ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มมีการเปลี่ยนแปลงทัศนคติในทางที่ดีขึ้นเกี่ยวกับคำศัพท์ภาษาอังกฤษ หลังจากที่ได้รับฟังเพลงสอนภาษาอังกฤษ ก็คือ จากเดิมที่รู้สึกชอบอยู่แล้วก็เปลี่ยนมาชอบมากขึ้น, คนที่รู้สึกเป็นกลางต่อภาษาอังกฤษก็เปลี่ยนมาชอบแทน, คนที่รู้สึกไม่ชอบภาษาอังกฤษก็เปลี่ยนมาชอบหรือเปลี่ยนมารู้สึกเป็นกลางแทน

การเปลี่ยนแปลงทัศนคติของผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มที่เกิดขึ้นนี้สามารถอธิบายได้ด้วยกระบวนการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของ Bloom (1967) ที่กล่าวว่า ในการเปลี่ยนแปลงทัศนคติต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่งของมนุษย์นั้น จะมีกระบวนการเปลี่ยนแปลงอยู่ 3 ระดับคือ

1. การเปลี่ยนแปลงความคิด (Cognition) คือ สิ่งที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงจะมาจากแหล่งข้อมูลข่าวสารใหม่ ซึ่งอาจมาจากสื่อต่างๆ เช่น สื่อมวลชน สื่อบุคคล หรือสื่ออื่นๆ
2. การเปลี่ยนความรู้สึก (Affection) การเปลี่ยนในระดับนี้จะมาจากประสบการณ์ หรือความประทับใจ หรือสิ่งทำให้เกิดความสะเทือนใจ

3. การเปลี่ยนพฤติกรรม (Behavior) คือ การที่บุคคลแสดงพฤติกรรมอย่างใดอย่างหนึ่งที่แตกต่างออกไปจากเดิม โดยจะเป็นพฤติกรรมใหม่ของบุคคลนั้นที่จะบ่งบอกถึงลักษณะและทิศทางของทัศนคติที่บุคคลนั้นมี

แนวคิดดังกล่าวนำมาอธิบายผลการวิจัยที่ค้นพบได้ โดยมีข้อสังเกตประการหนึ่งเกี่ยวกับลำดับของกระบวนการเปลี่ยนแปลงทัศนคติที่เกิดขึ้นในการศึกษาครั้งนี้ ซึ่งแตกต่างจากลำดับการเปลี่ยนแปลงทัศนคติของ Bloom ที่เริ่มจากความคิด (Cognition) – ความรู้สึก (Affection) – พฤติกรรม (Behavior) แต่ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มมีลำดับการเปลี่ยนแปลงทัศนคติคือ ความรู้สึก (Affection) - ความคิด (Cognition) - พฤติกรรม (Behavior) ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ภายหลังจากที่ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มได้รับฟังเพลงสอนภาษาอังกฤษแล้ว ก็เกิดการเปลี่ยนแปลงในระดับความรู้สึก (Affection) ต่อคำศัพท์ภาษาอังกฤษก่อนเป็นอันดับแรก คือ ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มรู้สึกว่าการท่องศัพท์โดยใช้เพลงเป็นสื่อทำให้ท่องศัพท์ได้ง่ายมากขึ้น รู้สึกสนุกสนานแต่ก็ได้รับประโยชน์ไปด้วยในตัว เพราะสามารถจำศัพท์ได้มากขึ้นและไม่ลืมนำมา ผู้เข้าร่วมจึงเกิดความประทับใจในตัวคำศัพท์ภาษาอังกฤษขึ้นมา ซึ่งเป็นการจุดประกายให้เกิดการเปลี่ยนแปลงด้านความคิด (Cognition) เป็นอันดับต่อมา เพราะเมื่อผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มยินดีที่จะเปิดรับสื่อเพลงนี้เนื่องจากเป็นสิ่งที่ตรงกับความต้องการและรสนิยมของตน ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มก็จะได้รับความรู้ใหม่ๆเกี่ยวกับคำศัพท์อังกฤษ เช่น รู้คำศัพท์หลายตระกูลมากขึ้น ทั้งคำที่มีความหมายเหมือนกันและคำที่มีความหมายต่างกัน สามารถท่องคำศัพท์และจำคำศัพท์ได้ ในที่สุด เมื่อผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มมีความรู้สึกที่ดีและมีความรู้เรื่องคำศัพท์ภาษาอังกฤษมากขึ้น ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มก็จะเกิดความมั่นใจและมีกำลังใจอยากจะทำคำศัพท์ภาษาอังกฤษขึ้นมา เนื่องจากพบว่า การท่องศัพท์ด้วยเพลงเป็นเรื่องที่ไม่ยากเกินความสามารถของตนและเห็นถึงผลลัพธ์ที่ได้ชัดเจนว่า ทำให้ท่องศัพท์ได้มากขึ้น จำได้ดีขึ้น ไม่มีลืม เมื่อเป็นเช่นนี้ ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มจึงลงมือกระทำโดยท่องศัพท์ภาษาอังกฤษผ่านการร้องเพลงอย่างต่อเนื่องจริงจัง ซึ่งก็คือการเปลี่ยนพฤติกรรม (Behavior) ที่เป็นระดับสุดท้ายของกระบวนการเปลี่ยนแปลงทัศนคตินั่นเอง

ในแง่ที่สื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษมีผลต่อทัศนคติเกี่ยวกับวิธีการเรียนการสอนนั้น ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มเปลี่ยนทัศนคติจากเดิมที่เคยคิดว่า การเรียนภาษาอังกฤษเป็นเรื่องยาก

น่าเบื่อ เป็นเรื่องวิชาการหนักๆที่ไกลตัว มาเป็นมองการเรียนภาษาอังกฤษว่าสามารถทำให้เป็นเรื่องง่าย สนุกสนาน ทันสมัย และตรงใจของผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มได้

อันที่จริงแล้ว หากกล่าวตามสภาพที่เป็นอยู่ในปัจจุบันจะพบว่า ลักษณะการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของสถาบันการศึกษาส่วนใหญ่ นั้นยังคงเป็นไปในแนวทางเดียวกัน คือ ใช้วิธีการเรียนการสอนแบบดั้งเดิม (Traditional Methodology) และอิงเนื้อหาวิชาตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการเป็นหลัก โดยการเรียนการสอนทั่วไปซึ่งเป็นแบบดั้งเดิมนี้น้อยมีความแตกต่างจากการสอนภาษาอังกฤษแบบใหม่ผ่านทางเพลงสอนภาษาอังกฤษ ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มต่างกล่าวว่า ตนเองชื่นชอบวิธีการเรียนการสอนแบบใหม่ที่ใช้เพลงเป็น **สื่อการสอน** มากกว่าวิธีการเรียนการสอนแบบเดิมๆที่เคยมีประสบการณ์มา เนื่องมาจากลักษณะเด่นของสื่อเพลงนี้ที่มุ่งเน้นผู้เรียนหรือผู้รับสารเป็นศูนย์กลาง และเป็นการผสมผสานระหว่างสาระและความบันเทิงให้เข้ากันได้เป็นอย่างดีเหมาะเจาะลงตัว ซึ่งจะขออธิบายโดยอ้างอิงถึงกรอบแนวคิดที่สำคัญตามลำดับดังนี้

การเรียนรู้ที่เน้นผู้รับสารเป็นศูนย์กลาง

สื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษแนวใหม่นี้มีลักษณะเด่นประการหนึ่งคือ เป็นสื่อที่เน้นผู้ฟังเป็นศูนย์กลาง หากพิจารณาถึงพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งเป็นกฎหมายแม่บททางการศึกษาระดับแรกของประเทศไทยที่เน้นว่า ศูนย์กลางการเรียนรู้ต้องอยู่ที่ “ผู้เรียน” โดยมองในกรอบแนวคิดของการสื่อสารนั้น ผู้เรียนก็คือ “**ผู้รับสาร**” นั่นเอง (receiver-oriented) เพราะการสื่อสารหรือการเรียนรู้ใดๆ จะสัมฤทธิ์ผลได้ดีที่สุด ผู้รับสารหรือผู้เรียนจะต้องเป็นคนเริ่มอยากที่จะเรียนรู้เอง เป็นสิ่งที่ผู้รับสารต้องการจะรับรู้ ซึ่งจะทำให้ผู้รับสาร**เกิดความสนใจและมีความสุข**ในการรับข้อมูลความรู้นั้นๆ

คำกล่าวของ Berlo (1960:52) ที่ว่า “ *the receiver is the most important link in the communication process*” ก็เป็นการยืนยันอย่างดีว่า ปัจจัยที่สำคัญที่สุดในกระบวนการสื่อสารก็คือ ผู้รับสาร นั่นเอง ดังนั้น ถ้านำมาประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอนภาษาอังกฤษก็ควรต้องเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนรู้ ซึ่งก็หมายความว่า ผู้สอนจะต้องรู้ก่อนว่าผู้เรียนของตนมีพื้นความรู้ ลักษณะนิสัย ค่านิยม ความสนใจหรือความต้องการในเรื่องอะไร และพยายามสื่อสารในสิ่งที่สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนมากที่สุด โดยหลักการนี้ในกระบวนการสื่อสารก็คือ **การวิเคราะห์ผู้รับสาร Audience Analysis** ดังที่ Axon และ Stine (1993 : 77) กล่าวไว้ว่าเป็นสิ่งที่ขาดไม่ได้ในการเริ่มต้นกระบวนการสื่อสารใดๆก็ตาม เพื่อให้ทราบ

ลักษณะนิสัย บุคลิกภาพ ค่านิยมและคุณสมบัติอื่นๆของผู้รับสาร ตลอดจนความรู้เกี่ยวกับสารที่ต้องการจะสื่อและความสามารถของผู้รับสารในการตีความสารนั้น ซึ่งจะทำให้สามารถวางแผน ออกแบบและสร้างสรรค์สื่อและเลือกใช้วิธีการที่เหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย เพื่อให้การสื่อสารดังกล่าวมีประสิทธิภาพสูงสุด

ด้วยเหตุนี้ การเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้สื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษจึงได้รับการยอมรับจากผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มอย่างมาก ก็เนื่องมาจากเป็นสื่อที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง คือได้มีการวิเคราะห์ผู้รับสารซึ่งเป็นกลุ่มเป้าหมายของเพลงแล้วว่า เป็นเด็กเพศชายและหญิงอายุ 15-16 ปีที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับมัธยมปลาย เนื่องจากกลุ่มเป้าหมายกำลังอยู่ในวัยรุ่น ซึ่งมีแนวโน้มที่จะชอบสิ่งที่จะทำให้ความบันเทิง และเพลงก็เป็นสื่อบันเทิงหนึ่งที่วัยรุ่นให้ความนิยมอย่างมาก อย่างไรก็ตาม ก็มีความขัดแย้งเกิดขึ้น คือ กลุ่มเป้าหมายยังคงเป็นนักเรียนมัธยมปลายซึ่งจำเป็นต้องได้รับความรู้เกี่ยวกับภาษาอังกฤษเพื่อนำไปใช้ในการศึกษาของตนต่อไป เมื่อวิเคราะห์กลุ่มเป้าหมายได้เช่นนี้ จึงออกแบบและผลิตสื่อการเรียนการสอนให้ตอบสนองความต้องการความรู้และความบันเทิงของผู้รับสารเป้าหมายได้ โดยออกมาเป็น “สื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษ” ที่มีทั้งสอนไวยากรณ์และคำศัพท์ซึ่งเป็นเนื้อหาที่ผู้รับสารจำเป็นต้องใช้ในการเรียนและในชีวิตประจำวัน และยังให้ความบันเทิงไปด้วยในตัว การประนีประนอมระหว่างความต้องการสิ่งที่ให้บันเทิงและความรู้ของผู้รับสารนี้ก็คือแนวทางซึ่งกำลังเป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายคือ “สาระบันเทิง Edutainment” ซึ่งจะได้กล่าวต่อไป

สาระบันเทิง Edutainment

สื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษเป็นรูปแบบการเรียนการสอนแบบใหม่ที่ตั้งอยู่บนแนวทาง “สาระบันเทิง หรือเอดูเทนเมนต์ (Edutainment)” ซึ่งจัดเป็นนวัตกรรมอย่างหนึ่งของโลกปัจจุบัน และกำลังได้รับความสนใจเป็นอย่างสูงในประเทศไทยขณะนี้ เนื่องจากเป็นการผสมผสานวัตถุประสงค์ 2 ประการที่ดูเหมือนเป็นสิ่งขัดแย้ง คือ การให้ความรู้ (Education) และการให้ความบันเทิง (Entertainment) เข้าด้วยกันได้เป็นอย่างดี แนวทางนี้จึงถูกจับตามองว่าน่าจะมีศักยภาพในการที่จะสื่อสารข้อมูลความรู้ต่างๆให้เข้าถึงผู้รับสารได้อย่างมีประสิทธิภาพมาก เพราะเป็นการแฝงมาในรูปของความบันเทิงซึ่งเป็นสิ่งที่คนทุกคนชอบ เต็มใจเปิดรับ รู้สึกสนุกและให้ความสนใจกัน

เป็นที่เห็นกันอย่างชัดเจนว่า สื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษในอัลบั้ม “Memolody” และ “Buffalo Bridge” นั้นตั้งอยู่บนพื้นฐานของแนวทางเอดูเทนเมนต์ คือ ให้ทั้งสาระและความบันเทิงไปพร้อมๆกัน คือ ให้ความรู้เกี่ยวกับไวยากรณ์และคำศัพท์ภาษาอังกฤษ แต่เป็นการนำเสนอในรูปแบบที่เป็นความบันเทิงคือ “เสียงเพลง” คือจะมีทำนองและจังหวะช่วยในการเชื่อมโยงเนื้อหาหรือคำศัพท์ภาษาอังกฤษให้จำง่ายขึ้น เพลงก็จะมีหลากหลายแนว เช่น เนื้อร้องก็จะเกี่ยวกับสิ่งที่วัยรุ่นให้ความสำคัญไม่ว่าจะเป็นแนวเพลงรักแบบต่างๆ การออกหัก การให้กำลังใจเพื่อน เป็นต้น และมีหลากหลายทำนอง ไม่ว่าจะเป็นป๊อป, สโรวีร็อค, สตรีทเมทัล, เฮฟวีเมทัล, อัลเทอร์เนทีฟ, ลูกทุ่ง, อาร์แอนด์บี เป็นต้น เพื่อให้ดึงดูดใจและตรงกับรสนิยมของผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มซึ่งเป็นวัยรุ่นมากที่สุด การผสมผสานเอาทั้งความรู้และความบันเทิงผ่านเสียงเพลงจึงเป็นสิ่งที่มาช่วยเสริมซึ่งกันและกัน และทำให้การสื่อสารถ่ายทอดความรู้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

แนวคิดเรื่องการนำเพลงตามแนวทางเอดูเทนเมนต์มาใช้กับการศึกษาข้างต้นเป็นสิ่งที่สอดคล้องกับคำกล่าวของ โกวิท ชันธุศิริ (2540 :131) คือ ในวงการศึกษานี้ในปัจจุบันถือว่า ดนตรีเป็นส่วนสำคัญส่วนหนึ่งในกระบวนการศึกษา เพราะดนตรีมีส่วนช่วยทำนุบำรุงชีวิตเด็กให้สมบูรณ์ทั้งเป็นตัวประกอบสำคัญที่จะส่งเสริมบุคลิกภาพของแต่ละคน กล่าวอีกนัยหนึ่งก็คือ ดนตรีสามารถสร้างเสริมพัฒนาการของมนุษย์ได้ไกลที่สุด อีกทั้งยังตรงกับคำสัมภาษณ์ของสมโภชน์ รอดบุญ (อ้างถึงใน เกษรา ศรีบุญ 2530 : 28) คือ การที่เด็กถูกบังคับให้ท่องจำโดยไม่มีตัวกระตุ้นเด็กจะไม่สนใจ แต่ถ้ามีเสียงดนตรีทำเป็นท่วงทำนองซึ่งทำให้ดูเหมือนกับเป็นลักษณะของเพลงร้อง เด็กจะเกิดความสนุกสนานกับบทเรียนและสามารถรับเนื้อหาได้ง่ายกว่า

ผลการศึกษาของนักวิจัยที่คล้ายคลึงกับผลการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ งานวิจัยของนวลพรรณ พูลศรีสวัสดิ์ (2540) ซึ่งศึกษาเรื่องการใช้เพลงในโครงการรณรงค์เสริมสร้างวินัยจราจรเด็กและเยาวชน พบว่า นักเรียนให้ความสนใจอย่างมากต่อเพลงวิจัยจราจรและอยากฟังซ้ำ และอยากให้เพิ่มเนื้อเพลงและเสียงร้องของเด็กร้องร่วมกับผู้ใหญ่ด้วย โดยนักเรียนที่ได้รับฟังเพลงวินัยจราจรจะมีความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตามวินัยจราจรมากกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับฟังเพลงวินัยจราจร และทัศนคติต่อเพลงวินัยจราจรมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมเกี่ยวกับเพลงและการปฏิบัติตามวินัยจราจรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

นอกจากนี้ งานวิจัยที่ศึกษาถึงผลของการสื่อสารแนวทางเอดูเทนเมนต์ที่สอดคล้องกับผลการวิจัยครั้งนี้ คือ งานของพจนา วาสีรัตน์ (2536) ที่ศึกษาเรื่องประสิทธิภาพของสื่อประชาสัมพันธ์โครงการชิงชัยในการให้ความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแก่นักเรียน

มัธยมศึกษาตอนต้นในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า นักเรียนร้อยละ 69.2 ที่ได้ศึกษามีความประทับใจในการเผยแพร่ของโครงการอิงค์เอิร์ธ เพราะการเผยแพร่ทำให้ได้รับทั้งความรู้และความสนุกสนาน ถ้าหากมีการขอมาเผยแพร่เพิ่มเติมก็อยากเข้ารับฟังอีก รวมทั้งมีความต้องการที่จะอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมด้วย นอกจากนี้ยังจะนำความรู้ที่ได้ไปเผยแพร่ต่อแก่บุคคลที่อยู่ใกล้ๆรอบๆข้าง

ผลของสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษที่มีต่อการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษของผู้ฟัง

ผลการวิจัยพบว่า สื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษมีผลต่อการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษของผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มในระดับต่ำ โดยส่วนใหญ่ไม่ได้แสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษเพิ่มเติม เนื่องจากผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มได้เรียนพิเศษที่สถาบันกวดวิชาอยู่แล้ว จึงคิดว่าความรู้ที่ได้รับจากการเรียนพิเศษมีรายละเอียดเพียงพอสำหรับการนำไปใช้แล้ว ไม่จำเป็นต้องทำการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองอีก สำหรับผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มส่วนน้อยที่มีการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม นั้น ก็เนื่องจากมีความจำเป็นที่ต้องนำความรู้ที่ได้รับไปใช้จริงๆ หรือเป็นบุคลิกภาพของตัวผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มเองที่เป็นคนชอบชวนขวยแสวงหาความรู้ หรือเป็นคนที่กระตือรือร้นในการเรียนรู้

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้น มีประเด็นที่น่าสนใจก็คือ การที่ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มส่วนมากไม่ทำการแสวงหาความรู้ด้วยตนเองนั้นสามารถสะท้อนถึงปัญหาในระบบการเรียนการสอนของประเทศไทยว่า มีลักษณะเป็น “การสื่อสารทางเดียว one-way communication” ที่จะยึดติดรูปแบบการเรียนการสอนแบบดั้งเดิมที่ว่า ครูอาจารย์ต้องเป็นผู้ให้หรือผู้ส่งสาร ในขณะที่ผู้เรียนต้องเป็นผู้รับสารตลอดเวลา ผู้เรียนจึงไม่ได้รับการปลูกฝังหรือสร้างจิตสำนึกในการค้นคว้าหรือทำการเรียนรู้ด้วยตนเอง แต่จะรอรับความรู้จากผู้สอนเพียงอย่างเดียว

ผลการวิจัยที่น่าสนใจอีกประเด็นหนึ่งก็คือ ถึงแม้ว่าผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มส่วนใหญ่จะไม่ได้ทำการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษเพิ่มเติมอย่างเป็นจริงเป็นจัง แต่บางคนจะมีการเปิดรับข้อมูลความรู้เกี่ยวกับภาษาอังกฤษแบบที่ไม่ต้องใช้ความพยายามในการแสวงหา คือ เป็นข้อมูลความรู้ที่ได้โดยบังเอิญจากการอ่านหรือฟัง เช่น อาจจะทำนิยายสารภาษาอังกฤษแล้วบังเอิญพบคำศัพท์ที่เคยเรียนมาแล้วในเพลง ก็อาจจะดูรูปการใช้คำศัพท์นั้นในรูปประโยคจริงๆหรือหรือชมภาพยนตร์ก็บังเอิญได้ยินตัวละครพูดคำศัพท์ที่เคยได้เรียนมาแล้ว ก็เป็นการทบทวนศัพท์ไปด้วยในตัว เป็นต้น นอกจากนี้ความบังเอิญแล้ว ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มบางคนจะมีการเชื่อมโยงคำศัพท์ที่เรียนในเพลงต่างๆเข้าด้วยกัน เช่น เมื่อเห็นคำศัพท์ที่ใช้แต่งเป็นเพลงได้หลายเพลง ก็จะคิดว่า

เป็นคำที่มีได้หลายความหมาย หรือเรียนรู้การใช้คำศัพท์จากเพลงสอนไวยากรณ์ที่ได้นำคำศัพท์ตัวนั้นมาใช้แต่งเพลงด้วย เป็นต้น

ดังนั้น ผลการวิจัยในส่วนนี้จึงตรงกับแนวคิดของ Schramm (1973 : 65) ที่ว่าหลักทั่วไปของการเลือกข่าวสารว่าขึ้นอยู่กับการใช้ความพยายามน้อยที่สุด (Least effect) และผลที่จะได้รับ (Promise of reward) ซึ่งตั้งเป็นสูตรว่า

$$\text{การเลือกรับข่าวสาร} = \frac{\text{สิ่งที่คาดหวัง (Expectation of Reward)}}{\text{ความพยายามที่จะได้มา (Effect Required)}}$$

เห็นได้ว่า บุคคลมีแนวโน้มที่จะเลือกรับข่าวสารที่ใช้ความพยายามน้อย เช่น ข่าวสารที่อยู่ใกล้ตัวหรือเป็นประโยชน์ต่อตนเองและหาได้ง่าย ดังนั้น การที่ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มไม่ได้ทำการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษเพิ่มเติมด้วยตนเองอย่างจริงจัง ก็เพราะเป็นสิ่งต้องใช้ความพยายามมาก และผลตอบแทนที่จะได้รับก็ไม่ชัดเจน เนื่องจากผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มคิดว่าความรู้ที่ได้รับจากสถาบันกวดวิชาก็น่าจะเพียงพอแล้ว ความรู้ที่จะได้เพิ่มเติมนี้จึงไม่สำคัญมาก แต่ถ้าเป็นสิ่งที่ไม่ต้องใช้ความพยายาม เช่น การพบข้อมูลความรู้โดยบังเอิญ หรือการเชื่อมโยงจากเพลงที่มีอยู่แล้ว ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มก็จะยอมเปิดรับข้อมูลข่าวสารได้ เพราะความรู้เพิ่มเติมที่ได้นี้จัดเป็นผลพลอยได้ที่ไม่ต้องลงทุนลงแรง

นอกจากนี้ หากจะกล่าวกันจริงๆ แล้ว การที่ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มหรือนักเรียนส่วนใหญ่ในปัจจุบันต้องเรียนพิเศษที่สถาบันกวดวิชาเพิ่มเติมจากการเรียนในโรงเรียนตามปกติ ก็เป็นสิ่งที่สอดคล้องกับแนวคิดของ Schramm ที่กล่าวถึงการใช้ความพยายามน้อยที่สุด แต่ได้รับผลตอบแทนคุ้มค่า คือ การที่นักเรียนมาเรียนกวดวิชาก็เพราะไม่ต้องการจะค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเอง อดอยากประหยัดเวลาและพลังงาน ซึ่งก็คือการที่นักเรียนไม่ต้องใช้ความพยายามมากในการเรียนรู้ เพียงแค่มานั่งฟังผู้สอนพิเศษสอนเท่านั้น* และผลตอบแทนที่ได้รับก็สูงคือ นักเรียนรู้สึกได้ว่า ตนเองได้เทคนิคหรือสูตรลับ วิธีการต่างๆ หรือความรู้อื่นๆ ที่นอกเหนือจากที่เรียนในโรงเรียน และคิดว่าถ้าตนไม่ได้เรียนกวดวิชาก็คงจะตามนักเรียนคนอื่นๆ ไม่ทัน ดังนั้น จะเห็นว่า สถาบันกวดวิชาต่างๆ จึงได้รับความนิยมอย่างสูงมากในปัจจุบัน

---

* ถึงแม้จะต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเรียนพิเศษ แต่ในที่นี้ ตัวนักเรียนมักจะมองว่าเป็นปัจจัยภายนอกตัวบุคคลคือ ขึ้นอยู่กับวิจารณ์ญาณของผู้ปกครองเป็นหลัก สำหรับในแง่ของบุคคลคือ นักเรียนจะไม่ต้องใช้ความพยายามในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

สำหรับผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มส่วนน้อยที่ทำการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม หลังจากฟังเพลงแล้วนั้น ก็สามารถอธิบายถึงปัจจัยที่กระตุ้นให้ทำการแสวงหาได้โดยใช้แนวคิดของ Schramm (1973 : 121-122) เกี่ยวกับองค์ประกอบด้านต่างๆ ของการเลือกเปิดรับสารของผู้รับสาร 8 ประการ คือ ประสบการณ์ การประเมินสารประโยชน์ของข่าวสาร ภูมิหลังที่แตกต่าง การศึกษาและสถานภาพทางสังคม ความสามารถในการรับสาร บุคลิกภาพ อารมณ์ และทัศนคติ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มจะทำการแสวงหาความรู้เพิ่มเติม หากมีความจำเป็นต้องนำความรู้จากเพลงที่ได้รับฟังไปใช้จริงๆ ซึ่งก็คือ องค์ประกอบด้านการประเมินสารประโยชน์ของข่าวสาร ที่ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มจะแสวงหาข้อมูลข่าวสารเพื่อสนองจุดประสงค์ของตนเองอย่างใดอย่างหนึ่ง เช่น เพื่อนำไปใช้ในการสอบข้อเขียนของการสอบชิงทุน เป็นต้น หรือ เป็นองค์ประกอบด้านบุคลิกภาพของผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มเอง ที่เป็นคนกระตือรือร้นและขวนขวายในการเรียน หากมีข้อสงสัยใดๆ ก็พยายามขจัดข้อสงสัยนั้นให้ได้ หรืออยากให้ตนเองสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด ไม่เป็นรองผู้อื่น

นอกจากนี้ข้อสังเกตว่า ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มที่ทำการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจะมีลักษณะบางประการคล้ายคลึงกัน คือ ทั้งหมดเป็นผู้ที่ชอบวิชาภาษาอังกฤษและมีผลการเรียนวิชาภาษาอังกฤษอยู่ในเกณฑ์ดีหรือปานกลาง ซึ่งก็ตรงกับองค์ประกอบทางทัศนคติและการศึกษาของ Schramm ที่เป็นปัจจัยกระตุ้นให้เกิดการแสวงหาข่าวสารความรู้ของตนเอง

ในแง่ปัจจัยที่เป็นตัวกำหนดการเปิดรับและแสวงหาข้อมูลข่าวสารนั้น ก็ยังสอดคล้องกับแนวคิดของขวัญเรือน กิตติวัฒน์ (2531 : 23-26) ที่แบ่งออกเป็น 3 ปัจจัยอีกด้วย คือ ปัจจัยด้านบุคลิกภาพและจิตวิทยาส่วนบุคคลที่แต่ละบุคคลย่อมมีความแตกต่างกันไปตามการอบรมเลี้ยงดูหรือสภาพแวดล้อม และปัจจัยด้านสภาพความสัมพันธ์ทางสังคมที่ว่าคนเราจะยึดติดกับกลุ่มสังคมที่ตนสังกัดอยู่เป็นกลุ่มอ้างอิง (reference group) และท้ายที่สุดคือปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมนอกระบบสื่อสาร อันได้แก่ เพศ อาชีพ การศึกษา รายได้

มีผลการศึกษานักวิจัยที่คล้ายคลึงกับผลการศึกษาคั้งนี้คือ สุลีวัลย์ เมธมนนศักดิ์ (2541) ซึ่งทำการศึกษาค้นคว้าความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษความคาดหวังประโยชน์ และความพึงพอใจจากรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า คุณลักษณะทางประชากรที่แตกต่างกันทำให้ความ

ต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษและพฤติกรรมที่เปิดรับชมรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษแตกต่างกัน

ผลของสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษที่มีต่อความพึงพอใจของผู้ฟังและการนำสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษไปใช้ประโยชน์

ผลการวิจัยพบว่า ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มมีความพึงพอใจในสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษทั้งด้านงานผลิตเพลงและด้านเนื้อหาคำศัพท์ที่ใช้ในเพลงอยู่ในระดับสูง แต่มีความพึงพอใจด้านเนื้อหาไวยากรณ์ภาษาอังกฤษในระดับปานกลาง ถึงกระนั้นก็ดี ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มก็ให้ข้อเสนอแนะบางประการซึ่งต้องการให้ปรับปรุงสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษเพื่อให้ตรงตามความต้องการของผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มมากยิ่งขึ้น เช่น ต้องการรู้วิธีนำไปใช้จริง หรือต้องการให้แต่งเนื้อร้องและทำนองที่ง่ายต่อการจำ เป็นต้น ในด้านการนำสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษไปใช้ประโยชน์นั้น ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มสามารถใช้ประโยชน์จากเพลงได้หลากหลายเช่น ใช้ในการเรียน ใช้เพื่อความบันเทิง ใช้เพื่อคลายเครียด ใช้ในการเขียนหรือการฟังในชีวิตประจำวัน ใช้เพื่อสร้างความมั่นใจ และใช้สร้างความสัมพันธ์กับเพื่อน

ความพึงพอใจต่อสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษนี้มีความเชื่อมโยงกับการนำสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษไปใช้ประโยชน์ เนื่องจากความพึงพอใจของบุคคลจะเกิดขึ้นเมื่อความคาดหวังกับความเป็นจริงที่เกิดขึ้นไปในทิศทางเดียวกัน ในที่นี้ ความพึงพอใจต่อสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อประโยชน์ที่ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มได้รับจากการนำไปใช้จริงเป็นไปตามความคาดหวังหรือความต้องการที่ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มมีต่อสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษ ซึ่งสอดคล้องกับทัศนะของสมยศ นาวิกาน (2527) ที่กล่าวว่า ความพึงพอใจในการติดต่อสื่อสารขึ้นอยู่กับสิ่งที่บุคคลได้มา เปรียบเทียบกับสิ่งที่บุคคลต้องการ ถ้าหากว่าติดต่อสื่อสารเป็นไปตามความต้องการ ความพึงพอใจในการติดต่อสื่อสารจะเกิดขึ้น

นอกจากนี้ ในการศึกษาความพึงพอใจต่อสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษนั้น ควรมีการพิจารณาถึงปัจจัยของตัวผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มประกอบด้วย จะเห็นว่าการที่ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มมีความพึงพอใจต่อสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษโดยภาพรวมในระดับดี ก็เนื่องมาจากสื่อเพลงนี้สอดคล้องกับลักษณะทางประชากรศาสตร์ที่สำคัญคือ อายุและการศึกษา โดยผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มกำลังอยู่ในช่วงวัยรุ่น และกำลังศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ดังนั้นผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มจึงน่าจะสนใจในสิ่งที่เป็นความบันเทิง และเพลงก็เป็นสื่อหนึ่งที่คนใน

วัยนี้ให้ความนิยม โดยเพลงสอนภาษาอังกฤษที่แต่งขึ้นก็พยายามแต่งให้เข้ากับรสนิยมของผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มที่เป็นวัยรุ่นมากที่สุด เช่น เนื้อร้องก็เกี่ยวข้องกับสิ่งที่เป็นจุดสนใจของผู้ฟัง ไม่ว่าจะเป็นความรักหรือเพื่อน ส่วนทำนองก็มีหลากหลาย ทันสมัยเข้ากับกระแสนิยมของเพลงในปัจจุบัน รวมทั้งเนื้อหาไวยากรณ์และคำศัพท์ของเพลงก็อ้างอิงกับเนื้อหาตามหลักสูตรภาษาอังกฤษที่ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มต้องใช้ในการศึกษาระดับมัธยมปลาย

การพิจารณาปัจจัยของผู้รับสารในการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องความพึงพอใจนั้น ก็ตรงกับที่กริช สืบสนธิ์ (2525) ได้อธิบายไว้คือ การที่จะบอกว่าข่าวสารที่ส่งไปนั้นเป็นที่น่าพึงพอใจเพียงใด น่าจะกำหนดโดยผู้รับสาร ทั้งนี้เนื่องจากบุคคลแต่ละคนมีภูมิหลังและลักษณะส่วนตัวที่แตกต่างกัน จึงมีจุดในการพิจารณาและตีความแตกต่างกันออกไป ดังนั้น การส่งข่าวสารอย่างมีประสิทธิภาพ จะต้องคำนึงถึงความแตกต่างของผู้รับสารในหลายๆ ด้าน อาทิ เพศ อายุ การศึกษา เป็นต้น อีกทั้งในเรื่องของปัจจัยด้านอายุนั้น ประมะ สตะเวทิน (2540) กล่าวว่า โดยปกติแล้วคนที่อายุต่างกันมักจะมีความต้องการในสิ่งต่างๆ แตกต่างกัน มีความสนใจข่าวสารที่แตกต่างกันด้วย ดังนั้น อายุจึงน่าจะเป็นตัวกำหนดความคิดเห็น ความต้องการ การรับรู้ และความพึงพอใจในการสื่อสารที่แตกต่างกัน

มีงานวิจัยบางชิ้นที่สนับสนุนแนวคิดเกี่ยวกับลักษณะของผู้รับสารที่มีเป็นปัจจัยสำคัญต่อความพึงพอใจ เช่น นิชดา เตรียมชัยศรี (2542) ซึ่งศึกษาเรื่องการเปิดรับข่าวสาร ความพึงพอใจและการใช้ประโยชน์ในการสื่อสารผ่านระบบเครือข่าย Intranet ของพนักงานธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ได้ผลการวิจัยคือ กลุ่มตัวอย่างที่สื่อสารผ่านระบบเครือข่ายที่มีลักษณะทางประชากรแตกต่างกัน มีการเปิดรับข่าวสารผ่านระบบเครือข่าย Intranet แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในตัวแปรเพศ, อายุ, ลักษณะงานและระยะเวลาการใช้ระบบเครือข่าย และกรชวัล หอมไกรลาศ (2540) ที่ศึกษารูปแบบการสื่อสารกับความพึงพอใจในการทำงานของพนักงานรัฐวิสาหกิจในสังกัดกระทรวงคมนาคม พบว่า พนักงานที่มีความแตกต่างกันด้านเพศ อายุ ระดับตำแหน่ง ระยะเวลาในการทำงาน และระดับเงินเดือน มีความพึงพอใจในการทำงานต่างกัน

ข้อสังเกตประการหนึ่งที่น่าสนใจมากจากผลการวิจัยครั้งนี้ ก็คือ วัตถุประสงค์ของผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มในการฟังและร้องเพลงสอนภาษาอังกฤษ คือ เพื่อจะได้รับความรู้ภาษาอังกฤษเป็นวัตถุประสงค์หลัก ส่วนความบันเทิงจะมีความสำคัญรองลงมา สังเกตได้จากการที่บางเพลงอาจจะไม่เพราะมาก แต่ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มก็ยังคงร้องเนื่องจากถือว่าเป็น

เพลงที่ดีและทำให้จำศัพท์ได้มาก หรือข้อเสนอแนะที่ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มต้องการให้ปรับปรุงเกี่ยวกับสื่อเพลงภาษาอังกฤษก็ล้วนเป็นประเด็นที่เกี่ยวกับความต้องการได้รับความรู้ภาษาอังกฤษให้มากที่สุด หรือการนำไปใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด เช่น ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มต้องการให้แต่งทำนองที่จำง่ายและมีเนื้อเพลงไม่ยาวมากนัก เพื่อให้ไม่สับสนในการจำและร้องเพลง, การปรับปรุงเสียงนักร้องให้ออกเสียงชัดเจนและถูกต้องมากขึ้น, เนื้อหาของไวยากรณ์และจำนวนคำศัพท์ในเพลงบางเพลงยังน้อยเกินไป และผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มต้องการรู้ถึงวิธีการนำไปใช้จริงในประโยคของไวยากรณ์และคำศัพท์ในเพลง

หากจะพิจารณาปัจจัยของตัวผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มด้านอายุที่ว่า ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มกำลังอยู่ในช่วงวัยรุ่นนั้นก็นำไปในทางที่ว่า ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มจะให้ความสำคัญกับความบันเทิงมากกว่าสาระความรู้ แต่ผลการวิจัยที่ได้ในครั้งนี้กลับพบว่า วัตถุประสงค์หลักของผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม คือ สาระความรู้มากกว่าความบันเทิง โดยสาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก แม้ว่าผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มซึ่งยังเป็นวัยรุ่นจะต้องการความบันเทิง แต่สื่อเพลงนั้นโดยตัวของมันเองก็คือสิ่งที่ให้ความบันเทิงอยู่แล้ว เมื่อรู้ดีว่าอย่างไรก็ตาม ความบันเทิงที่ตนเองชอบและสนใจก็เป็นสิ่งที่ต้องได้รับจากเพลงแน่ๆ ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มจึงหันมาให้ความสำคัญกับด้านเนื้อหาสาระที่เป็นความรู้ภาษาอังกฤษซึ่งผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มตระหนักดีว่า ถ้าจะพูดกันตามความเป็นจริงแล้ว ด้านความรู้นี้เป็นสิ่งที่จำเป็นและให้ประโยชน์ต่อตัวผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มที่กำลังอยู่ในวัยศึกษาเล่าเรียนมากกว่าด้านความบันเทิงแน่นอน

ส่วนผลการวิจัยในด้านการนำสื่อเพลงสอนคำศัพท์ไปใช้ประโยชน์ของผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มนั้น มีความสอดคล้องกับแนวคิดของ Tan (1986 : 233-236) เกี่ยวกับการใช้ประโยชน์จากสื่อและความพึงพอใจ โดยแบ่งความต้องการของผู้รับสารที่เกี่ยวข้องกับสื่อ (Media-Related Needs) เป็น 5 กลุ่ม คือ 1. ความต้องการด้านความรู้ (Cognitive Needs), 2. ความต้องการด้านอารมณ์ (Affective Needs), 3. ความต้องการที่ประสานความสัมพันธ์ต่อตนเอง (Personal Integrative Needs), 4. ความต้องการที่ประสานความสัมพันธ์ในสังคม (Social Integrative Needs) และ 5. ความต้องการที่จะหลีกเลี่ยง (Escapist Needs) ซึ่งอธิบายได้ดังนี้

การที่ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มนำสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษไปใช้ประโยชน์ในการเรียนหรือใช้ในชีวิตประจำวัน ไม่ว่าจะเป็นการเขียนหรือการฟัง ก็เพื่อตอบสนองต่อความต้องการด้านความรู้ (Cognitive Needs) ที่ต้องการจะนำความรู้ภาษาอังกฤษที่ได้จากการฟังเพลงไปใช้ในการสอบของตน, ส่วนการที่ร้องและฟังเพลงสอนภาษาอังกฤษในยามว่างหรือเพื่อความบันเทิงแก้เซ็งก็

เทียบได้กับเป็นการตอบสนองของความต้องการด้านอารมณ์ (Affective Needs), นอกจากนี้ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มบางคนใช้สื่อเพลงภาษาอังกฤษเพื่อสร้างความมั่นใจในความรู้ภาษาอังกฤษของตนเองว่าเหนือกว่าผู้อื่นก็คือการใช้เพื่อตอบสนองความต้องการที่ประสานความสัมพันธ์ต่อตนเอง (Personal Integrative Needs), หรือการใช้ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มใช้สื่อเพลงภาษาอังกฤษเป็นหัวข้อในการพูดคุยหรือสร้างความสัมพันธ์กับเพื่อน ก็คือการตอบสนองความต้องการที่ประสานความสัมพันธ์ในสังคม (Social Integrative Needs), และการที่ผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่มร้องเพลงสอนภาษาอังกฤษขณะที่กำลังสอบวิชาอื่นๆ เพื่อคลายเครียดจากการทำข้อสอบ ก็เปรียบได้กับความต้องการที่จะหลีกเลี่ยง (Escapist Needs) คือ ต้องการจะหลีกเลี่ยงผ่อนคลายความตึงเครียดหรือความกดดันจากบรรยากาศการสอบนั่นเอง

นอกจากนี้ ผลการวิจัยดังกล่าวยังมีความสอดคล้องกับตัวแปรความพึงพอใจและการใช้ประโยชน์ของ McQuail และคณะ (1972) ซึ่งในที่นี้ก็สามารถนำมาประยุกต์กับสื่อเทปเพลงสอนภาษาอังกฤษได้เช่นกัน โดยจำแนกความพึงพอใจออกได้เป็น 4 กลุ่ม คือ ความเพลิดเพลิน (Diversion), มนุษยสัมพันธ์ (Personal Relation), เอกลักษณะส่วนบุคคล (Personal Identity), และการติดตามข่าวสาร (Surveillance)

งานวิจัยที่ได้ผลการวิจัยที่สอดคล้องกับการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ วลัยลักษณ์ เศรษฐฤทธิ์ (2539) ซึ่งศึกษาเรื่องรูปแบบและแรงจูงใจในการฟังวิทยุเฉพาะกลุ่มของผู้รับสารที่เป็นเยาวชน พบว่าแรงจูงใจที่ทำให้กลุ่มผู้รับสารเยาวชนมีพฤติกรรมการฟัง เกิดจากความต้องการ ดังต่อไปนี้ ความต้องการที่มีผลตอบสนองอารมณ์ (Affective Need) เพื่อให้เกิดความเพลิดเพลิน สนุกสนานและมีเพื่อนแก้เหงา, ความต้องการตระหนักรู้ (Cognitive Need) เพื่อรับทราบสาระความรู้และข่าวคราวความเคลื่อนไหวในสังคม และวงการบันเทิง, ความต้องการรวมกลุ่ม (Integrative Need) เพื่อให้เกิดการยอมรับจากเพื่อนและมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่นในสังคมได้ และความต้องการหลีกเลี่ยงปัญหา (Escape Need) เพื่อผ่อนคลายความเครียดและลืมปัญหาหรือแรงกดดันที่ตนเผชิญ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

- สำหรับผู้ผลิตสื่อเพื่อโครงการสื่อสารต่างๆ

1. ผู้ผลิตสื่อเพื่อโครงการสื่อสารต่างๆ ไม่จำกัดเฉพาะด้านการศึกษาเท่านั้น ควรพิจารณาและทดลองนำหลักการเอดูเทนเมนต์ไปใช้สร้างสรรค์สื่อเพื่อให้สามารถนำเสนอสารที่ต้องการได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะผลการวิจัยครั้งนี้ได้ชี้ให้เห็นแล้วว่า การผสมผสานระหว่างความรู้และความบันเทิงอย่างเหมาะสมทำให้การสื่อสารเข้าถึงผู้รับสารได้ดี ผู้รับสารจะเปิดใจรับสารได้มากกว่าการให้เฉพาะข้อมูลข่าวสารอย่างเดียว ซึ่งผู้รับสารอาจรู้สึกว่าเป็นเรื่องเครียดหรือน่าเบื่อได้
2. ผู้ผลิตสื่อเพื่อโครงการสื่อสารต่างๆ ควรวางแผน ออกแบบและผลิตสื่อโดยเน้นที่ผู้รับสารเป็นศูนย์กลาง (Receiver – Oriented) เพื่อให้เกิดการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ โดยสื่อสารได้ตรงกับความสนใจ และความต้องการหรือจำเป็นในการนำไปใช้ประโยชน์ของผู้รับสารมากที่สุด เช่น คัดเลือกเนื้อหาของสารที่ผู้รับสนใจและต้องการจะรับทราบข้อมูล เป็นต้น
3. ผู้ผลิตสื่อเพื่อโครงการสื่อสารต่างๆ ควรทำการวิเคราะห์ผู้รับสาร (Audience Analysis) ก่อนที่จะลงมือวางแผน ออกแบบ หรือผลิตสื่อใดๆ ไม่ว่าจะในด้านเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ ฯลฯ เพื่อให้สื่อที่ผลิตขึ้นตรงกับรสนิยมและเข้าถึงผู้รับสาร ทำให้ผู้รับสารเข้าใจถึงสาระที่ต้องการสื่อสารได้อย่างชัดเจนมากที่สุด และเกิดการนำไปปฏิบัติจริงต่อไป ดังเช่น การผลิตสื่อก็เลือกใช้สิ่งที่ผู้รับสารในวัยต่างๆสนใจ ซึ่งแต่ละวัยอาจจะสนใจแตกต่างกัน เช่น วัยเด็กอาจจะสนใจเรื่องการ์ตูนเรื่องผจญภัย ส่วนวัยรุ่นจะสนใจเรื่องความรัก เรื่องแฟชั่น ส่วนวัยผู้ใหญ่อาจจะสนใจเรื่องเกี่ยวกับอาชีพการงาน การเมือง เป็นต้น
4. สำหรับผู้ผลิตสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ควรพิจารณาหาแนวทางปรับปรุงแก้ไขในประเด็นที่ผู้รับสารต้องการเรียนรู้ถึงวิธีการใช้ เช่น ผู้รับสารต้องการเห็นตัวอย่างการใช้จริงของไวยากรณ์หรือคำศัพท์ในประโยค ตลอดจนความแตกต่างทางความหมายหรือการใช้เฉพาะของคำศัพท์ภาษาอังกฤษแต่ละตัว ซึ่งหากพิจารณาถึงลักษณะของตัวสื่อเพลงแล้ว ก็อาจเป็นสิ่งที่ทำได้ค่อนข้างยาก เนื่องจากผู้ผลิตเพลงคงไม่สามารถนำรายละเอียดการใช้ปลีกย่อยมาแต่งเป็นคำร้องได้ แต่จำเป็นต้องเลือกเฉพาะประเด็นหรือคำสำคัญมาแต่ง เพื่อให้คำร้องสอดคล้องและลงจังหวะเข้ากับทำนองเพลง เมื่อเป็นเช่นนี้ ผู้ผลิตอาจจะแก้ปัญหา

ข้อจำกัดนี้โดยการทำคู่มือเพื่อบอกรายละเอียดและยกตัวอย่างการใช้ไวยากรณ์หรือคำศัพท์ภาษาอังกฤษควบคู่ไปกับสื่อเทปเพลงด้วย

- สำหรับหน่วยงานหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับระบบการศึกษาของประเทศไทย

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับระบบการศึกษาของประเทศไทย อันได้แก่ รัฐบาล กระทรวงศึกษาธิการ กรมวิชาการ หรือสถาบันการศึกษาต่างๆ ตลอดจนครู อาจารย์ซึ่งเป็นผู้สอนหรือผู้ถ่ายทอดความรู้ในสาขาวิชาต่างๆ ควรทดลองนำสื่อเพลงไปพัฒนาเป็นสื่อการเรียนการสอนในสาขาวิชาต่างๆ อย่างจริงจัง เพราะผลจากการวิจัยได้ชี้ให้เห็นแล้วว่า สื่อเพลงเป็นสื่อหนึ่งที่มีศักยภาพและประสิทธิภาพมากในการเรียนรู้ โดยไม่จำกัดเฉพาะวิชาภาษาอังกฤษเท่านั้น แต่วิชาอื่นที่คล้ายคลึงกันไม่ว่าจะเป็นภาษาไทย หรือภาษาต่างประเทศอื่น ๆ หรือแม้กระทั่งวิชาทางวิทยาศาสตร์ เช่น คณิตศาสตร์ เคมี ชีววิทยา ฯลฯ ก็อาจสามารถนำสื่อเพลงไปประยุกต์ใช้ทำให้การเรียนการสอนดูแปลกใหม่ สนุกสนานมากขึ้น ไม่น่าเบื่อ
2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับระบบการศึกษาของประเทศไทย ควรพิจารณาและทดลองนำแนวทางเอดูเทนเมนต์ไปประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน เนื่องจากผลการวิจัยแสดงให้เห็นแล้วว่า สื่อการสอนตามแนวทางเอดูเทนเมนต์ที่ผสมผสานทั้งสาระและความบันเทิงเข้าด้วยกันนั้นมีผลต่อทัศนคติของผู้รับสารได้ คือ ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติในทางที่ดีขึ้น ซึ่งก็คือจุดเริ่มต้นที่สำคัญอันจะนำไปสู่ความสำเร็จในการศึกษาของผู้เรียน อีกทั้งยังเป็นการปฏิวัติระบบการศึกษาใหม่ว่า ความรู้ไม่จำเป็นต้องอยู่สุดคนละขั้วกับความบันเทิงเสมอไป แต่การเรียนยังเป็นสิ่งที่ให้ความบันเทิงก็ได้
3. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับระบบการศึกษาของประเทศไทยควรพิจารณานโยบายการศึกษา และลงมือปฏิบัติให้มีความเป็นรูปธรรมอย่างจริงจัง เนื่องจากหลักการสำคัญที่เป็นเป้าหมายในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ซึ่งเป็นกฎหมายแม่บททางการศึกษาฉบับแรกของประเทศไทยคือ “การเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง” อันจะนำไปสู่แนวคิด “การเรียนรู้ตลอดชีวิต” จะไม่มีทางประสบความสำเร็จได้เลย หากผู้สอนและผู้เรียนยังคงยึดติดกับรูปแบบการเรียนการสอนดั้งเดิมที่เชื่อว่า ครูคือผู้ให้ และนักเรียนคือผู้รับ เพราะผู้เรียนเองก็ไม่ได้รับการปลูกฝังจิตสำนึกหรือฝึกฝนการค้นคว้าแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. การวิจัยในครั้งนี้เน้นศึกษาสื่อเทปเพลงสอนภาษาอังกฤษในแนวทางเอดูเทนเมนต์ ในบริบทของการศึกษาภาษาอังกฤษ ดังนั้นในการวิจัยครั้งต่อไปอาจจะลองทำการศึกษาสื่ออื่นๆที่ตั้งอยู่บนแนวทางเอดูเทนเมนต์ หรือทำการศึกษาในบริบทของการสื่อสารอื่นๆที่แตกต่างไป เพื่อพัฒนาผลการวิจัยให้ขยายออกไปสู่ระดับที่กว้างขึ้น
2. การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ที่เน้นศึกษากลุ่มเป้าหมายคือเด็กที่ได้รับฟังเพลงสอนภาษาอังกฤษแล้วเท่านั้น ซึ่งจะเป็นข้อมูลเชิงพรรณนาในแง่มุมเดียว ไม่มีการเปรียบเทียบผลกับกลุ่มเป้าหมายที่ไม่เคยรับฟังเพลงมาก่อน ด้วยเหตุนี้ หากต้องการเปรียบเทียบผลของสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษที่มีต่อผู้ฟังสื่อเพลงกับผู้ที่ไม่ได้รับฟังสื่อเพลงว่ามีความแตกต่างกันหรือไม่ อย่างไร ผู้ที่สนใจจะทำการวิจัยต่อไปอาจจะออกแบบการวิจัยเป็นเชิงทดลอง (Experimental Research) โดยมีการแบ่งเป็นกลุ่มทดลองที่จะได้รับฟังเพลงสอนภาษาอังกฤษ และกลุ่มควบคุมที่ไม่ได้รับฟังเพลงสอนภาษาอังกฤษ เพื่อเปรียบเทียบถึงผลที่เกิดขึ้น เพื่อนำมาใช้ยืนยันหรือพัฒนาผลการวิจัยต่อไป
1. กลุ่มเป้าหมายในการวิจัยครั้งนี้เป็นกลุ่มนักเรียนที่มีผลการเรียนภาษาอังกฤษในระดับปานกลางถึงระดับดี ดังนั้น ในการวิจัยครั้งต่อไป อาจทำการศึกษากลุ่มเป้าหมายที่มีผลการเรียนภาษาอังกฤษในระดับต่ำ เพื่อเปรียบเทียบความคล้ายคลึงและความแตกต่างของผลการวิจัยที่ได้ต่อไป

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กรีซ สืบสนธิ. **การติดต่อสื่อสารในองค์กร**. กรุงเทพมหานคร : คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.
- ขวัญเรือน กิตติวัฒน์. **พลศาสตร์ของการสื่อสาร**. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2531.
- จอห์น ไนซ์บิตต์ และแพทริเซีย อเบอร์ดีน. **อภิแนวโน้มโลก ค.ศ. 2000**. แปลโดย สันติ ตั้งรพีพากร, กรุงเทพมหานคร : โกลเบิล เบรน , 2534.
- จุฑาทิพย์ อัครวิเชียร. **ทักษะการสื่อสาร ความคาดหวัง และการใช้ประโยชน์ของผู้ฟัง จากรายการเนชั่น จูเนียร์ อินเทอร์แอคทีฟ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- ซึ่งภาษาอังกฤษจำเป็นสำหรับเด็กไทย เรียนต่ออนกมิใช่ค่านิยม. **ไทยรัฐ** (16 กรกฎาคม 2540) : 28.
- ชวรัตน์ เขิดชัย. **ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการสื่อสารมวลชน**. กรุงเทพมหานคร : บริษัทการพิมพ์, 2527.
- ณัฐพร พานิช. **ศึกษาการใช้ประโยชน์และความพึงพอใจจากการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับนักร้อง : กรณีศึกษานักเรียนมัธยมศึกษาในพื้นที่กรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2539.
- ธิติมา อุ่นเมตตาจิต. **การศึกษาความคาดหวัง และความพึงพอใจของผู้ชมในเขตกรุงเทพมหานครที่มีต่อรายการ ฟุด ฟิด ฟอ ไฟ กับแสงชัย สุนทรวัฒน์ ทางสถานีวิทยุโทรทัศน์ไทยทีวีสีช่อง 9 อ.ส.ม.ท.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาสื่อสารมวลชน คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ , 2541.
- दानินท์ กิจนิชี. **การเปิดรับสาร ความรู้ ทศนคติ และการอนุรักษ์พลังงานในโครงการรวมพลังหารสองของประชาชนในกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2540.

- ดารา ทีปะปาล. **การสื่อสารการตลาด**. กรุงเทพมหานคร : อมรรการพิมพ์, 2541.
- นวลพรรณ พูลศรีสวัสดิ์. **การใช้เพลงในโครงการณรงค์เสริมสร้างวินัยจราจรเด็กและเยาวชน**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2540.
- นิชดา เตียมชัยศรี. **การเปิดรับข่าวสาร ความพึงพอใจ และการใช้ประโยชน์ในการสื่อสารผ่านระบบเครือข่าย Intranet ของพนักงานธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน)**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2542.
- นฤมล โรหิตจันทร์. **ประสิทธิผลของสื่อประชาสัมพันธ์ที่มีต่อความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับโครงการ “รักเจ้าพระยากับตาวิเศษ” ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2534.
- ประมะ สตะเวทิน. **หลักนิเทศศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพมหานคร : ภาพพิมพ์ , 2540.
- ประภาเพ็ญ สุวรรณ. **การจัดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติและพฤติกรรมอนามัย**. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช, 2526.
- ปาริชาติ สถาปิตานนท์ สโรบล. **เอดูเทนเมนต์ : กลยุทธ์การใช้สื่อมวลชนเพื่อการพัฒนาวารสารนิเทศศาสตร์ 16, เมษายน – มิถุนายน (2541) : 37 – 50.**
- พจนา วาสีรัตน์. **ประสิทธิผลของสื่อประชาสัมพันธ์โครงการธิด์เอิร์ธในการให้ความรู้และทัศนคติเกี่ยวกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมแก่นักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้นในเขตกรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.
- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พศ. 2525**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์อักษรเจริญทัศน์ , 2530.
- พัชนี เสงยจรรยา, เมตตา วิวัฒนานุกูล และฉรินันท์ อนวัชศิริวงศ์. **แนวคิดหลักนิเทศศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพมหานคร : เอลโล่การพิมพ์ (1988), 2538.
- พีระ จิรโสภณ. **หลักและทฤษฎีการสื่อสาร**. นนทบุรี : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2532.

- พีระนันท์ บุรณะโสภณ . **พฤติกรรมกาเปิดรับสาร ความรู้ ทัศนคติ และการมีส่วนร่วมใน การใช้ผลิตภัณฑ์อนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร.** วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2538.
- มุกดา แก้วมณีโชค. **ประสิทธิผลของสื่อเสียงตามสายที่มีต่อความรู้ ทัศนคติ และการปฏิบัติ เกี่ยวกับการสุขาภิบาลอาหารของประชาชน ในเขตเทศบาลเมืองชลบุรี.** วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2532.
- แมคเคลล, เดนิส และวินดาห์ล, สเวน. **แบบจำลองการสื่อสาร.** แปลโดย สวณิต ยมาภัย และ ระวีวรรณ ประกอบผล. กรุงเทพมหานคร : คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย, 2528.
- ยุบล เบญจรงค์กิจ. **การวิเคราะห์ผู้รับสาร.** กรุงเทพมหานคร กรุงเทพมหานคร : คณะนิเทศ ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2534.
- รุ่งฤดี ห่อนาค. **รูปแบบการดำเนินชีวิต การเปิดรับเพลงกับความพึงพอใจที่มีต่อเพลงไทย สากล ของเยาวชนในกรุงเทพมหานคร.** วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิ ชาการประชาสัมพันธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.
- วัลย์ลักษณ์ เศรษฐฤทธิ. **รูปแบบและแรงจูงใจในการฟังวิทยุเฉพาะกลุ่มของผู้รับสารที่เป็น เยาวชน.** วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ บัณฑิต วิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2539.
- วัชรียา อานามวัฒน์. **พฤติกรรมกาเปิดรับสื่อโทรทัศน์เพื่อการใช้ประโยชน์และการ ตอบสนองความต้องการ : ศึกษาเฉพาะรายการธรรมะพระพยอมกับ นักเรียนมัธยมศึกษาในเขตกรุงเทพมหานคร.** วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต คณะวารสารศาสตร์และสื่อสารมวลชน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2533.
- วิชาการ, กรม. **ผลการประเมินคุณภาพผลการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ครุสภา , 2540.
- วิเชียร เกตุสิงห์. **การวิจัยเชิงปฏิบัติ.** พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพมหานคร : ไทยวัฒนาพานิช , 2541.
- ศมกมล ลิ้มปิชัย. **บทบาทของระบบธุรกิจเพลงไทยสากลต่อการสร้างสรรค์ผลงาน เพลง.** วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาการสื่อสารมวลชน บัณฑิต วิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2532.

- ศศิวิมล ตามไท. **การเปิดรับข่าวสาร ความรู้ ทักษะคนดี และพฤติกรรมกรการบริโภคข่าวกล้อง
ของประชาชนในกรุงเทพมหานคร.** วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาค
วิชาการประชาสัมพันธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2542.
- ศิริชัย ศิริกายะ และ กาญจนา แก้วเทพ. **ทฤษฎีการสื่อสารมวลชน.** กรุงเทพมหานคร : ภาค
วิชาการสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2531.
- ศิริลักษณ์ อริยบัญญัติ. **ประสิทธิผลของการใช้สื่อประชาสัมพันธ์ในโครงการอะเมซิ่งไทย
แลนด์ของการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย.** วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต
ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2540.
- ศีกษาธิการ, กระทรวง. **การจัดการศึกษาไทย อดีต – ปัจจุบัน.** กรุงเทพมหานคร : กองแผนงาน
กระทรวงศึกษาธิการ , 2538
- ศีกษาธิการ, กระทรวง. **หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2539.** กรุงเทพมหานคร :
กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ , 2539 .
- สมร ทองดี. **เอกสารการสอนชุดวิชาการสื่อสาร หน่วยที่ 5. เล่มที่ 1.** นนทบุรี :
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช , 2532.
- สุกัญญา บำรุงสุข. ภาษาแห่งเสียงเพลง. **อักษรศาสตร์วิจารณ์ (2517) : 5.**
- สุกัลยา บุญยบัณฑิต. **ประสิทธิผลของประชาสัมพันธ์โครงการฉลากประหยัดไฟ.**
วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย , 2541.
- สุภาลักษณ์ จุฑระกุล. **การศึกษาพฤติกรรมกรการเปิดรับข่าวสารกับความรู้อ ทักษะคนดี และการมี
ส่วนร่วมในการทิ้งขยะแยกประเภทเพื่อการหมุนเวียนกลับมาใช้ประโยชน์
ใหม่ (Recycle) ของประชาชนในเขตกรุงเทพมหานคร.** วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต ภาควิชาการประชาสัมพันธ์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย, 2536.
- สุมาลี ตั้งจิตต์ศิลป์. **พฤติกรรมกรการเปิดรับสื่อเกี่ยวกับการรักษาคุณภาพแหล่งน้ำกับความรู้อ
ทักษะคนดี และพฤติกรรมกรการมีส่วนร่วมในการรักษาคุณภาพแหล่งน้ำของ
ประชาชนในกรุงเทพมหานคร.** วิทยานิพนธ์ปริญญาามหาบัณฑิต บัณฑิต
วิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.

สุลวีวัลย์ เมธมโนศักดิ์. **ความต้องการแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษ ความคาดหวังประโยชน์ และความพึงพอใจจากรายการที่ให้ความรู้ภาษาอังกฤษทางโทรทัศน์ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตกรุงเทพมหานคร.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2541.

อดิศักดิ์ น้อยประเสริฐ. **ทัศนคติของเจ้าหน้าที่ในกระบวนการยุติธรรม และอาจารย์คณะนิติศาสตร์ต่อการจัดตั้งศาลจราจรในเขตกรุงเทพมหานคร.** วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาอาชญาวิทยาและงานยุติธรรม บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล, 2531.

อรรวรรณ ปิลาพันธ์โหวาท. **การสื่อสารเพื่อการโน้มน้าวใจ.** กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2537.

ภาษาอังกฤษ

Allport, G. W. *A handbook of social psychology.* Worcester : Clark University Press, 1983.

Atkin, C. K. Anticipate communication and mass media information seeking. *Public Opinion Quarterly* 36 (1973)

Axon, David E. , and Stine, Richard L. *The public speaking process : Computer-assisted speech organization.* Florida : Holt, Rinehart, and Winston, 1993.

Berlo, David K. *The process of communication.* New York : Holt , Rinehart , and Winston, 1960.

Bloom, Benjamin S. *Taxonomy of educational objectives (Cognitive domain).* New York : David McKay, 1967.

Evans, J. W. Alienation and learning in a hospital setting. *American Sociology Review* 27 : 6 (December 1962)

Festinger cited in Read Hadley. *Communication : Method for all media.* Urbana : University of Illinois Press, 1972.

Klapper, J. T. Reinforcement, minor change, and related phenomenon. *The effects of the mass communication.* Glencoe, Illinois : The Free Press, 1960.

Larson, R. and R. Kubery. The unique perspective of television and its effect : A pilot study. *American Sociological Review* 18 (1983)

- McQuail, D., Blumer J.G. and Brown, J.R. The television audience : A revised perspective. *Sociology of Mass Communication*. Harmondsworth. Penguin, 1972
- Munn, N. L. *Introduction to psychology*. Boston : Houghton Mifflin company, 1978.
- Newcomb, T. M. *Social psychology*. New York : Dryden Press, 1954.
- Palmgreen, P. and Rabern, J. D. An expectancy value approach to media gratifications. In Resengren and Wenner (eds.) *Media Gratifications Research*. current Perspectives, Beverly-Hill : Sage , 1985
- Power, R. and Gibson, N. Attitude and experience of drugs use among a group of London teenagers. *Drug : Education – prevention – policy* : London, 1996.
- Redding Usha Uyasulu. Neville Jayaeera and Sarath Amunugama ed., *Rethinking development communication*. Singapore : Kefford Press, 1987.
- Rogers, E. M. Communication channels. *Handbook of communication*. Chicago : Rand Mc Nelly, 1978.
- Schramm, W. *Channels and audiences in handbook of communication*. Chicago : Roand Mc Nally College Publishing company, 1973.
- Tan, Alexis S. *Mass communication theories and research*. USA : Macmillan Publishing Company, 1986.

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แนวคำถามในการจัดสนทนากลุ่ม

ส่วนที่ 1 ทักษะคิดที่มีต่อภาษาอังกฤษ

1. ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรต่อภาษาอังกฤษและการเรียนรู้ภาษาอังกฤษในปัจจุบัน เพราะเหตุใด
2. หลังจากรับฟังสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษ ท่านมีความคิดเห็นหรือความรู้สึกต่อลักษณะภาษาอังกฤษด้านไวยากรณ์และคำศัพท์เหมือนเดิมหรือแตกต่างออกไป เพราะเหตุใด
3. หลังจากรับฟังสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษ ท่านมีความคิดเห็นหรือความรู้สึกต่อวิธีการเรียนการสอนภาษาอังกฤษเหมือนเดิมหรือแตกต่างออกไป เพราะเหตุใด
4. ท่านคิดว่า มีปัจจัยใดอีกบ้างที่ทำให้ท่านมีความคิดเห็นหรือความรู้สึกต่อภาษาอังกฤษดังกล่าว

ส่วนที่ 2 การแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษ

1. โดยปกติแล้ว ท่านศึกษาและค้นคว้าหาความรู้ภาษาอังกฤษหรือไม่ อย่างไร
2. การฟังเพลงสอนภาษาอังกฤษมีส่วนกระตุ้นให้ท่านทำการศึกษาค้นคว้าความรู้ภาษาอังกฤษเพิ่มเติม ภายหลังจากที่ได้รับฟังสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษหรือไม่ อย่างไร
3. มีปัจจัยใดอีกบ้างที่จุดประกายให้ท่านทำการค้นคว้าความรู้ภาษาอังกฤษ

ส่วนที่ 3 ความพึงพอใจและการใช้ประโยชน์

1. ท่านพอใจในสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษในด้านการผลิตเพลงหรือไม่ อย่างไร
2. ท่านพอใจในสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษในด้านเนื้อหาไวยากรณ์และคำศัพท์ที่มีในเพลงหรือไม่ อย่างไร
3. ในความคิดของท่าน ท่านต้องการให้สื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษในออกมาเป็นรูปแบบใด เพราะเหตุใด
4. ท่านได้นำเอาความรู้ภาษาอังกฤษที่ได้รับจากการรับฟังสื่อเพลงสอนภาษาอังกฤษไปใช้ประโยชน์จริงหรือไม่ อย่างไร

ภาคผนวก ข

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคลของผู้เข้าร่วมการสนทนากลุ่ม

เรื่อง

“ผลของเพลงสอนภาษาอังกฤษที่มีต่อทัศนคติ การแสวงหาความรู้ภาษาอังกฤษ
ตลอดจนความพึงพอใจและการใช้ประโยชน์ของผู้ฟัง”

ทำเครื่องหมาย ✓ หน้าเลขคำตอบที่ต้องการหรือเขียนคำตอบลงในช่องว่างที่กำหนด

1. เพศ ( ) 1. ชาย ( ) 2. หญิง
  2. อายุ _____ ปี
  3. ท่านกำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้น
 ( ) 1. มัธยมศึกษาปีที่ 4 ( ) 2. มัธยมศึกษาปีที่ 5
 ( ) 3. มัธยมศึกษาปีที่ 6 ( ) 4. อื่นๆ _____
  4. แผนการเรียนที่ท่านศึกษาอยู่คือ
 ( ) 1. วิทยาศาสตร์ - คณิต ( ) 2. ศิลป์ - คำนวณ
 ( ) 3. ศิลป์ - ภาษา ( ) 4. สังคม - ทั่วไป
 ( ) 5. อื่นๆ _____
  5. โรงเรียนที่ท่านศึกษาอยู่คือ
 ( ) 1. โรงเรียนรัฐบาล ( ) 2. โรงเรียนเอกชน
 ( ) 3. โรงเรียนในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย
  6. ผลการเรียนวิชาภาษาอังกฤษในภาคการเรียนที่ผ่านมาของท่านอยู่ในระดับใด
 ( ) 1. ดีมาก / เกรด 4 หรือ A ( ) 2. ดี / เกรด 3 หรือ B
 ( ) 3. พอใช้ / เกรด 2 หรือ C ( ) 4. ผ่าน / เกรด 1 หรือ D
 ( ) 5. ไม่ผ่าน / เกรด 0 หรือ F
- ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามนี้**

ภาคผนวก ค

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตัวอย่างเนื้อเพลงสอนภาษาอังกฤษ

เพลงสอนไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ

เพลง: นอกจากนี้

ไวยากรณ์: คำเชื่อมตระกูล “นอกจากนี้”

What's more, Furthermore, Moreover, Besides

จำเอาไว้ in addition นั้นต้องตามด้วย clause

ถ้าไม่ตามด้วย clause ต้อง not to mention,

in addition to, likewise and besides, as well

เพลง: Article THE

ไวยากรณ์: คำนำหน้านาม “The”

หนึ่งเดียวในโลก	มีประโยคขยาย	prep phrase ต่อท้าย	เราใช้ THE
หน้านามกล่าวซ้ำ	เลขลำดับที่	เรียนเล่นเครื่องดนตรี	เราใช้ THE
ขั้นสูงสุด ขั้นกว่า	ฉายาเฉพาะทั้งหลาย	ประเทศ s ต่อท้าย	เราใช้ THE
ชื่อ ภูมิ คิริ เกาะ ธารา มหาสมุทร		จนถึงที่สุด ชื่อ ยวดยาน	
ร้านค้าสถาบัน	นาม in apposition	สถานที่สำคัญ	ฉันใช้ THE
ทั้งหมดทั้งสอง	ทั้งสองรู้จักกัน	the + adj นั้น	มันแปลว่าพวก
ถ้าชื่อ อภัยวะ	ชื่อ จังหวะทั้งหลาย	ชื่อ doctrine / empire	ก็ต้องใช้กับ THE

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เพลง: Gerund Song

ไวยากรณ์: กริยาหรือสำนวนที่ต้องตามด้วย gerund (v.ing)

<i>Delay</i>	<i>detest</i>	<i>dislike</i>	
	deny	discuss	defer
	consider	risk	recollect
	excuse	escape	enjoy
	avoid	adore	appreciate
	suggest	practice	
prevent	resent	fancy	finish
admit	mind	mention	
pardon	postpone	put off	
miss	quit	resist	
imagine	keep	forgive	
give up	recall		
it's no use,	it's no good,	be worth,	
can't stand,	can't bear		
หลัง go	หลัง prepo Verb – ING.		

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

เพลงสอนคำศัพท์ภาษาอังกฤษ

เพลง : หมุ่มเซเว่น

คำศัพท์ : คำกริยา “เริ่มต้น – หยุด”

พี่ทำหัวใจ หล่นไว้ในร้านเซเว่น เกือบหล่นใส่เนื้อเย็น พี่เห็นเดินเข้าประตู
น้องซื้อพายไก่อ บิ๊กไบท์กับเป่าไส้หมู ไปกินกับใครไม่รู้ ซื้อเป่าไส้หมู ตั้ง 2 ใบ
เธอมารอดคิดเงินกับฉัน อยากบอกให้เธอนั้น มาเริ่มต้นกันกับเรา

Initiate, Originate , Set off, Set out,

Commence, Kick off กับนางเยาว์ คงทำให้เราชื่นใจ

มองออกไป เห็นใครรอเธอหน้าร้าน ใส่ชุดสีน้ำตาล คงทำงานที่เดียวกับเธอ
เราหยุดดีกว่า Cease, Quit ดีกว่ามัวเพื่อ Halt, Terminate รักเธอ
สาว Swensens เจอแล้วใจหล่นหาย

เพลง : หมุ่มสะพานควาย

คำศัพท์ : คำนาม “ขาดแคลน”- คำคุณศัพท์ “เพียงพอ”

แต่ก่อน เราสองมีความสุขดี มีรถเมลี่รี่ ไปไหนก็ไปกัน
ดูหนังกลางแปลง เธอยังหัวเราะกับฉัน กินข้าวปากซอยทุกวัน
ยังบอกกับฉันว่าอร่อยดี จึงไม่เข้าใจ มาบอกว่าเราขาดแคลน

Shortage Defect แร้นแค้น Lack Dearth Deficiency

จนเธอจากไป ช่วยอธิบายอีกที มีความสุขออกอย่างนี้ ว่าพี่ขาดแคลนได้ไง

หมุ่มสะพานควาย เงินไม่ค่อยมี หมุ่มสะพานควาย แพ้เงินทุกที

หมุ่มสะพานควาย หัวใจแสนดี หมุ่มสะพานควาย กลับต้องซ้ำอย่างนี้

มองเห็นน้องนั่งเบนซ์ไปกับใคร มือถือมือถือรุ่นใหม่ เจรจาพาที

คงเดินห้างดัง ดูหนังอวีวีจี้ นิ่งภัตตาคารชั้นดี มองตากันได้แสงเทียน

เขาคงรำรวย มีเหลือเพื่อเพียงพอ Adequate Ample ละหนอ Enough Sufficient

เรามันไร้เงิน เธอจึงหมางเมินผันเปลี่ยน จะจำไว้เป็นบทเรียน หัวใจพ่ายแพ้แก่เงิน

หมุ่มสะพานควาย เงินไม่ค่อยมี หมุ่มสะพานควาย แพ้เงินทุกที

หมุ่มสะพานควาย หัวใจแสนดี หมุ่มสะพานควาย กลับต้องซ้ำอย่างนี้

หมุ่มสะพานควาย เงินไม่ค่อยมี หมุ่มสะพานควาย แพ้เงินทุกที

หมุ่มสะพานควาย หัวใจแสนดี หมุ่มสะพานควาย กลับต้องซ้ำอย่างนี้

หมุ่มสะพานควาย ออกหักทั้งปี แฮ่

เพลง : แมมมด

คำศัพท์ : คำคุณศัพท์ “ใหญ่โตมหึมา”

ตั้งแต่มน้อยโตมา	ไม่เคยหาเรื่องใคร
กัดคนเป็นนิสัยแค่นั้นเอง	แต่มาวันนี้คนตัวโต
ตื่นโตมาข่มเหง	เดินเหยียบแค่นั้นเอง บ้านพัง
เป็นช้างจะวิ่งชน	ให้คนเจ็บจำสั๊กที่
ใหญ่โตกว่าคนคงดี	ใหญ่อย่างช้าง

* อยากตัวอย่างช้าง Big Large Vast Huge

Enormous Tremendous Numerous

Gigantic Titanic อยากตัวอย่างช้าง

Mammoth Massive Monstrous

Colossal Immense Gargantuan *

ภูมิใจมาตั้งนาน เป็นมดงานแสนดี

แต่มาวันนี้ อยากเป็นช้าง (ช้า *)

เพลง: Small Is Beautiful

คำศัพท์ : คำคุณศัพท์ “เล็กกระจิดริด”

หลังจากวันที่บ้านพัง	มดน้อยสร้างขึ้นมาใหม่
วันนี้มดได้ยินเสียงใคร	อยู่ไกลๆ ทางโน้น
เดินไปดูที่แท้เป็นช้าง	ร้องครวญครางเป็นเสียงเพลง
อยากจะ Small อยากจะ Slight	ตัวเราใหญ่นั่นยากเย็น
อยาก Tiny อยาก Petite	หากมีใครทำให้ตัวเล็กลง คงจะดี
มดตั้งใจไปไต่ตาม	ช้างบอกตามความในใจ
อาหารขาดแคลนที่อยู่อาศัย	ตัวใหญ่ๆ มันวุ่นวาย
ตัวน้อยๆ อย่างเธอก็ดี	ไม่เคยมีปัญหา

* หาก Minute , Miniature คงไม่เจอกับปัญหา

Minuscule และ Meagre , Diminutive ตัวเล็กๆ ดี **

** เงามัน Small เงามัน Slight ตัวไม่ใหญ่ อยู่ง่ายตาย

เรา Tiny เรา Petite เราพอใจ **

Small is, small is, small is beautiful.....(ช้า *, **)

เพลง: รักมากมาย

คำศัพท์ : “อุดมสมบูรณ์มากมาย”

เราคงเหมือนกันในวันที่ใจ	ใกล้จนรู้ดี
เธอคงเหมือนกันที่ทุกนาที่	ไม่มีวันคลาย
เดินไปทางใดผู้คนมากมาย	ฉันมีเธอข้างกาย
มองไปทางใดลับสนุ่นวาย	ฉันยังมีเธอ
* เมื่อคนสองคนเข้าใจทุกอย่าง	สองคนร้อยรู้อยู่ข้างใน
สองดวงใจเติมเต็มไปด้วยรัก *	
** เมื่อความรักนั้น	Abundant Abound
Productive Prolific	ภายในใจ
เมื่อความรัก Fruitful Fertile	รักมากมายไม่มีวันจาง **
เพียงคนหนึ่งคนที่ใจต้องการ	ก็คือเพียงเธอ
จะมีกี่คนที่ใครได้เจอ	และเราพบกัน (ซ้ำ *)
*** เมื่อความรักเรา	Overflow
รักของเรานั้น Bountiful	เมื่อใจฉัน Be Teemed With loving you
Plentiful ด้วยรักไม่จาง ***	(ซ้ำ *, **, **)

เพลง: ความคิดเห็น

คำศัพท์ : คำนาม “ความคิดเห็น”

ที่เธอเคยถามกับฉัน	ว่าเธอกับเขาเหมาะสมไหม
หากเธอสนใจให้เขา	ชีวิตของเธอจะเป็นอย่างไร
ฉันว่ามันคงไม่ดี	หากเธอกับเขานั้นรักกัน

* Standpoint, View, Frame of mind, Comment, Concept, Impression ของฉัน
คือเธอกับเขาไม่ควรคู่กัน และเป็นฉันต่างหากที่เหมาะสมกับเธอ *

จนมาวันนี้	เธอยังคงถามฉันอย่างเดิม
ส่วนคำตอบของฉัน	มันก็คงเดิมอยู่เช่นกัน
ฉันว่ามันคงไม่ดี	หากเธอกับเขานั้นรักกัน

** Opinion, Notion, Thought, Outlook, Attitude, Perspective ของฉัน
คือเธอกับเขาไม่ควรคู่กัน และเป็นฉันต่างหากที่เหมาะสมกับเธอ ** (ซ้ำ **, ***)

เพลง : มีเหตุผล

คำศัพท์ : คำคุณศัพท์ “มีเหตุผล”

เราก็คบกันมาตั้งนาน ต่างก็รู้จักกันและกัน แต่มีบางเวลา...เราไม่เข้าใจกัน ไม่รู้ว่าเพราะอะไร หากผิดที่ฉัน ฉันก็ลองปรับตัว ขอให้เธอได้เข้าใจ แต่ทำไมเธอ...ไม่สนใจอะไร ไม่มีเหตุผลทุกที ก็อยากให้เราดีกว่านี้ เหนือคนอื่น อยากให้เธอลองปรับตัวสักครั้ง

* (ถ้าเธอมีเหตุผล) Reasonable, Judicious, Justifiable, Logical

Sensible, Rational, Sane, Cogent, Sound รักเราก็คงจะเข้าใจ *

หากเธอไม่มีเหตุผลสักหน่อย ฉันว่ามันก็คงดี รักของเราคงไม่เป็นแบบนี้ คงมีแต่ความเข้าใจ แค่อยากให้เธอไม่มีเหตุผล เหมือนคนอื่น อยากให้เธอลองปรับตัวสักครั้ง (ซ้ำ *)

เพลง : ถาม

คำศัพท์ : คำวิเศษณ์ “ตลอดไป”

ถามสักคำ หากเธออยากถาม ฉันสักคำ	ว่ารักของฉัน นั้นยาวนานแค่ไหน
ถามสักคำ หากเธออยากถามฉันต่อไป	ว่ารักที่ให้เธอ นั้นยาวนานหรือเปล่า
ที่จริงเธอก็รู้ รู้ดี จากสัมผัสที่มี และสายตา	เมื่อเธอมองมา จะรู้มากมายแค่ไหน
และหากเธออยากรู้ ว่านานเท่าไร	หากจะนับจากวันนี้ไป
ที่ฉันให้เธอ สุดสิ้นที่ตลอดกาล	

I will always love you forever. I'll be there for you, for good, for keeps.

eternally and everlastingly.

If you wanna know how long it will be, the answer is **eternity**.

I'll be by your side, oh, **perpetually**.

เพลง: ไม่ชัดเจน

คำศัพท์ : คำคุณศัพท์ “ไม่ชัดเจน”

ดูกันมาตั้งนาน ก็ยังไม่แน่ใจ แค่ลองคบๆ ไป เท่านั้น เธอปล่อยฉัน Blurred จนงง มัน Underlying อยากรู้ว่าเธอนั้นคิดยังไงกับฉัน

* บอกให้ฉันรู้สึกที่ได้ไหม มัน Dim มัน Vague มันไม่เข้าใจ *

ก็ยังไม่แน่ใจ ก็เลยอยากถามเธอดู มัน Ambiguous ก็เลยอยากรู้

อย่าปล่อยฉัน Oblique อย่าให้ Obscure อยากรู้ว่าเธอนั้นคิดยังไงกับฉัน (ซ้ำ *)

สิ่งเดียวที่ฉันต้องการ คือคำว่ารักจากเธอ

เพลง: งง

คำศัพท์ : คำกริยา “ทำให้สับสน งง” และ “ทำให้ประหลาดใจ”

ดูกันอีกที ดูๆกันอีกที	ดูๆก็ที ก็ทีไม่หายงง
ลองดูอีกที ลองๆดูอีกที	ลองดูก็ที ก็ทีก็ยังไม่งง
ทำไมดูหนังสือไม่รู้เรื่องเลย	ดูกันก็ที ก็ทีก็งง
* Confuse, Confound ไม่รู้เรื่องเลย	Puzzle, Perplex ไม่หายงง
Bemuse, Befuddle, Bewilder	ฉันไม่หายงงซักที *
ลองกันอีกที ลองๆกันอีกที	ลองตั้งใจเรียน เผื่อมันจะหายงง
เรียนๆให้ดี เรียนๆกันให้ดี	ตั้งใจเรียนดีๆ บางทีคงไม่งง
ทำไมคราวนี้ฉันเข้าใจแล้ว	เรียนกันดีๆ รับรองว่าหายงง
** Baffle, Dumbfound ฉันเคียงง	Surprise, Amaze ประหลาดใจ
Astound แปลกใจ Astonish	ฉันนั้นหายงงแล้ว แปลกใจ ** (ซ้ำ *, **)

เพลง : เปลี่ยน

คำศัพท์ : คำกริยา “เปลี่ยนแปลง”

อยากบอกเธอว่ารักสักครั้ง แต่ยังไม่แน่ใจ

ไม่บอกก็ไม่รู้ทำไง บอกไปก็ดี

โลกจะเปลี่ยน (change) ไปแค่นั้น (shift)

อย่างไรใจ (turn) ฉันไม่เปลี่ยน (convert)

ฤดูเปลี่ยน (vary) ยังหมุนเวียน (alter)

ใจไม่เปลี่ยน (transform) ไปตามสิ่งไหน (modify)

เธออาจอยากไต่ขึ้นจากฉัน

ก็บอกให้เธอรู้สักที

อาจรอมาจนถึงวันนี้

บอกเลยจะดีไหม

โลกจะเปลี่ยน (change) ไปแค่นั้น (shift)

อย่างไรใจ (turn) ฉันไม่เปลี่ยน (convert)

ฤดูเปลี่ยน (vary) ยังหมุนเวียน (alter)

ใจไม่เปลี่ยน (transform) ก็ยังเป็นเธอ

ประวัติผู้เขียน

นางสาวเกศรินทร์ พนารังสรรค์ เกิดเมื่อวันที่ 27 เมษายน พ.ศ. 2521 จังหวัด กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจากคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สาขาวิชาเอกภาษาอังกฤษ สาขาวิชาโทศิลปการละคร และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรนิเทศศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีการศึกษา 2542

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย